

21 / 4086

LATVIJAS
ŪNIVERSITĀTES RAKSTI
ACTA UNIVERSITATIS LATVIENSIS

FILOLOĢIJAS UN FILOSOFIJAS
FAKULTĀTES SERIJA

IV. SĒJUMS
TOMUS

№ 2

8/20

LATVIJAS ŪNIVERSITĀTES RAKSTI

FILOLOĢIJAS UN FILOSOFIJAS FAKULTĀTES SERIJA

ACTA UNIVERSITATIS LATVIENSIS

SERIES NOVA SECUNDUM ORDINES DIVISA

PHILOLOGORUM ET PHILOSOPHORUM ORDINIS SERIES

IV. SĒJUMS
TOMUS

56 163

3-

56: 21669

6

RĪGĀ
LATVIJAS ŪNIVERSITĀTE

1936—1937



LATVIJAS
UNIVERSITĀTES RAKSTI
PHILOSOPHIAE ET PHILOSOPHIAE FACULTATES SERIA
ACTA UNIVERSITATIS LATVIENSIS
SERIES NOVAE SEPTUAGESIMAE QUINQUE



Rīgā, Puškina ielā 12.



RĪGA
LATVIJAS UNIVERSITĀTE
1990 - 1991

STRENGTH OF THE ...

THE ...

INDEX

INDEX

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...



SATURS.
INDEX.

	Lapp. Page.
1. J. Plāķis. Latvijas vietu vārdi un latviešu pavārdi. I. daļa. Kurzemes vārdi Lettlands Ortsnamen und Lettische Familiennamen. Teil I. Ortsnamen von Kurzeme (Kursa)	1 304a
2. Ericus Diehl. Hypomnema de Callimachi librorum fatis capita selecta Kopsavilkums	305 446

HYPOMNEMA

De Callimachi librorum fatis capita selecta.

Scriptis *Ericus Diehl.*

Arthur Brock.

Michaeli Rostovtzeff.

Thaddeo Zieliński.

Praefatio.

Callimachus in carminibus superstitionibus non raro res aut esse aut fuisse negat. In fata perditorum librorum cum inquirerem, eadem fere vidi: nam qua non eundum esset, ut Hecalam aut Aetia restituerem, multo saepius perspexi, quam qua e frustulis opus musivum congeri posset. Tot viis vetitis alias constitui, quas Callimachum edituris non plane inutiles fore spero. In Hecala restituenda (quae ad res in frustulis narratas) in uno alterove frustulo, carminis certo loco reddendo, me ipsum inconstantem fuisse sero animadverti, cum indices scriberem. Ne irascaris igitur, candide lector, si quaedam inter se discrepantia leges, sed indici tertio credas, ubi talia, re iterum perpensa, corrigenda curavi.

Libri libellique, quibus opus erat, non omnes in nostris bibliothecis inveniuntur, nec semper ii, quos e magnis bibliothecis peregrinis mutuari conabar, huc mitti potuerunt, cum quidam peregre non commodarentur. Quare praeter nostras bibliothecas — Universitatis, urbis Rigae, rei publicae, Mitaviensem sodalium litteras amantium, quae nunc Jelgaviensis appellatur — Berolinenses seminarii philologorum, veteris musei, rei publicae, Parisinam, Regimontanam adii, quarum omnium praefectis et bibliothecariis gratias maximas ago. Multi viri docti libris libellisque me adiuverunt, Ni-

colaus Busch, quem praematura morte ereptum omnes dolemus, F. Dornseiff, S. Hessen, I. Kakridis, E. Lobel, P. Maas, C. Preisendanz, W. Schubart, A. Vogliano, S. Žebelev, Th. Zielinski, qui etiam in libro corrigendo, quamvis minime otiosus, custos incorruptissimus liberalissime opem mihi tulit. Vereor, ne quem amicum hic praetermiserim. Tum Universitas nostra ex aerario publico me adiuvit, ut bibliothecas peregrinas visere possem, et nunc librum meum sua impensa edidit. Quibus omnibus gratias dico maximas.

Hoc opus aggredi non potuissem, nisi tres viri humanissimi, quorum discipulum me esse semper pio animo fatebor, ante multa lustra puerum et iuvenem docuissent, cum in antiquarum litterarum amorem me inducerent et artis philologorum cum initia, tum vias, arcana, subtilitatem mecum communicarent.

D. mense Novembri A. D. 1937.

I.

1. De huius libri finibus.

Conclave quoddam ingrediens alio deveni.

Quae ante sat multos annos mihi proposui celeberrima illa Callimachi carmina, Hecalam et Aetiorum libros, e frustulis usque ad nostra tempora servatis quoad fieri posset restituere, haec nunc, secus sane quam olim speraveram, publici iuris facio.

Et ipse Otto Schneider¹ et omnes fere, qui post eum de Callimacho redintegrando scripserunt, poetae libros ex ipsa re narrata recuperari posse putaverunt, etiam Ida Kapp et Rudolphus Pfeiffer, quos honoris causa nomino². Unus Fridericus Schmidt aliam melioremque viam ingressus est, cum Tabulas illas Callimacheas restituendas curaret³. Viam ab Ottone Schneider inchoatam omnino reiciendam esse iam ipsius liber me edocuit: perlege, si placet, quae viri docti de eodem versu⁴ quolibet dixerint tam contraria

¹ Callimachea. Edidit Otto Schneider. Vol. II Fragmenta a Bentleio collecta et explicata, ab aliis aucta. Accedunt commentationes et indices tres. Lipsiae 1873.

² Ida Kapp, Callimachi Hecalae fragmenta. diss. Berolini 1915. R. Pfeiffer, Kallimachosstudien. München 1922 (p. 38 sqq.). Hecalam secus restituendam esse papyrus Mediolanensis nos edocuit (infra § 25. 28) nec Argonautarum fata in altero Aetiorum libro narrata erant, ut nova folia in vico Ali Gamman effossa monstraverunt (v. praeterea E. Lobel Hermes 70, 1935, 35).

³ Friedrich Schmidt, Die Pinakes des Kallimachos (klass.-phil. Studien, veröff. v. F. Jacoby, I) Berlin 1922. Mirandum tamen hunc bonum librum Schneideri fragmentorum numeros (100 d1 sqq.) ne in indice quidem praebuisse.

⁴ Cum Schneideri liber omnibus qui Callimachi carmina voluminaque prosa oratione scripta sive lectitant examinantque sive e frustulis redintegrare conantur pro fundamento sit, nos quoque versus ceteraque poetae scriptorum frustula Schneideri librum secuti laudabimus, fragmenti numero nullo nomine addito. Quae postea innotuerunt, ea uti par est Rudolphi Pfeiffer libro usi laudabimus (Callimachi fragmenta nuper reperta, ed. maior, Bonnae 1923). De papyris nuperrime repertis v. § 2.

unam eandemque rem narratam examinantes, quaeque papyri postmodo inventae tam saepe falsa esse monstraverunt⁵.

Non igitur hac via eundum erat, sed alia. Et primum quidem non quod, sed qui narraverit facile interrogabis, ut poetae artis scribendi indole perspecta, quibusnam verbis vocibusque utatur, quomodo ex eis enuntiata versusque componat, qua arte singulas res narratas in unum perpetuum carmen coniungat, — his omnibus examinatis ut ad carmen e frustulis redintegrandum pervenire possis. At etiam hac via raro tantum quid certi in totis libris Callimacheis restituendis assequi possumus: ne temere singulas res narratas certo cuidam carmini perpetuo vindicemus, digressiones monent⁶.

Aliam viam ut ingrederer, felix mihi Olbia exemplum praebuit. Quae enim cum struis quasi coriis compluribus operata esset, ita ut eiusdem aetatis aedificiorum fundamenta rerumque fragmenta (testarum e. g.) eadem terrae crusta contineantur, repertarum rerum aut effossi soli temporum rationes perinde ac e noti libri foliis legi possunt⁷. Ricardus Reitzenstein etymologiarum lexica⁸, Carolus Wendel scholia Theocritea⁹ e multis fontibus contexta esse demonstraverunt. Quae de omnibus lexicis et scholorum seriebus dicenda sunt. Fragmenta Callimachea in papyris redeuntia cum examinarem, uberrima ditissimaque Schneideri testimoniorum copia

⁵ e. g. fr. 122 ipse Schneider primo Aetiorum libro dedit, Bergk „posuit inter Ἀργῶς οἰκισμοῦς“, re vera Sosibii victoriae dandum, Pf. fr. 60, 38 sq. — fr. 156 cuidam epigrammati dant Bentley, Meineke, Schneider, at Aetiis libro non indicato Rauch, „nihil decernit Bergk“. — fr. 209 ex Ibide esse Valckenaer putabat, Lincke ex epigrammate in Apollonium, Schneider Aetiorum libri tertii initio dabat, legitur autem in carmine de Maga et Berenice, Pf. fr. 60, 18.

⁶ Der Digressionsstil des Kallimachos (Schriften der Herdergesellschaft und des Herderinstituts zu Riga, Bd. V, Nr. 9.) Riga 1937.

⁷ Duodecim B. P h a r m a k o v s k i enumerat Soobščeniija gos. Akademii ist. mat. kultury I, Leningrad 1926, p. 152, inde a septimi a. Chr. saeculi remotis temporibus usque ad seram Romanorum aetatem.

⁸ R. Reitzenstein, Geschichte der griechischen Etymologika, Leipzig 1897.

⁹ Carl Wendel, Überlieferung und Entstehung der Theokrit-Scholien. Berlin 1921 (Abhandl. d. Ges. d. Wiss. zu Göttingen, phil. Kl. NF XVII, 2). Quae hic uberrime doctissimeque disseruit, ea postea partim mutanda esse ratus est, RE XVI 2, 1935, s. v. Mythographie.

perlustrata non secus in ipsas sedes fragmentorum inquirendum esse perspexi. Schneider enim, Callimachi impigerrimus sectator novos semper versus poetae quaerebat, at qui quis versum laudavisset, non quaerebat; novis verbis Callimacheis inventis sat habebat haec ipsa verba exscripsisse, quae sequebantur non curabat¹⁰. At Olbiae exemplum quicumque felici illi oppido student omnes edocuit non res quaerendas esse, sed rerum sedes, et solum usque fodiendum esse ad ipsum ingenuae terrae limen, ut singularum struum tota materies dispici definirique possit, quod fieri non potest nisi fossis usque ad intactam terram deductis¹¹. Sat erit commemorare Ioannem Zabělin, qui Olbiam totam ligneam fuisse sibi persuaserat nullis fundamentis inventis aliisque reliquiis e lapidibus lateribusque structis, cum non ut oportebat ipsum terrae matris solum quaesivisset¹².

Igitur nobis ita quaerendum esse visum est, ut sedibus fragmentorum q. d. examinatis fatisque versuum laudatorum indagatis certos gradus tabulatave in Callimachi verbis a grammaticis exempli causa ascribendis constituamus, tum autem, tota laudatorum frustulorum materie certis fontibus vindicata, ut hosce fontes cum certis Callimachi libris coniungere possimus. Spes talis clavis inveniendae nos fefellit. Nam nihil fere invenimus, quod certa via nos a quolibet frustulo apud certum scriptorem laudato ad certum Callimachi librum deducere posset. Attamen cur certum locum definire non possemus, hoc magna ex parte id est, quod pro certo nobis contigit enucleare. Tamen nonnullorum versuum fatis aliquid lucis nos attulisse speramus. Quo in opere et ducem et exemplum Petrum Boudreaux pro patria sua mortuum in primis laudamus¹³.

¹⁰ Non tacendum tamen iam Schneiderum hic illic fata versuum laudatorum enarravisse.

¹¹ Quam aut continentem aut immutabilem dixeris aut terram matrem (summa soli pars et ab hominibus et a plantis et ab ipso caelo lente sane, mutatur tamen). Vide nunc RE s. v. Olbia.

¹² Sic B. V. f. Pharmakovsky, optimus nostri temporis Olbiopolita, cum campum qui olim Olbiae regio septentrionalis fuit circa Iovis tumulum sita primum viseremus (a. 1913) nobis narravit. In actis annalibus *Compte-Rendu de la Commission Impériale archéologique pour l'année 1873*, St. Pétersbourg 1876, pag. XVIII sqq. nihil invenies. Hac Ioannis Zabělin sententia explicata non miraberis Olbiam per triginta fere annos a viris doctis plane derelictam iacuisse.

¹³ Pierre Boudreaux, *Le texte d'Aristophane et ses commentateurs*. Paris 1919 (Bibl. des écoles Françaises d'Athènes et Rome fasc. 114).

At praeter spem quaedam necopinati repperimus, cum Ricardum Reitzenstein secuti lexicorum etymologicorum fontes, libros grammaticorum dico et scholiorum volumina perscrutaremur. Nam primos scholiorum libros, quos hypomnemata dicere placuit (§ 4) non solum versuum illustrandorum causa, sed etiam singulorum nominum vocumve etymologiae causa conditos esse perspeximus. Tum, ut etymologiarum auctores internoscere possemus, Theonis et Epaphroditae doctrinam nobis explicare conati sumus. Hic permulta a Carolo Wendel nos didicisse grato animo confitemur. Quae invenimus si vera sunt, non pigebit tantum laboris Callimachi frustulorum fontibus examinandis impertisse. Quae ad Callimachum, etiam hic poetae et artem et librorum fata cum rebus negandis¹⁴ arcte coniuncta esse nos vidisse et sat erit et iuvabit.

Libri nostri materies iam tota collecta et in certarum rationum ordinem redacta erat, cum papyrus illa Mediolanensis innotuit¹⁵. Quae cum verum felicissimumque auxilium in multis carminibus redintegrandis praebere, opusculo nostro iam iam perfecto curis iteratis inserenda erat. Ne irascaris igitur, candide lector, si papyri Mediolanensis vestigia iam ab ipso initio eius partis quaestionis, quae fontes illustrat, offendes, ipsum autem diegetae libellum in extremo tantum volumine examinatum (§ 25).

2. De papyris Callimacheis.

Papyrus illa Oxyrhynchia nr. 1011 (fr. 9 Pf.) cum Aetiorum libri tertii notissima fabula de Acontio et Cydippa nonnullos versus adhuc ignotae sedis certo loco vindicavit, fr. 210 (v. 3); 276 (v. 14) 496 (v. 46) et praeterea fr. anon. 70 (v. 34). Haec res initium totius quaestionis nobis fuit. Nam si hic frustulum quoddam, sine certo nomine servatum, et poetae et carmini reddi potuit, enucleandum esse rati sumus non solum cur versus Callimachi hic cum poetae et libri nomine, illic cum uno poetae et alibi sine ullo nomine laudarentur, sed etiam qui frustulum quoddam incertum certa ratione perspecta denuo certo loco inserere possimus.

¹⁴ Quaestiones Callimacheae tres. Acta Univ. Latviensis XIV, Riga 1926, p. 4 sqq.

¹⁵ Διηγγήσεις di poemi di Callimaco in un papiro di Tebtynis. A cura di M. Norsa e G. Vitelli, Firenze 1934 — XII (Papiri della R. Università di Milano).

Quaestione suscepta Hecalam et Aetia a ceteris Callimachi libris seiungi non posse statim fere perspeximus, cum ab eodem fonte (ut brevitatis causa dicam) non unus quilibet, sed etiam alii libri laudarentur, e. g. hymni aut choliambi aut epigrammata. Quod etiam de papyris ipsis dicendum est, quae non solum Callimachi versus totaque carmina nobis servaverunt, sed etiam hypomnematata, aut ipsum poetam illustrantia aut aliorum librorum causa scripta verbaque Callimachi laudantia. Omnia igitur examinavimus, quae in Pfeifferi libello perutili leguntur¹⁶, tum autem omnes ceteras papyros Callimacheas, quae postea nobis innotuerunt. Papyris, quas Pfeiffer edidit, duas addendas esse visum est:

1. P. Oxy. 220 (vol. II, 1899, p. 46) col. X 6 : ep. 37, 1 Wil.
2. P. Oxy. 221 (ib. p. 72) col. XV 32 : ep. 45, 3 W.

Quas infra inter cetera minora testimonia examinabimus (§ 26). Magno volumini Oxyrhynchio 1011 (fr. 9 Pf.) Edgarus Lobel Oxoniensis permultum lucis attulit choliamborum foliis et iambo octavo (pap. Mediol. IX 25. v. infra § 25) denuo lectis descriptisque¹⁷. Papyris a Rudolpho Pfeiffer iterum editis has adiungere nobis contigit:

- a. P. Oxy. 2079 Aetiorum prologus.
- b. P. Mus. Brit. lit. nr. 181¹⁸.
- c. P. Oxy. 2080 Aetiorum 1. II.
- d. P. Oxy. 2085 fr. 1 col. II 29 e libro de fluviis¹⁹.
- e. PSI IX 1092 Coma Berenices (Aetia 1. IV extremus).
- f. PSI 1094 commentarius in iambos.
- g. Iambus Florentinus Atene e Roma ser. III vol. I, 1933, 3—8²⁰.

¹⁶ v. supra ann. 4. Ipsas papyros inspicere nobis non contigit.

¹⁷ Choliambi novis curis editi Hermes 69, 1934, 167 sqq.; tum in folio aestate a. 1934 privatim Callimachi amicis misso P. Oxy. 1011 fol. V versum (Pf. fr. 9, 96 sq.) cum P. Oxy. 1363 (fr. 10 Pf.) v. 1—21 coniuncti, Mass Gnomon 10, 1934, 439. v. infra § 29.

¹⁸ Milne, Catalogue of the Literary Papyri in the British Museum, London 1927, Nr. 181, p. 148—150. Antea edita P. Oxy. 2079 post ipsum prologum.

¹⁹ Ὀρνέας ὅτι ποταμός ἐστὶν Ἀργείας ἐν ταῖς Χιλιάσιν εἶρηκεν καὶ ὁ Μάρμαρος δὲ τῆς Εὐβοίας (?) ἐν τῷ περὶ ποταμῶν Καλλιμαχος εἶρηκεν.

²⁰ Quae primum Archilochi esse putabantur, postea optimo iure Callimacho reddiderunt Pfeiffer Philologus 88 (NF 42) 1933, 265—271, Pasquali Stud. Ital. NS 10, 1933, 169—175. Nunc PSI XI 1216.

h. Scholia Florentina Bull. d'Alexandrie 28, 1933, 123—132, PSI XI 1219.

i. Novae papyri Oxyrhynchiae ABC, Annali della Scuola normale superiore di Pisa, 1934, Aetiorum libri²¹ PSI XI 1217(AB) 1218 (C).

l. Call. h. 3, 46—84 cum scholiis, Etudes de papyrologie I, 13 sq.²².

m. Diegeseon liber Mediolanensis (v. ann. 15).

n. P. Oxy. 220 col. VIII 9 carm. 1, 1, Dieg. X 1.

o. P. Oxy. 661 iambus 3, Dieg. VII 32²³.

p. P. Hermup. 65741, hypomnema in Antimachum cum novo Callimachi versu col. II 16 sq.²⁴.

3. De scriptoribus examinatis.

Quicumque Schneideri volumen lectitat, unum eundemque Callimachi versum non raro multifariam apud diversissimos scriptores laudari novit. Haec facile perspicui possunt: idem frustulum hic longius, illic brevius occurrit, apud unum scriptorem nomine addito, alibi Callimachi nomine omisso; quid libro poetae inscriptum sit hic illic laudatur, multo saepius siletur. Non raro versus, cui nec libri nec poetae nomen inscriptum est, etiam aliunde innotuit cum certo nomine ideoque Callimacho reddi potuit. Quenam rationes hic intercederent, hoc nobis enucleandum esse proposuimus.

In componendis frustulorum fontibus id unum certum iam a limine fere vidimus (nec argumentatione opus est) quemlibet versum aut temporum aut scribarum iniquitate in brevius redigi posse, longiorem autem nullo modo posse. Quare breviora eiusdem versus frustula serioribus temporibus ascribenda erant. Longiores versus, id est, eiusdem frustuli verba uberius quam alibi laudata, non ipsi poetae propiores, sed poetae libro qui olim supererat vi-

²¹ Quarum A eadem manu scripta est atque P. Oxy. 2079, ut Lobel perspexit (Maas Gnomon 10, 1934, 163), i. e. eiusdem voluminis pars est.

²² Huius libelli exemplar W. Schubart v. d. qua semper est comitate nobiscum communicavit.

²³ Callimacho reddidit, poetae versus iterum publici iuris fecit R. Pfeiffer, S.-ber. Ak. Münch. phil.-hist. Abt., 1934, 10, 23—30. — In copiae verborum indice Pfeifferi versuum numeros secuti sumus.

²⁴ B. W y s s, Antimachi Colophonii reliquiae, Berolini 1935, fr. 179.

demus: nam et apud Athenaeum et in decimi p. Chr. saeculi lexicis maiora leguntur, si quidem paucos versus „maiora fragmenta“ dicere possumus quam singula nomina, et in scholiis et apud grammaticos et in iisdem lexicis laudata. Longiores brevioresque versus pro portione tantum temporis rationes indicare, non vera tempora testari possunt. Nec nomen poetae librivae omissum aut additum multum prodest, cum persaepe idem scriptor haec aut laudet aut sileat, nec scribam in nominibus tacendis insontem esse videamus.

Inter fontes, qui versus a papyris nobis redonatos laudant (qui fontes totum fere indicem a Schneidero confectum replent) cum tales habemus qui raro occurrunt nec multa testantur tum alios qui uberes ditesque dici possunt. Hi imprimis examinandi erant. Cum autem non solum in fata librorum versusque laudatorum inquirendum esse videremus sed etiam quoad fieri potuerit versus Callimacheos a Schneidero, nimis operi Aetiorum restituendorum (eum in modum, ut ipse sane ratus est) dedito, in veram formam olim a poeta datam vindicandos esse vellemus, eos praesertim libros veterum scriptorum examinandos constituimus, qui post Schneiderum novis curis editi sunt. Cum praeterea non plenum indicem omnium fatorum quae omnia Callimachi librorum frustula per omnia antiqua tempora perpassi sint conficere vellemus, sed rationes tantum scriptorum temporumque illustrare, selectos scriptorum libros perscrutandos sat esse rati sumus.

Qui scriptores hi sunt: a) Hephaestio et Athenaeus, quos ipsius Callimachi libris usos esse nemo fere dubitat. Hephaestioni, uti par est, et cetera scripta de re metrica et scholia adiunximus, quae in eodem libro leguntur²⁵. b) Grammaticorum Graecorum tota series, uno tamen Herodiani prosodiae catholicae volumine excepto²⁶.

²⁵ *Hephaestionis* enchiridion. Cum commentariis veteribus ed. M. Con-
bruch. Accedunt variae metricorum Graecorum reliquiae. Lipsiae 1906. —
Athenaei Dipnosophistae. Ed. G. Kaibel I. II 1887. III 1890. Lipsiae.

²⁶ Grammatici Graeci. (Herodianus antea editus postmodo pars I numeratur).

— (partis secundae) vol. I fasc. I Apollonii Dyscoli scripta minora ed. Rich. Schneider. Lipsiae 1878.

— fasc. II R. Schneideri commentarius criticus et exegeticus in Apollonii scripta minora, 1903.

— vol. II Apollonii de constructione libri quattuor, recensuit, apparatu critico et explanationibus instruxit Gust. Uhlig. 1910.

Haec enim ita edita est, ut verus Herodianus nullis certis signis notisve ab eis libris discerni possit, e quibus A. Lenz prosodiam suam, quae ei Herodiana videbatur contexit²⁷. Haec grammaticorum volumina omnia perscrutati sumus, ut unum fontium genus totum nobis praesto esset. Herodiani prosodiam catholicam omisimus ideo quoque, quod nec ipsa ad nos pervenit, sed nostris fere temporibus restituta est, nec post Schneideri volumen sed antea prodiit.

Non minoris momenti, alius tamen generis scholiorum volumina sunt. Inter quae felici quodam casu tria numerare possumus arctissime cum Theone coniuncta, qui etiam hypomnemata in Callimachi carmina scripsit (§ 5). Quae ad Didymum redeunt, eis ex parte tantum uti potuimus, nam uberrima scholia Aristophanea, quadam partiuncula excepta²⁸, iteratis curis nondum edita sunt. Quibus usi sumus hi scholiorum libri sunt literarum ordine laudati: scholia in Apollonium Rhodium, Aratum, Euripidem, Lycophronem, Pindarum, Sophoclem, Theocritum²⁹. Lexica haec tractavimus: Suidam,

— vol. III praefatio, librorum deperditorum fragmenta. R. Schneider. 1910. Pars III *Scholia* in Dionysii Thracis artem grammaticam ed. Alfredus Hilgard. 1902.

(sine partis aut voluminis numero) Dionysii Thracis ars grammatica ed. Gustavus Uhlig. 1884.

pars IV Theodosii Alexandrini canones, Georgii Choerobosci scholia, Sophronii patriarchae Alexandrini excerpta ed. Alfredus Hilgard.

vol. prius: Theodosii canones et Choerobosci scholia in canones nominales. 1884.

vol. posterius: Choerobosci scholia in canones verbales et Sophronii excerpta e Characis commentario. 1884.

²⁷ Hoc nostrum iudicium primo obtutu severius videri possit; at cf. H. Schultz RE XVI, 1912, 962 sq.

²⁸ Scholia in Aristophanis Plutum et Nubes vetera, ed. W. J. W. Koster. Lugduni Batavorum 1927. (ea nempe, quae leguntur in codice ms. Coisliniano 192 saec. XV, P. Geissler Gnomon 5, 1929, 100 sq.).

²⁹ Scholia in Apollonium Rhodium vetera ed. C. Wendel, 1935. — Commentariorum in Aratum reliquiae ed. E. Maas, 1898. — Scholia in Euripidem ed. Ed. Schwartz, I 1887, II 1891. — Lycophronis Alexandra rec. Ed. Scheer, vol. II scholia continens, 1908. — Scholia vetera in Pindari carmina ed. A. B. Drachmann, I 1903, II 1910, III 1927. — Scholia in Sophoclis tragoedias vetera ed. P. Papageorgius, 1888. — Scholia in Theocritum vetera rec. C. Wendel, 1914.

Photii initium, Etymologici quod genuinum dicitur ea praecipue, quae R. Reitzenstein publici iuris fecit (nam Milleri libro iam Schneider utebatur), Gudiani q. v. eas partes quas de Stefani edidit. Hos igitur libros totos quam diligenter potuimus libello nostro pro fundamento ponendos curavimus. Multi sane sunt alii libri, quos non dicam negleximus, sed non e re esse rati sumus adhibere. Nam Aetia et Hecala in initio laboris nostri nobis propositi erant, non omnia Callimachi volumina restituenda. Quae invenimus, propterea Musa maiora evenerunt et talia quae fortasse futuris Callimachi editoribus usui esse possint.

II.

4. Quid sit hypomnema.

Callimachi librorum frustula magna ex parte ad scholiorum volumina redeunt, id est ad antiqua hypomnemata. Hoc enim nomen melius aptum esse videtur, antiquos testes si sequimur. Considera si placet haec testimonia e multis similibus enotata:

- a) Choerob. in Heph. p. 180, 20 Consb. ἐκ τῆς κοινῆς μαρτυρίῃ τῶν ὑπομνήματα ποιησάντων εἰς αὐτό.
 schol. Pind. Ol. VI 154a Dr. περὶ δὲ τῆς σκυτάλης καὶ ἐν τοῖς Ἄρχιλόχου ὑπομνήμασιν εἴρηται.
 Etym. gen. gl. 94 Reitz. p. 28, 23 οὕτως ἐν ὑπομνήματι.
- b) schol. Theocr. X 18e Ἀρίσταρχος ἐν ὑπομνήσει Λυκούργου Αἰσχύλου.
- c) schol. Soph. Ant. 45 Pap. Δίδυμος δὲ φησιν ὑπὸ τῶν ὑπομνηματιστῶν τὸν ἐξῆς στίχον γενοθεῦσθαι.
- d) schol. Soph. OC 388 οἱ ὑπομνηματιστάμενοι γράφουσιν οὕτω.
 schol. Pind. Nem. III 10 p. 42, 3 Dr. ὁ δὲ Δίδυμος διηπατήσθαι φησι τοὺς ὑπομνηματιστάμενους τῇ ὁμωνυμίᾳ τῶν ποταμῶν.
 Steph. Byz. s. v. Κάναστρον. — — Σοφοκλῆς δὲ ὑπομνηματίζων τὰ Ἀργοναυτικά.
 schol. Eurip. Med. 208 οἱ γοῦν προὑπομνηματιστάμενοι.

Haec antiqua hypomnemata talia erant, ut singulos tantum versus versusque partes laudarent et explicarent, ita nempe, ut laudatum versum illustrantia verba sequerentur, tum insequens versus laudaretur et explanaretur, et ita totum carmen, in parvas partes dilaceratum potius quam dispertitum, a viro docto illustra-

retur. Huius generis hypomnematis volumen nostro tempore Otto Schroeder edidit¹, e remotissimis saeculis non pauca voluminum papyraceorum fragmina ad nos pervenerunt. Haec tria e multis laudabimus:

P. Oxy. II (1899) 221, in Iliadis 1. XXI.

— VI (1908) 853, in Thucydidis 1. II.

Didymi hypomnematum reliquiae in Demosthenem, BKT I (1904), tum iterum editae².

Non solum Alexandrinorum temporibus haec hypomnemata edebant rescribentibusque, sed etiam serioribus saeculis, ut libri manu scripti testantur qui e medio aevo ad nos pervenerunt, e. g. hi:

in Euripidem cod. Vaticanus 1135 membr. saec. XIV, quem Eduardus Schwartz (I praef. p. IX) sic describit „continet scholia in Hecubam uno tenore perscripta, deinde Hecubam ipsam, tum scholia in Orestem et ea uno tenore scripta“, *cod. Neapolitanus* II F 41, fol. 184r. — 205 r. „una scholia in Hippolytum“ (II praef. p. II).

in Lycophronem codex B, *Coislinianus* 345 membr. saec. X a pagina 225 usque ad paginam 253. Scheer vol. I p. VIII: „inter lexica autem receptum est, quod non continuo scriptum est, sed singuli versus in duas fere tresve particulas discerpti, singulis particulis particulae paraphrasis P subiectae sunt:

1. Δέξω τὰ πάντα: φράσω τὰ πάντα. νητρεκῶς: ἀληθῶς.
καὶ γὰρ ἐπιτατικῶς νοοῦμεν τὸ η. ὡς τὸ νηχῦτως eqs.“

in Apollonium Rhodium ii libri, quos Carolus Wendel recensionem Parisinam appellavit (praef. p. XIV), ex parte „integrum scholiorum corpus sine textu poetae“ tradunt, id est mera antiqua hypomnemata.

in Iuvenalem cod. Sangallensis nr. 870 saec. IX, quem Paulus Wessner (praef. p. XI) „pag. 40—326 integrum in Iuvenalem commentarium continua scholiorum serie nullis intervallis scriptum“ praebere dicit.

Fuerunt igitur olim et volumina, quae sola poetarum carmina ceterorumque libros prosa oratione scriptos continebant et alia,

¹ Pindars Pythien erkl. von O. Schroeder. Leipzig — Berlin 1922.

² Didymi de Demosthene commenta cum anonymi in Aristocrateam lexico post editionem Berolinensem recognoverunt H. Diels et W. Schubart Bibl. Teubn. Lipsiae 1904.

quae mera hypomnemata complectebantur. Quae hypomnemata imprimis Alfredus Gudeman illustravit, RE II A1 (1921) 627, 40 sq.; 664, 45 sq. Quae autem 628, 18 s. leguntur, non rei indolem spectant. Non enim quaeritur qui liber magnus qui exiguus sit, sed qui totum carmen e. g. in singulos versus dispertitum illustret, qui unam solam rem, non totum carmen explicet. Idem Didymus in eodem hypomnemate Demosthenis orationem illustrante non raro uni cuivis enuntiato complura folia impertit. Est enim hypomnema liber continuus multis rebus explicandis scriptus, syngramma contra id quod hodie monographiam appellamus³.

Multi docti grammatici olim talia hypomnemata scribebant, nec multum abest, quin claros illos viros Alexandrinos, Pergamenos, ceteros discipulis suis haec in collegio proposuisse dicam⁴. Et cuilibet hypomnemati olim nomen certi viri docti inscribatur; recordare, si placet, quot nomina cum hypomnematum memoria coniuncta sint. Nam ipso initio („ursprünglich“ Knoche, infra adn.⁵) clari grammatici claros scriptores illustrabant; hypomnematum libri et poetae et docti grammatici nominibus clari notique erant. Si nunc scholiorum moles sine nomine legitur, seri scribae ludique magistri non insontes sunt, qui clara illa nomina sustulerunt, grammaticos illos eiusdem obscuri generis esse rati fortasse cuius ipsi erant⁵. At olim hypomnemata sine grammatici nomine rara fuisse schol. Eur. Med. 9 ultro testatur: ταῦτα δὲ ἀπὸ τοῦ ἀνεπιγράφου ὑπομνήματος τοῦ εἰς Πίνδαρον ἔγραψα (Ol. 13, 74).

Nec secus Romani nobis testes sunt totam illam grammaticorum doctrinam a Graecis mutuati, nam eorum hypomnemata multa ad nos pervenerunt; reminiscere si placet Porphyrii, Servii, Asconii Pediani. Quod hos libros nunc scholia appellamus, ipsam rem minime mutat, nam Graecos olim haec volumina hypomnemata nominavisse satis superque vidimus.

Quod ad scholii nomen, ipsi Graeci singulas glossas unum quodlibet verbum locutionemve illustrantes ita nominaverunt, e. g. schol.

³ Carolus Wendel RE XVI 2 (1935) 1355, 10 sq. secus de hypomnemate iudicavit.

⁴ e. g. Scheer, Lycophr. II p. XXV. Vide infra cap. IV.

⁵ Quae Udalricus Knoche de hypomnemate sine auctoris nomine superstite dixit, Gnomon 10, 1934, 58, Graecos potius spectat quam Romanos, ac ne id quidem tam expressis verbis. Ceterum quamvis brevis hic commentarius inter gravissimos numerandus est qui scholiorum fata illustrant.

Apoll. Rhod. 3, 232a (cum app.) οὕτως σχόλιον εὖρον εἰς τὰ Ἀργοναυτικά⁶. Haec ipsa scholia serius ex hypomnemate poetae libri margini adscripta videmus, non raro cum toto „lemmate“ (ut nomine Graeco nobis omnibus notissimo utar).

Haec hypomnemata eis temporibus edebantur, cum Graecis sermo librorum, quos legebant, plane notus erat excepto ut par est uno Homericō. Non igitur interpretari debebat hypomnematis auctor librum Sophoclis aut Heroditi, sed explanare, quid iudicaret bene quidve minus bene scriptum esse (nunc litterarum criticam aestheticam dicimus), tum res (non verba quaeso, sed res) illustrare fortasse non omnibus notas (Aristophanis Atheniensis recordabimur cum Ranis, Nebulis, Aeoloscione).

Si inde ab renascentium litterarum temporibus usque ad nostra multi sane scholiis non ita usi sunt atque olim legenda conscribebantur, sed ut ibi ea invenirent quae nomina verbave obscuriora aut difficiliora intellectu illustrarent interpretarenturque, id ideo factum est quod antiquorum Graecorum sermo vivus iam aboleverat. Quae partim etiam de serioribus p. Chr. saeculis dici possunt, quamquam apud doctiores homines, magnarum saltem urbium ludorum gymnasiorumque alumnos, quinti quarti tertii a. Chr. saeculi sermo clarorum scriptorum semper vigeat (horum hominum numerus sensim deficiebat).

Hypomnematum auctoribus praeter ea, quae supra brevi adumbravimus, etiam aliud cordi erat, et non raro hoc idem aliud pluris aestimabatur. Etymologias dico. Eas ipsas, quas iam apud Aeschylum Euripidemque legimus⁷. Has etymologias non raro totius hypomnematis causam fundamentumque esse suspicari possumus⁸. Nam si seriorum temporum homines non hoc intuebantur, sed res tantum eas, quae etymologias illustrabant, nobis sat est haec notare, non nostrum erit haec fusius explicare. Quae etymologiae tamen serius causa materiesque notissimorum lexicorum fuerunt. Per-

⁶ Ideo eis quae Gudeman RE I. I. 629, 45 sq. disseruit assentiri non possum.

⁷ e. g. A. Gräfenhan, Geschichte der class. Philol. im Altertum I (1843) 154—160; 513 sq. (de III a. Chr. saeculi poetis; quae autem proponuntur rationes causaeque, eas non veras esse perspeximus Wiener Studien LIV 143 sqq.).

⁸ Ut paulo serius, Hadriani temporibus, Soranus *περί ἔτυμολογιῶν τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου* scripsit, Kind RE III A 1 (1927) 1117 nr. 4. Quem librum eiusdem generis fuisse putamus atque lexeis illae quas multi docti grammatici vergente Ptolemaeorum aetate condiderunt.

pende si placet haec pauca exempla, quae fortuito e ditissima copia (nam omnibus praesto est) excerpimus.

P. Oxy. VIII (1911) 1086 p. 81, 8 sq. (hypomnema in Iliadem)

Μαγνήτων δ' ἤρχε Πρόθοος Τευθρήδονος υἱός· ἡ Μαγνησία χώρα ὠνόμασται ἀπὸ Μάγνητος τοῦ Αἰόλου⁹.

schol. Soph. OC 14 πάτερ ταλαίπωρε· οὐκ ἐμπαροινεῖν βουλομένη τῷ πατρὶ ταλαίπωρον ἀποκαλεῖ, ἀλλὰ τοῦ πάθους παριστάσα τὸ μέγεθος· πωρεῖν δὲ οἱ Ἥλείοι τὸ πενθεῖν φασί· καὶ Ἀντίμαχος πωρητῶν ἀλόχοισι καὶ οἷς τεκέεσσιν ἕκαστος παρὰ τοῦτο οὖν ταλαίπωρος ἐτυμολογεῖται¹⁰.

schol. Pind. Ol. 1, 18b Dr. ἄλλως· θεμιστεῖον τὸ δίκαιον, παρὰ τὸ θέμις¹¹.

schol. Eurip. Med. 297 gl. interl. ad ἀλφάνουσιν· εὐρίσκουσιν, ἀπὸ τοῦ ἄλφα στοιχείου.

schol. Theocr. XIII 10—13g. τινές φασιν ἀιθαλόεν εἶπειν τὸ πέτευρον διὰ τὸ αἴτιον εἶναι ἀιθάλης· ἢ ἀπὸ τοῦ αἰθεσθαι λίαν ὀστως αὐτὸ ἔφη.

schol. Apoll. Rh. 1, 45 47f W ἔπυιεν· τὸ ἐγεγαμήκει· ἦτοι ἀπὸ τῶν ὠπῶν ἐσχηματισμένης τῆς λέξεως, ἢ ἐστὶ ὀφθαλμῶν ἢ ἀπὸ τοῦ ὀπτῶ καὶ ἐπιτήρῳ ἢ ἀπὸ τῆς ὀπός, τῆς φωνῆς, διὰ τὰς τῶν ἀνδρῶν πρὸς τὰς γυναῖκας ὁμιλίας, ἀφ' οὗ καὶ ὄραοι (I 317) αἱ γυναῖκες.

E. gen. gl. 95 Reitz. p. 29, 3 (ἄμοτον) — — ἐγὼ δὲ εὐρον ἐν ὑπομνήματι Ἰλιάδος (Δ 400) ὅτι ἄμοτον λέγεται τὸ ἀπλήρωτον· ἴσως ἀπὸ τοῦ μετρῶ ἄμοτρον καὶ ἄμοτον.

Non solum etymologias (eas quas antiqui ita nominabant) videmus cum tota pathologia¹², sed eandem vocem non raro multis

⁹ Pars etymologiae suppleta est; recte autem suppletam esse et tota papyrus testatur et infra praeterea videbimus, Theonis et Epaphroditii etymologias examinantes. Nota in hoc quoque hypomneme Aristarchi criticam illustrante et artem Homeri imprimis explanante non raro meras etymologias legi.

¹⁰ Hoc scholium misere laceratum, nam partis ταλαῖ etymologia periit, sola ultima pars restitit. Ceterum v. § 19.

¹¹ Vol. III. p. 357 sq. omnes etymologiae enumerantur; fere septuaginta supersunt.

¹² Ultimus antiquorum doctrinae assecla Christianus Augustus Lobeck fuisse putatur, Pathologiae sermonis Graeci prolegomena Lipsiae 1843, Pathologiae linguae Graecae elementa Lipsiae 1853. 1862. Sed hanc ipsam pathologiae doctrinam antiquorum testimoniis fultam per totum lexicum dispersum videmus, quod multorum in manibus est, Pape Handwörterbuch der griechischen Sprache — nil interest, primum aut tertium editum, nam etiam Sengebusch in tertia editione nihil sustulit.

etymologiis illustratam, unde patet e. g. Apollonii Rhodii editorem librum suum multis scholiis e multis hypomnematis excerptis instruxisse — id est, olim haec ipsa hypomnemata ita condita esse, ut auctor cum auctore certaret, qui meliores subtilioresve etymologias invenire posset¹³.

Eundem etymologiarum inveniendarum ardorem, quem hypomnemata nobis monstrant, etiam alibi — melius dixerim ubique videmus. De lexeon libris infra disserendum, hic sat erit unum exemplum attulisse: Steph. Byz. p. 248, 21—249, 3 Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν ἅ περι θεῶν τὸν Δωδωναίων οὕτως ἐτυμολογεῖ: „καθάπερ οἱ τὸν Δία Δωδωναίων μὲν καλοῦντες ὅτι δίδωσιν ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ, Πελασγικὸν δὲ ὅτι τῆς γῆς πέλας ἔστιν —.

5. De Theone.

Theonis Artemidori filii libros, qui imperatoris Augusti temporibus floruisse videtur¹⁴ cum Carolus Giese fragmentis collectis olim describere conatus est¹⁵, tum Carolus Wendel nuper felicissime nobis illustravit¹⁶. Theonem et diligentem et doctum fuisse et non solum hypomnemata lexeonque libros scripsisse, sed etiam poetarum scripta edenda curavisse nunc pro certo constat. In commentariis Theonem multa protulisse, quae ad verba usque illus-

¹³ Has ipsas etymologias apud Romanos quoque viguisse non est cur moeam; exempli causa hunc flosculum laudabo: schol. Stat. Theb. 4, 304. Amazoniis ululatum Caucason armis: Caucasus mons Scythiae. — ideo ululatum, quod Amazones cum finitimis bellare dicuntur, quorum ululatus barritus, id est barbarus ritus.

¹⁴ Wendel RE V A 2 (1934) Theon nr. 9 col. 2054, 30 sq.

¹⁵ De Theone grammatico eiusque reliquiis. diss. Monasterii 1867. Frustula sedulo sane collecta ne numeris quidem signata sunt. Viginti sex contulisse videtur, quorum quinque hypomnemati in Odysseam vindicavit (ultimum Wendel l. l. 2055 Iliadi tribuit), in Pindarum unum, in Theocritum tria (tertium Wendel l. l. hypomnemati Callimacheo dat, recte meo quidem iudicio), in Nicandri Theriaca duo, in Apollonium Rhodium duo, quorum unum Wendel Iliadi vindicat, in Callimachi Aetia duo (adde unum!), in Lycophronem octo, lexeon libro duo, ignoto libro unum. Ceterum iam H. L. Ahrens quae tum de Theone dici poterunt fontibus nisus ut par est exposuerat. Buc. Graec. II (1859) p. XXVII sq.

¹⁶ Überlieferung und Entstehung der Theokritscholien, Berlin 1921 passim. — Die Überlieferung der Scholien zu Apollonios von Rhodos, Berlin 1932 (praesertim p. 108 s.). — Quos hic doctissimi laboris fructus proposuit, partim mutavit meliusque dixit RE XVI 2 (1935). 1362 § 8. — Vide praeterea commentarium optimae frugis plenum in ann. 14 laudatum.

tranda pertineant nemo negabit. Id unum tamen pace Caroli Wendel eximie de Theone meriti contendere velim — Theonem maximam adeo partem eorum, quae in eius librorum frustulis leguntur, non rei explanandae sed etymologiarum causa scripsisse¹⁷. Quod nunc in medium proferre non possem nisi Carolus Wedel sagax acutus felix tot scholia Theoni reddidisset.

Ut antea alii, e. g. Apollodorus, etymologias nominum illustrandorum causa proponebat¹⁸, sic etiam Theonem aut suas proponere aut priorum etymologias corrigere videmus.

a. In frustulis quae Giese collegit.

Giese p. 38, EM πύελος· παρὰ τὸ [τὸ] πεπυθὸς (τούτέστι τὸ σεσηπὸς) ἐλεῖν. οὕτω δὲ ἔλεγον πλυνούς, ὡς Θέων ἐν ὑπομνήματι Ὀδυσσεύς (21, 553).

p. 44, 23, E. gen. ἀρμοῖ schol. Theocr. 4, 50/51d W app. —]· τὸ ἀρτίως ἢ τὸ ἀρμοδίως ὄλον· ἀρμοῖ ποῦ κάκεινω ἐπέτρεχε λεπτός ἴουλος. Καλλίμαχος ἀρμοῖ γὰρ Δανάου γῆς ἀπὸ βουγενέος. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἀρῶ τὸ ἀρμόζω ἤρμαι ἀρμοῖ. οὕτω Θέων ὁ τοῦ Ἀρτεμιδώρου. προστίθησι δέ, ὅτι τὸ ἀρμοῖ φιλούμενον μὲν σημαίνει τὸ ἀρτίως, δασυνόμενον δὲ τὸ ἀρμοδίως. Μεθόδιος.

G. 49, 9 E. gen. Βουκεραῖς — — ἦν ἀπὸ τοῦ κέρατος τῆς βοῆς Βουκεραῖδα καλεῖσθαι.

G. 49, 22 EM ἄστυρον. — εἴρηται παρὰ τὸ ἄστυ ὑποκοριστικῶς ἄστυρον. οὕτω Θέων¹⁹.

G. 50, 29 (alterum fr.) Εἰλενία· — — παρὰ τὸ εἶλω οὖν Εἰλενία.

Aliam quandam seriem hanc videmus:

G. 47, 34 Steph Byz. Ἄλος. — Θέων δὲ φησι ὅτι Ἄλος θεράπαινα ἦν — ἦς εἰς τμηγν τὴν πόλιν ὠνόμασε (Ino).

G. 50, 29 (fr. primum) EM Βατεία (schol. Lycophr. 1306) — ἀπὸ τῆς Βατείας τῆς Δαρδάνου γυναικός.

Hic etymologiarum causa oppidorum locorumque nomina cum fabularum personis coniungi videmus. Quae olim proferentantur

¹⁷ „die wenigen etymologischen Glossen“ p. 81; „dass die Scholiasten gerade in der Wortklärung auch selbständig vorgegangen sind, wo ihre Hilfsmittel nicht ausreichten“ (Überl. d. Theokr.-Sch. p. 155).

¹⁸ Überl. d. Theokr.-Schol. 95. 141 alibi. cf. e. g. etiam schol. Lycophr. 1029 (II p. 318, 12) Σικανός ὡς φησιν Ἀπολλόδορος (scholium etymologum mutilum) cum Scheeri annotatione.

¹⁹ Originem eandem atque etymologiae esse videmus: εἴρηται παρὰ τὸ —.



etymologiae, earum pars sane scribarum segnitate potius quam temporum iniquitate aut perierunt, aut perire coeperunt:

G. 49, 5 EM ἀκμηνος — — Ἀρίσταρχος τὸν ἀκμηνον λέγει προπαροξυτόνως παρὰ τὴν ἀκμήν (Aristarchi etymologia tota legitur) Θέων δὲ δξύνεσθαι ἀξιοῖ ὡς ἀγαθός (ultimum nomen accentus exemplum praebet; etymologia, quam desideramus, periit).

G. 46, 23 schol. Nicand. Ther. 237 — — Θέων δὲ ἐν ὑπομνήματι χλοάζουσα, οἰδοῦσα (causae aut rationes non afferuntur, meri etymologiae termini ad nos pervenerunt).

G. 50, 30. Steph. Byz. Ἀμαντες· οἱ περὶ Ἐλαφήνορα (l. Ἐλεφ —) μετὰ Τροίας ἄλωσιν διέβησαν εἰς τὴν ἠπειρον καὶ ὤκησαν παρὰ τὰ Κεράυνια ὄρη. ἔκτισαν δὲ Εὔβοιαν. ἔθεν Ἀβαντες ἐκλήθησαν (periit etymologiae ratio „pathologia“: διέβησαν ἐνθεν διαβάντες καὶ ἀποκοπῇ τοῦ δι' Ἀβαντες).

Talia inter Theonis librorum frustula iam per tot decennia nota facile dispiciuntur. Eadem etiam in Theonianis nuper a Carolo Wendel nobis redditis videmus²⁰.

b. In scholiis Theocriteis. Non omnia quae vir doctissimus protulit hic iterum examinabimus. Sat erit nonnulla quaedam exempla proponere e diversis capitibus forte Fortuna excerpta. Scholia in capitibus de historia vera (p. 102—108) et de proverbiis (142—147) et de grammatica et critica (156—158) illustrata praeteribimus, eis quae in paenultima parte de nominibus explicatis (148—156) examinantur, supersedere posse rati sumus etymologiarum rationibus iam alibi perspectis. Cum etymologiarum rationes, non rerum narratarum fontes quaeremus, scholia in duas series dividenda esse vidimus perinde ac in primis frustulis Theonianis supra propositis. E rebus mythologiam spectantibus (p. 90—102) Pan, Pan actius, Melampus proponuntur, e rebus geographis (108—130) Croton, Neaethus fl., Sybaris, ex historia naturali chelidonium herba, filix, noctua, carduelis.

sch. Theocr. I, 3/4a, VII 109/110b (Wendel p. 90) mythos etymologiae causa citari videmus²¹.

²⁰ Pro certo nobis quoque constat scholia, quae iisdem fere verbis et in Theocriteis et sive in Nicandreis sive ad Apollonium Rhodium sive ad Lycophronem leguntur (nec raro ter et pluries) Theonis esse.

²¹ In res narratas fabulasque citatas nisi tam diligenter sollerterque inquisitum esset, „cardinem etymologum“ non tam facile recuperavisset.

sch. Theocr. V 14 16b (Wendel p. 91) Πᾶνα τὸν ἄκτιον — — ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἰδρυμένον.

sch. Theocr. III 43/45g (Wendel p. 98) Melampodis nominis causam pedes sole adustos esse legimus.

sch. Theocr. XIII 41a (Wendel p. 131) χελιδόνιον — — καλεῖται δὲ χ., ὅτι ἅμα τῇ παρουσίᾳ τῆς χελιδόνος ἀνθεῖ.

sch. Theocr. III 14bc (Wendel p. 131) πτερὶς εἶδος βοτάνης ὁμοίας πτερῶ.

sch. Theocr. VII 68a κνύζα (Wendel p. 132) τὴν κόνυζαν κνύζαν εἶπεν hic quoque mutila sed etymologia latet.

sch. Theocr. I, 136 (Wendel p. 136) σκῶπες — — Καλλιμάχος δὲ φησιν ὅτι φθέγγεται ὡσπερ ἐπισκώπτων τῇ φωνῇ, ὅθεν καὶ οὕτω καλεῖται. Τυραννίων δὲ σκῶπας τοῦς νυκτικόρακας φησι, αἶον σκίοπας, τοὺς ἐν σκιά ἔχοντας τὴν ὄπα. Hic Theonem ambos viros doctos (nam

Callimachus noster hic non poeta, sed grammaticus) ideo solum laudare videmus, ut eorum etymologias proferat. Ipsius etymologia ad nos non pervenit.

sch. Theocr. VII 141b (Wendel p. 137) Aristoteles et Alexander laudantur, ut Theo suam carduelis etymologiam addere possit²².

Nunc alterius seriei exempla (cognomina prisca locorum, ut notissimo versu utar) proponere placet.

sch. Theocr. IV 24 (Wendel p. 109) Neaetho flumini nomen ex eo quod olim factum esset inditum est: 24a Νήαιθος ποταμός — — ἐν αὐτῇ νῆας λέγουσι κατακαῆναι Ἑλληνικὰς. 24b — — ἔνομα τόπου — — ἀπὸ τοῦ ναῦς καὶ τοῦ αἶθω — — πολλαὶ νῆες τῶν Ἑλλήνων ἐφθάρησαν.

sch. Theocr. IV 32a (Wendel p. 108—109) Urbis Crotonis nomen a regis nomine derivatum.

sch. Theocr. V 1a (Wendel p. 110) Sybaris oppidi nomen aut a fluvii nomine, aut a quodam conditore oriundum esse dicitur.

1b Sybaritae nomen ex oppidi nomine pendere dicitur²³. Eadem in scholiis Apollonium Rhodium illustrantibus videmus.

²² Ἀριστοτέλης δὲ καὶ Ἀλέξανδρός φησι διατρέβειν ἐπ' ἀκάνθων.

²³ Nondum demonstratum est hoc scholium Theonis esse; certe tamen etymologia patet. Ceterum Wendel v. d. non raro talia nomina a claro quodam viro semideove oriunda esse notavit, e. g. p. 127 de fonte, cui Byblis nomen dedit sch. Theocr. VII 115/18bc.

Sat erit quaedam exempla intueri, quae Wendel in libro suo p. 108 sq. Theonis esse omnibus probavit. Iam ipsum primum exemplum, sch. Ap. Rh. 1, 972a, quod Theonis artem criticam ut illustraret laudatum est, etymologiam esse supra vidimus ad G. 44, 23. Ubi Theo rara nomina quaedam interpretatur²⁴, etymologias proferri non mirabimur:

sch. 4, 1342 βουπελάται — — παρὰ τὸ πέλας τῶν βοῶν εἶναι.

sch. 1, 581 ἐρίπνας — — παρὰ τὸ ἄγαν πνέεσθαι.

sch. 1, 1195/6 ῥόπαλον — — ἐτυμολογεῖται — — παρὰ τὴν ῥοπήν καὶ τὸ ἀλοιᾶν.

Historia naturalis. De tabano et asilo Theo pluries locutus est: sch. Theocr. VI 28a (οἰστρος, μύωψ) — — οἰστράν ποιούσιν, eadem sch. Ap. Rh. 1, 1265/72a — — εἰς μανίαν ἄγει, ἀφ' οὗ καὶ οἰστρος λέγεται. Quae laudato Sostrato afferuntur, Theonem non solum etymologias sed etiam nomina synonyma curavisse monstrant. Etymologiam in sch. 2, 353/6 periisse suspicor; pauca servata esse putaveris inter ea, quae ibi de aconito dicuntur²⁵.

Locorum cognomina. Sch. Ap. Rh. 1, 308b Clarus oppidum — — ὑπὸ Κλάρου τινὸς ἥρωος, ὡς Θεόπομπος. Νεάνθης δὲ φησι ἔτι κατὰ κλήρον — — καὶ ἀπὸ τοῦ κλήρου οὕτως αὐτὴν ὠνομάσθαι — — ἢ διὰ τὸ αὐτόθι κληρώσασθαι — — ἢ — Κλάρος ἀπὸ δακρύων (cf. sch. Nicand. Ther. 958 — — κλαῦσαι — — i. e. litteris „pathologiae“ causa mutatis); eadem sch. Nicand. Alex. 11.

Inter *claros viros* (mythorum heroes), quorum quinque nomina notavi, duo sola cum etymologiis coniunguntur, Melampus et Priolas; in scholiis ad ceteros pertinentibus, Endymionem 4, 57/58, Amorem 3, 26b, Hylam 1, 1207b, nihil etymologiarum simile perspicere potui. Melampus ad eas etymologias pertinet, quas in ipso huius paragraphi initio tractavimus, ad G. 38 sqq, vide supra sch. Theocr. III 43/45g, Priolas sch. 2, 780/3a ad alteram seriem: Πριόλας — — ἀφ' οὗ καὶ ἡ πόλις.

R. Reitzenstein cum in Etymologici Magni fontes inquireret, multos ex etymologiarum aut forma aut indole agnosci posse pu-

²⁴ „Sprachliche Deutung seltener Worte“. Ceterum confer si placet Wiener Studien LIV p. 146 sq.

²⁵ sch. Nicand. Alex. 13. — — (v. 28) τὸ ἀκόνιτον εἶδος βοτάνης ἐστὶν ὅπερ καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος πορδαλιαγχῆς eqs.

tavit²⁶. Non tamen ita sententias suas de singulis etymologiarum auctoribus expressit, ut etiam alii has etymologias dignoscere possent. Curandum igitur erat, ut eos etymologiarum auctores, qui nobis cordi sunt, Theon imprimis et Epaphroditus, tum etiam Salustius ille tam ignotus, ita explicatos proponamus, ut etymologiarum constituendarum via, quam ingressi sint, appareret.

Theonem saepe nomen ex ipsius rei indole recta via explicare videmus, ut duae primae etymologiarum series nobis monstraverunt. Altera via locorum nomina cum conditoribus coniungit, ut supra in altera scholiorum serie vidimus. Eadem via et priores et seriores auctores progredi videmus. Igitur „locorum nominum causae“ nobis fere inutiles sunt, nam in auctoribus secernendis nihil nobis prosunt. Ipse Theon aut primus aut unus e primis fuit, qui hanc viam ingressus sit, nam priorem quandam etymologiam e rerum indole derivatam loci nominis causa inventa corrigit e. g. sch. Ap. Rh. 1, 601/604a²⁷. Una restat etymologia, e rerum indole recta via progrediens; hanc Theo non primus invenit, primus autem est eorum, qui in Callimachum hypomnemata scripserunt; sive prioris grammatici vestigia premit, sive ipse talem etymologiam proponit, unus est, cuius nomen cum tali etymologia in Callimacho illustrando coniungitur. Nam Epaphroditum aliam rationum viam ingressum esse videbimus; de Archibio Apollonii filio adhuc nihil certi novimus.

Theonis vestigia apud seriorum temporum grammaticos ut agnoscere possemus, eius etymologias tam diligenter examinare conati sumus; unum quod Theonianum esse fateri possumus etymologiae sunt, recta via „e rerum indole“ derivatae. Ceterum hic illic etiam Theonem in collegio loquentem deprehendimus, e. g. schol. Lycophr. 842, II p. 272, 7b Sch. sq. — — ἔπερ ἐπελαθόμεν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ εἰπεῖν (vide p. 270, 5). Quos versus Theon ex ipso

²⁶ Geschichte der griechischen Etymologika, e. g. p. 326 „auch die in Glosse *Εἰνατιά* benutzte Quelle des Oros ist sofort kenntlich, sobald wir die unten ausgeschriebene Glosse *Βουκεραίς* vergleichen“ (sequitur haec glossa).

²⁷ Et. gen. *Δίπολις*, sch. Ap. Rh. 1, 601/604a app.: (*Μυρίνα*) — — ἐπιπέκληται οὐ παρά τὸ μύρεσθαι καὶ βεῖν, ὡς τινὲς φασιν, ἀλλὰ ἀπὸ Μυρίνης τῆς Θόαντος γυναικός. Quae in sch. l. l. leguntur ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Μυρίνης τῆς Θόαντος γυναικός eqs. ipsius Theonis sunt. E. gen. monstrat Theonem suam etymologiam, quae mytho nititur, in prioris loco posuisse, quae ei nimis simplex visa est.

poetae libro sumptos laudat (aut descriptos aut memoriter citatos), eorum locum definire non possumus.

Non est cur demonstremus Theonem ipsius Callimachi libros et optime novisse et quae laudaverit aut memoria fisum hypomnematibus suis inseruisse aut ex ipsius poetae libris exscripsisse. Callimachea a Theone nobis tradita tum demum Aetiis adscribere possumus, cum constat nos lemma hypomnematis in Aetia e. g. scripti legere, quae autem Theo cuiuslibet loci illustrandi causa adscripserit, ea certo libro dare nequaquam possumus, nonnullis sane exceptis, quae sponte certo Callimachi libro adscribuntur.

6. De Epaphrodito.

Epaphroditum AD 22 natum, 97 mortuum esse nunc constat. Vixit igitur post Theonem et eius hypomnemata cum nosse tum aemulari potuit. Eius librorum frustula Ernestus Luenzner diligenter collegit²⁸, quibus Leopoldus Cohn nonnulla addidit²⁹. Etiam quae Luenzner p. 15 protulit, Epaphroditi esse possunt (infra § 30 de Salustio). Omnibus frustulis examinatis quaedam nunc certius definiri posse videmus³⁰.

fr. 7 Luenzner p. 18 recte non ex hypomnematate in Theocritum, sed e lexeon libro oriundum esse dixit. Non tamen, quod Epaphroditi etymologia laudatur, nam ubique doctos grammaticos etymologias proferre videmus, sed quia Photius aut eius iussu scriba e compluribus libris, non ex uno, has etymologias exscripsit. Haec videmus:

²⁸ Epaphroditi grammatici quae supersunt. diss. Bonnae 1866.

²⁹ RE V 2 (1905) 2713, 35 sq. Viros doctos quaedam fugerunt, e. g. Schneider ad Call. fr. 361 enotavit sch. Thuc. VI 4 (Hude 330, 5 sq.) ubi Tzetzes Epaphroditi etymologiam narrat Gelae fluminis nomen spectantem

οὕτως Ἐπαφρόδιτος ὡς λέγεις γράφει.
Γέλας δ' ἐκλήθη τῷ πάχην πολλὴν φέρειν
κλήσιν ἔκετ' γὰρ ἡ πάχνη ταύτην φέρει.

etiam quae ibi sequuntur etymologiae ab Epaphrodito laudatae esse possunt. Narraverit igitur totum grammatici locum. Quem ex hypomnematate in Aetiorum 1. II oriundum esse suspicamus, P. Oxy. 2080, 48.

³⁰ Epaphroditum et *περὶ στοιχείων* in libro quodam egisse et praeterea lexeon librum condidisse, qui non solum sermonem comicum, sed etiam alias res illustrabat Cohn 1. 1. demonstravit.

Ἀσπάλαθος εἶδος ἀκάνθης. Νίκανδρος (... Θεόκριτος) ἐν γὰρ ὄρει ῥάμνοι τε καὶ ἀσπάλαθοι κομέονται. παρά τὸ σπῶ σπάλαθος καὶ ἀσπάλαθος. οὕτως Ἀμάρανθος εἰς τὸν Θεόκριτον. Ἐπαφροδίτος δὲ παρά τὸ σπαλιεύειν ἐτυμολογεῖ, ὃ ἐστὶ ζῦειν³¹.

Seri temporis lemmati cum glossa (tria verba sunt) exempla sermonis poetarum adduntur. Primum e Nicandro, cuius verba laudata perierunt (nec Theriaca nec Alexipharmaca laudata esse Schneideri index monstrat), tum e Theocrito (poetae nomen una cum Nicandri versu periit, fortasse ideo quod scribae dominus plura expunxerat quam oportebat). Theocriti verba non e mero carminum volumine, sed ex Amaranti hypomnemate exscripta esse sequens scholium monstrat. Tertius Epaphroditus laudatur ex alio quodam volumine. Nam Epaphroditi librum non hypomnema in Theocritum fuisse hoc ipsum Amaranti nomen, volumini Theocriteo inscriptum, monstrat a scriba sedulo laudatum.

fr. 32 et 33 perperam seiuncta puto, nam unum sunt.

fr. 38 (Steph. Byz. 552, 15) non Iliadem spectat, nam XV 110—112 Samaria non commemoratur, cuius nomen Epaphroditus quodam modo illustravit. Si quis hoc fr. hypomnemati Callimacheo adscripserit, non habebō quid obloquar, nam poetam in Aetiorum libris totum fere mundum lustravisse papyrus Mediolanensis testatur.

fr. 53 nunc multo plenius E. Gud. 189, 13 sq. de Stef. legitur. Cum Callimachi versus (fr. 130) in ipso initio laudetur, ita tamen, ut versus exemplo vocem ἀρδεις illustret, Epaphroditi nomen post tres etymologias in extremo scholio, lexeon glossam citatam esse putemus necesse est (cf. § 23, 24). Quam ob rem nihil certi de versus loco dicere possumus.

fr. 55 (Steph. Byz. 247, 11) paulo plura habet quam Luenzner exscripsit, nam Epaphroditus et Thrasybulum laudat et Acestodorum³².

fr. 58 (Et. M. 158, 4) duos diversos Callimachi locos continet: versum fr. 152 cum Epaphroditi etymologia et postea insertum versum fr. 153. Nullum versum certo libro reddere possumus, v. supra ad fr. 53 Lue. Id unum pro certo dicere possumus hos duos

³¹ cf. schol. Theocr. IV 57a app. ubi Wendel in „locis similibus“ recte Amaranti scholium exscripsit, Epaphroditi verba omisit.

³² Nova pars, Herodianum laudans, inde a verbis εἰκόσ δὲ incipit, non prius.

versus e diversis Callimachi carminum locis exscriptos esse nec ulla ratione inter se coniunctos esse. De Byzantinorum lexicis v. cap. VI.

fr. 60 hypomnemati Homérico reddi posse putamus. Cum enim Epaphroditus de quodam exemplari vetustiore loqueretur³³, „veterem“ quendam poetam, non Callimachum respiciebat.

Epaphroditum melius Theone nonnulla dicere cum potuisse tum nisum esse par est, quippe qui tot annis post clarum illum grammaticum ipse optime doctus eruditusque vixerit. Sat erit brevi monuisse Epaphroditum poetas bene nec sine fructu interpretatum esse, e. g. fr. 43. 41. 43. 47 L. et etymologiarum rationes duas easdem protulisse, quas iam apud Theonem vidimus, cum aut nominum notiones recta via e rerum indole ortas esse diceret, e. g. fr. 6. 12. 21 L.³⁴, aut locorum nomina cum clarorum hominum nominibus coniungeret, fr. 16 L. et alibi saepe.

Hoc in libro fata viasque, non res narratas locosque doctissime laudatos consideramus. Quae notavimus, ipsa via non differunt a Theonianis. At Epaphroditi arte diligentius examinata una saltem via Epaphroditum sponte grammaticum natu maiorem superare sibi visum esse videmus: in etymologiis *obliqua via* rei notionem cum nomine coniungentibus. Haec nos apud unum Epaphroditum nec alibi invenisse fatemur³⁵. Quae ad aoristum³⁶ — haec magni sane momenti esse putamus, cum alii futurum tempus extollant ut e. g. Philoxenus, non tamen ad ipsas etymologias pertinere, sed mere grammatica esse³⁷.

³³ ἔν τισι τῶν ἀρχαίων ἀντιγράφων.

³⁴ Hoc. fr. (St. Byz. 314, 15) re vera non Thisbae nomen, sed adiectivum πολυτρήρων illustrat.

³⁵ C o h n I. 1. 2712, 58 solum de pathologia loquitur; quae 2714, 3 leguntur „die meisten Fragmente enthalten nur Etymologien, die zum Teil sehr tōricht sind“ ideo non vera sunt, quod Epaphroditi temporum etymologiarum rationes examinandae erant, non remotorum illorum ars grammatica cum nostra severi sed iniusti iudicii causa conferenda.

³⁶ fr. 17 L (schol. II. B 8) imperativum ἔθι . . . Ἐπαφρόδιτος δὲ ἀόριστον (φησὶν εἶναι).

³⁷ Speramus tamen alium quendam, cui res mere grammatica cordi erit, olim has rationes, quae inter tempora adhibita et Philoxenos Didymosque intercedant propita Minerva enucleare.

fr. 20 L. Steph. Byz. Εὐτρῆσις — — ἐκλήθη δὲ Εὐτρῆσις διὰ τὸ
πολλὰς αὐτὴν πρότερον τρήσασθαι ῥυμαῖς, ὡς Ἐπαφροδίτος. Quae olim
fuerunt, non quae sunt proferuntur. Talem viam obliquam dixerim.

fr. 23 L. Suidas νόροφ ν 561 Adler — — Ἐ. δὲ εἰδὼς Νώρακον
πόλιν Παννονίας, ἣς ὁ πολίτης Νωράκιος, γίνεσθαι ἱστορεῖ ἐν Παννονίᾳ σιδη-
ρον ὃς ἀκονηθεὶς λαμπρότατός ἐστιν. ὄθεν καὶ νόροπά φησιν εἰρησθαι
χαλκόν, ὡς εἴ τις εἴποι Νωράκιον. Hic quoque via obliqua, a remotis-
simo Noracii oppidi aere splendido, Epaphroditus ad adiectivi „levis“
etymologiam pergit.

fr. 35 L. schol. Hom. II. XI 832. δικαιοτάτος κενταύρων· φιλοξενώ-
τατος. δίκαια γὰρ τὰ ξένια. οὕτως Ἐ. Non ex indole rerum, sed doc-
tissima quidem at obliqua via δίκαιος — τὰ δίκαια = τὰ ξένια. —
φιλόξενος Epaphroditus „iustissimi“ nomen interpretatur, — ut suum,
ut novum post tot doctos Homeri interpretes dicat. Nunc etiam in
fr. 50 L. Steph. Byz. 490, 3³⁸ obliquae rationis frustulum misere
decurtatum deprehendimus³⁹.

Non in omnibus scholiis glossisve, quae cum Epaphroditi no-
mine ad nos pervenerunt, haec obliqua ratio etymologiarum agnos-
citur. Tamen huius etymologiae ope, quae uni Epaphrodito tri-
buenda est, quaedam scholiorum frustula, quae adhuc incerta nec
ullius grammatici esse putabantur, nunc Epaphrodito reddere po-
terimus. Quod etiam Callimachi libris restituendis usui fore spe-
ramus.

fr. 56 Luenzner recte hypomnemati Aetia illustranti tribuit, cum
videret Stephanum Byzantium hoc unum hypomnema nec alia
laudare (p. 17). Aegostis oppidum a solo Epaphrodito laudari videtur
(non totum oppidum, sed partem quandam oppidi ita nominatam
esse dicit). Totum Stephani enuntiatum ita scriptum est, ut Ep-
aphroditi scholium oppidi nominis illustrandi causa laudari appareat:
Αἰγώστις πόλις Λοκρίδος ἢ τόπος ἢ χωρίον ἐντὸς τῆς πόλεως, ὡς Ἐ.

Inde sequitur Aegostidis nomen lemma aut lemmatis partem

³⁸ Luenzner p. 44 — — „fieri quodammoto poterat, ut — — huius
quoque (urbis) tamquam in transcurso mentionem faceret Epaphroditus“.

³⁹ fr. 5 L non Aristoph. Nub. 170 sq. spectat, sed mythum, qualis e. g.
apud Nicandrum fr. 56 (Antonin, Liber. 24) legitur. Nec lexis comica (si E.
comicas lexis scripsisset) nec omnino lexis est, quia certa lexeon libri fru-
stula plane aliam enuntiatum formam habent.

fuisse; igitur fragmentis Callimacheis novum frustulum addendum est,

fr. novum 1 (Ἀγγουστis)

Nomen uncis inclusimus, quia ipsius Callimachi versum aut nomen saltem ita ut in carmine scriptum erat restituere non possumus. Epaphroditus hoc nomen illustrandi causa in scholio iterum scribere potuit nominativi forma usurpata, cum Callimachus aliud scripsisset (lege si placet cap. VI).

Et Theonem et Epaphroditum ambos non ubique, attamen per saepe etymologiarum causa hypomnemata sua scripsisse et ambos praeterea ipsas res illustrare et locorum nomina mythorum ope explicare videmus. Scholia Florentina meros mythos illustrant nulla etymologia nullaque nominis locorum causa addita. Quare scholia Florentina nequaquam cum Epaphroditi nomine coniungi posse rati sumus⁴⁰.

Perpaucis locis exceptis, ubi et poeta et liber laudantur, versus citatos certo libro certoque libri loco reddere non possumus (v. § 5 extr.).

III.

7. De Hephaestione eiusque scholiis.

Hephaestionem exempla sua ex libris ipsis poetarum, quos laudabat, excrispisse patet. Non igitur quaerendum ut e. g. in lexicis Byzantinis, quisnam ei locos laudandos praebuerit. Magna eius volumina seriore tempore in adeo parvum librum redacta esse¹ quicumque veterum arti grammaticae studet ut gravem cladem dolet. Cum enim hic illic et versus et poeta laudentur, alibi versus

⁴⁰ Goffredus Coppola, Rendiconti della R. Accad. di Bologna, cl. di scienze morale, ser. III vol. VII (1933) p. 30—55 haec SF Epaphroditi esse putat. At obliqua etymologiarum ratio quam Ep. — i propriam esse videmus, nusquam in SF occurrit. Ceterum (C. p. 33) lemmata in eodem hypomnematate et longa et brevia esse quaevis hypomnematum papyrus monstrat et omnes scholiorum libri. SF omnino non esse hypomnema infra § 25 monstrabimus.

¹ Choerob. schol. Heph. 181, 11 sq. Consb.; ib. 246, 15 (de undecim libris qui olim fuerunt), Hense RE VIII 1 (1912) 297. Ceterum id „enchiridium“ quod ad nos pervenit et e tribus libris contractum esse traditur potius ab alio quodam grammatico, non ab ipso Hephaestione tam breve redditum esse putamus. Nam poetarum nomina nimis fortuito, sine ulla ratione aut omittuntur aut scribuntur.

sine poetae nomine, diiudicare non possumus utrum ipse laudatorum librorum nomina omiserit an scriba ignotus; liber, quem nunc legimus, raro quidem, saepius tamen quam quisque optaverit, versus sine poetae nomine tradidit, — orbos dixerim, qui unde exscripti sint non semper enucleari potest. Scholia Hephaestionea iam huic capiti adiungenda esse melius visum est, nam scholiasta omnia sua ex Hephaestione mutuatus est.

Callimachum saepe in Hephaestioneis laudari videmus. Et hic et apud ceteros, qui eum citant, carminum frustula librorumve prosa oratione scriptorum non eundem in modum exscripta leguntur, partim enim poetae nomen additur, partim omittitur. Quid libro inscriptum sit persaepe siletur, rarius enotatur. Haec res et viam et finem toti nostro libro constituit, — ut enucleare niteremur, qua via quibusque rationibus orba illa et ignota (ne dicam adespota) frustula Callimacho reddi possent. Unum auxilium nobis fuit, idem quo omnes ante nos usi sunt: aliorum libri, qui eundem versum aut libri aut poetae nomine addito laudant. Praeterea multa frustula nuperrime papyrorum ope certis libris tributa sunt. Quae apud Hephaestionem et apud ceteros laudata leguntur, has in partes describi possunt. Laudati leguntur:

- A frustulum, liber, poetae nomen
- B frustulum et poetae nomen
- C frustulum solum.

Frustula B *orba* dicere placuit, quae addito signo (o) notavimus; frustula C *ignota* diximus, signo (i) notavimus. Frustula ordinis A raro leguntur, multo saepius B (o), inter ea, quae C (i) signanda sunt Callimachea esse possunt aut non possunt, poetae Cyrenensi ea tantum reddenda, quae certissima via ad eius librum reduci possunt. Felix quidem sed caeca fortuna non pauca frustula B certo libro, nonnulla ignota aut ordini B aut etiam certissimis fragmentis A reddidit. Permulta papyri effecerunt, diversi scriptores eundem versum aut ignotum C aut orbem B aut (quam raro!) notum A nobis praestiterunt. Totam illam seriem

- A { 1) poetae nomen, liber, versus (unum plurave verba)
- { 2) poetae nomen (liber aliunde notus), versus (—, —)
- { 1a) et 2a) quae poeta dixerit, scriptor soluta oratione narrat
- { 3) (et poeta et liber aliunde noti), versus (—, —)

- B { 4) poetae nomen, versus (—, —)
 4a) ut supra 1a) et 2a)
 5) (poetae nomen aliunde notum) versus (—, —)

6) aut A aut B, ipsius poetae verba perierunt nec narrantur

C 7) versus versusve pars ignoti scriptoris laudatur

quam apud quemvis scriptorem, quos vulgo fontes dicimus, aut totam aut magna ex parte constituere possumus, sat erit hic semel excrispsisse. Ut melius dispici possit quosnam libros Callimachi aut hic aut ille veterum noverit, versus ab eo laudatos ita in ordinem redegimus, ut omnia frustula quae nunc certo cuidam libro tribuuntur, huic libro adscriberentur. Versus verbaque orba (i. e. apud *hunc* scriptorem libro non inscripto) et ignota (i. e. apud *hunc* scriptorem sine poetae nomine citata) notis (o) et (i) distinximus, fontibus ubique notatis, qui frustulum certo loco reddiderunt. Apud Hephaestionem igitur haec videmus.

A. Versus e certis Callimachi libris.

Nomina, quae libris inscribuntur, ita in ordinem redegimus, ut Graecum sermonem sequeremur. Ea frustula, quae unus Hephaestio nobis servavit, stellula *notavimus. Hac stellula fontem unum solumque esse testante porro per totum nostrum librum usi sumus, perinde ac notis (o) et (i).

1. *Aetia*. Prologus (P. Oxy. 2079)

v. 2. fr. 488 (i) Heph. XV 14 p. 52, 5 et (i) XV 15 p. 52, 17 (i) schol. p. 284, 18 et (i) 316, 10².

v. 6. fr. 489 *(i) XV 15 p. 52, 12³.

v. 20. fr. 490 (i) XV 15 p. 52, 14⁴.

liber I. v. 2. fr. 491 *(i) XV 15 p. 52, 19⁵.

—, incerti loci fr. 192 *(o) XV 15 p. 52, 23.

² C — i nomen: Choerob. in Theod. 200, 18 Hilg. Prologo reddidit pap.

³ Iam Schneider recte hunc versum C — o reddidit. Libri locum e papyro novimus.

⁴ Solum βροντᾶν δ' οὐκ ἐμὸν ἀλλὰ Διός Plutarchus laudavit (1) de adul. et amic. 54d (cf. Digressionsstil p. 21), etiam hic memoriter, non e libro cuiuspiam grammatici.

⁵ C — o reddidit pap.

Haec omnia ex eodem libro exscripta esse Hephaestionis verba ultro testantur. Quare fr. 192 eidem loco, id est Aetiorum libri primi initio, reddendum esse pro certo habeo⁶). Fr. 192 cum digressionis versus sit, id quod poeta in vicinis versibus narraverit, tam facile definiri nequit. Primus sane versus fuit sine diaeresi, qui omnino in Aetiorum volumine legebatur.

Maximi autem momenti id esse notaveris velim Hephaestionem Callimachum eum poetam esse putare qui potissimum ad deligenda exempla versuum adhibebatur. Notissimus igitur tunc temporis fuit et inter ceteros clarissimus. Volumen Callimacheum, quo doctus grammaticus utebatur, tale fuisse videtur, ut Aetiorum libri ceteros, e. g. hymnorum librum, praecederent prologusque cum Aetiis arctissime coniunctus esset. Primi grammatici, qui aut Aetiorum librum primum aut prologum laudabant, iam complurium saeculorum spatio ab ipsius poetae temporibus distant; proinde nullo modo fata testari possunt, quae fortasse Callimachi libri poeta vivo perpassi sint.

Aetia lib. III, locus incertus

fr. 27 (o) I 8 p. 6, 8⁷.

⁶ Hunc versum Herzog multis assentientibus carmini Sosibii victoriam celebranti ascripsit (Herter RE Suppl. V 407). Non negabo ea, quae fr. 192 narrat, fortasse cum Diōscuriade Sosibii parente cohaerere posse. At nobis imprimis hoc enotandum est Hephaestionem fr. 192 una cum eis versibus laudavisse, qui in Aetiorum voluminis ipso initio legebantur, nec ullam causam videmus cur dubitemus de fr. 192 origine. Nam „Callimachi versus“ (Heph. p. 52, 22) notum versum et imprimis notum librum respicit, ut nos quoque, multa de certo libro locuti, interdum poetam nominamus, cum omnibus notum sit, de quo libro loquamur. Si Hephaestio hoc fr. 192 aliunde sumpsisset, non dubitandum quin libri nomen addidisset, id est — nequaquam *οιον τὸ Καλλιμάχου* dicere potuisset; his enim verbis ita expressis libri nomen addi non potest. — Quae ad rem in versu fr. 192 narratam, haec videmus. Non integrum enuntiatum laudatur, sed versus integer, numerorum causa, qui Hephaestioni cordi sunt. Res narratas Hephaestio minime curat. Ideo frustuli 192 indoles tam difficilis est restitutu. Verba „nunc autem“ digressionem „degliscentem“ inchoare videntur, fortasse iam alterius gradus, fortasse magnae digressionis partem, quae tamen cautissimus propono (cf. Digressionsstil p. 20. 24). Ceterum non rem narratam nobis nunc quaerendam esse et supra et in libello nostro (Digressionsstil) apertissime monstravimus.

⁷ Tertio libro dat Priscianus Inst. gr. I § 11 (pag. 10, 17 Hertz). Vox *ηχη* quae initio l. l. legitur, *ηχη και παρὰ Κ—φ* ad Epicharmi versum pertinere videtur, post *ηχη* interpungendum. Eidem Epicharmo (nulla lacuna notata) hoc nomen Choeroboscus dat, p. 201, 9.

2. *Epigrammata.*

ep. 39, 2, 1—2 W. XV 14 p. 55, 15⁸.

ep. 41, 1—2 W. p. 226, 13 a Choerobosco aut ex ipso Callimachi libro exscriptum, *παρὰ Κ-φ ἐν Ἐπιγράμμασιν*, aut e priorum temporum grammatico, qui Callimachi librum ante oculos habebat aut hos versus memoriter laudabat. Ipsum enim Choeroboscum ambos versus ita scripsisse, ut leguntur, veri simile est, non seriorum temporum scribam alterius versus partem extremam addidisse, quae in Anthologia Palatina melior legitur (*ἐκ μερόπων Choer., πλὴν ἀφανές AP*). Choeroboscum aut memoria lapsum extremum versum secus scripsisse, aut in libro, quo utebatur, ita legisse putaverim. Hoc si verum est, duo libri epigrammatum exemplaria olim exstiterunt, ut etiam aliorum carminum libri, ab ipso poeta retractati.

fr. 115 (o) VI 2 p. 19, 3⁹, cui adnumerare possumus schol. Heph. A, p. 123, 20, ubi versus „Callimacheus“ describitur; (i) schol. B p. 270, 11 scholiasta ludens duos primos tantum versus laudat, p. 270, 30 (quinque prima verba); (i) p. 271, 12 (totum versum). Qui omnes peiora et pauciora praebent, quam AP XIII 9, ubi et duos versus legimus et primi versus participium melius scriptum¹⁰.

fr. 118 (o) metr. isag. § 1 p. 58, 20 duo primi versus¹¹ et (i) de poem. 1, 3 p. 64, 5—9 quattuor primi versus, non totum carmen. Nam hic Hephaestio primum (longum) „versum“ laudavit nec plura. Quartus versus scribendus ut in libris, non cum Scaligero mutandus¹² nec post eum interpungendum. Mutilum habemus epigramma.

⁸ Liber e parvo carminis ambitu restituitur nusquam laudatus. Apud Hephaestionem *ναόν* legimus, non *νηόν*.

⁹ Libro dat AP XIII 9 dum dicit *τὸ ἐπίγραμμα*.

¹⁰ AP *διατηρήξας*, Heph. et schol. ubique *διανήξας*. Scholiis nullas partes in C — o restituendo tribuere possumus, nam omnia ex Hephaestione descripserunt ipso C — i volumine nusquam inspecto.

¹¹ *τοῦτο τὸ ποιημάτιον* hos versus epigrammatum libro vindicare permittit, cf. ep. 37 similibus brevibus versibus scriptum.

¹² *ἔχειν ἴσον ὀλέθρου*. Primas duas syllabas omnes anaclaseos (Maas Griech. Metrik § 4) formas praebere videmus: v. 1 et 3 „spondeum“, v. 2 „trochaeum“, v. 4 „iambum“. Cum hoc in versu Pherecrateo (isagog. l. l.) legitimum sit (Maas § 58) non est cur Scaligerum sequamur. Etiam primum versum non mutandum esse putamus; scribimus igitur *ἡ παῖς ἡ κατάκλειστος*. Versus 2—4 digressionis sunt; enuntiat cetera pars quae prima verba „puella illa“ continuabat, tota periit.

fr. 191 *(o) XV 8 p. 50, 9. Hunc quoque primum carminis ver-
sum libro epigrammatum numerorum causa dandum esse putamus.
Praeterea Diegeseon liber omnia maioris ambitus carmina, et
novem iambos VII 19—IX 38, et carmina melica quattuor X 1—17
enarravisse videtur. — Tum autem Callimachum novorum poetarum
clarissimum habitum esse Hephaestionis verba testantur τοῦτο παρὰ
ταῖς νεωτέροις πολὺ τὸ μέτρον ἐστίν, ὥσπερ καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ.
Cum adeo impudicum sit, non mirum in anthologiam carmen non
receptum esse.

3. *Iambi*. Iambus III, Dieg. 7, 32. fr. 117 *(o) VI 3 p. 19, 12.
Quae Wilamowitz olim proposuit de Mercurio Perpheraeo Aenio-
rum deo (Herm. 40, 138) ea nunc in papyro Mediolanensi VII 33
leguntur. Integri carminis magna pars (i) P. Oxy. 661, Powell
Collectanea Alexandrina p. 194 nr. 31 iam a Friderico Blass Calli-
macho data, nuper iteratis curis edita est, Pfeiffer Sber. Münch.
1934, Heft 10, 23 sq.

4. *Carmina*. Carm. II. Dieg. X 6 fr. 116 (o) XV 17 p. 53, 10. Quos
Hephaestio duos longos versus scribebat, papyri Mediolanensis
diegeta quattuor brevia membra esse voluit.

Carm. III. Dieg. X 10 fr. 146 (o) VIII 9 p. 28, 15 sq. Omnes tres
versus nunc in papyro leguntur Pf. fr. 1, a — v. 1, b — v. 5, c —
v. 43. Eadem etiam schol. habet, (o) p. 276, 18 sq., ubi ea quae
Hephaestio Callimachi versibus adnotavit, omissa esse videmus,
cum tres versus se excipiant nullo enuntiato intercalato.

Carm. IV Dieg. X 14 fr. 36, vulgo Branchus, ut apud Hephaes-
tionem legimus, IX 4 p. 30, 19. Branchi nomen non ab ipso poeta,
sed potius a doctis grammaticis ceterisque Callimachi carminum
amicis inscriptum esse videtur.

5. *Choliambi*. I v. 1, Dieg. 6, 3 fr. 92 (i) V 4 p. 17, 10, (i)
schol. p. 269, 8. Versus nunc papyri ope (Oxy. 1011) Callimacho
redditus est.

v. 3. 4. fr. 90 (o) schol. 116, 16. Hoc testimonium quamquam
apud ipsum Hephaestionem non legitur, hic inserendum visum est,
nam ea reddit, quae in Hephaestionis libro legebantur¹³.

¹³ Quod Schneider proposuit ἔνομα post καινὸν inserendum esse, male quadrat
nostro quidem iudicio, nam καινὸν hic „novam rem“ significat.

B. Incerti libri frustulum.

fr. 98c *(o) schol. p. 230, 20¹⁴. Versum in fr. 10, 13 Pf. (Oxy. 1363) legi non posse Lobel monstravit papyro denuo examinata¹⁵. Indices desunt, qui librum reperiri sinant. Fortasse in iambo nono, Dieg. IX 32 sq. legebatur. Hic et choliambos videmus 83c — Dieg. IX 32 et poetam de tragoediis loqui nunc accipimus. Ut saepe alias, etiam hic poeta de recta via delabens multa obiter proferre potuit. Quod ad Choerobosci scholium, cum non numeros hic, sed rem narratam respiciat, hanc ipsam rem quam brevissime narrari, non ipsius poetae verbis exprimi notaverim.

C. Versus incerti quos Callimacho reddi oportere putamus.

Quos adhuc enumeravimus, omnes fere versus Callimachei cum poetae nomine laudati erant. Perpauci sunt, quos inter incertos haberemus nisi aliunde nobis testimonia praesto essent. At Hephaestionis ratione scribendi examinata pauca quidem, sed nostrae quaestioni non inutilia enucleare poterimus. Haec esse videntur. Hephaestio claros notosque poetas laudat, eos nempe, qui tum noti habebantur. Inter quos primum locum Homerus obtinet, tum clarorum temporum quae nunc „classica“ nominamus poetae et ei, quos melicos appellamus Sappho Alcaeus alii, quibus omnibus „novorum temporum“ poetae, οἱ νεώτεροι, opponuntur, inter quos Callimacho primae tribuuntur (respice si placet indicem, quem Consbruch confecit). Igitur si versum novorum poetarum laudatum legimus ipsius poetae nomine non addito, facile hunc versum Callimachi esse putabimus.

Fr. novum 2 *(i) XII 3 p. 39, 1 ὡς καὶ τὰ πολυθρόλητα ταῦτα παραδείγματα δηλοῖ fr. lyr. adesp. 121 Γάλλαι μητρὸς ὀρείης φιλόθυροι ὄρομάδες αἷς ἔντεα παταγείται καὶ χαλκία κρόταλα.

Hos versus iam Wilamowitz Callimacheos esse putavit, collatis Choerobosci scholiis in Heph. p. 246, 4 sq. (Call. fr. 568; quod tamen

¹⁴ Versus solum hic legitur. Omnes ceteri fontes duo verba laudant nec plura, et haec quoque non ita ut poetae verba fideliter citent, sed rem tantum narrantes. Quotquot sunt, omnes ad scholia Hephaestionea redeunt p. 122, 24.

¹⁵ An Improvement in Callimachus Choliambi. (folium privatim impressum et mense Iulio a. 1934 Callimachi amicis comiter missum) Ibi v. 17 haec habet]ηθοι μουσα εἰ [Eadem in papyro legi dixerunt Grenfell et Hunt, qui tamen fr. 98c rettulerunt, quos Pfeiffer secutus est.

testimoniis, non fragmentis adnumerandum erat) ubi versus numerique describuntur, tum legimus ὃ καὶ Κ. κεχρηται¹⁶.

Hephaestionis liber decurtatus ad nos pervenit. Hoc etiam in cap. XI 4 p. 36, 12 videmus, ubi multi versuum Sotadeorum numeri varii describuntur ne uno quidem versu adscripto, ultimo tantum exemplo excepto, qui versus sex brevium syllabarum causa non facilis lectu fuisse videtur (aut sero scribae talis videbatur). Post ipsius Sotadis versum, quem primum laudatum esse par est, etiam Callimachi versum aut versus laudatos esse facile putaveris, praesertim cum Callimachus tam clarus haberetur. Notum est praeterea, nec Hephaestio celat, Callimachum permultos varios numerorum modos adamavisse, exempli causa fr. 192 aut 146a. b. c., quare

fr. novum 3 (i) XI 4 extr. p. 36, 12 Ἡρῆν ποτέ φασιν Δία τὸν τερπικέραυνον iam antea repertis addendum putamus.

Inter omnes constat Callimachum non raro nomina inverso ordine collocavisse¹⁷ et insuper saepe negationibus usum esse¹⁸. Quae omnia in versu ab Hephaestione laudato I 8 p. 2, 8 videmus, quem versum etiam digressionem esse dixeris¹⁹. Est nobis

fr. novum 4 Τίρυνς οὐδέ τι τεῖχος ἐπήρασε

Cum hunc versum primum fuisse veri simile sit, qui in libro ignoto exemplum „syllabae positione longae“ praebebat, eidem libro primo Aetiorum eum reddendum esse putamus. Tiryntis nomen hunc versum libello de Hercule et Theodamante tribuendum esse suadet.

b. Versus in pap. Oxy. 220 laudati.

Hunc commentarium Consbruch Hephaestionis libro subiunxit, quare hic eum quoque examinare placuit. Haec Callimachea ibi agnoscuntur:

1. *Epigr.* 37, 1 Wil²⁰ bis in columna X legitur (v. 1 et 6), p. 406,

¹⁶ Hermes 14, 194 sq., Hellenistische Dichtung II 294 sq. De Catullo et Callimacho nihil dicam, mihi sat est quod Wilamowitz hos versus Callimacheos esse putat, sed cf. nunc Herter Bursians Jahresbericht 255 (1937 I) p. 171. Versus redit P. Oxy. 220, infra b de col. VI extr.

¹⁷ e. g. Digressionsstil p. 24 cum ann. 37.

¹⁸ Acta Universitatis Latviensis XIV 1926 (Riga) p. 4 sq., Herter l. l. 216.

¹⁹ Enuntiatum „degliscens negatum“, Digressionsstil p. 12 ad h. 1, 12 sq.

²⁰ Sine poetae nomine, quod e libris qui ad nos pervenerunt facile restituitur.

2 et 6, integrum (ab editoribus recte restitutum putamus) et postea leviter sponte mutatum.

2. *Carmina*, I 1 Dieg. X 1 *(i) col. VIII 10 p. 405, 6 nunc demum a papyro Mediolanensi et Callimacho et certo libro redditum. Hunc versum duo alii sequuntur aliunde non noti. Si Hephaestionis meministi et fr. 146 a. b. c. laudandi rationis, eandem agnosces etiam in papyro. Quare nos duos versus Callimachi

fr. novum 5 εὐξάμην τάδε τοῖς θεοῖς ἅπασι et fr. novum 6 πτερὰ δ' ἄγνὰ παρ' Ἔρωτος Ἀφροδίτα esse rati sumus. Primus carminis versus fuit, quem Dieg. X 1 legimus; eum nescio quot versibus omissis fr. novum 5 sequebatur, tum post ignotae magnitudinis spatium fr. novum 6 agmen claudebat. De rebus in hoc carmine narratis cum Schneideri tot falsa responsa, tum Callimachi ars scribendi tam subtilis monent ne nimia coniciamus.

(i) col. VII versus infimus, p. 404, 22 idem est atque ipsius Hephaestionis exemplum (i) XI 4 p. 36, 12, nobis fr. novum 3.

Propter nomen „versus Cyrenaicus“²¹ etiam frustulum *(i) col. XI 15 p. 406, 23 Callimachi esse putamus, nobis

fr. novum 7 παρθένον κόρην.

8. De Athenaeo.

In Dipnosophistarum libris non pauca Callimachi voluminum frustula occurrunt, quorum magna pars etiam libri nomine laudato legitur.

A. Ea quae certis libris reddi possunt.

1. *Aetia*. lib. III fr. 102 bis laudatur, plenius (o) 15, 668bc, brevius (o) 668e. Quamquam versui libri nomen inscriptum non est, papyro Oxyrhynchia 1011 inventa haec verba rei narratae causa Aetiorum libri tertii libello²² de Acontio et Cydippa nunc restitui possunt, ut multis iam prius placuit. Non est „digressio“, sed ipsius Acontii vitam fataque spectat.

—, liber incertus. fr. 109 bis legitur: (o) 11, 477c quod *a* nominare placet et (o) 10, 442f quod *b* notamus²³. *a* ad librum redit, qui

²¹ Nusquam alibi legitur, P. Oxy. II (1899) p. 52.

²² Ita nunc dicendum arbitrator Diegeseon libro nobis reddito. Libellum dico, nam novellae nomen displicet.

²³ Nunc in P. Oxy. 1362, 11—12 legimus, Pf. fr. 8.

nomina rerum illustrabat, *b* ad alium, qui populorum mores describebat²⁴. Versus non plane iidem sunt, ne *a* maius, *b* minus frustulum esse dicamus et praeterea meram digressionem, quae hanc ipsam ob causam facile sola laudari potuit²⁵. Nam poeta taedium convivae in versu *a* crescens, in *b* inde ab initio acerrimum, tum gradatim fere decrescens nobis depingit²⁶. Cum autem parum credibile sit „Athenaeum“ poetae verba tam subtiliter ipsum mutavisse, qui de poculorum nominibus adeo inepte scripserit (quod iam Schneider aptissime vituperavit), duo diversa exemplaria Aetiorum olim in manibus legentium fuisse puto. Quorum alterum *b* cum papyro Oxy. 1362 congruit (cf. annot. 23). Poetam qui arte valebat ipsum quondam versum *a* in *b* mutavisse (respice si placet annot. 26) videmus, fortasse tum, cum Prologum in Aetiorum exordio collocaret²⁷. Igitur Athenaei frustulum *a* prioris editionis q. d. esse, fr. *b* ultimae, ab ipso Callimacho correctae dixerim.

Eidem Aetiorum libro *(i) 1, 32b extr. redditum est, quod iam Schneidewin non esse Simonidis perspexerat; nunc in papyro Oxy. 1362 15—16, Pf. fr. 8 legimus²⁸.

2. *Galatea*. fr. 37. VII 284c. Si Schneider recte hos versus e Dionysio Iambo oriundos dixit (dubitare tamen possumus, nam fortasse quaedam inter Dionysii Iambi nomen et Callimachi locum laudatum exciderunt), Callimachum iuxta Homerum laudari videmus. Totum carmen versu heroico scriptum erat.

²⁴ *a* sub voce κισσύβιον laudatur, *b* incipit ὅτι δ' εἰσὶν πάντες οἱ Θράκες πολυπόται.

²⁵ Digressionsstil p. 17 et annot. 18. Frustulum *a* v. 3 a „fracto“ enuntiato incipit, quod duos praecedentes versus parentheses esse ultro testatur, l. l. p. 25.

²⁶ *a* ἀνήνατο χανδόν ἄμυστιν ζωροποτεῖν

b ἀπέστυγε — — — οἰνοποτεῖν quod sequitur ὀλίγη δ' ἤθετο κισσυβίῳ in *a* et *b* idem est. In *a* magna pocula et merum vinum parvis poculis opponuntur, in *b* magna tantum pocula parvis; tum etiam ἀπέστυγε et ἤθετο optime alterum alteri respondent.

²⁷ R. Pfeiffer Hermes 63, 1928, 302 sqq.

²⁸ ἦν ἄρ' ἔπος τόδ' ἀληθές eqs. Hi duo versus eiusdem editionis esse videntur atque P. Oxy. 1362 (id est ultimae correctae), nam quo Athenaei HNAP et papyri HMAA differunt, id tam minutum est, ut facile scribae incuriae tribuere possis.

3. *Quomodo gentes res appellaverint*²⁹.

fr. 38. VII 329a, inde Eustathius 779 Bas.³⁰. Hunc Callimachi librum prosa oratione scriptum esse inter omnes constat. Callimachum non literarum ordine nomina collocavisse, sed aliam quandam rationem secutum esse, fortasse geographam, facile videmus³¹.

4. *Hecala*. § 8 (infra § 28). fr. 50: 2, 56c. Ut multa alia, etiam hoc frustulum e quodam nominum libro³² exscriptum esse videtur. Scribam, qui Athenaei volumen in brevius redegit, partem nominum olivarum sustulisse, i. e. pigritiae causa non scripsisse suspicor.

5. *Epigrammata*. fr. 72. 7, 284c et 327a ambo ad librum quandam redeunt ubi piscium nomina collecta erant quae in poetarum carminibus legebantur; e simili aut fortasse ex eodem libro etiam 7, 318bc oriundum est, nam nautili nominis causa *totum ep. 5 W* laudatur. 15, 669cd *ep. 43 3—4 W* legitur; Callimachi epigrammata (selecta videlicet) in anthologiam quandam recepta esse videmus, quae certe ante A D 190 (Athenaei tempora) in ludis a tironibus legebatur.

6. *Iambus VI* Dieg. VIII 41 sq. fr. 100h 1 *(i) 3, 95f. Callimachum a Zenodoto laudari Athenaeus ipse dicit³³. At non Callimachi „historica hypomnemata“ laudantur, sed Zenodoti, totumque insequens enuntiatum Zenodoti verba sunt, non Callimachi. Quibus verbis testimonium Callimachi subiunctum fuisse par est, nam is

²⁹ Ἐθνικαὶ ὀνομασίαι.

³⁰ Od. φ ὡς Ἀθηναῖός φησι (Schneider ad hoc fr.).

³¹ Aliud caput (ἄλλο μέρος) Thurinos respicit, prima pars Chalcedonios. Ordo ἐγγρασίχολος, ἐρέτιμος, τὸν ὄζαινα, ὀσμύλιον mere fortuitus. Ne obliviscamur multo serioribus demum temporibus lexica in litterarum ordinem redacta esse.

³² velut λέξεις aut ὀνομασίαι.

³³ μαρτυρεῖ Καλλιμάχος ἢ Ζηνόδοτος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι γράφων ὅδε. Hunc Zenodotum non novimus, Hertter RE Suppl. V 402, 29. Idem e. g. in Euphorionis frustulo videmus ab eodem Athenaeo 3, 82a laudato (fr. 11 Pow., fr. 8 Mein. p. 44), Εὐφορίων ἢ Ἀρχύτας ἐν Γεράνω φησίν, ubi versus Euphorionis ab Archyta in Grue quadam afferri videmus. Alterum laudandi exemplum quod saepe occurrit tale est ἡ ἱστορία παρὰ Α καὶ Β, ubi tamen ordinem non semper eundem esse videmus, dum aut Α α Β aut Β ab Α laudatur, e. g. Hesiodi fr. 85 Rz. ed. min. (bibl. Teub.) ἡ ἱστορία παρὰ Δημητρίῳ καὶ Ἡσιόδῳ, non enim dubium est hic Hesiodum a Demetrio laudari, aut Plin. n. h. 7, 10 *Herodotus et Aristaeas Proconnesius scribunt* i. e. Herodotus Aristeam laudans scribit.

qui Athenaei libros in brevius redigebat haec Callimachea sustulit³⁴. Ita Athenaei verba explicanda esse videntur. Callimachi fr. 100h 1 igitur ex „hypomnematum“ serie tollendum est. Cum autem eundem suis immolandi ritum respiciat atque fr. 82b, rei narratae causa eidem iambo VI adscribendum est et testimoniis potius adnumerandum. Strabo *9, 438 (Call. fr. 82b; v. infra cap. VII et VIII) cum de Ithome Thessaliae verba facit, Callimachi testimonium de Venere Castnia et citat et falsum esse dicit. Non enim uni Veneri Castniae, sed etiam aliis, e. g. Veneri quae templum Metropoli haberet, suem immolari solere³⁵. Callimachus igitur de una Venere Castnia scripsit nec umquam se ipsum correxit, ut multis visum est, qui fr. 100h 1 interpretabantur³⁶. Nam — ne multa — si Callimachus ipse se correxisset, ab aliis (vide Strabonem) non corrigeretur³⁷.

Quod apud Athenaeum legimus Argivos spectat. At cum praeter Athenaeum nemo de tali sacrificio Argivorum narret, quamvis Argos multo clarius oppidum sit quam Aspendus semibarbara, haec eadem autem Aspendus ab Argivis condita sit³⁸, veri similis est haec Callimachi verba Castnium montem, non Argos oppidum

³⁴ Athenaei locum non integrum esse, sed contractum, cum ετι monstrat, a quo novum caput incipit, tum Zenodoti et Callimachi nominibus oppositum Φερεικράτης δέ. Ab epitomatore res et mores elatos et nomina tantum addita saepe videmus, poetarum versibus vir iste obscurus minus pepercit.

³⁵ Κ. μὲν οὖν φησιν (his verbis C — i testimonium aliis quibusdam opponitur)... οἱ δ' ὅτερον (qui post C — um scripserunt) ἤλεγξαν οὐ μίαν Ἀφροδίτην μόνον ἀλλὰ πλείους ἀποθεωγημένας τὸ ἔθος τοῦτο, ὧν εἶναι καὶ τὴν ἐν Μητροπόλει.

³⁶ Primus ipse Schneider, tum alii eum secuti, e. g. Tümpel RE s. v. Aphrodite 2756, 31 sq. (non Dümmler ut Orth scripsit, RE s. v. Schwein 811, 65; ibidem 812, 1 scribas velim 2756, 28). Quae autem viri docti de ὕς et οὕς scripserunt, levissimi momenti sunt, cum ambo nomina promiscue et suam domesticam et aprum ferum significant. Is etiam qui Diegeseis scripsit, ieram Castniam ὕν appellat, non οὕν.

³⁷ De Callimacho poeta alibi scribendum erit; hoc tamen quosdam interrogabo: si magna illa lexica, quae Daremberg et Saglio aut Pauly et Wissowa ediderunt, prosa oratione conscripta sunt nec versu heroico aut iambis, cur Callimachi opera ut Aetia aut Iambi non mere poetica fuisse putantur, sed quaedam doctissimarum rerum farrago? — Iam Herter versus Callimachi a libris prosa oratione scriptis seiungebat, nec tamen seiunxit.

³⁸ Strabo 667 Ἀσπενδος πόλις — — Ἀργείων κτίσμα.

respicere. Zenodoti verba rursus talia sunt, ut digressionem Callimacheam significare facile videantur³⁹.

7. *Carmen* II Dieg. X 6 sq. *15, 668c ab Udalrico Wilamowitz restitutum nunc in papyro Berolinensi legitur, Pf. fr. 2, 5—7.

8. *Sosibii victoria*⁴⁰ fr. 69 *4, 144e. Haec Athenaei verba non fragmentis, sed testimoniis adscribenda sunt.

9. *Liber de avibus*⁴¹. fr. 100c 2 *9, 388d⁴²; fr. 100c 3 *9, 389b; fr. 100c 4 9, 394d; fr. 100c 5 *9, 395f.

Unus liber de avibus fuit, non plures. Callimachus duas res illustrabat, ni fallimur. Primum quidem id, quod nunc nomina synonyma appellamus, tum id, quod olim mirabilia vocabatur, nobis autem potius ad historiam naturalem pertinere videtur, fr. 100c 2; c 3⁴³. Rei narratae causa iam Schneider Athenaei testimonium (o) 9, 391c libro de avibus tribuit, fr. 100c 7.

10. *Tabulae*⁴⁴. Tres libros ab Athenaeo laudatos videmus:

*oratorum*⁴⁵ fr. 100d 24 *15, 669c. Hoc fr. optimo iure Tabulis adscribitur⁴⁶.

³⁹ De Argivis poeta facile in digressionem dixisse potuit; Hysteriorum nomen similis indolis est. Tum Ὑστῆρια et ὕς apud ignotum scribam Pap. Mediol. IX 2 optime congruunt.

⁴⁰ Ἐπινίκιον εἰς Σωσίβιον. Ut fere omnia cetera, etiam hoc non ab ipso Callimacho, sed serius a quodam alio carmini inscriptum esse putamus.

⁴¹ Περὶ ὀρνέων.

⁴² Π. ὀρνέων et π. ὀρνιθῶν sine dubio eundem librum respicit. Ultima verba ἐχθραίνει γὰρ τοὺς προσιδόντας αὐτοῦ τῆ προφῆ non mutata ipsius C — i verba esse reor.

⁴³ Herter RE I. I. 403 § 14.

⁴⁴ Πίνακες.

⁴⁵ ἐν τῇ τῶν δητόρων ἀναγραφῇ.

⁴⁶ Fr. Schmidt Die Pinakes des Kallimachos, Berlin 1922, diligenter et caute omnia collegit, quae ad C-i Tabulas pertinere possunt. Tamen quae p. 75 ann. 25 dixit de claris carminibus, quae etiam sola (extra cuiusvis poetae carminum librum) tradebantur, haec carmina etiam singula in Tabularum indices recepta esse, laudato Plutarcho, Solon. cap. 8, eis addendum erat Plutarchum multos poetarum locos laudare solitum esse, ut etiam I. I. fecit. Nam duos integros exordii versus affert, non prima tantum verba (ut in Tabulis fieri solet). Quae autem sequuntur τοῦτο τὸ ποίημα Σαλαμῖς ἐπιγέγραπται καὶ στίχων ἑκατὸν ἔστιν, χαριέντως πάνυ γεγραμμένον potius ludī magistri verba sunt, memoriter narrata, nam extremum enuntiatum cum iudicio in catalogum non quadrat. — 100 d 19 a Schneidero non integrum editum est, desunt enim ipsius C — i verba, ut Schmidt nos edocuit, 100 d6 Schmidt iure non recepit, nam hoc fr. Tabularum esse demonstrari non potest.

*legum liber tertius*⁴⁷. fr. 100d 25 *13, 585b.

*variorum librorum index*⁴⁸ fr. fr. 100d 7 *14, 643e et fr. 100d 8 *6, 244a.

incertorum librorum frustula haec laudantur. 100d 1 *8, 336 de. Testimonium negativum, ut ita dicam, nam qui hic loquitur se in Callimachi Tabulis Alexidis fabulam non invenisse dicit⁴⁹. fr. 100d 4: 11, 496c. fr. 100d 9: 1, 4e. Callimacho teste Lynceus librum laudatum Hedypatheam nominaverat⁵⁰. fr. 100d 10 *2, 70b. fr. 100d 12 *6, 252c.

B. *Incertae sedis frustula.*

fr. 134 *(o) 13, 571a distichi pars est; de re narrata nihil constat. Versus re vera Callimacheos esse exordium a negatione incipiens ostendere posset, si poetae nomen traditum non esset⁵¹.

fr. 261 *(o) 1, 24a. Etiam hic Callimachum Homero subiunctum esse videmus.

fr. 359 *(o) 3, 72a. Haec verba non versus sunt, sed sermonis pedestris⁵². De libro parum constat⁵³.

fr. 371 (o) 2, 69c. Carminis, non libri prosa oratione scripti frustulum est⁵⁴. Quod ni fallor e libro nomina rerum illustrante oriundum est.

C. *Fragmenta Schneideriana tollenda.*

fr. 189. 1, 2a non Callimachi est, sed, ut iam Schneider viderat Eratosthenis.

fr. 100h 6. 10, 412a. Zenodoti locus laudatur⁵⁵, qui aliquem my-

⁴⁷ Ἐν τῷ τρίτῳ πίνακι τῶν νόμων.

⁴⁸ Ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πίνακι.

⁴⁹ Schmidt melius fecisset, si hoc fr. II 1 B 11 testimoniis inseruisset.

⁵⁰ Λυγκεὸς ἢ Καλλιμαχοῦς id est Lynceus a Callimacho laudatus. Confer si placet ann. 33.

⁵¹ Satis multa negationum exempla iam prius contuleram, artis Callimacheae et negationum „causa“ nondum perspecta, Acta univ. Latviensis XIV, Riga 1926 p. 4 sq.

⁵² Κ. ὁ γραμματικὸς non poetam respicit, sed doctum grammaticum.

⁵³ Schmitz l. l. ann. 21.

⁵⁴ ἀλληγορούντων τῶν ποιητῶν eqs. carmen respicit; totum hoc enuntiatum verba ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τὸν Ἄδωνιν ἐν θριδακίῃ κρύψειεν illustrare videtur neque Callimachi esse, ut Schneider putabat. Animadvertas etiam Atticum nomen θριδακίῃ in extremo enuntato communis sermonis voce θριδαξ circumscriptum esse.

⁵⁵ Ζ. ἐν δευτέρῳ ἐπιτομῶν. V. supra ann. 33.

thum de Caucone et Hercule brevi enarrat. Quamvis negari non possit Zenodotum cuiusdam scriptoris librum respicere, hunc sive grammaticus fuerit sive poeta Callimachum esse neque e re narrata neque e totius loci verborum indole ullo modo pro certo demonstrare possumus. Quare hoc. fr. 100h 6 tollendum esse videtur.

IV.

9. De Dionysio Thrace. De Tryphone.

a. *Dionysius Thrax* apertis verbis Callimachum nusquam laudavisse videtur, quamquam nemo dubitabit quin clarum poetam optime noverit. Id unum Gustavus Uhlig veri simillimum (nostro quidem iudicio) demonstravit Dionysium Callimachi verba respexisse, cum patronymica explicaret, 26, 3 cum annot.: — — και ὁ τῶν Αἰολέων ἴδιος τύπος Ἰγρᾶδιος· Ἰγρᾶ γὰρ παῖς ὁ Πιττακός. (Call. ep 1, 2 παῖδα τὸν Ἰγρᾶδιον.)

b. *Trypho* semel tantum Callimachi versum laudavit et semel nec pluries nomen, quod apud eum legitur explanavit. E 138 frustulis Velsenianis¹ unum ad Callimachum pertinet, quod non apud Apollonium Dyscolum redit, nec plus quam unum e quinquaginta quinque, quae apud Apollonium leguntur, Callimachi nomen profert. Qui praeterea restant perpauci loci cum Callimachi memoria coniungendi id unum testari possunt Tryphoni Callimachum bene notum fuisse. Duo loci Callimachi nomen laudantes hi sunt:

Tryph. fr. 84 Vels. (o) Steph. Byz. 596, 6 — — και ὁ παρὰ Καλλιμάχῳ Ἑλλοπιεύς παρὰ τὴν Ἑλλοπίαν, οὐ παρὰ τὸν Ἑλλοπα. (Call. h. 4, 20; sic recte Velsen.)

fr. 485, Ap. Dysc. de coniunct. *(o) 238, 18 Schn. Locus valde mutilus vol. I fasc. II (1903) p. 241 correctus sic legendus esse videtur ἴσως, φησὶν ὁ Τρύφων, τὸ τ πρὸ τοῦ οὐνεκα ὁμοίον ἔστι τῷ περισειῆ, τ' ἔνεκεν πένθος ἀπωμόσατο (nomen carminis) τοῦ Καλλιμάχου, quae verba ipsius Apollonii sententia sequitur (nihil ad Callimachum). Hunc versum sic dedimus, ut in libris m. s. legitur, primo tantum verbo restituto, quod ithacismi menda

¹ Tryphonis grammatici Alexandrini fragmenta. Collegit et disposuit Arthurus de Velsen. Accedit Tryphonis observatio περὶ τοῦ ρ ποῦ θασύνεται και ποῦ φιλοῦται nunc primum e codice Vindobonensi edita. Berolini 1853.

depravatum putamus²; pronomen relativum, a Schneidero numerorum causa additum, ut supervacaneum omisimus, cum eorundem numerorum causa, nam primum verbum molossum efficit, tum ideo, quod docti grammatici versum aut versus partem exscribebant, saepe e paucis nominibus compositam et ea tantum, quae doctrinae causa laudanda erant, non tota enuntiata solidam sententiam exprimentia; persaepe igitur fit, ut duorum enuntiatorum misere lacerata fragmenta legamus, non unum plenum enuntiatum. Hunc Ottonis Schneideri errorem — emendandi arte e quovis fragmento solidam sententiam fingere — quo deceptus multos Callimachi versus depravavit, quam diligentissime vitare conati sumus.

(i) Tryph. fr. 75 Vels., Ap. Dysc. adv. 188, 19. 21. ἔτι ἐπηπόρει (ὁ Τρύφων) πῶς γέγονε τὸ γειόθεν — — καὶ ἔτι περὶ τοῦ Δεκελειόθεν. Hic Tryphonem Call. fr. 35c et 234 et bene novisse et singulas voces memoriter citavisse putamus. Nullo modo hi Tryphonis loci cum eis cohaerent, qui tota illa fragmenta nobis servaverunt. Tryphonis fr. 88, Steph. Byz. 67, 13 Velsen non sine iure cum Callimachi versu h. 1, 34 cohaerere suspicatus est³. Similia, et ea quoque certa testimonia, apud Suidam et alios saepe videbimus (§ 21).

Praeter hos locos iam Schneider aliique duos incertos (i) Callimacho vindicaverunt, fr. anon. 260 et 264.

fr. anon. 260. Apollonius Dyscolus de synt. 305, 13 = 436, 5 U Tryphonis verba exscribit ignotum versum laudantis, qui etiam alibi legitur aut idem aut longior⁴. Ordo verborum Callimacheus esse potest; de re narrata nihil certi constat. Id unum videmus ignota verba cum Homericis laudari: τὸ γὰρ ἔπτυσσε πούλυ κατὰ

² περσὴ 11.; περσείη e. g. apud Nicandrum legitur, Alexiph. 99 σκληρ' ἀπο περσείης.

³ Steph. Byz. 67, 13 sq. Τρύφων — — «ὡς Ληναῖος Ληναίεὺς, Κρηταῖος Κρηταίεὺς». Call. h. 1, 34 κευθμόν ἔσω Κρηταῖον. Hoc primum exemplum nominis est, quod apud Callimachum inveniri possit. Haec adiectivi nominis forma inde a Callimachi et Apollonii Rhodii temporibus apparere videtur, postea apud Nonnum, Callimachi notissimum sectatorem redit.

⁴ Ioann. Alexandrin. (Philoponus), ton. par. 27, 20 (Herodian. 1, 484, 8 L; Ap. Dysc. synt. 436 U, app. ad. v. 5—6) ubi in initio duo nomina leguntur molossum efficientia, in ceteris fontibus non laudata; Herodian. pros. II. E 283 in schol. AVL Townl. (II p. 50, 27 L); etiam Apoll. Dysc. I. I.

ἀπαιτεῖ τὸ κατάπτυστον ἐν καταλληλότητι, καὶ οὐ μᾶλλον ἢ πρόθεσις μετατίθεται ἤπερ τὸ ῥῆμα Ἰθάκη γὰρ ἀτά κοιρανέουσιν (α 247), τὰ τοῦτοις ὅμοια.

Choerobosco et scholiis in Dionysium Thracem examinatis (infra § 12 et 13) Callimachum saepe cum Homero componi videbimus; hac de causa etiam fr. anon. 260 Callimacho reddi posse putamus.

fr. anon 264 *(i) Apollonius Dyscolus de coniunct. 227, 29 Schn. non unum, sed duo vocabula a Tryphone laudata citat, quae HomERICA et praecedunt et sequuntur: ὡς τὸ ἀναιδεῖην ἐπιειμένε (A 149) α διπλάσιον διπλήσιον β τὴν ἀμαιμάκετον Σκύλλην, πεινή δ' οὐ ποτε δῆμον ἐπέρχεται (ο 407), ὑψὶ δ' ἀέλλη (Π 374).

Alterum exemplum *b* in brevius redactum esse cum Schneidero putamus, ita nempe, ut Trypho (aut Apollonius) ea, quae inter articulum et duo nomina (terribilem Scyllam) olim fuerunt omiserit. Quae tamen restituere non audemus. Id unum nobis constat aut ambo exempla *a* et *b* Callimacho tribuenda esse aut neutrum. Primum e versu iambico oriundum esse videtur (nobis fr. novum 8), alterum e versu heroico, (fr. anon. 264) quod sic scribendum putamus.

(τὴν) . . . ἀμαιμάκετον Σκύλλην.

Ceterum Callimachi amicos admonitos velim cum Tryphonis librorum frustula rara esse, tum ab eo Callimachum adeo raro laudari, quamvis ei notus sit. Quae igitur apud eum certis de causis (e rerum ratione aut factorum libri causa) Callimachea esse possunt, ea non reicienda esse rati sumus.

10. De Apollonio Dyscolo.

Ut ceteri, etiam Apollonius Dyscolus poetarum aliorumque scriptorum locos aut nomine addito laudat aut sine nomine, quid sit in scriptum toti libro nusquam fere proferens. Eo tamen Apollonius quam maxime distat a seriorum temporum grammaticis, quod versus verbaque omnia ex ipsorum poetarum libris exscripta laudat, non, ut Choerobosco ceterique, e doctorum grammaticorum commentariis deprompta. Unius Tryphonis libris Apollonius usus esse videtur, quem saepius quam quinquagies aut obloquens aut

eadem dicens citat⁵. Grammaticum ignotum⁶, quem Apollonius saepius vituperat quam sequitur, eundem Tryphonem fuisse veri simile est.

Quamquam Trypho (quoad videre possumus) fortuito Callimachi versibus ad illustrandas grammaticae leges usus est, Apollonius multo pluribus, tamen Tryphonem primum dicemus, qui Callimachi versus in grammaticorum usum induxit, Apollonium contra eum, qui iam certis rationibus causisque Callimachi libros diligenter suum in usum lectitavit. Callimachum enim plus quam tricies, ceteros eiusdem aevi poetas aut rarissime aut nunquam ab Apollonio citatos esse videmus. Praeter Aratum Callimachum Nicandrum Parthenium Theocritum nullum nomen occurrit. Aratus ter laudatur, bis cum Homero compositus⁷, Nicander semel et solus⁸, Parthenius bis, solus et cum Homero⁹, Theocritus quater, aut solus aut inter Dorica¹⁰, at Callimachus fere triciens (viginti unum certum, undecim incerta fragmenta Schneider enotavit).

⁵ His omnibus examinatis (unum tamen, synt. 51, 6 Bekk., invenire non potui) librum, quem Velsen de Tryphone scripsit, plane antiquum factum esse videmus, nam multa Tryphoniana ibi non leguntur. Indici GG III (1910) 284 sq. non pauca addenda sunt, e. g. conl. XX 223, 30 et 227, 29. Quamquam P. Maas severe de indicibus iudicavit in censura voluminum II et III Apollonii, Woch. f. klass. Phil. 1912, p. 18 libelli seorsum expressi — totum volumen mihi non est praesto —, nullum locum Callimachum spectantem in indicibus deesse testor. In libello, quem Maas edidit, Ap. Dyc. de pronomibus, Lietzmanns kleine Texte nr. 82, Bonnæ 1911, ne unus quidem locus Callimacheus secus legitur atque apud Schneiderum, uno excepto pron. 22, 3, ubi Maas cum Ab „scripturam plenam“ dedit, Schneider elisionibus contractam. Quod tamen ipsam rem et ipsa Callimachi verba nequaquam tangit.

⁶ e. g. adv. 127, 6 ἡγοῦνται, synt. 305, 13 φασί.

⁷ a Phaen. 100 (adv. 148, 10). b Phaen. 225 bis legitur, adv. 176, 21 et ib. 207, 12 (sic); Tryphon iisdem verbis de hoc Arati versu hic et illic loquitur, eadem igitur scidola usus esse videtur, quamquam non uterque, sed unus locus (207, 12) Aratum cum Homero componit. c Phaen. 24—25 (synt. 127, 11 U, 95, 5 B), et iam hoc cum Homero compositum.

⁸ Ther. 549 (synt. 12, 1 U, 8, 21 B).

⁹ pron. 93, 3; adv. 127, 6, ubi Apollonius ignotum quendam grammaticum secutus (id est Tryphonem, supra annot. 6) etiam de Homeri versu verba facit.

¹⁰ 1, 5 (pron. 83, 5); 3, 19 (synt. 168, 8 U), si recte editores Theocrito vindicaverunt; certe Doriensium sermonis exemplum est; 5, 39 (pron. 75, 6); 7, 2 Apollonius bis laudat, pron. 42, 7 et synt. 177, 8 U, eadem videlicet scidola usus, nam uterque locus orthotonosim spectat, iisdem fere verbis. Quae scidola fortasse ex Artemidori libro de sermone Dorico exscripta est.

Ceterum Apollonii libros non scriptos esse, ut postea legerentur, sed olim scidolas fuisse, quibus doctus grammaticus usus est, ut in collegio, legibus grammaticis illustrandis, doctrinam suam discipulis proponeret, sat multi loci testantur¹¹. Hypomnema mere grammaticum hic videmus, ut postea alia hypomnemata, ea quoque in collegiis lecta, quae poetarum ceterorumque libros illustrabant (supra § 4), et seris temporibus ea volumina, quae „vocem secuti“ grammaticorum discipuli in collegio excipiebant¹². Ceterum Apollonius et doctus et diligens et felix grammaticus fuisse videtur, quippe qui doctrinam suam et optimis formulis exprimeret et singulas leges aptissime selectis scriptorum exemplis illustraret¹³. Callimachi loci ab Apollonio laudati hi nobis proferendi esse videntur.

A. Versus e certis libris oriundi.

1. *Aetia. Prologus, v. 3—4* fr. 287 (o) de coniunct. 239, 6 Sch. (505, 17), a papyro huic loco redditum. Apollonium poetae librum ante oculos habuisse patet¹⁴. — *prol. v. 21—22* fr. anon. 261 *(i)

¹¹ Forte Fortuna haec notabimus (nam multo plures locos facile ipse invenies), de pron. 111, 5 Schn. (141 B) ἐδειχθη, ὡς ἀπὸ ἐγκλινομένων οὐ παράγονται αἰ κτητικάι, de coniunct. 247, 21 (514 extr.) τσαῦτα περὶ τῶν αἰτιολογικῶν (haec eius diei scholarum ultima verba). de pron. 24, 21 ὡς μὲν οὖν τὸ ῥῆμα τὰς ἐγκλιτικὰς τῆς εὐθείας παρωδεῖται, εἴρηται νῦν δὲ ῥητέον ὡς — — de pron. 49, 8 ἐξῆς ἐπὶ τὰς κατὰ μέρος χωρητέον. de coniunct. 223, 23 (489 extr.) ἐξῆς ῥητέον περὶ τῶν διαπορητικῶν. — Quis non videt auditve potius nos iisdem formulis uti, quibus doctus Apollonius utebatur? „diximus“; „demonstravimus“; „transeamus ad—“. Heredes tradito utimur.

¹² e. g. Hilgard, praef. p. LXI et praecipue LXVIII, de verbis ἀπὸ φωνῆς Choerobosci scholiorum libris inscriptis.

¹³ P. Maas secus indicavit Woch. f. kl. Phil. 1912, p. 13 libelli seorsum expressi (totum volumen non vidi). At ipse Maas dicit Apollonii libros medio aevo manu scriptos foede depravatos esse; igitur si quid in his seris libris nos offendit, non necessario Apollonius accusandus est, sed potius libellarii male diligentes. Tum investigandum esse nobis videtur utrum ipsius Apollonii libri ad nos pervenerint an eius discipulorum notae in scholis exceptae, ab ipso non emendatae. — A. Thierfelder Beiträge zur Erklärung und Kritik des Apollonius Dyscolus, Leipzig 1935 non vidi; cf. Maas Gnomon 12, 1936, 287—288.

¹⁴ ἐπίμειπτοι οὖν οἱ τὰς συντάξεις παρασυγγέοντες, ὧν ἔστι Κ—ος οὐδ' ἔνεκ' Εὐρυνόμη Τιτηνιάς (fr. 471) εἵνεκεν οὐχ ἔν αἰσισμα θιγηνεκῆς (fr. 287), φέρεται γὰρ ὁ σύνδεσμος ἐπὶ τὸ ἦνυσα καὶ θεόν τῆ οὐνεκα καταχρήσασθαι. Recte igitur Schneider ἦνυσα versui adiunxit, non recte huic ipsi versui; iam totum Apollonii enuntiatum hoc monstrat et nuper papyrus confirmavit. — Am-

de synt. 442, 1 U (308, 21). Huic loco a papyro tributum. Versus una cum Homericis laudatur¹⁵. v. 33 fr. 323 (i) de adv. 157, 27 (567, 31) misere laceratum¹⁶.

liber I, libellus de Gratiis, versus loci nondum certi, fr. 471 (o) de coniunct. 239, 5 (505, 17), huic libello a scholiis Florentinis 33 redditus¹⁷. — Loci incerti, fr. 11 (o) de pron. 112, 25 (143), e primo libro, teste Stobaeo. Quem locum ter traditum esse videmus nec fontes ullo modo inter se cohaerere¹⁸.

liber III, libellus de Acontio et Cydippa, versus incerti loci, qui novam papyrum praecedat, fr. 26, Pf. 9f. Idem adverbium solum ter legitur (i) 182, 9 (594, 25); 202, 24 (616, 20); 203, 15 (617, 21). Non tamen necessario e Callimachi libro exscriptum, sed potius

monius sua aliunde sumpsit: de diff. p. 106 (Schneider p. 509) οὐνεκα και εἵνεκα διαφέρει. οὐνεκα γάρ σημαίνει τὸ ὅτι, εἵνεκα δὲ χάριν. Qui fons idem fuisse potest atque is, qui Ammonio fr. 35 suppeditavit, ubi similiter de εἵνεκα et οὐνεκα verba facit. — Apollonium binos Callimachi versus singulorum verborum causa laudare saepe videmus.

¹⁵ Primum exemplum T 4 est, tum nostrum frustulum laudatur, postea Z 124, H 113 et multa alia HomERICA.

¹⁶ Verba οὐκ ἔστιν ὀλόκληρον libellarii sunt, non Apollonii. Exemplar, unde codex descriptus est, lacunosum erat. P. Oxy. Schneiderum recte versum edidisse monstravit. Tres diversos fr. — i fontes habemus: a Apoll. Dysc. (σημαίνον εὐχὴν) inde aut recta aut obliqua via schol. Dion. Thr. 431, 19 H (εὐχῆς ἐπιρρημα) b Et. gen. (B) p. 60 e lexicon libro „pathologiam“ adhibente (γίνεται και α κατά συγκοπὴν), c ceteri, quos Schneider enumerat (Suidae locus in nova editione non legitur) omnes ad eandem glossam redeunt ἄ θελοῖ εἶθε, quam non ad ipsum poetae librum redire veri simile est.

¹⁷ Gratiae diversis parentibus ascribuntur, ut C. ipse in hoc libello ante dixit (πρᾶσιπών) — — παρ' οἷς δὲ Εὐρυνόμης τῆς Ὠκεάνου και Διός. Quod Bast se in margine legisse testatur οἱ δ' ἔνεκ' etc. nunc in papyro SF narratur. Schneider igitur etiam hic verum praesenserat. Schol. Il. 18, 399 simile mythologema profert atque SF, cum Apollonio autem, qui res mere grammaticas tractat, coniunctum esse non potest.

¹⁸ Apoll. Dysc. res grammaticas tractat; exempla temporum ordine sarta esse videmus (Alcman et Hesiodus, tum C.), et Callimachi duos, non unum versum corrigi, fr. 420 et 11; cf. annot. 14 extr. Animadvertite, si placet, Apollonium exempla corrigenda (— — εοῖς —, ἑόν —, θεόν γὰρ σφόν και σφοῖς) ita collocavisse, ut facile eum „monilis“ figura usum esse suspicari possis, Aristot. rhet. 1409 a 29 (λέξις εἰρομένη. I. Tolstói, Raccolta Ramorino, Milano 1927, 378 sq.; Chudožestvennyj Folklor 4/5, Moskva 1929, 84 sq. cf. Gnomon 6, 1930, 235.). Hic exemplorum ordo non tam raro apud Apollonium occurrit. Quem non chiasmi figurae causa excogitatum, sed fortuito inde oriundum esse suspicor, quod doctus grammaticus verba inter se arctissime associata (ut nunc

sermonis cotidiani exemplum esse dixerim¹⁹. Versum e tertio Aetiorum libro esse schol. Soph. Antig. 80 testatur (v. infra § 19).

2. *Hecala*, § 8. Dieg. X 30 sq. (infra § 28) fr. 454, K 32a (i) de adv. 191, 24 (605, 6). Callimacho dant lexica Byzantina, Hecalae multi viri docti rei narratae causa tribuerunt, e libri fati tamen eius origo perspicui non potest²⁰.

§ 11 Dieg. X 32 sq. fr. 234 K 85 (i) de adv. 188, 21 (601, 30). Apollonius Tryphonis locum laudat, v. supra § 9b. Callimacho totum versum lexica Byzantina reddunt, qui propter Deceleae nomen Hecalae tribuitur, id est rei narratae, non versus factorum causa²¹.

dicimus) sese proxime sequi iubeat, ut in nostro exemplo *έόν* a *σφόν* correctum, tum prius exemplum, cum corrigendi rationes *έοτς* — *σφοτς* iam facilius mente percipi possent. Amorum liber Luciano falso ascriptus 48 p. 451 duo exempla iuxta posita laudat, nullo modo „conflata“ ut Schneidero videbatur (si leges, post primum exemplum vocem interrumpas, ut ei, qui auscultant, non scriptum neque dictum „aut, si placet“ subaudire possint). „Lucianum“ Callimachi versum memoriter afferre perspicuum est. Stobaeus tres versus volumini suo inseruit; cum priores (Ap. Dysc. et Luc.) pauciora praebeant, ab eis pendere non potest. Imaginem, quae apud Stobaeum legitur, a versu pentametro incipere non mirum, Digressionsstil p. 19 annot. 24 et p. 26.

¹⁹ adv. 182, 9 λέγω την οίκαδε, ἄγραδε; ib. 202, 24 τά εις δε λήγοντα ἐπιρρήματα την εις τόπον σχέσιν σημαίνει, οίκαδε, ἄγραδε, ἄλαδε. (secundum rationes logicas disposita esse videntur); ib. 203, 15 — — τρίτην ἀπό τέλους ἔχει την ἔξειαν, ἄγραδε, οίκαδε. Post Apollonium haec ἄγραδε et οίκαδε saepe apud seriores grammaticos occurrunt, ex eius volumine scilicet oriunda.

²⁰ Ceteri fontes Et. Paris. s. v. σιπή et Zonaras s. v., qui ambo ad verbum idem proferunt σιπή τό κανίσκιον ἢ ἡ ἀρτοθήκη, K. ἐκ -ἀλοῦσα lexeon librum reddunt ex hypomnematē oriundum.

²¹ Stephanum Byzantinum 224, 7 quoquo modo Apollonii (i. e. Tryphonis) affinem esse putamus, nam ambo de locativi Δεκελειόθεν origine locuti sunt. Ceteros huius versus fontes duos ramos efficere videmus: a Et. gen. gl. 105 Reitzenstein p. 30, 5 et Suidas A 1657 ad Epaphroditum redeunt, quia obliquas rationes etymologiae prae se ferunt οἶον ἀμπερόν τι ὄν, τό δι' ἀμπερές, <ἐκ> τῶν ζυγῶν δεδεμένον Et gen., ἀμπερεύειν δὲ κυρίως τό μετά ἀμάξης πορεύεσθαι, καταχρηστικῶς δὲ καί ἐπι τῶν νοτοφόρων ζῶων λαμβάνεται Suid.; b Theonem contra in Et. gen. gl. 106 (ib.) agnoscimus, cum propter etymologiam, quae rerum indolem respicere videtur, tum ob laudatum Lycophronem, quem Theoni notissimum fuisse constat: ἀμπερόν γάρ κυρίως καλεῖται τό σχοινίον τό ἐλκον τοῦς βόας ἢ τό εὔλον <τό ἐπι>κείμενον τοῖς αὐχέσι τῶν ὑποζυγίων. ὁ δὲ Λυκόφρων ἐπι τοῦ κακοπαθεῖν ἔλαβεν τήν λέξιν eqs. Hae glossae omnes e Salustii hypomnematē oriunda esse videntur, quod et Theonis et Epaphroditī doctrinam continebat.

— Incertae sedis, fr. 48 (i) de adv. 138, 18 (549) et 162, 27 (573), ex Hecala teste schol. Pind. Nem. 1, 3²². Ambos Apollonii locos eandem scidolam reddere suspicor²³. Altera (162, 27) cum Homero coniuncta est, O 716 et O 530. Fr. 48 excursum esse ideoque certo loco vindicari non posse iam demonstravimus²⁴. — Fr. 315b (o) de pron. 13, 9 (15 A), de synt. 83, 4 (59, 22). Callimachi versus (duo sunt) propter dialectum Atticam laudantur, ideoque versus 315b Hecalae tribuendus, at non 315a, nam Apollonius de eius indole Attica dubitat. Schol. Dion. Thr. 91, 3 H (923, 1) sua ex Apollonio habet²⁵. Ambo versus laudati (315 a et b) nullo modo inter se coniuncti sunt, sed ad diversas diversorum carminum partes pertinent.

3. *Epigrammata*. Ep. 21, 1W (i) de synt. 147, 3 (106, 9) Callimachi esse A P 7, 525 testatur; Apollonius ex ipso Callimachi

²² Cum scholio Pind. N. 1, 3 Apollonio nihil commune, nam scholiasta mythorum rationes respicit, Ap. autem res grammaticas. Suidae frustulum (i) II 161 hypomnema Salustii redolet. Omnes tres fontes plane igitur diversi sunt nec inter se cohaerent.

²³ Apollonius non raro eosdem poetarum versus in diversissimis libris iisdem fere verbis interpretatur. Eadem igitur fecerit, quae nostri aequales, qui scidolis in scholis utuntur.

²⁴ Digressionsstil p. 26.

²⁵ Schol. Dion. Thr. Ἀττικοὶ γὰρ τὸν ἐμὲ φασιν, ὡς καὶ K. fr. 315b ναὶ μὰ τὸν αὐτὸν ἐμὲ καὶ 315a τὸν σε Κροτωπιάδην καὶ Μένανδρος ἐν Ὑδατι (I. Ὑμνίδι). Apoll. Dysc. pron. 13, 9 Ἀττικοὶ γοῦν τὸν ἐμὲ, K. fr. 315b ναὶ μὰ τὸν αὐτὸν ἐμὲ καὶ 315a τὸν σε Κροτωπιάδην καὶ Μένανδρος ἐν Ὑμνίδι. Fusius eadem et non sine ironia synt. I. I. — ἡ Ἀττικὴ χρῆσις — — αὐτίκα γοῦν καὶ παρὰ K—φ. — Specta quaeso quae sequuntur: τὸν σε Κροτωπιάδην (315a), ναὶ μὰ τὸν αὐτὸν ἐμὲ (315b), χωρὶς εἰ μὴ τὸ ἄρθρον ἐξοχὴν παρίστηεν ἐν τῷ τὸν σε Κροτωπιάδην εἶγε πάλιν ἢ τοιαύτη σύνταξις ἐπίφορος πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρον παράθεσιν. Apollonius ambas scidolas ante oculos habet, 315b et a, incipit ab a, adiungit b, tum autem pergīt, tamquam solum a ante oculos habeat, nec credit ibi Atticam dialectum agnoscī posse. Etiam rei narratae causa (quod tamen nobis non primo, sed ultimo loco venit) versus 315a potius cuidam libello Linum spectanti vindicandus esse videtur, ad ipsum enim carmen, non ad digressionem pertinet. Versus 315b cum fr. 49 coniunctus triplicem anaphoram efficit gradatim crescentem, non numero verborum, sed eius qui iurat animi vi (Acta Univ. Latviensis XIV, Riga 1926 p. 14 § 4 ad h. 3, 56—57): ναὶ μὰ τὸ ξικόν σῦφαρ ἐμόν, ναὶ τοῦτο τὸ δένδρον αὖαν ἐόν περ, ναὶ μὰ τὸν αὐτὸν ἐμὲ.

libro aut memoriter laudat²⁶. — Ep. 48, 1W (i) de synt. 492, 14 (341, 12), item in A P 6, 310 Callimacho datum.

4. *Choliambus* I Dieg. VI 3 sq. fr. 97, Pf. 9, 118, Ilr. 22; legit restituitque Lobel, *Hermes* 69, 1934, 167 sq. Bis apud solum Apollonium versus laudatur (i) de pron. 22, 3 (26 B), (o) de synt. 309, 9 (220, 2) una cum iisdem Homeri versibus²⁷. Quos omnes e poetarum ipsis libris recta via laudari et scidolas semel nec bis scriptas esse patet.

B. Orbi versus (qui certo libro reddi non possunt).

fr. 315a. (o) de pron. 13, 9; (o) de synt. 83, 4; inde schol. Dion. Thr., quos locos supra in ann. 25 examinavimus. Solus fons semel e Callimacho exscripta scidola, ab Apollonio bis adhibita. — Fr. 420 * (o) de pron. 112, 25 (143), v. ann. 18. fr. 420 et fr. 11 e diversis libris oriundi. — Fr. 461 (o) de adv. 157, 15 (567, 17). Verbum, Apollonio singulare visum, extra ordinem notatur²⁸. Schneideri iambos non repperi. — Fr. 485 * (o) de coniunct. 238, 18 iam supra inter Tryphoniana examinavimus (§ 9b). — Fr. 497 (i) de pron. 93, 8 (118 C), quod Callimachi esse Choerob. in *Theod.* 401, 34 H (447, 13 Gaisf.) testatur. Apollonius hoc nominis exemplum una

²⁶ ep. 21 et 35 W. Ambo eandem rem tranctant, alterum brevius, alterum fusius, partim eisdem fere verbis:

21, 1 — — παρά σῆμα φέρεις πόδα

35, 1 — — παρά σῆμα φέρεις πόδας

ideoque sese sequi non potuerunt, ut etiam in Catulli libro eiusdem argumenti carmina semper alterum ab altero aliquo spatio (alio carmine expleto) seiuncta esse videmus.

²⁷ pron. l. l. ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη (Od. 1, 45), παῖδες ἐμοί (Od. 3, 475), ὦ ἐμαί τοῦ ἀπιόντος ἄγκυραι (fr. 97; Paulum Maas sequor, qui poetae iura restituit a prioribus neglecta). Eadem paulo fusius mutatoque versuum ordine dicta synt. l. l. — ἦνίκα ὁ Νέστωρ τοῦς ἰδίους παῖδας προσφωνεῖ παῖδες ἐμοί (Od. 3, 475), καί ἔτι παρά Κ—φ ὦ ἐμαί τοῦ ἀπιόντος ἄγκυραι (fr. 97), καί ἐπὶ τῆς συλλαβανοῦσης τοῦς ἄλλους παῖδας Ἀθηνᾶς ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη (Od. 1, 45). Apollonium de rebus grammaticis disserentem poetarum nomina (eorum sane quos saepe laudat) mere fortuito aut omittere aut commemorare videmus.

²⁸ — — καὶ τὸ ὕμνεν παρά Κ-φ. Photius bibl. 531 A 18, id est Helladius, sua ex Herodiano habere videtur: ὅτι ἡ μάκαρ μονήρης ἐστὶ λέξις —. Verbum ὕμνεν eiusdem ordinis esse videtur atque δρομέσι fr. 555 = 100 d 27, Schmidt Pinakes 76, 27, Μαλῶες fr. 543, βιοπλανές fr. 497, K fr. 106, — quae omnia Callimachi sermonem patrium redolent.

cum Homero dat²⁹. Equidem nullam causam video fragmenti fati-
 nixam, quae hoc frustulum Hecalae tribui iubeat, immo contra —
 apertissima digressio ullum certum iudicium de re narrata proferre
 vetat³⁰. Optime Ida Kapp hunc versum rei narratae causa incer-
 tum esse significavit (K. fr. 106). — Fr. 519 et 520 (i) de synt.
 492, 14 sq. (341, 12 sq.). Inter haec duo frustula medium (i) ep.
 48, 1W legitur; quod cum certe Callimachi sit, etiam fr. 519 et
 520 eiusdem esse veri simillimum est. Schneider fr. 520 sine causa
 mutavit³¹. Ut alias, etiam haec duo exempla ad diversos Callimachi
 libros pertinent. — Fr. 522 (i) de adv. 198, 7 (611, 28) fortasse
 huc spectat³²; Callimachi esse (o) schol. Dion. Thr. 276, 19 (942)
 testatur (v. infra § 13). De re narrata parum constat, Digressions-
 stil p. 24. — Fr. 536 *(i) de pron. 109, 25 (139). Versus scribendus,
 ut apud Apollonium legitur. Hic quoque duos versus laudari vide-
 mus non coniunctos nec coniungendos³³. — Fr. 557 *(o) de pron.
 109, 26 (139 C). Pronominis forma, quae laudanda erat, excidit,
 sed facile restitui potest³⁴.

C. *Frustula adhuc incerta, quae Callimacho reddenda sunt.*

Sat multos versus vocesque Apollonius sine Callimachi nomine
 laudavit. Hi loci aliorum fontium ope partim sane poetae reddun-
 tur, non omnes tamen. At si solum Apollonium intuemur, ut eius
 unius testimoniis examinatis rationes perspiciamus, quae inter Cal-
 limachi versus laudatos et Apollonii causas modosque laudandi
 intercedant, saepe Homeri versus novi poetae versui iuxta positos

²⁹ καὶ διὰ τοῦτο ἐνιοὶ τὸ βιόπλανες βαρύνουσι ἀπὸ τοῦ βιοπλανήης, καὶ ἐπίτηδες,
 καὶ ἀκλεες αὐτῶς (H 100), ἀπὸ τοῦ ἀκλεής. De nomine βιόπλανες v. annot. 28.

³⁰ Digressionsstil 26—27.

³¹ Cum Apollonio ἀδρανίη τόδε πολλόν scribendum erat.

³² — — ὀπτω ὄβδην καὶ ἐσόβδην.

³³ Homerus laudatur — Od. 13, 320, —, πλεῖστα γοῦν ἐστὶ παρ' ἐτέροις εὐρεῖν,
 σφέτερον πατέρα (Hes. op. 2) ἀντὶ τοῦ ἡμέτερον, ἀντὶ τοῖς τεῖα, τοῦ κήθεα λέ-
 ξον ἔα παρὰ Κ—φ (fr. 536). Totus locus integer est, non corruptus ut
 Ahrens aliique putabant. Nam enuntiatum chiasmi figuram praebet (potius
 monilis, supra annot. 18), quam pluries apud Apollonium invenimus: „suum“
 patrem pro „vestrum“, pro „tua“ „sua“. Primum τοῖ non mutandum erat, nam
 exscriptum est, ut insequens ἐξ melius illustraretur.

³⁴ καὶ πάλιν παρ' αὐτῶν ἀντὶ τοῦ σφωίτερου (scil. ἐοῦ legitur). Quare fr. 557
 ἐοῦ scribendum est.

videmus, ita, ut magni illius poetae veteris exemplis exemplum novi poetae clari respondeat, qui novus poeta semper Callimachus est. Non pauca frustula laudata supra vidimus, quae nullam dubitationem movent. Formula *Homerus + x = Homerus + Callimachus* cum aliorum fontium ope vera esse firmatur, tum prologi versibus 21—22, qui frustulum ignotum anon. 261 una cum Homeri versu laudatum Callimachi esse monstraverunt. Omnes igitur versus ignoti poetae una cum Homericis laudati pro Callimacheis habendi sunt³⁵. Ideo haec frustula adhuc incerta Callimacho reddenda esse rati sumus:

fr. anon. 258 *(i) de synt. 60, 4 (43, 21) cum corrigendis p. LXXVII. Versus non mutandus ἀλλήλους δ' ἐλήϊσαν. — Fr. anon. 259 (i) de coniunct. 251, 7 (518, 10) cum A 131, idem (i) de synt. 379, 3 (266, 27) cum A 131, idem (i) de coniunct. 250, 8 (517, 31) solum, (i) de synt. 380, 15 (267, 27) solum, tum pluries in schol. Dion. Thr. (v. infra). Una eademque scidola doctum grammaticum saepe usum esse suspicamur. — Fr. anon. 260 (i) de synt. 436, 5 (305, 13), primum a Tryphone laudatum, v. supra, etiam in superioribus libris legitur³⁶. — Fr. anon. 265 *(i) de coniunct. 243, 17 (510, 16) + Hom. Od. 10, 417 Nihil mutandum: ἔνθ' ἵνα εἰς κακόν ἐστίν. — Fr. anon. 266 (i) de adv. 152, 21 (562, 30) cum Hom. Od. 6, 265. Schneidero, qui hoc frustulum depravatum esse putat (ad fr. 485) assentiri non possumus³⁷. — Fr. novum 9 (i) de adv. 185,

³⁵ Homerum novi generis poetis opponi cum saepe alias, tum apud Lucianum de conscr. hist. cap. 57 videmus (Skutsch RE VI, 1907, 1182, 42 sq.; „veteres“ etiam apud Ciceronem, e. g. de or. 2, 27, 107 legimus. Hunc Luciani locum interpretati sumus Digressionsstil p. 8 sq.). Apollonium ceteros neglexisse, Callimachum praecipue laudavisse supra § 10 vidimus, cf. annot. 7—10. Non errabimus igitur, si omnes versus ignotos Homero oppositos (aut si navis appositos) Callimacheos esse iudicabimus.

³⁶ schol. ALV Townl. E 283 (Herodian. pros. II. II p. 50, 27 L), Ioann. Alex. 27, 20 (Herodian. pros. cath. 1, 484, 5 L), qui ambo de ultimo versus verbo loquuntur. Inde colligimus hunc versum ultimam enuntiatam partem esse. De rationibus, quae inter hos duos fontes et Apollonium intercedant, mihi non liquet.

³⁷ Hunc versum sine Homeri loco Choerob. dict. 2, 349, 6 H commemorat — καὶ ὁμοίως ἐπ' Ἡφαιστοῦ θύργων Ἴωνικῶς εἶπεν ὁ ποιητής. Quem poetam Hilgard Homerum esse putat. Ita de poeta loquitur, qui eum non esse Ionem novit. Si totus locus ex aliquo libro descriptus est, ut ubique fere apud Choeroboscum suspicari possumus, eius fons hypomnema fuisse potest, ubi „poeta“ is appellabatur, cuius versus ab hypomnematasta illustrabantur.

20 (598, 16) εὐναίας ἐβάλλοντο inter Homerica laudatur³⁸. — Fr. novum 10 (i) de synt. 440, 5 (307, 22) una cum Hom. O 244 laudatur: ὅτι ἤ κάλλιστον ἤ + κατὰ Ξάνθιππον qui choliambus nondum restitutus est³⁹.

d. fr. anon. 263 *expungendum* est, nam ibi Homerus laudatur, Od. 19, 369, non ignotus poeta.

Duas res in Apollonii libris vidimus, quae quidem ad Callimachum. Non dubitandum de versibus „ignotis“ una cum Homericis laudatis; nondum enucleatum, qua via bina Callimachi frustula in Apollonii libros manaverint — aut ipsius industria, qui permulta legit enotavitque, aut priorum grammaticorum curis, quorum copiis Apollonius usus est. Unum tamen ratum habemus tales binos versus nunquam ex eiusdem carminis vicinis locis oriundos esse, sed semper e diversis locis. Sinilia alibi quoque videmus, e. g. schol. Stat. Theb. 5, 145 *lunatum: peltatum* quod duobus Vergilii versibus illustratur, (o) Aen. 1, 490 et (o) 11, 663. Tanto spatio divisi versus nec unus alterius similis ambo eadem habent „lunatis agmina peltis“. Verbi „lunatus“ causa haec exempla sedulo conquisita videmus.

Ceteros locos laudatos, eos quidem re vera incertos, qui soli leguntur, Callimacheos esse demonstrare non possumus.

II.

a. De *Herodiano* pauca dicenda. Nam magnum illud volumen, quod Lentz edidit, nullius nobis quidem pretii est, quia vera Hero-

³⁸ — — ὡς τὸ ἀναγκαίη καὶ τὸ εὐναίας ἐβάλλοντο καὶ τὸ ἀπείρων καὶ τὸ πομπῆς καὶ τὸ Ἄιδωνεὺς καὶ ἄλλα πλεῖστα —, horum exemplorum magnam partem iam paulo prius Apollonius laudavit: 184, 19 ἀναγκαίη γὰρ ἐπέγει (τ 73); 184, 24 πομπῆς ἀγανού (ν 71); 184, 26 Ἄιδωνήϊ προΐαψεν (E 190). Etiam ἀπείρων Homericum est, e. g. ἐπ' ἀπείρονα γαίαν α 98. — Apud Apollonium Rhodium verba, quae fr. novum esse volumus, non leguntur, εὐναίας hic illic occurrit. Apollonius Dyscolus Rhodium semel tantum nominat coniunct. 230, 7 (496, 21) non laudato versu.

³⁹ Horum numerorum versus non solum in Choliambis, sed etiam alibi leguntur; ideo liber nondum indicari potest. Uhlig haec notat: „οὐ κάλλιστον... καξάνθιππον A² (non καιξάνθιππον, ut Bekker adnotat), post κάλλιστον 4—5 litterulae erasae; A² et post οὐ et ante καξάνθιππον additum η, atque inter κα et ξ additum τα quae quidem supplementa inveniuntur etiam in CBB“. Nec Meinekeneque Kock hunc versum receperunt, docti viri, quibus comoediae sermo familiaris erat.

dianeā ibi dispici nequeunt (v. cap. I annot. 25). Duo tantum frustula notabimus e codice Tischendorfiano, Reitzenstein p. 305, fol. 22r 20 et fol. 22v. 10, quae iam Pfeiffer libello suo tam utili inseruit p. 101, fr. 62 et 63. Id unum notandum Herodianum ambobus locis ita usum esse, ut unam solam vocem Callimacheam enotaret, non versum aut enuntiatum⁴⁰. Pf. fr. 63 recte unum solum nomen amplectitur *πρωΐζόν*, quod „nuperrime“ significare putamus (BA *πρωΐζόν τὸ ὑπόγειον*).

b. *Theodosius Alexandrinus* si obiter hic commemorabitur, sat erit⁴¹. Nam ipsi nihil fere cum Callimacho, scholia contra Georgii Choerobosci magni nobis pretii sunt (infra § 12).

c. *Ioannes Alexandrinus* (= Philoponus) eadem de causa neglegi potest⁴².

d. *Sophronium* patriarcham Alexandrinum (844—861) Characis scholia retractavisse, interdum levius quam oportebat, hic illic tamen nomina scriptorum servavisse, quae Choeroboscius, Characis collega minor natu omisit, Hilgard apte exposuit⁴³. Callimachea non multa apud eum inveniuntur, bona tamen.

1. *h. 3, 180* (i) 2, 403, 31.

2. *Tabulae*. fr. 555 = 100d 27, Schmidt *Pinakes* 76, 27.

3. Adhuc *incerti libri* frustulum fr. anon. 290 (o) 2, 396, 20 *Sophronii* ope Callimacho redditum⁴⁴.

⁴⁰ Si fol. 22 r. 20 formulae *πρωΐον γὰρ Καλλιμαχος* nolis credere (at aptissime hic versus restitutus est), respice si placet fol. 22 v. 14 *πρωΐην* *Ἀπολλώνιος*, quocum congruit paulo inferius laudatus Alexio, unius glossae (nominis cuiusdam formae) causa testis citatus. Singulis glossis poetarum nomina ascripta sunt, solida enuntiata nomen poetae sequuntur, non antecedunt, ut fol. 22 r. bis videmus: v. 15 sq. *Πτῶιον ἔρος σὺν τῷ ἰ Πίνδαρος καὶ ποτε* — fr. 51 b Schr., v. 22 sq. — *Ὁμηρος πᾶσαν δ' ἤσθη μένομεν τετληῶτι θυμῷ* (Od. 4, 447).

⁴¹ Saeculo quarto exeunte, quinto incipiente vixisse videtur, Hilgard Gr. Gr. IV 2, 1894, praef. p. V—IX, sed respice omnes primas quinque partes (V—LXI), quae multa graviaque de artis grammaticae fati, nihil tamen de veteribus poetis laudatis proferunt. Multo brevius Gudeman RE V A 2, 1934, s. v., nr. 6, 1935.

⁴² Nempe quae ad Callimachum. Cf. ad fr. anon. 260, supra annot. 35, et infra ad fr. 497, annot. 74. Ceterum vide quae Gudeman et Kroll doctissime disseruerunt RE IX 2, 1916, 1764 sqq. (nr. 21).

⁴³ Gr. Gr. IV 2, 1894, praef. p. CXXIII—CXXVII. Inde brevissime Krumbacher *Gesch. d. byz. Lit.*² 582. Tacent RE, Christ.

⁴⁴ — — καὶ γὰρ γείνεσ μοι τέκταινα βίου ὁ Καλλιμαχος λέγει.

4. Incerta *frustula nunc Callimacho* danda propter formulam
 $x + \text{Homerus} = \text{Callimachus} + \text{Homerus}$.

fr. anon. 278 (i) 2, 404, 22⁴⁵.

fr. anon. 288 (i) 2, 382, 5 (+ Il. 6, 291).

fr. novum 11 (i) 2, 407, 18⁴⁶ δάκρυϊ χειμαινομένῳ.

Si quis fortasse nimis temere haec *frustula Callimacho* reddita esse putabit, eum monitum velim *Sophronium* eadem doctrina usum esse, quam etiam apud *Choeroboscum* ceterosque vigere videbimus.

12. De Georgio Choerobosco.

Choeroboscum vetustioris sermonis exempla praecipue e diversis grammaticorum philologorumque voluminibus, quae ei praesto erant, exscripsisse consentaneum est⁴⁷. Unde *Choeroboscus* hoc aut illud fragmentum mutuatus sit, id adhuc divinari tantum, non pro certo scire possumus.

A. Certorum librorum fragmenta.

1. *Aetia. Prologus*. P. Oxy. 2079 v. 2, fr. 488 (o) 200, 18. Unus *Choeroboscus* *Callimachi* nomen servavit, papyrus versus locum reddidit. *Callimachi* versus exempla *Homerica* sequuntur. Solum hic rei grammaticae causa versus laudatur. Omnes ceteri fontes rem metricam spectant. Bis igitur fr. nobis traditum est, saepe numerorum, semel declinationis causa. — ib. v. 36. fr. 382 (o) 267, 27. Locum vindicat papyrus. Inter aliorum poetarum versus *Callimachus* ad rarum declinationis exemplum illustrandum laudatur⁴⁸.

Liber II. Fr. 306 quinques (o) laudatur, et semper cum eodem *Homeri* loco⁴⁹. Quamquam tria exempla breviora sunt, 139, 25; 263, 17; 276, 22⁵⁰, duo non multo longiora, 130, 13 et 379, 9⁵¹, haec

⁴⁵ τὸ γὰρ στάδα λίμνην κατὰ ἀποβολὴν ἔστι μόνον τοῦ εὐ, ὡς ἀπὸ τοῦ εὐηγορέα (Δ 303) ἠγορέηφι.

⁴⁶ παράληκτα δάκρυος, δάκρυϊ χειμαινομένῳ, καὶ ὡς τὰ βραχυπαράληκτα, I 570.

⁴⁷ Hilgard praef. p. LXXVI, Cohn RE III 2, 1899, 2364.

⁴⁸ ad nominativum Σαλαμίν.

⁴⁹ Θ 56.

⁵⁰ μή με τόν ἐν Δωδώνι λέγοι μόνον.

⁵¹ μή με — — μόνον οὐνεκα χαλκόν.

omnia unum eundemque versum esse facile videmus, nam ubique idem Homeri versus cum Callimacheo coniunctus est — quamquam Choeroboscus, si memoriter Homerum laudare voluisset, alios quoque Homeri versus citare potuit⁵². — Stephanus Byzantius s. v. Dodona (247 sq. M) bis de Epaphrodito loquitur, qui duas fuisse Dodonas dixit, 246, 16 in commentariis Homericis⁵³, 247, 10 in Aetiorum hypomnematē. Hic Dodonae etymologiam ita profert, ut Callimachum de Dodona in altero Causarum libro verba fecisse certum sit⁵⁴. Quare fr. 306 alteri Aetiorum libro vindicandum censeo.

Liber III. Fr. 27 (o) 2, 78, 17. Numeros spectat, non grammaticam. Sequitur Cratini locus.

2. *Hecala*. § 8. Dieg. X 28. fr. 47 (14 K) 158, 4 Hecalae frustulum inter alios poetas laudatur. Choeroboscum seri temporis librum, fortasse aequalem, exscripsisse videmus⁵⁵. — § 10. Dieg. X 528 (92 K) (i) 187, 2. Callimacho dat (o) Et. Gud. 300, 11 iisdem verbis, unde ambos locos ex eodem fonte sumptos esse patet, ex hypomnematē in Callimachum⁵⁶, fortasse Salustii, quem tam male novimus. — *Incertae sedis* fr. 51 (39 K) 249, 32 et 333, 17, qui loci ambo, ni fallimur, eandem scidolam reddunt; alter Callimachi sermonem

⁵² Choeroboscus, ut multi nostrum, scidolis utebeatur, quas semel ex antiquioribus voluminibus exscriptas scholarum causa in ordinem quandam redigebat, et eadem scidola sine dubio pluries uti poterat. Nam Choeroboscum scholas habuisse illud ἀπό φωνῆς ultro monstrat, quod toti libro inscriptum est. Hic illic etiam partem quandam aut caput extremum deprehendimus, ut e. g. 187, 9 „actum est“, 187, 10 „cum nuper dixissem“. Severius Reitzenstein *Gesch. d. gr. Etym.* 366 ann. 2 „Ch. hat mit Kleister und Schere und ohne viel Nachdenken gearbeitet“.

⁵³ 246, 16 Ἐπαφρόδιτος ἐν τῇ Π τῆς Ἰλιάδος.

⁵⁴ 247, 10 ὀνόμασται δὲ κατὰ Θρασύβουλον, ὡς Ἐπαφρόδιτος ὑπομνηματίζων τὸ β' Αἰτίων, ἀπὸ Δωδώνης μᾶς τῶν Ὀκεανίδων νομφῶν. Epaphroditus ita scribere non potuisset, nisi Dodona in hoc Causarum libro nominata esset.

⁵⁵ (μύκης) — — σημαίνει γὰρ καὶ τὰ καρβώνια τὰ ἐπιγεμένα τοῖς λύχνοις, ὡς παρὰ K—φ ἐν τῇ Ἐκάλῃ.

⁵⁶ Monosyllaba, aliis syllabis aucta, barytona fiunt, χωρὶς τοῦ πτώξ πολυπτῶξ, πολυπτῶκῃς τε Μελαιναί. Verba quae sequuntur τὸ δὲ Μέλαιναί τόπος ἐστὶ τῆς Ἀττικῆς, πολυπτῶκῃς δὲ οἰοῦναι αἱ ἔχουσαι πολλοὺς λαγωὺς hypomnematis scholium sunt, quae antecesserunt lemma. Ipse Ch. pergit τοῦτο γὰρ τὴν ὄξειαν τάσιν ἐφύλαξε τοῦ ἀπλοῦ. Nam verborum Μελαιναί (sic scribendum fuit) et πολυπτῶκῃς interpretatio nihil ad prosodiam. Fr. 528 et 56 unum idemque Melaenarum nomen spectant; igitur, ut iam Schneidero visum est, fr. 528 = 56, Steph. Byz. 441, 12 Μελαινεῖς, δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. K—ος δὲ Μελαινάς φησι τὸν δῆμον ἐν Ἐκάλῃ.

vetustiori opponit⁵⁷. — Fr. 532 *(o) 2, 114, 8. Poeta sermonem Atticum (Choerob. l. l. 114, 2 sqq.) imitatus est⁵⁸. Ideo hoc frustulum Hecalae, nam de gripho Minervam celebrante parum constat, vindicandum esse putamus. Choeroboscus ipse testatur se Callimachi fr. aliunde mutuatum esse („dicunt“).

3. *Epigrammata*. ep. 23, 1 W ter legitur, (o) 2, 125, 18; (o) 2, 128, 15; (i) 2, 139, 14. Qui loci omnes ex eadem scidola laudati esse videntur, nam ubique cum eodem Menandri fragmento 891 K coniuncti sunt et ubique poetae verba eadem explanatio sequitur⁵⁹.

4. *Tabulae*. fr. 100d 27 = 555 (sic recte Schmitz, II 1 B 13 b) (o) 139, 6⁶⁰ et (o) 220, 25, quae ambo ex eadem scidola oriunda esse dixerim⁶¹. Verba „Callimachus *inscripsit*“ frustulum Tabulis reddunt.

5. *Choliambi*. I Dieg. VI 19—20. fr. 96, Pf. 9 post v. 138 (inter fol. IIIv. et IIIr.) 153, 32.

6. *Hymni*. II 15 bis occurrit: 2, 114, 25⁶² et (o) 2, 343, 2. Schol. Call. l. l. eadem de futuro „Syracusano“ proferre notaverim. — H. 3, 88 (o) 320, 12 versus pars verbi *lynx* causa laudatur, (o) 356, 15 verbi *caro* causa. Duos igitur fontes videmus. — H. 3, 160 (o) 332, 7. Ex ipsius poetae libro exscriptum esse videtur⁶³. — H. 3, 180 (o) 320, 8. Fortasse e quodam lexeon libro⁶⁴.

⁵⁷ Uterque vocem ἄλως illustrat. 249, 20 ὡσπερ ἡ ἄλως τῆς ἄλω, ὃ σημαίνει τὸ ἀλώνιον, 333, 15 ἡ ἄλως τῆς ἄλω. τὸ γὰρ ἄλως πταῖσμα νεωτερικόν ἐστι (σημαίνει δὲ τὸ ἀλώνιον). Choeroboscum E. M. secutum est (οὕτως ὁ Χοιροβόσκος).

⁵⁸ ὄθεν ἀναλογιώτερόν φασι τὸ παρα K—φ (fr. 532 scribendum erat) ὄθεν ἡ λ λ ο ὄ θ ε ι ν. Primum η a Schneidero falso mutatum est.

⁵⁹ ἀντί τοῦ εἰπόν.

⁶⁰ καὶ τοῦ θρομέσι παρά K—φ, quod enuntiatum non apte (τοῦ) cum eo, quod praecedit coniunctum est. Quare Choeroboscum in scholis (librum ἀπὸ φωνῆς scriptum esse memento), cum iam paene oblitus esset, hoc exemplum ultimo temporis puncto, iam exacto prioreenuntiato, addidisse putaverim; nomen τοῦ, hic inconcinnum, cum antecedentis canonis verbis optime coniungi potest.

⁶¹ Quo differunt 139, ὃ ἐκεῖνος γὰρ οὕτως ἐπέγραψεν et 220, 25 ἐκεῖνος γὰρ θρομέσιν ἐπέγραψεν, id levissimi momenti est, nam ambo pergunt ἀφείλων ἐπιγράψαι θρομέσι: θρομέσι γὰρ ἐστὶν ἡ εὐθεῖα (139. addit. τῶν ἐνικῶν). Similiter is nostrum, qui non loquitur in scholis, sed scripta legit, hic illic leviora quaedam paululum immutat.

⁶² παρά K—φ ἐν Ὑμνοῖς.

⁶³ — τὸ νηθὺς κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν συστέλλει τὸ υ ὡς παρά K—φ εἶτι οἱ π ἄ ρ α ν η θ ὺ ς ἐ κ εῖ ν η, καὶ παρ' Εὐριπίδῃ —.

⁶⁴ ὦλεξ δὲ ἐστὶν ἡ αὐλαξ, ὡς τὸ τέμνειν ὦ λ κ α β α θ εῖ τ α ν.

B. *Incertae sedis fragmenta.*

fr. 297 (o) 2, 119, 5. E carmine quodam Ionica dialecto scripto⁶⁵. Verba, quae fragmento laudato subiuncta sunt, hypomnematis esse videntur⁶⁶. Hoc hypomnema Eustathius Od. 23, p. 1946, 25 exscripsit, qui tamen ipsum versum pessum dedit⁶⁷. — Fr. 308. 203, 34. E quodam lexeon libro oriundum esse videtur. Ida Kapp versum recte scripsit, fr. 136 K⁶⁸, sed cum non apud unum Suidam fragmentum laudetur, sed etiam alibi, causam non video, quae nos fragmentum Hecalae tribuere cogat⁶⁹. — Fr. 460 (i) de orthogr. 273, 19 (Reitzenstein Textgesch. d. gr. Etym. 246, 3 sq.) cum Et. gen. gl. 6 R. p. 245 arcte cohaerere videtur, non tamen Callimachi verba praebet. Reitzenstein recte Etymologici glossam e Choerobosco oriundam iudicavit. Versus, olim etiam a Choerobosco laudatus, temporum (i. e. librariorum) iniquitate periit. — Fr. 472 (o) 155, 9. Callimachi versus inter Homericos laudatur⁷⁰. — Fr. 473 (o) 265, 27. Choeroboscus locum e quodam hypomneme exscripsisse videtur⁷¹. Qui idem fr. affert epimerismorum auctor An. Oxon. 1, 413, 22, se notato libro usum esse testatur⁷². — Fr. 474. *(o) 287, 24. Versum Callimachi hypomnematis scholium sequitur. Quicumque rem a poeta narratam non novit, scire non potest, utrum de equo an de equa agatur; Choeroboscus aut eius fons versum Atracis nominis causa attulit, scholium contra meram paraphrasin praebet⁷³. — Fr. 475 (o)

⁶⁵ τὸ ἦδειν οἱ Ἴωνες λέγουσιν ἦδεα κατὰ διάλυσιν, ὡς παρὰ Κ—φ ἦδεα μᾶλλον ἔγωγε, ἀντὶ τοῦ ἦδειν.

⁶⁶ Animadvertas ultima verba (ann. 65) ἀντὶ τοῦ ἦδειν plane supervacanea esse.

⁶⁷ ἐγὼ κοτε in extremo fragmento (sic Schneider cum Eustathio) cum C—i arte metrica conciliari non potest. Scribas ut Choeroboscus ἦδεα μᾶλλον ἔγωγε. Ob Ionicum sermonem fortasse fr. Aetiis vindicari potest. Schneider verum videre nondum potuit.

⁶⁸ οὐδ' οἷσιν eqs.

⁶⁹ Ceterum scholiastam T 382, qui C — um κακῶς scripsisse dicit, poetae τὴν φιλόπαιδα νόσον morbo non nominato vituperare voluisse suspicor.

⁷⁰ Hom. II. 20, 4, fr. 472, Hom. II. 16, 473.

⁷¹ εἶργον δὲ λέγεται ὁ θυνάμενος ὑπὲρ ἑαυτοῦ λέγειν, τοιῦτοσσι ὁ εἴκοσιν ἐνιαυτῶν.

⁷² σεσημειωμένου τὸ (lege τοῦ) εἴρενος.

⁷³ Ἄτρακιον δὲ ἔπειτα λυκόσπαδα πῶλον ἐλαύνει, ἀντὶ τοῦ Ἄτρακα πῶλον ἐλαύνει ἀποσπασθεῖσαν ἀπὸ λύκου. (ἀπὸ NCV; nulla causa mutandi: poeta de equa loquitur e dentibus lupi erepta). In C — i versu tota verba scripta δὲ ἔπειτα notamus, qui scribendi modus etiam alibi occurrit, ubi C — i versus a veteribus laudantur.

352, 11. Ipsumne Callimachum Choeroboscus laudavit? — Fr. 487 *^(o) 115, 15. Loci Euripidis (Orestes 640), Thucydidis (2, 8), Callimachi exemplum grammaticum illustrant, ita nempe, ut non ipsum exemplum, sed eius rationes cum tribus his locis componantur. Totum igitur a docto viro scriptum, qui hos tres poetas bene noverat. Generatim ea fragmenta, quae semel tantum laudantur, non omnia fortuito nobis servata esse dixerim, sed a quodam optimae notae fonte, non tam remoto ab ipsius poetae temporibus, quique libros Callimachi bene noverit, ut e. g. fr. 487, quod fere a Didymo oriundum putaverim (Euripidea persaepe ad Didymum redeunt). — Fr. 497, 106 K. 401, 34. Callimachus iuxta Homerum (A 142) laudatur; non iidem versus, eadem tamen nomina iam apud Apollonium Dyscolum 93, 8 (118C) coniuncta sunt⁷⁴. — Fr. 505 (o) 298, 15. Choeroboscum sua ex Herodiano exscripsisse iam Schneider vidit. — Fr. 517 *^(o) 113, 22. Versus ita scribendus, ut in NCVP legitur⁷⁵. — Fr. 543 *^(o) 152, 13. NC totam copulam scribunt, Schneider corripuit⁷⁶. — Fr. anon. 290 (i) 275. 36. Callimacho reddidit Sophronius 2, 396, 20 (supra § 11d 3 cum annot. 44). Ex uno Choerobosco non videmus, qui frustulum Callimachi esse certis rationibus demonstrari possit⁷⁷.

C. *Incerta frustula, quae Callimacho reddi posse videntur.*

Etiam Choeroboscum saepe Callimachi exempla cum Homericis coniungere vidimus. Ideo factorum causa, quae versus perpessi sunt, non rei narratae causa, ut placuit Schneidero, nonnulla frustula incerta certioribus de causis Callimacho reddi oportere putamus. Haec sunt.

⁷⁴ βρόπλανες et ἐπίτηδες, ubi tamen difficile erit Callimachi, non alius verba allata esse demonstrare. — Totum fr. 497 apud Choeroboscum incipit οἷ τε —; eadem Ioannem Alexandrinum 15, 25 nobis tradere arbitror, primum enim οἷ ex οἶον corruptum esse suspicor, quae vocula miliens fere exempla praeit. Ioannis Alexandrini et Choerobosci locos inter se similes ex Herodiani περὶ παθῶν libro pendere suspicor, Et. gen. autem e quodam alio Herodiani libro.

⁷⁵ τέχνα σοι μὲν Βάκαλες.

⁷⁶ — — παρὰ Κ—φ ὁ δὲ ἀεὶδῶν Μαλόεις ἦλθε χοροός, ἀντὶ τοῦ Μαλόεις; Μαλόεις δὲ ἔστιν ὁ Λέσβιος. Haec ultima Choeroboscum ex hypomnematē mutuatum esse facile dixeris.

⁷⁷ οἷ ποιηταί nimis incertum indicium est Choeroboscum III saeculi poetas respexisse.

Fr. anon. 125 (i) 381, 31. x + Hom. Il. 11, 480. Eandem versus formulam habemus ep. 6, 2 W⁷⁸. — Fr. anon. 259 (i) 2, 276, 24. x + Hom. Il. 1, 131. Iam Apollonius Dyscolus haec habet, § 10c. — Fr. anon. 266 (i) 2, 349, 6. Hoc quoque ex Apollonio Dyscolo, § 10c cum annot. 37. — Fr. anon. 278 (i) 392, 20⁷⁹. — Fr. anon. 287 *(i) 138, 34. — Fr. anon. 288 *(i) 229, 29. — Fr. anon. 289 *(i) 268, 38 + Hom. Il. 4, 277⁸⁰. — Fr. anon. 291 *(i) 398, 14. Propter formulam x + Homerus Callimacho dandum. Aratum, cui Hilgard hoc fr. tribuit, Choeroboscus alibi nusquam laudat. — Fr. anon. 292. octies laudatur, semper (i): 2, 40, 14; 45, 11; 50, 27; 81, 20; 111, 17; —, 24; 144, 7; —, 25. Semper cum Hom. Il. 23, 666. Eadem scidola est, qua Choeroboscus totiens usus est.

D. *Frustula Callimacho demenda.*

fr. 329 et 506 Antimachi sunt, non Callimachi. Libri NC haec frustula Antimacho dant, C Callimacho. Hilgard (praef.) NC „magis genuinam recensionem“ esse dicit.

fr. anon. 293 Homeri est, Od. 7, 327.

Quaedam frustula restant, aut a Schneidero Callimachi fragmentis anonymis inserta, aut omnino nusquam recepta. Cum nihil invenissem, quod me cogeret hos versiculos Callimacho aut dare aut demere, eis hic examinandis supersedi. (Non facile hos locos Callimacheos esse crediderim.)

13. De scholiis in Dionysium Thracem.

A. *Certorum librorum fragmenta.*

1. *Aetia. Prologus.* v. 2 P. Oxy. 2079, 2. fr. 488 (i) 20, 15 et (i) 307, 16. Callimacho dedit Choeroboscus, libro reddidit papyrus. Uterque locus ad eundem fontem redit, nam ad verbum congruit

⁷⁸ ep. 6, 2 W Εὔρωτον, ὅσα' ἔπαθεν an. 125 τὴν θεῶν Ἄρτεμιν οἱ' ἔπαθεν. Hexametri partem extremam et insequentis versus initium esse dixerim.

⁷⁹ Etiam apud Sophronium legitur, supra § 11 d 4.

⁸⁰ Hoc versus frustulum Lobel Hermes 70, 14435, 39 ann. 1 rei narratae causa Aetiorum libro I, Argonautarum reditui reddit.

cum scholiis in Hephaestionem, quae versus numeros illustrant⁸¹. — Ib. v. 15 (i) 460, 12, quod mihi Callimacheum erat quia inter Homerica laudatur⁸², ab Edgardo Lobel nunc in Prologi papyro recognitum est, Hermes 70, 1935, 32. — Ib. v. 33 (o) fr. 323, 431, 19. Qui locus interiectionum indicem respicit⁸³.

liber III fr. 27 (o) 350, 29 sq. Aetiorum libro III Priscianus dat. Locus numerorum rationes respicit. Si Hilgard recte Heliodorum haec scripsisse perspexit, Choerobosci verba legimus⁸⁴, quae ad prioris aevi metricos redeunt. — Ib., *libellus de Acontio et Cydippa*, v. 46. fr. 496, 2 (o) 532, 3. Versus nunc a papyro (Pf. fr. 9) huic Aetiorum libro redditus est, quae etiam ambos versus hic laudatos diversorum locorum esse eis demonstravit, qui Schneiderum secuti et Pollucis manum et Iphiclis calcem unum eiusdem carminis locum esse putabant. At re vera tam similes locutiones, a docto quodam grammatico propositae, ut e. g. Apollonius Dyscolus solet (supra § 10), nullo modo ad eundem locum pertinere poterant. Scholiasta Dionysii docti grammatici volumen exscripsit, quod Zenodotum vituperabat⁸⁵. Homerum et Callimachum una ad eandem rem illustrandam laudatos esse videmus (Il. 3, 273 et 11, 690).

2. *Hecala*. § 8. fr. 66e 2 (o) 60, 13 e lexico oriundum⁸⁶. Hecalae dandum propter Suidam, (i) B 70 (Hecker; v. § 21). — Incertae

⁸¹ schol. Dion. Thr. uterque locus eadem habet — — εἰς δύο πενθήμερη τεμνόμενος, οἷον νητῖδες — φίλοι. Schol. Heph. 316, 10 ἐστὶ στίχος τεμνόμενος εἰς δύο πενθήμερη οἷον νητῖδες — φίλοι. Supra § 7.

⁸² De anastrophe. Post Hom. Il. 3, 2 legimus subtiliora etiam esse e. g. in Sophoclis fabula Syndeipnoi (fragmentum interiit), tum construi posse ἀρθρω (Aristoph. Pac. 1332), προθέσει (A 162), ἐπιρρήματι (V 243), συνθέσει δέ, ὡς τὸ Μασσαγέται καὶ μακρὰν διστεύοι ἐν ἐπ' ἄνδρα ἀντὶ τοῦ καὶ Μασσαγέται.

⁸³ εὐχῆς ἐπιρρήματα. C — um antecedit B 371 et incertae sedis versus cyclius (non est Od. 14, 68). Quid autem sibi vellet id, quod post certa C — i verba fr. 323 sequitur incertum καὶ τὸ βάλε κε νοεοντι, id ut perspicerem aut emendarem mihi non contigit.

⁸⁴ Hilgard praef. p. XIV sq., inde paucis Schultz RE VIII 1 (1912) s. v. nr. 17, 40 sq.

⁸⁵ μέμφονται τὸν Ζηνόδοτον fortasse Apollonium Dyscolum respicit.

⁸⁶ ἄβαλε, cuius vocis duae partes separatim illustrantur, ἄ, sine ullo fr. — ο, tum βάλε, cum C — i verbis. Eadem voces ἄ et βάλε etiam 431, 19 coniunctae sunt, ubi contra ἄ illustratur, βάλε exemplo suo orbatum est, nam extremum enuntiatum male corruptum est.

sedis. 315b (o) 91, 3, quod tam aperte cum Apollonio Dyscolo congruit, ut non solum hic, sed etiam saepe alias Apollonius scholiorum in Dion. Thr. fons fuisse habendus sit (v. supra ann. 25).

3. *Epigrammata*. ep. 1, 2 W, quamquam 368, 13 non laudatur nec Callimachi verborum testimonium dici potest, tamen ex hypomnematate epigrammata Callimachea illustrante sumptum esse posse supicor (v. supra § 9a). — Ep. 6, 3 W pluries legitur. Scholia Vaticana unum Callimachum respiciunt. (o) 60, 13 se ex hypomnematate in Callimachi epigrammata scripto oriundum esse testatur⁸⁷. (o) 163, 33 bis de eadem re loquitur⁸⁸. Etiam scholia Londinensia ep. 6 citant, (o) 448, 3; hic quinque exemplis illustratur, ubi unius verbi quinque notiones enotantur, *littera*, *litterae*, *sapientia*, quarta *epigramma*, nostro quidem iudicio e Callimacho⁸⁹, quinta *carmen* e Callimacho ep. 6, 3. — Ep. 23 totum (o) 160, 13 legitur, ubi omnia, quae poetae verba sequuntur, ex hypomnematate exscripta esse supicor. Cum eis, quae schol. Dion. Thr. de libri notione dicit, non cohaerent⁹⁰. Ultimi versus etiam (o) 3, 22 occurrunt. — Fr. 70. Epigramma in Diodorum Cronum (o) 192, 20e volumine nomina

⁸⁷ ὅτι δὲ γράμματα τὰ συγγράμματα, δηλοῖ ὁ Κ. εἰπὼν Ὁ μῆρειον δ' ἐ καλεῖται γράμμα ἀντὶ τοῦ σύγγραμματος; verba, quae versum sequuntur, non scholiaste sunt, sed eius, qui C — i epigramma illustravit.

⁸⁸ Prima series: καὶ τὸ ἐπίγραμμα (fortasse Call. fr. 71, 1 respicit) καὶ τὸ ποίημα, Ὁ μῆρειον — γράμμα ὁ Κ. Altera: καὶ ἀλλαχοῦ ὁ αὐτὸς ποτε μὲν τὸ ποίημα καλεῖ γράμμα (e. g. ep. 6, 4; fr. 74b; 254), ποτὲ δὲ τὸ καταλογάθην σύγγραμματος (e. g. ep. 23, 4; fr. 242), ὡς ἐκεῖ (sequitur iterum ep. 6, nunc totum fere). Bipertitam thesin ποίημα — καταλογάθην σύγγραμματος exemplum sequitur primam tantum partem illustrans, alterius partis exemplum perit.

⁸⁹ (4) τὸ τε ἐπίγραμμα (fr. novum 12) ἀλλὰ τί τοῦτο/αὐτὸ γράμμα βέβηκεν (5) καὶ ποτε ποίημα Ὁ μῆρειον — γράμμα Κ. Excepto Platone, qui sermonis philosophorum dignissimus testis laudatur, omnia exempla III saeculi poetarum esse videntur, Theocriti et Callimachi. Frustulum adhuc incertum ideo C — i esse rati sumus, quod vocis γράμμα exempla notiois „carmen“ et „epigramma“ iam schol. Dion., Thr. 160, 13 ambo e Callimacho laudata sunt; etiam hic (448, 2) ambae notiones eundem in modum arcte coniunctae sunt et altera aperte Callimacho datur.

⁹⁰ γράμματα libros significare dicit; post ep. 6, 3 sequitur totum ep. 23, tum πρὸς τοῦτο δὲ εἶπεν Ὁλυμπιόδωρος ὁ φιλόσοφος „εἰ μὴ γράμμα Πλάτωνος ἐμὴν ἐπέδρασαν ἐρωγὴν, ἥδη λυγρὸν ἔλυσσεν βίου πολυκήδεα δεσμόν,“ τουτέστιν εἰ μὴ ἀφελήθην ἐκ Πλάτωνος τρόπον εἰζωίας, προέκρινα ἂν μὴ εἶναι ἢ κακὸς εἶναι.

rerum illustrante manavit, Epaphroditi videlicet⁹¹. Epigramma esse Sextus Empiricus testatur. Duo primi versus (Schneider fr. 70) totius carminis ultimi sunt, vv. 3—4 autem in ipso initio scripta fuerunt. Duo diversi fontes hoc ultro testantur⁹². Tres testes, quorum nullus ex alio pendet, hos versus nobis servavisse videmus⁹³.

4. *Iambi*. (I, Diog. VII 19, ni fallimur) fr. 98a. Pf. fr. 22, 457, 17 ad verbum fere cum Tryphone et cum Gregorio Corinthio et cum Choerobosco congruunt (Schneider fr. 98a), quare dubitare non possumus quin omnia haec testimonia ad eundem librum rhetoricum redeant⁹⁴. Qui eum scripsit, Callimachi iampos ante oculos habebat. Cum autem imprimis exordii versus laudari solere constet, carmen in vico Ali Gamman nuper inventum primum voluminis locum tenuisse veri simillimum est⁹⁵.

⁹¹ Lexeon liber fuit. (στοιχειῶν) — οἱ δὲ παρὰ τοῖχοι τοιχειῶν καὶ πλεονασμῶ τοῦ σ στοιχειῶν — (haec mera pathologia est, a multis grammaticis adhibita) — ἐν γὰρ τοίχοις ἔγραφον τὸ πρότερον — hunc obliquum causarum nexum Epaphroditeum esse vidimus (§ 6).

⁹² Sext. Emp. adv. math. 1, 309 p. 672 Bekk. ἐπιγραμματίων — καθάπερ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Κ—ου εἰς Διόδωρον τὸν Κρόνον συγγραφέν· ἠνίθε „κοῦ“ (non mutandum est; tot syllabae a sono kappa incipientes corvorum clamorem insuavem pingunt) Κόρακες τεγέων ἐπι „κοῖα συνῆπται;“ κρᾶζουσιν καὶ „κῶς αὐθι γενησόμεθα;“ Totum Sexti enuntiatum monstrat initium epigrammatis laudari. Notandum praeterea Sextum ipsius C — i librum ante oculos habuisse vel memoriter eius versibus usum esse. Quod autem apud Diogenem Laertium legimus (2, 10, 7), cognominis causa laudatur; inde igitur sumptum est, ubi Croni nomen occurebat et primum quidem, si pluries scriptum esset. In epigrammate autem cum carminis indolis causa non multifariam scriptum erat, tum acutae sententiae causa, ut tota invectiva paucis verbis exprimeretur, hunc versum ultimum fuisse veri simile est. Ita restituendum censemus:

ἠνίθε „κοῦ“; κόρακες τεγέων ἐπι „κοῖα συνῆπται;“

κρᾶζουσιν καὶ „κῶς αὐθι γενησόμεθα;“

× × × ×

αὐτός ὁ Μῶμος

ἔγραφεν ἐν τοίχοις „ὁ Κρόνος ἐστὶ σοφός“.

⁹³ a Sext. Emp. ex ipso C — o; b Diog. Laert., fortasse e Didymo (quisquis fuit, e C — i libro hausit); c schol. Dion. Thr. ex Epaphroditi lexeon libro.

⁹⁴ Vitelli p. 124 optime demonstravit Archilochi et Callimachi nomina lexi (E. M.) librarii culpa alterum alterum locum occupavisse. Eadem fere diximus Digressionsstil p. 18 sq, cum ann. 22 et 23, ubi omnia testimonia ex uno fonte fluxisse monstravimus (qui libellus scriptus est cum PSI XI nobis nondum notum erat).

⁹⁵ Pfeiffer Philologus 88 (NF 42), 1933, 265—71. Nova papyrus in vico Kom Ali Gamman reperta primum edita Atene e Roma ser. III vol. I fasc. 1—2

B. *Fragmenta incertae sedis.*

Fr. 242. Huc spectat (o) 163, 33; quo versus pertineat, non constat; id umun e scholiastae verbis apparet poetam librum prosa oratione conscriptum respicere⁹⁶. — Fr. 315a (o) 91, 3. Ex Apollonio Dyscolo, supra 2b, fr. 315b. — Fr. 455. — (o) 100, 18 et (o) 430, 31. Eadem scidola est: uterque locus Callimachi verba cum iisdem Homericis coniungit, H 157. 430, 31 etiam hypomnematis verba servavisse videtur⁹⁷. — Fr. 496, 1 (o) 532, 3. Doctus grammaticus duo exempla e diversis libris laudavit; hic, ut semper, talia duo exempla „rei narratae causa“ nequaquam in unum coniungi possunt. Nostrum fr. a docto scholiasta perbene illustrari videmus, — nisi hoc quoque ad veteres grammaticos redit⁹⁸. — Fr. 504 (o) 222, 9. Ad Herodianum redire videtur, E. gen. B. — Fr. 522 (o) 276, 19. Eadem Herodianus habet II p. 934 L et Apoll. Dysc. adv. 198, 7 (supra § 10b). Ex alio fonte, nam plura dat, EM 612, 57⁹⁹.

p. 3—8. Nunc. PSI XI (1935) nr. 1216. Ibi leguntur: versus carminis choliambici extremi, tum totus iambus quamvis mutilus, quem aliud carmen sequitur v. 79 sqq. Ordinem eundem videmus, quem Diegeseon papyrus exhibet: choliambus, iambus (I), iambus II de Iove Eleo, v. ann. ad papyri 1216 v. 79). Choliambus qui in papyro 1216 invectivam antecedit, Diegeseon choliambus IV esse potest: nostra ratio Callimachi ingenium perraro consequi potest, et poeta alias leges sequitur quam is, qui doctum librum scribit — ideo si nostra mens carmen restituere nondum potest, huius carminis frustula tamen eiusdem choliambi extremam partem efficere possunt, cuius argumentum parcus diegeta plus siluit quam narravit.

⁹⁶ V. ann. 88 et 89. Et carmen et librum (prosa oratione scriptum) — haec ambo Callimachus uno nomine appellat. C — i ep. 6 cum notionem *carmen* spectet, alterius exemplum periisse videtur; hoc alterum, ubi solitum σύγγραμμα minus solito nomine γράμμα appellatur, in ceteris libris a Schneidero ad fr. 242 citatis laudatur, qui hoc scholium non novit. Omnes quattuor fontes, cum eadem iisdem fere verbis dicant, ex eodem lexeon libro sua sumpsisse puto, qui liber tamen mihi quidem adhuc latet.

⁹⁷ τὸ ἄβαλε παρὰ Κ—φ, ἐνθα φησὶν ἄβαλε μηδ' ἀβόλησα (sic, non — σαν mss) τουτέστιν εἶθε μηδὲ συνέτυχον τὸ γὰρ ἀβόλησαι συντυχεῖν ἐστι. Quae verba ad ἄβαλε illustrandum non necessaria sunt.

⁹⁸ διὸ καὶ μέμφονται (Trypho?) Zenodotum — — sequuntur exempla II. 3, 273; Call. fr. 496, 1 et 2 — — περί οὐ φάμεν (Apoll. Dysc.?) — — II. 11, 690.

⁹⁹ EM 612, 57 sine poetae nomine Μοῦση γὰρ ἤλθεν ἐσόβου. Sylburg Μοῦσησι feliciter restituit. Cum EM ἤλθεν, Herodian. ἤλθον, schol. Dion. Thr. ἤλθεσ habeant, scribendum esse videtur ἤλθεν, non ἤλθον, ut Schneidero aliisque placuit. Lobel haec verba Aetiorum prologi „insomnio“ tribui posse putat Hermes 70, 1935, 34.

C. *Frustula Callimacho reddenda.*

Fr. anon. 259. Ter. (i) 106, 6; 212, 27; 291, 3 cum eodem Homeri loco A 131 (supra § 10c) laudatur. — Fr. novum 13 (i) 394, 24. Una cum Homericis laudatur II. 3, 167; 20, 250 — καὶ πάλιν ἔστις δ'ὀμιλῶν. Callimachi carmina iambica notissima fuisse nunc dudum videmus. — Fr. novum 14 (incertum) (i) 434, 9. Si prius exemplum Homero reddi potest, alterum Callimachi esse necesse est¹⁰⁰.

V.

14. De scholiis in Apollonium Rhodium.

Haec scholia¹ non raro Theonis doctrinam reddere videmus. Locorum Callimacheorum magna pars certo libro ascribi potest. Una vox sine Callimachi nomine laudata poetae vindicari posse videtur. Haec habemus.

A. *Certorum Callimachi librorum loci.*

1. *Aetia. Liber I.* fr. 12, libellus *de Gratiis*, PSI 1217 A fr. 1, 6 (i) sch. 1, 1297. Poetae et libro dat E. gen.², versum indicavit papyrus. Theonis doctrinam esse testatur schol. Nicand. Alex. 471. — Fr. 163, idem libellus, SF (PSI XI. 1219) v. 32 (o) sch. 4, 425. Librum restituit papyrus. Etymologia Theonis. — Fr. 215 et 377, libelli 2 digressio *de Argonautarum reditu*, cf. PSI XI 1217 (pap. ABC) B v. 12 sq. *(o) sch. 4, 282, 91b. Loci versuum adhuc incerti. Ambo frustula rei narratae causa hic inserendi; versuum fata id unum monstrant locos Callimacheos a scholiasta propter Argonau-

¹⁰⁰ οἷον νῆ τοῦτο τὸ σκῆπτρον, νῆ τῆν/σῆν ἱερὰν κεφαλῆν. Verba priora ad A 234 prope accedunt καὶ μὰ τὸθε σκῆπτρον. Alterum exemplum duos contiguos versus esse putamus.

¹ Scholia in Apollonium Rhodium ed. Carolus Wendel. Berolini 1935 (auctarium Weidmannianum III). Quae Wendel ex E. gen. nondum edito exscripsit, ea nobis quoque saepe usui fuerunt. — Die Textgeschichte der Scholien zu Apollonius Rhodius, Leipzig 1933. Hoc in libro W. hypommematum fata nusquam, si recte vidi, tetigit.

² ἔστυλλεγες; plura praebet, quam sch. a libellario in brevius redactum.

tarum reditum laudari³. — Fr. 563. Eiusdem digressionis, locus similiter incertus. *(o) sch. 4, 301/2 (huc tralatum e 303/6a, quod locum Callimacheum non mutat). Poetae verba narrantur tantum, non laudantur, quare de ipsius fr. 563 verbis nihil constat. Si ea sequimur, quae Wendel nuper proposuit, Colchorum nomen hinc tollendum est. — Fr. 336. Incerti loci, de Argonautarum reditu. (o) sch. 4, 982, 92d. Quo ordine haec frustula sese exceperint, nihil divinari possumus⁴. — Fr. 410. Libellus 2 (post digressionem de Argonautis) *de Hercule et Thiodamante*. *(o) sch. 1, 1212, 19a. Totum hoc scholium, mere mythographum, ex Apollodori copiis manasse videtur. Quinque partes facile dispiciuntur: *a* Hercules Calydoni Cyathum pugno necat; *b* quam ob culpam fugiens in Eueno fluvio Nessum necat; *c* Hyllum ut alat Thiodamantem adit frustratusque bovem dilacerat (Pf. fr. 7); *d* Thiodamas Herculi bellum infert, victor Hercules Hylam Thiodamantis filium secum ducit, totum populum alio mittit; *e* loca enumerantur, quo populus ductus sit⁵. Partem *c* in Aetiorum l. I libello 2 recognoscimus. Quot partes ex omnibus quinque Callimachus narravisset, difficile dictu; plures fuisse et *e* extremum testatur et *b*, quod *etiam* Archilochum haec narravisse dicit. Totum (i. e. omnes, quas divisimus quinque partes) si Callimacheum est, uno eodemque loco narrari ideo non potuerunt, quod materies nimis magna est: nusquam, quaecumque Callimachea ad nos pervenerunt, tam magni ambitus fabulae unum virum deumve spectantes leguntur. Utrum igitur Apollodorus plura carmina (libellosve) Callimachi narraverit an Callimachus unam alteramve fabulae partem in brevi excursu adumbraverit potius quam narraverit, adhuc dispicere non possumus. Utut est, frag-

³ fr. 215 digressio est. Cum Argonautarum reditus causa laudaretur, hic inserui. Sic quis obloquetur meram digressionem nihil de loco, unde sumpta sit, testari posse, id unum respondebo ambos locos arctissime cum scholiastae verbis de Argonautarum itineribus coniunctos esse. fr. 377 (p. 281, 6 W) de eis narrare videtur, quae Callimachi nomen sequuntur. Lacunam, quam Keil vidit, aut copula καὶ sive ὅτι, aut levi verborum ordinis mutatione τοὺς μὲν αὐτῶν sanari posse putamus, nec locum corruptissimum esse, qualis Schneidero visus est.

⁴ Nam poeta seriora prius narrare potuit; memineris si placet SF (PSI 1219) 32 αὐτὸς προειπὼν.

⁵ p. 110 W: a) 10—13, Ἡρακλῆς — ἐπέχεεν, b) 14—16 φεύγων — ὡς καὶ Ἄρχιλοχος ἱστορεῖ, c) 16—21 ἔπειτα — εὐωχεῖτο, d) 21 — p. 111, 1 ὁ δὲ Θειοδάμας — ἀποσχῶνται, e) 1—3 (lacuna) περὶ Τραχίνα — τούτων δὲ καὶ ὁ Κ. μέμνηται.

mento Schneideriano 410 nomina, quae in parte *c* occurrunt, omnia danda sunt, excepto fortasse Meliorum nomine, et omnia cetera (*a b d e*) desideratis Callimacheis adnumeranda⁶. — Fr. 214, eiusdem libelli. *(o) sch. 3, 1323b; libro locoque reddidit papyrus (Pf. fr. 7, 7). Animadvertite scholiastam (Theonem, quem praeter cetera etymologia prodit, E. gen. *ἄκαινα*) ipsius fere Callimachi verbis uti.

Aetiorum liber incertus, aut I aut II (aut fortasse I, III initium). Fr. 375 *(o) sch. 1, 117. Eadem Apollodorus 3, 157 (3, 12, 6, 5—6) ita narrat, ut dubitari non possit, quin Aetiorum libellus, non locus e libro de fluviis a scholiasta Apollonii laudatus sit⁷. — Fr. 317 *(o) sch. 4, 1613 6b. Hoc frustulum in papyro PSI XI 1218 v. 23 (pap. ABC, C fr. 1, 23) lacunam explere nuper demonstravimus⁸. Scholium Theonis doctrinam profert, cf. schol. Nicand. Ther. 123.

Aetiorum liber III, libellus *de Acontio et Cydippa*. Fr. 276 *(o) sch. 1, 1019. Nunc in papyro legitur, Pf. fr. 9, 14⁹.

Aetiorum liber IV, libellus 16 (Dieg. V 33). Fr. 547 *(o) sch. 1, 955, 60c. Papyrus Mediolanensis locum Callimacheum a scholiasta narratum libro libelloque reddidit¹⁰. — Libellus ultimus *de*

⁶ *a* Hercules; Deianira; Oeneus; Calydon, Cyathus; Architeles; pugnus; aqua pedibus, manibus destinata. *b* Euenus; centaurus Nessus. *c* = fr. 410 *ἄλλος*; *Δροπία*; *Αίχας*; *ὁ εἰς βούς*. *d* Thiodamas; bellum inferre; Hercules; discrimen; Deianira; armare, mamma; Hylas; ducere; latrocinium; desuescere. *e* Trachis; Thessalia; Oeta; Phocis. Iam hic notare velim omnia fere nomina, substantiva, adiectiva, verba, sermonis Callimachei propria a seris grammaticis, scholiastis, diegeseon, hypotheseon auctoribus ita commutata esse, ut eandem notionem alio nomine appellarent. Sat erit unum exemplum attulisse: sch. l. l. 110, 19 *συντοχών* apud ipsum poetam Pf. fr. 7, 5 *ἀβόλησε* legitur.

⁷ Et causa carbonum in flumine natantium profertur, et insulae Aeginae nomen antiquum Oenona; Asopus fulmine ictus a poeta etiam h. 4, 78 citatur (id est, Aetiorum libellus de Asopo prius scriptus est, quam hymnus in Delum). — Rectene Wendel verba *εἰς Αἰγίναν τὴν πόλιν* inter lacunas ab ipso signatas huc transposuerit, affirmare non ausim. Non enim, si quae verba in unum enuntiatum non quadrant, necessario alteri inserenda sunt.

⁸ Hermes 71, 1936, 472 sq.

⁹ Viri docti sermonem audimus, notis exceptum hypomnema factum, cod. P *εἰώθαμεν γάρ — — καλεῖν. τὰς μὲν — — καλοῦμεν*. Wendel in scholiis editis *τὰ γὰρ — — φαμέν*. Eadem fr. 376 (sch. 1, 760/2c *ἐροῦμεν, φαμέν*) videmus nec raro alibi.

¹⁰ Fragmento 547 etiam notiones *fontes, Cyzicus, Dolonia* dandae sunt. (v. ann. 6).

coma Berenices. Fr. 35c, bis laudatum: brevius (v. 1) sch. 1, 1321 3b, plenius (totum fr. 35c) sch. 2, 373, 6a. Hoc ultimum recta via e Callimachi libro oriundum, prius a seriore scholiasta quam brevissime scriptum.

2. *Hecala*. § 5. fr. 59; K. 145 (o) sch. 3, 1226. Librum Suidas laudavit. — § 7. fr. 125; K. 4 *(o) sch. 4, 972a. Et versus heroici continui et res de femina quadam, maiore natu videlicet, narratae multos impulerunt ut hos versus Hecalae impertirent, recte nostro quidem iudicio. — § 11. fr. 278; K. 64, 14; Pf. 34, 58 *(o) sch. 3, 1150. Versui locum papyrus restituit¹¹. — Fr. 275; K. 57 *(o) sch. 1, 1162. Versum Hecalae esse ex ipsis scholii verbis patet *de victo tauro* loquentis¹². Ipsi igitur hypomnematae et eis, qui auscultabant, Hecalae carmen notissimum erat. — Carminis *locus incertus*. fr. 45; K. 101 *sch. 1, 1116. — fr. 49; K. 49; K. 44. sch. 1, 669¹³.

3. *De avibus*. 100c 1. sch. 1, 1049¹⁴.

4. *De Asiae fluminibus*. 100e 2. *sch. 1, 1165a¹⁵.

5. *Hymni*. h. 1, 4 (o) sch. 1, 509. Dictaei nomen h. 1, 4 legitur, mythus, quem schol. (ex Apollodoro) commemorat, v. 55. — H. 1, 26. (o) sch. 2, 1172¹⁶. — H. 1, 47 (o) sch. 3, 133, Theonis, cf. schol. Call. h. 1, 47. — H. 2, 92 (o) sch. 4, 1561c. Etiam hic (v. ad h. 1, 47) schol. Call. eadem brevissime profert. — H. 3, 41 (i) sch. 2, 1231, 41b. Recta via e Callimachi carmine. H. 3, 107—109. sch. 1, 996, 97¹⁷.

¹¹ *περί* scholii et *παρά* papyri levissimi momenti est. Scholium Theonis esse sch. Nicand. Ther. 295 monstrat.

¹² *ὅπερ καὶ* K. *ἐπὶ τοῦ ταύρου ἠττηθέντος φησί*.

¹³ Quae sequuntur *διασκευάζει δὲ Ὀμηρικῶς τὴν γραῦν οὕτως* cave ne cum versu Callimacheo coniungas: Apollonium spectant, qui v. 668 sq. nutricem describit.

¹⁴ K. *ἐν τοῖς περί ὀρνέων*. 1049 W, p. 92, 21 et 1050 p. 93, 7 lemmata eiusdem continui hypomnematis sunt. Librarius male segnis talia scholia demens fere decurtavit, Reitzenstein, *Gesch. d. gr. Etym.* 95.

¹⁵ Quod libri dant *ῥ. τόπος* etc. tenendum, cf. quae sequuntur „re vera autem sepulcrum Briarei est“. Post *τόπος* quaedam excidisse videntur, velut „est etiam fluvius eiusdem nominis“.

¹⁶ Librarium scholiastae verba decurtavisse E. gen. monstrat, vide sch. Ap. Rh. 1. 1. cum ann.

¹⁷ Potius versum memoriae lapsu secus laudatum crediderim, quam Callimachi librum haec habuisse. *παγῆς* merum mendum.

6. *Hypomnemata*. fr. 100h 3. *sch. 1, 1116. Callimachi verba non laudantur, sed narrantur.

B. Incertorum librorum frustula.

Pace Schneideri ceterorumque hic ea collocanda erant, quae certis testimoniis certo libro tribui non potuerunt. In frustulis enumerandis ordinem Schneideri sequimur. Praeter ultimum sepositum (364) omnia carminum sunt.

fr. 100e 3 *(o) sch. 2, 904, 10a. Unde descriptum esset, scholiasta non dixit. Unum „fluvii“ nomen non satis habeo, ut libro de fluviis tribuam. Quae narrantur (causa nominis et nomen mutatum) potius de Aetiorum libro similive carmine cogitare suadent¹⁸. — Fr. 126 (o) sch. 4, 1322¹⁹. De carminis libro locove nihil constat²⁰. — Fr. 167 (o) 1, 1008. Et. M. versum pleniorum servavit cum hypomnematae scholio; sch. Ap. Rh. (Theon) recta via ex ipso carmine laudavit. Nihil mutandum erat²¹. — Fr. 211 *(o) sch. 1, 1243 48a (de pelle leonis). — Fr. 212 *(o) sch. 1, 1309. Versus totus ab Apollonio Callimachi honoris causa laudatur. Prius igitur scriptus est, quam Apollonii carminis alterum sane exemplar. — Fr. 213 (o) sch. 1, 185, 88b. Digressio, igitur versus plane incerti loci. Ideo Aetiorum l. IV libello 10 de Iunone Samia inserere non ausus sum. — Fr. 259 (i) sch. 4, 1174, 5b. Callimacho dat Steph. Byz. 4, 2 M (non 3, 20) et 82, 25. Macridiae paeninsulae nominis etymologia „obliquae rationis“ causa Epaphroditus est²². Versum frustula ita scribenda sunt:

οἱ μὲν Ἄβαντες — — καὶ Ἀμαντίνην ὄκισαν Ὀρικίην²³.

fr. 277 *(o) sch. 1, 1353. Etymologia Theoniana „ex indole rerum“. — Fr. 376 *(o) sch. 1, 760, 62c. Callimachi verba narrantur

¹⁸ Eodem etiam vox μέμνηται quadrat, cf. e. g. insequens fr. 126.

¹⁹ In alterius versus initio ἀδλιν non erat mutandum (ut placuit Scaligero).

²⁰ Invocationis formula initium quoddam monstrat, aut orationis, aut totius carminis. Qui quis ubi haec dixerit, plane incertum.

²¹ ἔνδιαι scribendum, quod EM librarius in duo verba divisit. Et mergos et alcedines poetae commemorant, ut horam meridianam pingerent.

²² Μακρινίην, ἴσως διὰ τὸ ὄκικέναι ἐκεῖ τοῦς Εὐβοεῖς, ἢ δὲ Εὐβοία Μακρὶς ἐκαλεῖτο τὸ πρότερον.

²³ Si mavis καμαντίνην, quod idem est. Prima pentametri pars meri spondei sunt. Mythi narrati fontes diligentissime examinavit Scheer, Lycophr. II p. XLVII sq.

tur, non ipse versus²⁴ laudatur. Optimae notae veteris hypomnematismis partiuncula. Ipsum doctum grammaticum audimus (v. ann. 20), qui de novi temporis poetis loquitur, quos Homero opponit. Ideo Callimachum primum, tum demum Homerum laudat. — Fr. 404 *(o) sch. 2, 3/4a. Poetae verba brevi narrantur. Quae fortasse restituentur e notionibus *nymphae Meliae, Melia Oceani filia, appellari*. Parum erat unum solum nomen exscribere (Schneider). — Fr. 546 *(o) sch. 1, 1207b. Callimachi locus narratur tantum, ita tamen, ut videamus melius fuisse si Hecker nihil mutavisset. Ambas enim res poeta dixit, et Hylam iuvenem urnam tulisse, et tulisse, ut virgo urnam ferre solet²⁵. Igitur etiam fr. 546 plura nomina notionesque complectitur: *Hylas, iuvenis, fons, urna, ferre*²⁶, *virgo*. Theo, memoria fisus, ut saepe, hunc Callimachi locum commemoravit.

fr. 364 (o) sch. 2, 705 11b. Extra numerorum ordinem in fine collocavimus, nam non carminis est, sed libri prosa oratione scripti²⁷; cuius tamen, id adhuc pro certo dicere non audemus.

C. Frustulum Callimacho reddendum

sch. 4, 982, 921 esse videtur, nam „quidam Cyrenensium“ facile Callimachus esse potest: docti grammatici saepe „quosdam“ laudantes de uno solo loquuntur. In eodem scholio *d* Callimachi nomen legimus (alius rei geographae causa, quae tamen vicina loca tangit). Est nobis

fr. novum 15 (ἔμπνιος).

Totum scholium *I* e quodam (an Epaphroditi?) lexeon libro oriundum²⁸.

²⁴ — οἱ ποιηταὶ — — φασὶ' οὕτω γὰρ καὶ Κ. — —

²⁵ ἀμφοτέρα libri, ἀμφορέα Hecker. Memento poetam saepe pulchritudinem puerorum paene adulatorum subtilibus verbis laudavisse.

²⁶ βαστάζειν sine dubio scholiastae est, non Callimachi. Cum autem nemo fere verum nomen invenire posset, quo poeta usus est, hoc, ut cetera omnia, quae scholiasta mutavit, recipiendum esse putamus, quoad felix dies nobis ipsius Callimachi carmen (aut frustula saltem) redonabit.

²⁷ δράκαιναν δὲ αὐτήν φησιν εἶναι, θηλυκῶς καλουμένην Δελφόναν, αὐτὸς δὲ Κ. Haec prosam orationem reddere videntur, non carmen.

²⁸ Φιλητάς — —. Κυρηναίων δὲ τινες τὸν πλούσιον καὶ εὐδαίμονα ἔμπνιον καλοῦσιν. ἄμεινον δὲ — —. Cf. fr. 183 ἔμπνιον ἔργον; P. Oxy. 2079 (prologus) v. 10 ἔμπνια θεσμοφόρος.

Quae scholia in Apollonium Rhodium nos docent, eorum summa haec fere est. Magna ex parte primum hypomnema (in Apollonii libros) si non integrum, at in brevius sane redactum nobis praesto est; cetera scholia fere omnia ad huius generis librum recta via redeunt; quare non raro secundi a. C. saeculi doctrinae frusta pura puta in manibus tenemus. Non parva pars scholiorum, Callimachi versus laudantium, ad Theonem reduci potest. At imprimis virum doctum, qui Apollonii illustrandi causa Callimachum laudabat, ipsius Cyrenensis libros optime novisse locosque aut ex ipsis libris exscripsisse aut memoria fisum laudavisse pro certo affirmare possumus. Multos praeterea libros, non unum duosve, et carmina et libellos prosa oratione scriptos complectentes cum non sine fructu lectitavisset, exempla non solum e quovis primo libro, sed ex omnibus attulisse videmus. Quod res postulabat, id loci Apolloniani in usum undique laudabat. Quare eos versus, quorum locus certus nondum definiri potest, nullo modo uni primo Aetiorum libro vindicare possumus; nam vir doctus, sive Theo fuit sive (ut nobis videtur, raro) quidam alius, Epaphroditus e. g., cuius vestigia semel bisve agnovisse putamus, totum Callimachum novit. Haec versuum frustula et sermonis pedestris partiunculae e quovis libro oriunda esse possunt.

15. De scholiis in Aratum.

Scholia Aratea²⁹ non multa Callimachea tradunt, rara tamen. Quae partim ab Achille, partim a Theone astronomo, partim ab ignotis scholiastis incerto tempore volumini Arateo inserta sunt³⁰. Scholia Aratea cum ceteris in hoc libro examinatis componi non possunt, et quia fortuito ac rarissime Callimachum laudant, et quod plane extra seriem versantur, nam lexicorum Byzantinorum auctores eis nusquam usi sunt (Maas praef. p. LXVI).

²⁹ Commentariorum in Aratum reliquiae ed. Ernestus Maas. 1898. Quae in Prolegomenis exposuit, omnia accipi posse nec corrigenda esse putamus. Mirum tamen in indicibus quaedam fr. Callimachea non enotata esse.

³⁰ Vide Prolegomena; hic Maas nullum verbum de locis Callimacheis facit.

A. *Certis libris*

omnia fere vindicari possunt quae in scholiis Arateis leguntur.

1. *Aetia*. Liber IV, libellus ultimus de *coma Berenices*. fr. 34 * (o) sch. v. 144 (non 146) p. 363, 16³¹ et 575b (excerpta e catasterismis Vaticana). Comam Berenices esse Catullus testatur, 66, 7—8; Diegeseon papyrus dat Aetiis extremis (infra cap. VII et VIII). Unus solus testis scholiasta Arati hos duos versus laudavit, ut rem (stellarum nomen) illustraret.

—, liber incertus. fr. 111, 2—3; Pi. fr. 8, 33—34 (o) sch. v. 299 (non 294) p. 399, 10³². Locutionem ut explanaret, scholiasta et Hesiodi (op. 686) et Callimachi versus laudat. An Didymi copiis usus?

2. *Hecala*. § 8. fr. 47 (o) sch. v. 976 p. 524, 10. Hecalae dat Choeroboscus. Scholiasta causas fungorum profert Callimachoque hanc doctrinam non ita pridem innotuisse putat. Versus non integer, sed tamquam dilaceratus laudatur³³.

3. *Epigrammata*. ep. 27. Ubicumque (quinques nempe) laudatur, Arati vitam moresque respicit. p. 78, 22 mentio fit, ibidem 25 totum epigramma laudatur³⁴, 76, 9 (o) v. 2—3 citantur. Haec tria testimonia Achillis sunt, qui ea ex Asclepiade habet. Tum p. 89, 3 (Anonymus I) mentio fit, 151, 1 (Anonymus II, e Theone) duo ultima verba laudat³⁵.

4. *De ventis*. fr. 39 * (o) p. 68, 12—25. Liber restituitur ex Achillis verbis, qui Callimachum Aristotelis librum de ventis laudavisse dicit³⁶. Quae iam Bentley recte perspexit.

5. *Ad Praxiphanem*. fr. 100g * p. 78, 22 sq. Achilles libro laudato pauca narrat, quae Callimachus ibi de Arato scripsisset. Addendum (i) p. 149, 2, ubi Graecus liber pauca dat, Latinus Praxi-

³¹ Hos duos versus iam Paulus Maas scholia Aratea secutus recte legi iussit.

³² Καλλιμαχός ποῦ φησι.

³³ ὁ Κ. ὠφελῆθεις εἶπεν· εὐτ' ἂν ἀπὸ λύχνοιο θαιομένου ἄσθην ἐγένοντο μύκητες

³⁴ σύγγονος ἀγρουπνίης fortasse non tam elegans, quam Ruhnkenii coniectura, ipsius tamen poetae est, nam Anthologiae σύντομος monstrat Achillem vera servavisse. „Et subtilis es, mi Arate, et sedulus; haec ambo tibi innata sunt“.

³⁵ Is quoque σύγγονος ἀγρουπνίης

³⁶ — παρὰ Ἀριστοτέλει ἐν τῷ περὶ ἀνέμων (II p. 973 Aristot. pseudep. p. 622) καὶ παρὰ Κ—φ.

phanis nomen commemorat³⁷. Praeter scholia Aratea nullum testem hunc librum ad Praxiphanem laudantem habemus.

6. *Choliambus* l. 94; Pf. fr. 9, 118a—120 (o) p. 29, 18. Poetae enumerantur, qui de stellis scripserunt. Diog. Laert. et P. Oxy. 1011 libro Iambos inscribunt, alibi melius Choliambos scribi videmus.

B. Incerti libri versus.

fr. 35d *(o) p. 41, 22 (Achillis). Haec legimus: ὁ Κ. πρὶν ἀστέρι τῷ Βερενίκης ἐπὶ τοῦ πλοκάμου φησὶν, ὡς ἐξ ἀστέρων σύγκειται ἐπτὰ εὖ καταφανῶν³⁸. Ipsius Callimachi verba monstrant poetam de re iam nota loqui. Ideo hic versus in carmine de coma Berenices legi non potuit, ubi hoc nomen sideri primum datur. Quae Pfeiffer fr. 60, 7 dedit, a Catulli carmine 66, 81 sq. discrepant: si v. recte restitutus est, in vicinis versibus Berenices nomen non legitur, si non recte talis versus πρὶν ἀστέρι τῷ Βερενίκης (... noto illi...) nusquam occurrit. Non versus frustuli fata, quae nihil certi dant, sed ipsius versus verba, non res narrata, (quae multos decepit), sed narrandi modus hunc versum „comae Berenices“ abiudicandum esse monstrat. Num Callimachus post carmen in reginae crinis honorem nihil umquam scripsit? Equidem non credo.

C. Testimoniis

inserenda sunt: p. XXVII 5 = Geminus c. 2. p. 768 Migne, testimonium de coma Berenices³⁹, 325, 11 et 326, 13 de Callimachi et Arati aetate, 326, 13 etiam de epigrammate 27⁴⁰.

³⁷ Aratus ἐγένετο δὲ σφόδρα πολυγράμματος ἀνὴρ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Κ., — *factus est autem nimis multum litteratus vir, sicut testatur Callimachus adstans ei ab infantia propter Praxiphanem Mytileneum.*

³⁸ Quo libri V et M differunt, ipsam rem non mutant; id unum videmus — ea, quae olim legebantur, in brevius redacta esse.

³⁹ ὁ ὕστερον κατεστηρισμένος ὑπὸ Κ—ου Βερενίκης πλόκαμος haec verba librum aut carmen nullo modo describunt.

⁴⁰ p. 84, 12 versus non mutandus erat et sic scribendus

πανταχοῦ,

ὦ Ζεῦ πανόπτα

Meineke, Nauck (TGF adesp. 43), Maas ordinem verborum mutaverunt, Aristophanem secuti (Acharn. 345). At optime Meineke haec verba Euripidi reddenda esse censuit.

16. De scholiis in Euripidem.

Haec quoque scholia⁴¹ non procul a docto hypomnematum libro, qualia Didymi volumina fuerunt, absunt. Quod cum aliunde, tum inde perspicere possumus, quod saepe loci a scholiasta Euripidis laudati nusquam alibi leguntur. Tamen multis in locis⁴² scholia misere in brevius redacta sunt, quam rem e. g. loci Callimachei testantur, non ipsius poetae verbis laudatis, sed narratis tantum. Doctos grammaticos, qui primos hypomnematum libros condiderunt, ut alios poetas, sic etiam Callimachum memoria fisis laudavisse aut certe ipsius libris usos esse par est. Quae laudantur haec sunt.

A. Frustula certis libris danda.

1. *Aetia*. Liber I. fr. 411. Libelli 2 magna digressio *de Argonautis* *(o) sch. Med. 1334. Callimachi verba narrantur tantum⁴³.

2. *Hecala*. § 2. fr. 567 (o) sch. Hipp. 11. Scholium rem a Callimacho narratam tangit, ipsius verba non citat. — § 8. fr. 378 (o) sch. Hipp. 979. Item. — Locus incertus. fr. 66f. *sch. Hipp. 33. Item.

3. *Epigrammata*. ep. 17, 1. sch. Med. 1. E quodam libro grammatico aut ex hypomnematate in Callimachi epigrammata.

4. *Tabulae*. fr. 100d 26; Schmidt II 1 B 23. *sch. Andr. 445. Hic quoque ipsius Callimachi verba non leguntur.

5. *Hymni*. h. 1, 47 sq. sch. Rhes. 342⁴⁴. — H. 3, 190 sq. sch. Hipp. 146. Res narratur⁴⁵. — H. 4, 112 sch. Tro. 214.

B. Incertorum librorum loci.

Hic unum tantum dicere possum omnes quinque locos e carminibus citatos esse. Sunt hi.

⁴¹ Scholia in Euripidem ed. E. Schwartz. I 1887, II 1891.

⁴² Gudeman RE II A 1 (1921) 662—672.

⁴³ Flor. ABC, A fr. 2 + B, PSI XI 1217, b, p. 132. "Αψυρτος δ' εἰρηνησκη|εν pro certo haberi non potest, praesertim cum scholiasta Medae tam expressis verbis rem a Callimacho narratam reddat; haec scholii verba, Apollonium cum Callimacho componentia, notissimum gravissimumque utriusque poetae locum librumque respiciunt.

⁴⁴ Causam non perspexi, cur Schwartz hunc locum spurium esse notavit.

⁴⁵ παρὰ δὲ Κ—φ ἐν ὕμνῳ ἢ ἱστορίᾳ.

*Fr. 225. sch. Hecub. 934, Orus ex Hecubae hypomnemate. —
 *Fr. 226. sch. Phoen. 134. — Fr. 422. sch. Hipp. 402 (hoc teste
 Schneider non usus est). Sic scribendum: ἀγνωστον μηδὲν ἔχομαι κα-
 κόβω. *Fr. 465 sch. Hecub. 472 (digressio). — *Fr. 558. sch.
 Rhes. 29⁴⁶.

17. De scholiis in Lycophronem.

Eduardi Scheer diligenti sollertiae librum debemus magnum
 sane, at bonae frugis plenum. Quare hic quaedam Callimachea me-
 lius leguntur quam apud Schneiderum. (Lycophronis Alexandra.
 rec. Ed. Scheer. vol. II scholia continens. Berolini 1908. Hoc vo-
 lumen laudamus signo II non adscripto.)

A. Certorum librorum frustula.

1. *Aetia*. Liber I, libellus 2, magna digressio *de Argonautis*.
 Fr. 104 (o) sch. 1022, p. 316, 28⁴⁷. Rei narratae causa huic loco
 vindicandum⁴⁸. — *Locus incertus*. Fr. 13 d (o) sch. 1141, p. 335,
 32; 336, 8⁴⁹.

—, liber II. fr. 172 (= fr. 22); Pf. fr. 50, 2. sch. 869 p. 281, 17
 sq. („in Aetiorum libro II“). In libello *de oppido Zancle*, P. Oxy.
 2080, 73. In Sextionis libro versus periit, seriorum libellariorum
 pigritiae causa; servavit Photius (EM 406, 51); mutilum Sextionem
 laudat Tzetzes. — Fr. 374 (o) sch. 208 p. 98, 8. Huc referendum
 propter fr. 171, quod Hunt P. Oxy. 2080, 119 inseruit.

⁴⁶ Hoc nominis aition potius in Aetiorum libro narrari potuit, cf. h. 5, 125,
 ubi poeta eadem paucis narrat. Callimachum mythos, ab ipso alibi expositos,
 citare solere constat, cf. e. g. h. 3, 161 et Aetiorum I, I, libellum de Thiodamante.
 Igitur hic locus non hypomnematum libro dandus est, ut Schneidero placuit.

⁴⁷ Narratum tantum, ut fr. 100c, 9 (sch. 513), fr. 172 (sch. 869). Ipsa verba
 a Strabone servata, I, 46 et 5, 216, qui haec et cetera sua Callimachea aut libro
 ipsius poetae inspecto aut memoria fisis laudavit. Nam Callimachea eundem in
 modum affert, ut e. g. Theon et Plutarchus. Quae in ludo et gymnasio didicerat,
 ea occasione oblata laudat, ut quivis alius in gymnasio eruditus. E. g. si Strabo
 „in iambo quodam“ Callimachum fr. 75a (Pf. fr. 11) dixisse scribit 8, 354, talia
 memoriter laudat. (Secus R. Pfeiffer Kallimachosstudien 45 ann. 1 „stammt
 auch nicht unmittelbar aus K.“)

⁴⁸ Similiter Pfeiffer, Kallimachosstudien 46 sq., qui tunc temporis scire
 non potuit haec in primo libro narrata esse, ut PSI XI 1217 nuper nos edocuit.

⁴⁹ Librum laudat sch. Hom. II. 13, 66, ubi eadem narrantur. Callimachi
 verba restitui non possunt. Virginum nomina (Periboeae et Cleopatrae) fortasse
 etiam a Callimacho commemorabantur.

*fr. 194. sch. 717 p. 233, 16. Locus ignotus, liber certus⁵⁰. Iam Scheer notavit hunc locum a seris libellariis depravatum esse⁵¹. Quamquam versus corruptus est, Phaleri nomen tamen non mutandum est, nam idem etiam Lycophro laudat. Versum heroicum exeuntem et pentametri initium habemus: τὴν + κεινου + Φάληρος; πράξιν ἀπεπλάσατο.

—, *liber incertus*. Pf. fr. 46. sch. 570 p. 198, 10 et sch. 580 p. 200, 18. Fabula de Anii filiabus in digressione commemorata esse videtur⁵². — Fr. 373 (o) sch. 139 p. 66, 15⁵³.

2. *Hecala*. § 1, digressio. fr. 66; K 72 (o) sch. 494 p. 179, 5 et 12, et sch. 1322 p. 372, 7. Cum rei narratae causa, tum propter Suidam (citandi modus ab Heckero investigatus) Hecalae dandum. — § 11. fr. 234; K 85 (o) sch. 635 p. 212, 33. Theon recta via. Propter rem narratam Hecalae tribuitur.

3. *De avibus*. fr. 100c 9. sch. 513 p. 186, 6. Ad Theonem redit⁵⁴, qui tamen Callimachi verba non laudat; quae Suidas K 2372 servavit. Desunt apud Schneiderum.

4. *Sosibii victoria*. fr. 69 p. 219; Pf. fr. 60, 27. *sch. 522 p. 188, 27. Schneider nec testem novit nec versum.

5. *Hymni*. H. 3, 70 (o) sch. 342, Vol. I p. 32. Theonis⁵⁵. — H. 3, 171. sch. 576 p. 199, 5. Libro laudato, Theonis⁵⁶. — H. 3, 231 (o) sch. 1303 p. 368, 8. „Sextionis“, corruptum, Scheer ad 1. p. LIV

⁵⁰ K. ἐν β' Αἰτίων cf. etiam fr. 25.

⁵¹ vol. II p. XXIII et ann. 1.

⁵² μέμνηται δὲ καὶ K. τῶν Ἄντιου θυγατέρων ἐν τοῖς Αἰτίοις. Quae sch. de Anio in arca nato narrat, merus mythus est (conte de fée, Märchen, fairy tale). recordare si placet Danaen, Tennem, alios. Cf. Wiener Studien LIV (1936) 143 sq.

⁵³ Collatis SF et Diegeseon papyro hoc fr. Aetiis vindicandum est, nam „aetii“ argumentum narrat. Desideramus poetae verba, quae respondeant notionibus *mos, cithara, sal, ambire, cantare, celebrare*.

⁵⁴ Theonis (id est, e Theonis hypommemate exscripta) ea scholii pars est, ubi et Callimachus et Euphorio laudantur ipsorum libris inspectis.

⁵⁵ Hymnus μορμύσσεται, sch. Lyc. μορμάσσεται. Hoc alpha ypsilon loco merus lapsus calami.

⁵⁶ Cuius verba a sero libellario breviora reddita sunt, ut Asopi nominis genetivus monstrat. Theonis quoque sch. Call. h. 3, 171 primum Ἴνωπός — πλημμύρσι, alterum ἢ ὄτι — λαθραῖως ex Epaphroditii hypommemate suspicor esse, obliquae etymologiae rationis causa.

(ad 367, 31)⁵⁷. — H. 3, 259 (o) sch. 1180 p. 341, 14. — H. 4, 7. sch. 275 p. 118, 23. Libro laudato, Theonis. — H. 4, 102 (o) sch. 590 (re vera ad 591) p. 202, 20. Et Callimachus et Antimachus laudati Theonem produunt.

B. *Callimachi fragmenta incertae sedis.*

fr. 180 (o) sch. 771 p. 244, 29. Hic fons unus est, ad Theonem rediens ipsa poetae verba laudantem. Photius (E. gen., Scheer) et Tzetzes hoc idem scholium, sive Theonis sive Sextionis, usurpaverunt. — *Fr. 202 (o) sch. 46 p. 35, 17 et 738, 26. Seri scholiastae fons (Theon) bis eadem scidola usus est⁵⁸. — *Fr. 203 (o) sch. 409 p. 152, 4, ubi nihil mutandum censeo⁵⁹, αἱ δὲ βοοκρήμνοιο παρ' ἄγκυλον ἴχθυος Ἀραιθου.

*Fr. 204 (o) sch. p. 205, 1 Versus ita legitur: ῥάμφει + καθνώδει + τόργος ἔκοπτε νέκυν⁶⁰.

Fr. 205 (o) sch. 607, p. 206, 15. E. gen. ope versus melius legi potest: καὶ κριμνὸν κυκεῶνος ἀποστάξαντος ἔραζε⁶¹.

⁵⁷ H. I. I. Ἀχαιίδης, sch. Lyc. Ἀχαιῶν. Scholiasta aut memoriae lapsu Callimachi versum non recte laudavit, aut primo hymnorum exemplari usus est, quod ipse poeta postea mutavit, ut hic hymni versus melior fieret, nam nominis Ἀχαιῶν syntaxis ambigua est, quia aut cum verbo νῆες aut cum verbo ἄστεα coniungi potest.

⁵⁸ Verborum ordo mutatus nihil refert; si Theo Callimachi verba non memoriter laudavit, sed scidolam ante oculos habebat, enuntiatum, quod Lycophronis versum cum Callimacheo coniungebat, ut volebat, fingere potuit. Nos nunc idem facimus. Scholiis Lycophroneis accedit sch. Hom. Od. 10, 2, iisdem fere verbis eadem testans. Plura dat sch. Dion. Per. 461 et 476, ubi eadem commemorantur, quae hunc versum praecedebant: Siciliae antiquum nomen Erythra (antiqua nomina Callimachus citare amat), Neptunus, qui ense aut tridente paeninsulam feriens insulam fecit. Ideo ad fr. 202 notiones *Erythra*, *Sicilia*, *Neptunus*, *ferire*, *prius*, *paeninsula* desiderantur.

⁵⁹ Quod Bentley mutavit, vile videtur et ipsius verbis refutatur „omnes fere fluvii capite taurino fingeantur“ eqs. Non enim veri simile est Callimachum epithetum cyclici poetae usurpavisse, nec Tzetzae verba ita mutanda sunt, ut tale nomen adiectivum eveniat. Scheer βοοκρήμνοιο legit („praiceps“? inter „altas“ ripas fluens?); fortasse βοοκρήμνοιο (rufus, ut boves sunt, i. e. luti plenus).

⁶⁰ καθνώδει Hemsterhusius, καθνώδει S⁴, κυκνώδει S³S⁶. ἔκοπτε non mutandum. Quid tempora imperfectum et aoristus sibi velint, Graeci et nunc norunt et semper noverunt.

⁶¹ Quae post Callimachi versum sequuntur verba ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν γῆν versus Callimachei ultimum adverbium illustrant; quia sermonem docti viri reddunt, ipsius Theonis et ideo eius hypomnematis in Callimachum esse dixerim.

*Fr. 206 (o) sch. 941 p. 303, 25. Fortasse scribendum

τόφρα δ' ἀνισούση (11.-σα) βοσσὸν λόφρον ἔγρετο Τιτώ.

fr. 207 (o) sch. 153 p. 71, 25 (duo ultima nomina versus) et 1225 p. 351, 13 (totus versus laudatur). Soli testes. Etiam *Cereris* nomen a Callimacho laudatum esse suspicamur⁶². — Fr. 221 (o) sch. 617 p. 209, 17. Theonis⁶³. Hoc fr. *Neptuni* nomine augendum est quod potius praecedebat versus quam sequebatur⁶⁴. In scholiis Lycophroneis Callimachi versus periiit; unius Didymus servavit, schol. Aeschyl. Eum. 27. — Fr. 253 (o) sch. 545 p. 193, 26. Theonis⁶⁵. Hoc testimonium addendum eis, quae Schneider iam collegit. Fr. ita scribendum, ut in Lycophroneis legitur, κηκᾶδι τῆ γλώσση⁶⁶. — Fr. 269 *(o) sch. 351 p. 136, 16⁶⁷. Versus heroici pars est, non choliambi, ut Schneider putabat: — υ υ — υ αἰ νῆες ἀλιβδύσουσι υ — υ⁶⁸. Fr. 270 *(o) sch. 647 (ad 646, p. 215, 5). — Fr. 335 *(o) sch. 1316

⁶² sch. 153 K. Ἐρινὸν καλεῖ τὴν Δήμητρα λέγων Ἐρινὸν Τιλωφωσαίῃ; sch. 1225 Ἐρινὸς Δημήτηρ τιμᾶται ὡς καὶ K. (sequitur integer versus).

⁶³ Nam de Calauria Neptuno data eadem legimus etiam sch. Ap. Rh. 3, 1242/43b, ubi Philostephanus testis adhibetur, tum An. Ox. I p. 370, 25 in epimerismis Homericis (de Calauriae orthographia) Apoll. Rh., Call., Dion. Per. laudantur, quos omnes Theoni optime notos fuisse constat.

⁶⁴ sch. Aesch. Eum. 27 Πυθῶ τὴν πρόην Ποσειδῶνος, ὑπὲρ ἧς Καλαύρειαν ἐδέξατο. sch. Lycophr. 617 Ποσειδῶν ἐν Δελφοῖς οὕτω τιμᾶται, ἐπεὶ ἠμείψαντο πρὸς ἀλλήλους ὁ μὲν Ἀπόλλων Δελφούς, ὁ δὲ Ποσειδῶν Καλαύρειαν μάρτυς τοῦτου καὶ K.

⁶⁵ Iisdem fere verbis idem Callimachi locus laudatur sch. Nicand. Al. 185.

⁶⁶ Haec „lectio difficilior“ praefenda esse videtur. Dativus revera instrumentalis est.

⁶⁷ EM 63, 13 ἀλιβδύειν τὸ καταδύειν εἰς θάλασσαν μεταφορικῶς δὲ τὸ κρύπτειν καὶ ἀφανίζειν παρὰ τὴν ἄλλα καὶ τὸ βδύειν, αἰολικῆ πλεονασμῶ τοῦ β, ὡς σίθη σίβη, ἀλιδύειν ἀλιβδύειν. Δυκόφρων (versus 351). Etymologia Theonis est. EM locus notionem transitivam illustrat, ut est apud Lycophronem. Scholia contra, quae Lycophronis versui adscripta sunt (codicis s et Tzetzae, qui idem iterum narrat), notionem intransitivam respiciunt. Menda ithacistica scholium foede depravaverunt. Nec ipsum Tzetzam omnia recte scripsisse suspicamur; audivit sane *alibdise* et recte explicavit „*ali dise*“; quae addidit de vocali i, alterum i (ypsilon) respiciunt, non primum; ultimum *alidise* sine cruce scribi potest (ἀλι δῶσαι). Ut saepe, incuriam Tzetzae videmus. Callimachi versus notionis intransitivae causa laudatus est.

⁶⁸ ἀλιβδύσουσι υ — υ eosdem numeros ostendit atque duo nomina „gravia“ (Fraenkel), e. g. Ποσειδῶνι ἄνακτι.

p. 371, 1. Ut saepe, etiam hic versus excidit. Serus libellarius unum τὸν κάπρον reliquit. Genetivus etiam Callimachi vocem eadem forma scriptum esse monstrat. Fuit igitur ἐρράου. — Fr. 513 (o) sch. 817 p. 257, 1. Theonis etymologia⁶⁹. — Fr. 526 *(o) sch. 249 p. 111, 18. Haec verba nunc melius leguntur: νομὸν δ' ἤειδε ἄρηος. — Fr. 563b *sch. 42 p. 33, 18. Ipsius Callimachi verba non laudantur, sed narrantur tantum; e Tzetzae scholio Callimachi verba restituere non ausim. — Pf. fr. 43 (o) sch. 678 p. 223, 12. — Pf. fr. 44 (o) sch. 1319 p. 371, 28. — Pf. fr. 45 (o) sch. 1353 p. 377, 31.

Haec omnia ad Theonem redeunt, qui cum Callimachum, sibi optime notum, memoriter laudavisset, loci sine libro laudati certo loco reddi non possunt nisi rei narratae causa.

C. Frustulum tollendum.

fr. 100e 6 iure sustulit Wendel, sch. 1424 p. 387, 23.

18. De scholiis in Pindarum.

A. B. Drachmann vir illustrissimus tam bene scholia Pindarica curavit⁷⁰, ut nullus veterum scriptorum locus sine nomine laudaretur; fragmenta „ignota ignotorum“ plane desunt. Scholia, quae ad nos pervenerunt, magna ex parte ad Didymi hypomnema Pindaricum redire inter omnes constat⁷¹. Callimachi frustula, quamvis pauca cum libri nomine laudentur, permagna tamen ex parte certis libris tribui possunt. Quod felix Fortuna praebuit, novis papyrorum et fragmentis et voluminibus nobis redonatis. Locos Callimacheos sic singulis libris adscribi posse putamus.

⁶⁹ Rei narratae causa hoc fr. fortasse cum PSI XI 1218 fr. a 5 (Flor. ABC C fr. 1) coniungi potuerit, si quidem Callimachus idem nomen bis in locis vicinis citavit, in ipso fr. a v. 5 et quosdam centum versus prius, ubi fr. 513 legebatur. Nam cum res narrata talem collocationem suadet, tum doctum grammaticum primum versum, ubi vox „messaba“ occurrebat, non alterum, laudavisse veri simile est.

⁷⁰ Scholia vetera in Pindari carmina. Rec. A. B. Drachmann, vol. I Scholia in Olympionicas. Lipsiae 1903. vol. II sch. in Pythionicas. 1910. vol. III sch. in Nemeonicas et Isthmionicas. Epimetrum. Indices. 1927.

⁷¹ Gudeman RE II A 1 (1921) 647—652.

A. Certorum librorum frustula.

1. *Aetia. Prologus*, v. 36. fr. 382 (o) sch. Ol. 4, 11c⁷². Libro locoque reddidit papyrus.

L. I, libellus 1 *de Gratiis*, v. 7—8. fr. 121 *(o) sch. Nem. 4, 10a. Item. — Libellus 2 *de Thiodamante* (post excursum de Argonautis). fr. 136 (Pf. fr. 7, 20) *(o) sch. Nem. 5, 25b⁷³. Item. — Fr. 120 (Pf. fr. 7 post 37) *(o) sch. Nem. 3, 42c⁷⁴. *Liber II*, libellus *de Zancle*, P. Oxy. 2080, 48. fr. 361, bis laudatum, (o) sch. Ol. 2, 29d⁷⁵ et ib. (o) 2, 70g⁷⁶. — Libellus *de Phalaride*, fr. 119 *(o) sch. P. 1, 185, cf. fr. 25 et 194 (supra, § 17. A 1). Cum rei narratae causa fr. 25, 119, 194 arctissime inter se cohaereant, praeter 25 et 194, quae II libri sunt, etiam 119 huc referendum est.

Liber III, libellus incertus⁷⁷. fr. 108 (o) sch. Nem. 10, 1c.

Aetiorum liber incertus. Fr. 138; Pf. fr. 3, 10 et 13 (o) sch. Nem. 2, 1d⁷⁸. — fr. 372, P. Oxy. 1362, 23 sq. *(o) sch. P. 3, 166. Scholium locum Callimacheum narrat, non citat.

⁷² Pindarus Callimacho opponitur, ut eiusdem iuris poeta; versum pentametrum praecedit vox acerrime demonstrativa οὐτως. Pindari scholio, quod sua recta via e Callimachi libro habet, nihil commune cum Choerobosco, dict. in Theod. 267, 27 H, qui eundem versum propter rarum nomen „Triglochii“ citavit.

⁷³ Verba, quae versus Callimacheos sequuntur, ipsius hypomnematistae sunt, Pindarum illustrantis. Quem Theonem non fuisse ipsa res monstrat: sch. a Apollonium laudat, non Callimachum; sch. b contra unum Callimachum. Hos Theo, qui ambos optime novit, una laudavisset. Vox ἀλλως duo diversa hypomnemata hic excerpta esse testatur. Schol. b „bono“ tempori dandum est; Didymone, — pro certo non ausim asseverare.

⁷⁴ Hypomnematistam non modo Pindarum, sed etiam Callimachum interpretari videmus, nam ultimis verbis τουτέστι τὰ παράλλα alterum Callimachi versum explanavit (in collegio, ubi discipuli hoc hypomnema Pindaricum exceperunt).

⁷⁵ Didymi hypomnema narratur: ὁ δὲ Δ. ἐκτθεται; Callimachi versus mutilus.

⁷⁶ Totus versus servatus. „Schol. Pind. Ol. 2, 70“, quod Schneider et in fr. 361 et in indice fontium scripsit, corrigendum est: lege Ol. 2, 16.

⁷⁷ Callimachus iuxta Homerum citatur. Tertio Aetiorum libro dedit E. gen. ἀρισχυδής, ex Artemidoro. „Magnae“ digressionis initium est, Digressionsstil p. 19 ann. 25.

⁷⁸ Cum Eustathius similia dicat eodem Callimachi versu laudato (Drachmann in „similibus“), hunc locum Callimacheum e Theonis libro quodam etymologias illustrante exscriptum dixerim. Scholiastam non duos continuos versus laudavisse papyrus monstravit. Versus 11 et 12 (fr. Pf.) digressionem esse inde facile conieceris.

Aetiorum liber IV, libellus 10 *de Iunone Samia*. fr. 213 (o) sch. Ol. 6, 149f. Propter rem narratam huc inserendum videtur⁷⁹.

2. *Carmen nuptiale in honorem Arsinoae et Philadelphi*⁸⁰ fr. 196. *sch. Nem. 2, 1a⁸¹.

3. *Hecala*. Locus incertus⁸². fr. 48; K 104. *sch. Nem. 1, 3.

4. *Iambi*. II, prima verba (Dieg. VII 25). fr. 99 (o) sch. Ol. 10, 55c⁸³. —, IV. fr. 80 *sch. Ol. 7, 156c⁸⁴. Callimachi locus („in iam-bis“) narratur tantum.

—, iambus incertus. fr. 77; Pf. fr. 29. (o) sch. Isthm. 2, 9b⁸⁵.

5. *Tabulae*. fr. 100d 16 (22 Schmidt, qui fr. recte huic libro reddidit) *(o) sch. Pyth. 2 inscr. Callimachi locus narratur solum.

6. *Sosobii victoria*. fr. 122; Pf. fr. 60, 38—39. *(o) sch. Nem. 10, 64a. Libro reddidit papyrus.

7. *Hymni*. H. 1, 6 (i) sch. Ol. 5, 42a. Poetae verba narrantur dumtaxat. — H. 1, 26. sch. Ol. 6, 145c. — H. 1, 46. sch. Ol. 5, 42b. (Verba narrata). — H. 1, 95 (o) sch. Pyth. 5, 1a et (o) Ol. 2, 96f⁸⁶. — H. 2, 74. (o) sch. Pyth. 5, 99a⁸⁷. — H. 2, 88 (o) sch. Pyth. 4,

⁷⁹ Nam hic excursus (Digressionsstil p. 22) propter rem narratam facile cum eis coniungi potest, quae mythus de Iunone Samia, *virgine*, narrat.

⁸⁰ Herter RE Suppl. V 407 § 4. Respice, si placet, etiam ann. 81.

⁸¹ Primum carminis versum esse scholium testatur. Quicumque poetae Cyrenensis libros tam amoenos diligens perlegit imaginibusque variis et coloribus adeo lucentibus per omnia carmina dispersis delectatus est, hic hospitem quendam a poeta sive invitari sive appellari sive alioqui vocari non mirabitur.

⁸² Hanc digressionem ut apto loco insererem, mihi non contigit.

⁸³ Libro et loco (v. 1) reddidit papyrus. In sch. Ol. 10, 55c idem hypomnema duos locos laudat, fr. 99 et fr. 198.

⁸⁴ Sch.: K. ἐν τοῖς Ἰάμβοις. Iam videmus doctum virum, qui hypomnema, huius scholii fontem, olim scripsit, bene et caute Iambos unum librum esse, alium Choliambos et novisse et sic scidolae suae inscripsisse.

⁸⁵ Hos duos versus numerorum causa (nam meri iambi sunt) hic inserendos esse placuit. Certum locum eis assignare non possumus.

⁸⁶ Eundem Didymum hic bis eadem protulisse videmus, eadem scidola usum, ni fallimur. Nam de virtute et divitiis scholium in utroque loco verba facit et in utroque loco Sappho laudata Callimachum sequitur.

⁸⁷ Aut hypomnematistam festinasse aut serum libellarium hunc quoque locum in brevissimum redegissemus, nihil enim restat, nisi *Laconia* poetae verbo *Sparta* illustrat.

523⁸⁸. — H. 2, 91 (o) sch. Pyth. 9, 45⁸⁹. — H. 4, 105 (o) sch. Pyth. 4, 246a⁹⁰.

8. *Choliambi*. I, Pf. fr. 9, 128. fr. 91 (o) sch. Pyth. 3, 62b⁹¹.

B. *Incertorum librorum loci.*

Fr. 112 (o) sch. Pyth. 4, 459c. — Fr. 188 (o) sch. Pyth. 10, 49. — Fr. 193 (o) sch. Ol. 8, 21 c. — Fr. 195 *(o) sch. Nem. 9, 123b⁹². — Fr. 197 *(o) sch. Ol. 4, 32a⁹³. — Fr. 198 *(o) sch. Ol. 10, 55c. — Fr. 263 *(o) sch. Ol. 13, 27a⁹⁴. — Fr. 264 *(o) sch. Pyth. 4, 107a. — Fr. 265 *(o) sch. Pyth. 4, 377. — Fr. 266 (o) sch. Pyth. 5, 31⁹⁵. — Fr. 468 (o) sch. Pyth. 5, 39⁹⁶ et 44b. — Fr. 541 *(o) sch. Ol. 10, 18b⁹⁷.

Scholia Pindarica bonae notae esse facile videmus. Inter tot locos Callimacheos unus tantum sine poetae nomine laudatur. Didymum necnon alios, qui Lagidarum tempore hypomnemata in Callimachum scripserunt, multo saepius, (ubique fere dixerim)

⁸⁸ Hymnum et scholium uno $\pi\eta\gamma\gamma\eta\varsigma$ (hymnorum II. sine iota mutato) et $\pi\eta\gamma\alpha\iota\sigma\iota$ (sch.) discrepare nullius momenti censemus, nam seris temporibus talia facile neglegi potuerunt.

⁸⁹ Didymum (aut alium fortasse) memoria deceptum voculam „hic“ immutavisse putaverim ($\gamma\iota\chi\iota$ = $\epsilon\nu\theta\alpha$).

⁹⁰ Hic quoque ipsum virum doctum (Didymum sive alium) loquentem audimus $\varphi\eta\mu\iota$ $\delta\epsilon$ $\tau\acute{\alpha}$ $\tau\acute{\epsilon}\mu\pi\eta$ suaque verba Callimachi loco illustrantem.

⁹¹ Iam ab Heckerō optime Choliambis vindicatum; nunc libro locoque reddidit papyrus.

⁹² Hesiodus una cum Callimacho laudatur. Quare hunc locum Didymo adscribendum putaverim, quippe qui non raro Hesiodi versibus ad illustrandos poetarum locos usus sit.

⁹³ Scholium seris temporibus misere decurtatum esse videmus. Nunc unum Clymeni nomen Pindarum cum Callimacho coniungit. v. ann. 87.

⁹⁴ Scholiasta Didymi hypomnema narrat: $\Delta\iota\delta\upsilon\mu\omicron\varsigma$ $\delta\acute{\epsilon}$ $\varphi\eta\sigma\iota$.

⁹⁵ $\acute{\omega}\nu\acute{\omicron}\mu\alpha\sigma\epsilon\nu$ $\omicron\theta\tau\omega\varsigma$ et $\textit{Ἀφροδίτης κήπον}$ idem dicunt mutatis verbis. Alterum igitur accipiendum, alterum refutandum. Ambo in eodem libro scripta erant, neutrum tamen punctis sublatum, ut fieri debebat. $\chi\alpha\rho\acute{\iota}\tau\omega\nu$ $\lambda\acute{\omicron}\varphi\omicron\nu$ unum commune est Pindari scholio cum Callimachi versu. Cetera perierunt. Cf. ann. 87 et 93.

⁹⁶ Ipse Callimachi versus periit. $\mu\alpha\rho\tau\sigma\rho\acute{\eta}\nu\alpha\iota$ viri docti vivam vocem testatur. Iisdem fere verbis scholium v. 44b Callimachi versum laudat nondum emendatum.

⁹⁷ Verba scholii $\Xi\epsilon\nu\acute{\omicron}\kappa\rho\iota\tau\omicron\nu$ $\tau\acute{\omicron}\nu$ $\Lambda\omicron\kappa\rho\acute{\omicron}\nu$, quae Callimachi versum praecedunt, ipsius poetae sunt, non tamen laudata, sed narrata. Callimachus fortasse casum nominativum adhibuit. Totum fr. 541 igitur scribendum ($\Xi\epsilon\nu\acute{\omicron}\kappa\rho\iota\tau\omicron\varsigma$ $\delta\acute{\epsilon}$ $\Lambda\omicron\kappa\rho\acute{\omicron}\varsigma$) $\delta\acute{\omicron}\varsigma$ ($\acute{\omega}\varsigma$ emendaverim) $\textit{Ἰταλὴν ἐφράσατ' ἄρμονίην}$.

quam nunc pro certo demonstrare possumus, scholiorum fundamentum fontemque esse putaverim. Hos viros doctos Callimachum tamquam familiarem habuisse eiusque verba versusve aut ex ipsius libris excripsis aut memoria fisis laudavisse pro certo dicere possumus. Rectissima igitur via in scholia Pindarica pervenerunt. Multos hos libros fuisse index noster monstrat, ubi non solum notos illos hymnos Aetiorumque libros, sed etiam adeo raros alios offendimus, qui nobis saltem nuperrime e papyris innotuerunt nec omnes in Suidae indice, male ceterum habito, inveniuntur. Permultos versus sola Pindari scholia nobis servaverunt. Iam Schneidero haec scholia merito placuerunt, cum non raro duos et etiam tres versus laudarent. Cum eis scholiorum libris composita, quae Theonem fontem primum prae se ferunt, Pindari scholia se aliud genus esse confitentur. Etymologiae raras sunt; imprimis res et nomina explanantur; at primum indoles tota secus se habet. Scholia, eorum poetarum carminibus adscripta, quos Alexandrinos nominamus, hypomnematae, id est Theoni, Callimachum familiarissimum esse monstrant; eius versus facillime, sine ullo labore laudantur. Viri docti autem, qui Pindarum interpretati sunt, Didymus et ceteri, multo rarius Callimachi locis utuntur eosque rite laudant ut ita dicam, non ex ipso corde, ut Theon. Tum eis non omnes libri Callimachei noti fuisse videntur, nec eos tam diligenter lectitaverunt; nullum enim versum e quarto Aetiorum libro laudant, ut Theo pluries fecit, at contra sat multos ex ipso primo. Etiam alibi facile primum quemque librum deprehendimus, choliamborum, carminis nuptialis in Arsinoae honorem; de iambis parum constat. Attamen hypomnematae diligentem fuisse sat magnus librorum laudatorum numerus monstrat. Etiam aliud in scholiis Pindaricis videmus — inter hypomnematis exemplar et primum „scholiorum“ librum editum virum doctum (fortasse ludi magistrum) extitisse, qui, cum plura hypomnemata in unum congereret, non excripsis ea, sed in brevius redigens enarravit. Seriorum temporum⁹⁸ lib-

⁹⁸ Quae tempora non tam sera fuisse papyrus Mediolanensis demonstravit. Notulae marginibus inscriptae etiam inde ab altero p. Chr. saeculo in papyris apparuerunt. Non tamen huius nostri libri est, horum primorum scholiorum marginalium fata rationesque indagare; hic non pauca latent, quae toti nostrae philologiae, scholarum ludorumque fati multum lucis afferre possunt, — si quidem non solum libri chartaeque, sed vivi homines, qui hos libros condiderunt aut scripserunt aut iis utebantur, nobis cordi sunt.

rarios materiem antiquorum scholiorum, prae parvulo ingenio nimis divitem, et cum prudentia et sine prudentia in brevius contraxisse satis iam inter omnes constat.

19. De scholiis in Sophoclem.

Inter eos, qui olim hypomnemata in Sophoclis fabulas condiderunt, Didymus nobis multo melius notus est quam ceteri. Eius volumina Sophoclea, seris temporibus excerpta, scholiorum, quae ad nos pervenerunt, fundamentum esse videntur. At cum Salustius ultimum hypomnematis exemplar multo serius ederet, quam e. g. volumina hypomnematum Pindaricorum edita sunt, non pauca scholia, quae antiquorum poetarum versibus Sophoclem illustrabant, librariorum incuria iam perierant. Ideo scholia, quae multo plura praebere potuissent (vide scholia Pindarica, ab eodem Didymo oriunda), tam pauca Callimachea nobis servaverunt⁹⁹. Haec sunt.

A. Certorum librorum frustula.

1. *Aetia*. Liber I, libellus 2, magna digressio *de Argonautis*. fr. 529; Pf. fr. 4, 10 *(o) sch. Ant. 1036. Libro inseruit Lobel, Hermes 70, 35.

Liber II extremus¹⁰⁰. fr. 21 *sch. OC 258.

Liber III, libellus *de Acontio et Cydippa*. fr. 26. sch. Ant. 80. Librum scholium commemorat; huius libelli locum esse inter omnes constat. — Fr. 210; Pf. fr. 9, 3 *sch. Ant. 629¹⁰¹.

2. *Hecala*. § 1. fr. 124; K 137 (o) sch. OC 314. Duo versus continui, corrupti tamen, nusquam nisi hic servati sunt. Rei narratae causa Hecalae dandos esse nunc inter omnes constat¹⁰². — § 9 (avium colloquium) fr. 141; K 61 *(o) sch. OR 919.

⁹⁹ Gudeman RE II A 1 656 sq. — Scholia in Sophoclis tragoedias vetera. Edidit P. Papageorgius. Lipsiae 1888. Cum Arati et Lycophronis ditissimis voluminibus, cum optima notae libris, quos Drachmann, Schwartz, Wendel ediderunt, Papageorgii scholia Sophoclea componi non possunt.

¹⁰⁰ ὁ Κυρηναῖος — ἐν τῷ τέλει τοῦ β' τῶν Αἰτίων. Propter „Cyrenensis“ nomen hic locus potius Salustio quam Didymo dandus esse videtur.

¹⁰¹ ἀρσένι παρ., ἀντίκα sch. Didymus aut memoria deceptus adverbium citavit, aut primo Aetiorum exemplari usus est, non tali, quale P. Oxy. 1011 nobis servavit. Ut ut est, „mas“ verbum aptius esse videtur, quam „statim“.

¹⁰² Primi versus primum nomen „aestus“ tertio versui dandum esse videtur.

3. *Iambi*. IX, 1, Dieg. IX 32. fr. 83c (i) sch. OC 1621. Vero loco restituit papyrus.

4. *Carmen in Magam et Berenicam*. fr. 209; Pi. fr. 60, 18. *sch. Ant. 264. Librum locumque restituit papyrus¹⁰³.

B. Frustula certis libris nondum vindicata.

fr. 123. sch. OC 489 (solus locus, ubi totum distichum legitur). Apollodorus Callimachum laudat (in libro XVII), Didymus Apollodorum. — Fr. 142. sch. Aeant. 26. Homerus iuxta Callimachum. Vivam vocem antiqui hypomnematae audimus. Didymi? Suidas totum fere fr. in suum volumen transtulit, K 1052. — Fr. 207 obiter commemorari videtur sch. Ant. 126, a Salustio, ni fallimur¹⁰⁴. — Fr. 272. *sch. OC 3. Nulla causa mutandi; scribendum igitur

ὕπερ ἄλλα κείνος ἐνάσθη,

Ἄλκαθόου τις ἄπυσος

Fortasse ex Aristophane Byzantio¹⁰⁵. — Fr. 273. sch. OC 510¹⁰⁶. Suidas sua (Δ 340) e Salustii hypomnematate excerpit. Unus igitur fons hoc scholium est. Heckeri felix coniectura de Hecalae frustulis a Suida solo servatis hic adhiberi non potest. Rei narratae causa versum libenter Hecalae § 8 inseruissem (Theseus cum anicula colloquitur, infra cap. VIII § 28). — Fr. 274. *sch. Trach. 7. Ex Aristophane Byzantio? (cf. ann. 105). Hoc quoque frustulum Hecalae § 8 insererem, si versus fata sinerent. — Fr. 431 (o) sch. Trach. 308. — Fr. novum 16 addendum esse putamus. In scholio Ant. 711 quamquam solum Callimachi nomen iniqua tempora fugit, ex eis, quae scholiasta dicit Solonis et Callimachi versibus allatis (alter periit), verba Callimachea quondam restitutum iri speramus.

¹⁰³ Tres scholii partes habemus: melius et vetustius p. 231, 14—20, alterum ib. v. 20—24, eadem fere aliis brevioribusque dicens, tertium v. 25 sq. serorum temporum, nam „Romani“ re vera Rhomaei (Byzantini) sunt, „Graecorum“ vero nomen id significat, quod novae fidei religionique Christianae se opponebat.

¹⁰⁴ Plusquamperfectum ἐγγέγονε hic idem fere significat, atque simplex praeteritum; seriorum igitur temporum est.

¹⁰⁵ Gudeman RE II A 1 659. Duo versus hexametri aut ex incerto quodam libro, aut ex Hecala laudati. Huius frustuli fata nihil tamen praebent, quin talis origo pro certo demonstrari possit.

¹⁰⁶ Versus (altera pars est) eosdem in modos numerosque cadit atque h. 4,

212 τί μητέρα κοῦρε βαρύνεις;

Desideratur versus, qui has fere notiones expressit: *modestia, senescere, semper, discere.*

Quaenam frustula Didymus ceterique veteres hypomnematae laudaverint, quae Salustius alique ignoti senioris saeculi, dispicere nusquam fere possumus. Unum mirum esse videtur, — Salustium, qui non modo Aetia Hecalamque, sed etiam alia Callimachi carmina edenda curavit hypomnematumque volumina iis addidit, tam parcum fuisse in Callimachi versibus laudandis, praesertim cum sermo Sophocleus non longe absit a communi sermone Graecorum¹⁰⁷. Fortasse Salustii ingenium non tam dives fuit ut prioris temporis doctorum grammaticorum, fortasse praeterea hypomnemata Sophocleae prius edebat, quam volumina Callimachea.

20. De scholiis in Theocritum.

Novus scholiorum Theocriteorum liber Wendelianus¹⁰⁸, quem bonae frugis plenus commentarius secutus est¹⁰⁹, cum non pauca nobis melius praebuit, tum rationes, quae inter Theocritum eiusque scholiastas intercederent, e tenebris, ubi diu latebant, omnes fere luci reddidit. Theonis partes in Callimacho laudando ubique fere clare dispici possunt. Curae Schneiderianae non tam raro emendari potuerunt.

A. Certorum librorum loci.

1. *Aetia. Prologus.* fr. 542. P. Oxy. 2079, 34 *(o) sch. 4, 16a. Locum obscurorum saeculorum iniquitate corruptum restituit papyrus.

—, *Liber incertus.* fr. 109; Pf. fr. 8, 12 (i) sch. 1, 27a¹¹⁰. Poetae dedit Athenaeus (v. supra § 8), nunc versus in papyro legitur.

¹⁰⁷ L. Radermacher, Sophokles Aias, Einleitung.

¹⁰⁸ Scholia in Theocritum vetera rec. Carolus Wendel. Adiecta sunt scholia in Technopaegnia scripta. Lipsiae 1914.

¹⁰⁹ Carl Wendel, Überlieferung und Entstehung der Theokrit-Scholien. Berlin 1921. (Abh. d. K. Ges. d. Wiss. zu Goettingen, phil.-hist. Kl. NF Bd. XVII, 2). Ad hanc paragraphum librum sic laudamus: Wendel p. x.

¹¹⁰ Hoc totum sch. a Theoni dandum, nam ambas etymologias „ex indole rerum“ proponit: *κισσόβιον* — *κισσός*, tum *παρά τὸ κερύθαι* cum notissima illa pathologia. Id unum tamen quaesiverim, quis primus „a verbo“ quod vulgo dicitur futurum tempus inseruerit. In verbis poetarum laudandis Hesiodi versum et Callimachi nomen excidisse iam Schneider 2, 377 bene observavit.

2. *Epigrammata*. ep. 29, 1—2. (o) sch. 2, 150/153b¹¹¹. — Ep. 46, 1. 3 (o) sch. 11, 1/3b¹¹².

3. *Liber de rebus selectis(?)*¹¹³. Schneider II p. 283, XXI. *sch. 2, 120a. Callimachus de Bacchi corona e malis facta deque huius coronae „causa“ narrabat. Cuius argumenti totus liber fuerit, nescimus.

4. *De avibus*. fr. 100c 7. sch. 1, 136. Huic libro rei narratae causa datum, recte, ut videtur. Theo ipsum Callimachi librum inspexit; Wendel p. 136 sq. negat Theonis esse.

5. *Hymni*. h. 2, 6 (o) sch. 11, 12. Homeri et Callimachi versus laudantur¹¹⁴. — H. 2, 40 sq. (o) sch. 4, 16a. Libellarius parum diligens versum mendosum reddidisse videtur.

6. *Choliambi*. I. fr. 86; Pf. fr. 10, 5, nunc P. Oxy. 1011 fol. II versum, Iamborum v. 9 + 1363 v. 5¹¹⁵.

B. *Incertorum librorum frustula.*

fr. 100c 8 (o) sch. 2, 17. Quidam rem a Callimacho tractatam narrat, ipsius verbis non laudatis. — Schneider hunc locum libro de avibus inseruit (II p. 290 sq.). At cetera fragmenta¹¹⁶ aut nomina synonyma tractant (1. 2. 4—7. 12. 16) aut historiam naturalem (2.

¹¹¹ Hoc scholium in tres partes a b c dividi non debebat, nam unum et integrum est. Primum scholium (a) versus Callimachei sequuntur, exempli causa laudati, quos alterum scholium sequitur, hos ipsos versus spectans, non Theocritum. Totum scholium Theonis hypomnematis partiunculam dixerim, ἀπό φωνῆς exceptam. Theonem res illustravisse Wendel optime demonstravit.

¹¹² Wendel p. 89, 1; 97 Theonis esse putat; recte, mea quidem sententia. Nota versus 1 et 3 solos laudatos esse sine versus 2 digressionem.

¹¹³ περί λογίων.

¹¹⁴ Imperativus aoristi aut lapsus memoriae Theonis testatur, aut Callimachum hymnorum librum retractavisse et hic illic versus paululum mutavisse (ut e. g. in Aetiorum libris). In hymno 2, 6 uterque imperativus idem significare videtur — rem semel faciendam. At tenerrimos colores nos, seri aevi philologi (qui antiquos poetas amamus, non tamen eos in latinis graecisque carminibus scribendis aequiperare possumus) non semper recte dispicere possumus.

¹¹⁵ Edgarus Lobel in epistula privatim impressa et aestate a. 1934 Callimachi amicis comiter missa, cf. P. Maas Gnomon 10, 1934, 439. Infra § 29.

¹¹⁶ Liber de avibus inscriptus est fragmentis 1—5; 9; 16. Frustula 7; 12—15 rei narratae causa libro apte inserta esse videntur, fr. 10 et 11 autem removenda sunt, nam non modo Callimachi verba non narrant, sed contra, doctum Cyrenensem glossas ibi citatas nunquam explanavisse testantur.

3.) aut res grammaticas (5. 6. 7. 9.), nullum mythos. Cum igitur fr. 100c 8 sine libri nomine traditum sit et mythum narret, *causam* nempe, cur Lynx ab aemula Iunone in avem mutata sit, hunc locum libro de avibus demendum et potius, rei narratae causa, Aetiorum libris vindicandum putamus¹¹⁷. — Fr. 176 (o) sch. 4, 28a. — Fr. 235 *(o) sch. 6, 39a. Diligentis doctrinae causa Theonem agnoscimus¹¹⁸. — Fr. 332 *(o) sch. 7, 60a. Pace Caroli Wendel hunc locum Callimacheum esse puto nec ea mutanda, quae in codicibus leguntur, Cuiusdam grammatici verba video, a sero libellario misere decurtata. Ut in fr. 543, exemplum patrii sermonis Callimachi habemus, de quo hypomnemata verba faciebat. — Fr. 365 *sch. 13, 56a et b. Idem Theonis hypomnematis locus bis a diversis hypomnematum editoribus narratus est. In hoc Callimachi carminis loco praeter notiones a Schneidero notatas has desideramus: *Scytharum arcus, docere*¹¹⁹. — Fr. 366 *sch. 4, 62/63d. Huius loci exemplar Wendel rerum narratarum causa p. 44 et 91 recte Theoni tribuit. Litteris maioribus scriptum fuit¹²⁰, non tamen bene a sero libellario distinctis, ideoque graviter corruptum. Versus, funditus aliter scribendus atque Schneider temptavit, nondum totus restitui potuit¹²¹. — Fr. 381. *sch. 13, 25/28a. Scholiastae verba non mutanda esse videntur. Ipsi Calli-

¹¹⁷ Callimachus in libro de rebus selectis et in hypomnematum libro semel (nec pluries), fr. 100h 4 mythos narravit; at ibi de „causis“ tam aperte non loquitur.

¹¹⁸ ἐπιπτόουσι nequaquam mutandum. Respuendi verbum notum usum mulierum nimis religiosarum depingit, nam respuendi gestus vim quandam magicam habere putabatur (et nostro quoque tempore putatur), non tamen feminae simulacrum deae (aut ipsarum sinum) sputo inquinant. Totus versus digressio est; recte igitur Schneider primi nominis formam nominativam (non vocativam, ut aliis placuit) agnovit.

¹¹⁹ Fortasse etiam *Maeotarum* nomen. Theocritum verbo Μαίωσις, quod in Callimachi carmine audiverat, amici honoris causa usum esse facile possis conicere.

¹²⁰ „Buchschrift“, W. Schubart, Griechische Paläographie p. 16; 97 sq.; alibi. (Iw. Müllers Handbuch, I Bd., IV Abt., I Hälfte, München 1925.)

¹²¹ Theo Callimachi versum citavit, qui eadem de Panibus Satyrisque narrabat, quae Battus Corydoni dicit, cf. sch. l. l. lemmata a et b et in locis similibus. Haec latent in versus Callimachei initio. Cum in solius archetypi Vaticani codicibus (UEG) versus legeretur, imprimis librum G secuti sumus, qui proxime ad vetustum exemplar accedit (cf. stemma, Wendel praef. p. XX). In extremo versu duo verba leguntur, quorum ultimum ubique (UEG) aoristi activi infiniti-

machi verba laudata esse putamus e quodam libro oriunda, prosa oratione scripto: φησὶ Κ. ὅτι τῆς βασιλίσσης τῶν Ἀμαζόνων ἦσαν θυγατέρες αἱ Πλειάδες, αἱ Πελειάδες προσηγορεύθησαν. πρῶτον δ' αὐταὶ χορείαν καὶ παννυχίδα συνεστήσαντο παρθενεύουσαι. Eundem sermonem parcum et dilucidum audimus, quem in fr. 556 legere possumus. Theon ipsius Callimachi libro inspecto quaedam etiam ex Apollodoro addidit¹²². — Fr. 412. sch. 7, 103a. Theonis¹²³. — Fr. 498. *sch. 8, 86a. Wendel sic legit:

θήκατο + μη εἰς +
αἶμα πιεῖν μύταλον

Locum crucibus signatum ut emendaremus, nobis non contigit. Fortasse totum ex quodam lexico, Wendel 150. — Fr. 512. *sch. 8, 30a. Meo quidem iudicio Theo rectissima via ex ipso Callimachi libro. — Fr. 530. *sch. 7, 70c. In Callimachi versu, libris testibus, nihil mutandum: ἐπι τρύγα δ' εἶχεν ἐδώδην. („praeterea, ut vesceretur, mustum habebat“). — Fr. 556. *2, 11/12c. Theon ex ipsius Callimachi libro, quem nominare non ausim, haec exscripsit (Κ. κατὰ λέξιν ὠδέ φησιν)· τῇ Δήμητρι μυχθεῖς ὁ Ζεὺς τεκνοῖ Ἐκάτην, διαφέρουσαν ἰσχύϊ καὶ μεγέθει τῶν θεῶν. Quae sequuntur, narravit tantum: ἦν — ζήτησιν, quare haec desideramus: *inferi, mitti, pater, Proserpina, requirere*. Tertia pars¹²⁴ καὶ νῦν — χθονία Apollodori esse videtur. — Pf. fr. 46. *sch. 7, 155/156c. Quae post Callimachi versum addita sunt, poetam ibidem de *Triptolemo* narravisse testantur. Ideo hoc nomen desiderandis addendum est.

vus est, paenultimum 3. pers. sing. G secuti praesens agnoscimus, omnibus litteris scriptum, id est sine elisione. Versum dactylicum igitur legimus. Ithacismi mendis correctis haec recuperavimus:

— υ υ — υ υ εἴτ' οἴφει † μιμωρον † ἐρήμωσ,
ἦ δύνα(αι) ἐμπεῖραι

Totum digressionis altera pars est; prima, quae *Panes Satyrosque salaces* commemorabat, aut perit aut a Theone non citata est.

¹²² Wendel p. 94 sq. Theonem Apollodori copiis usum esse patet.

¹²³ Non solum doctrinae causa (Wendel p. 91; 123), sed etiam propter scholii indolem: totum sch. a integra Theonis hypomnematis pars est, duo lemmata complexa, τὸν μοι Πάν et Ὁμόλη. Quorum alterum iam poetae locutionem interpretatur, non citat, ut in vivo sermone facile fit.

¹²⁴ διό addi non debebat.

C. Fragmentum tollendum

100h 5 p. 356 est. Sic recte Wendel.

Omnes loci scholiastam et doctum et diligentem fuisse nec magno temporis spatio a Theocriti Callimachique aetate separatam esse monstrant. Cum autem scholiasta totum fere Callimachum eiusque tot et tam diversos libros laudaverit, eos versus, quorum origo non aliunde nota est, certo cuidam libro vindicare non possumus nisi rei narratae causa. Quem scholiastam (hypomnematastam potius) Theonem fuisse putamus, doctum grammaticum, cui omnes Callimachi libri optime noti erant.

VI.

21. De Suidae lexico.

Quattuor ditissima volumina, ab Ada Adler felicissime edita¹, quaestionem de Hecalae carmine recuperando novis subsidiis instaurari et iubent et adiuvant.

Permulta sane, quae in his voluminibus leguntur, ab ipsis viris doctis, qui opus condiderunt, eorumque libellariis non ex antiquioribus lexicis, sed e grammaticorum libris excerpta sunt. Quare etiam in frustulis Callimacheis examinandis nobis quaerendum erit, quinam loci Callimachei e grammaticorum libris, Callimachum laudantibus, oriundi sint et quos Suidas² e libris Callimacheis recta via mutuatus sit. Et primum quidem haec „altera manus“ secernenda erit.

a. Obliqua via citata frustula.

Quae Suidas ab aliis accepit, ea non ipso volente, sed fortuito in lexicis volumina pervenerunt. Ideo nihil de libris, qui Suidae ipsi praesto fuissent, testari possunt. Pars horum locorum, obliqua via laudatorum, aliis testibus iuvantibus, agnosci potest. De ceteris nihil

¹ Suidae lexicon, edidit Ada Adler. I 1928, II 1931, III 1933, IV 1935. Teubner, Lipsiae.

² Suidam dicimus, ne multa. Nam complures id opus confecisse iam inter omnes constat.

certi affirmare possumus. Laudandi modus (exempla exscriptimus) hos locos non a Suida laudatos esse monstrat³.

A. Certorum librorum frustula.

1. *De barbarorum moribus*. 100 b *Φ 121. Obliqua oratio „alteram manum“ prodit. Lucramur notiones: *pisces sole durati, Calaber, immolare*.

2. *Hecala*. § 2. fr. 311. E 1506 et ideo E 139 e grammatici libro. „Atheniensium dialectus“, Ioann. Philop. ton. par. 37, 12, Hecalae hoc frustulum tribui sinit. — M 863, fr. 144 K 51 propter rem narratam hic inserendum esse videtur. E lexeon libro (κεῖται παρὰ K-φ). E poetae verbis a docto grammatico narratis recuperamus notiones *tu, deplorare, mori* (e Didymo?). — § 6 fr. 216, K 18. I 550, Φ 623. Hi duo loci e scholiis in Aristophanem oriundi nihil de libro testantur, Hecalae vindicat A 636 (v. infra). — § 7. fr. 41 K 1. E 345. E lexeon libro. Res narrata Hecalae vindicat. — § 8. fr. 428, I K 40, I K 1960. Item. — *Incerti loci*. Fr. 66 g K 87. K 2240, e schol. Aristoph. (Didymus?). — fr. 350 K 90, M 177. Obliqua oratio. Ob rem narratam Hecalae tributa.

3. *Epigrammata*. fr. 71. Σ 441 ex Aeliano; ep. 2, 2—5 Δ 309 e lexeon libro (fortasse Didymi, nam inter alios Hesiodus laudatur); ep. 25, 5—6 Y 108. Obliqua via.

4. *De avibus*. 100c 9. K 2372. Ipsa Callimachi verba in quodam lexeon libro laudantur: κρέξ ὄρνεον δυσσιώνιστον γαμοῦσιν, ὄξυ πάνυ τὸ βύγχος καὶ πριονῶδες ἔχον.

5. *Hymni*. h. 4, 305 obiter commemoratur Ω 71, e lexeon libro.

6. *Choliambi*. I, 1 fr. 92. Pf. fr. 9, 92. O 768 e schol. Aristoph. (Didymus?). — *Incerti loci* (fortasse non e choliambis, sed e iambo 9, ob rem narratam) fr. 84 Pf. 20, II 2939, e libro grammatico.

Haec omnia mere fortuito in Suidae voluminibus leguntur.

B. Incertorum librorum loci.

A 495 fr. 338 e lexeon libro. — 3072 fr. 340 K 115, item. — 4208 fr. 427, item. — Δ 340 fr. 273 K 150 e scholiis in Sophoclem (Salustii?). De Hecala minime constat. — E 786 fr. 310 K 59, e

³ Sat erit talia exempla citavisse: ὡς καὶ K.; ὡς δηλοῖ K.; παρὰ δὲ K-φ; K. ἐπὶ τῆς λεονταίας θορᾶς (fr. 142); K. οὕτω πως; μέμνηται δὲ καὶ K.

scholiis in Aristophanem (Didymi?). De libro nihil constat. — K 1052 fr. 142 e schol. Soph. — 2113 fr. 307. In versu nihil mutandum⁴. — 2647 fr. 279. Didymus memoriter Callimachi versum laudat⁵. — Δ 149 fr. an. 42, K 88. De Hecala minime constat. — M 863 fr. 144 K 51. — Π 3 (i) fr. 222 ex Aeliano. Callimacho dat Eustathius. — 2040 fr. 227 e scholiis in Aristophanem⁶. — 3074 fr. 182 ex Epaphroditii lexeon libro (etymologia obliqua). Ibidis primum versum esse dixerim.

b.

Omnibus ceteris locis, qui Callimachi versus nobis servaverunt (indices infra inuenies) examinatis quaedam indagari posse perspeximus, quae fortasse officinam aut eius partem saltem, — artem dico modumque, quo docti viri Byzantini lexicon suum conscripserunt — relevare possunt. Nam loci, ubi Callimachi verba leguntur, facile in tria genera describi possunt. Quorum primum tale est. Callimachi verba (lemma dicimus) scholium sequitur; huic denuo lemma cum scholio additum est, quamquam haec altera pars ad vocem, litterarum ordini insertam⁷, non plus pertinet. Unum exemplum exscribere sat erit. Γ 187 γεργέριμον τὴν ἐν τῷ δένδρῳ πεπανθεῖσαν ἐλαίαν πίτυριν⁸ τε καὶ ἦν ἀπεθήκατο λευκὴν τουτέστιν τὴν συνθλασθεῖσαν ἐλάαν εἰν ἀλί νήχεσθαι φθινοπωρίδα τὴν κολυμβάδα λέγει. Hoc merum hypomnema est. E libro, ubi unum nomen notatum erat, libellarius non solum hoc nomen (quod etiam lemma unius vocis erat) cum scholio excipit, sed etiam insequentia, quae hic nullo modo necessaria erant nec exscribi debent. Tam amplae hypomnematum partes non multae dumtaxat occurrunt, saepius unum lemma cum uno scholio legitur, e. g. K 2679 κύματος ἄκρον ἄωτον ὁ ἀφρός. Non raro lemma unam solam vocem exhibet, e. g. Δ 946 διερχὴν διύγρον.

Alterum genus multo saepius legi potest (omnium trium frequentissimum est, nam duas fere partes efficit). Non tamen hac de

⁴ lege *τι*, non *τε*.

⁵ lege *νόθοι*.

⁶ Participium *κόψας* non mutandum.

⁷ „Stichwort“.

⁸ γεργέριμον addere non necessarium erat, nam Athenaeus monstrat haec tria lemmata continua esse.

causa, sed ut hypomnematis naturam melius cognoscere possimus, duo exempla, unum ab altero paulum differentia, exhibebimus. Primum tale est. T 641 τινθ αλέοισι χλιαροῖς, θερμοῖς. τινθ αλέοισι κατικμήναιντο λοετροῖς, χλιαροῖς, θερμοῖς. καθυγρανθείησαν. Scribam videmus (nostris temporibus „redactorem“ dicimus) vocem, cuius causa locus Callimacheus afferebatur, cum scholio e continente hypomnematate excerpssisse et in initio posuisse, tum totum lemma cum toto scholio addidisse, qua de causa scholii verba iterum leguntur⁹. Alterum paulo secius scriptum est.

Λ 207 λαίφη θηλυκῶς ἢ χλανίς. διεργὴν ἀπεσείσατο λαίφην. Primum quidem videmus vocem cum scholio excerptam post lemma iterum (suo loco) non scriptam esse (libellarius aut diligentior videlicet fuit aut si placet segnior, ne bis idem scriberet), tum autem nomen, quod hypomnemata interpretari voluit, non eadem forma scribi, qua in versu legitur, sed ea, quam nominativum vocamus. Pristinum hypomnema hunc igitur in modum restituere possumus: διεργὴν ἀπεσείσατο λαίφην λαίφη θηλυκῶς ἢ χλανίς. Nobis autem non tam hypomnema in pristinam formam restituendum est, quam hoc constituendum: scholiastam eam vocem, quam explicare volebat, post lemma nominativa forma iterum scripsisse. Scholia autem, hunc in modum scripta, etiam aliunde nota sunt, et multa quidem.

Tertium genus id est, ubi exempla in brevius redacta videmus, cum scriba a) aut merum lemma exscripsisset, b) aut scholium sine vero lemmate (id est sine versus parte non mutata) —:

a) I 712 καὶ Ἄλειος ὁ Ζεὺς.

b) A 4686 Ἀχερουσία ἐστὶ λίμνη ἐν Αἴθου, ἣν διαπορθεύονται οἱ τελευτώντες, ὅπερ δανάκη λέγεται, τῷ πορθεῖ διδόντες (scholium generis IIb est, supra Λ 207, sed omissi versus causa totum generi III vindicandum).

Praeterea huic generi III nonnullis in locis parvas vuculas inseruit¹⁰. Eadem fere de poetae nomine dicenda sunt et de eis, quae libro laudando inscribi solent. Hecalae liber, quo Suidam diligenter usum esse inter omnes constat, adeo parce laudatur (v.

⁹ Ultimum verbum καθυγρανθείησαν novum scholium est, vocem κατικμήναιντο illustrans; hoc mera incuria libellarii perperam additum est; talia saepe apud Suidam occurrunt.

¹⁰ Saepe καί, ut supra, rarius δέ.

infra § d), poetae nomen multo saepius scriptum est, tamen sine ulla lege. Id unum videmus — Callimachi nomen in prioribus partibus frequentius, in ultimis rarius adscriptum esse.

Quibus omnibus perpensis ita fere Suidae libellarium opus navavisse putamus. Callimachi libros, hypomnemata nempe, non ipsius poetae sola carmina („textum“ nunc dicimus), is, qui lexico constituendo praefuit, eum in modum signis quibusdam (lineolis dixerim, non semper diligenter appictis, nam non raro plura exscripta sunt, quam necesse erat) enotavit, ut librarius omnia lemmata, quibus opus erat, facile discernere posset. Tum haec omnia secundum litterarum ordinem antistichicum¹¹, qui iam in volumine conscribendo paratus erat, exscribebantur. Huius magni lexicis materiam e multis fontibus compositam esse Ada Adler doctissime demonstravit¹². Cum igitur volumen tamquam opus musicum conficeretur, loci Callimachei hic primi adscribebantur, illic post cetera exempla, iam operi inserta. Quare libellarius, cum vocem quandam iam uno altero exemplo illustratam videret, hic illic non totum scholii Callimachei locum exscribendum putavit, sed partem tantum, quam necessariam esse rebatur. Ita evenit, ut pluries aut lemma Callimacheum non exscriberet, aut scholium iam scriptae voci illustrandae accommodaret.

At quamquam nonnullis in locis, praesertim autem in poetae nomine omissis scribam segnitatis arguere possumus¹³, tamen etiam multa libellarii diligentiae exempla statuimus. Imprimis tum, cum eiusdem versus plures voces explicandas magna cum industria singulis litteris adscriberet, ut e. g. Γ 155 γέντα τὰ μέλη, γέντα βοός μέλδοντες, Κ-ος et Μ 471 μέλδοντες τήκοντες, ἔφοντες, γέντα βοῶν μέλδοντες τούτέστιν ἔφοντες. Talia nidos appellare placuit.

Haec si recte observavimus, ad iudicia de versibus Callimacheis a Suida adhibitibus certius definienda haec tria lucratur.

¹¹ Ita scribendum opinor, non „antistoechicus“, nam Romani ea, quae audiebant, non ea, quae oculis legebant, et pronuntiare et scribere solebant (Pirenides undae, non Pei-), praesertim seris temporibus, ut hac in Byzantina voce.

¹² RE IV A 1 675 sq., tum in Suidae lexicis praefatione.

¹³ Cum ipsi liber Callimachi semper in manibus esset, ipse igitur optime locos laudatos Callimacheos esse sciret, facile fieri potuit, ut etiam omnibus ceteris id ipsum notum esse putaret. Quae non tam raro etiam nobis (aut omnibus aut multis sane) accidere possunt.

1. Nomen poetae aut scholio additum aut saepe omissum res mere fortuita est; multa exempla, in Suidae lexico sine nomine laudata, alibi, et saepe quidem ex eodem hypomnemate exscripta, cum Callimachi nomine ad nos pervenerunt. Benigna igitur Minerva A. Hecker olim multa versuum frustula Callimacho vindicavit. Id unum addere audemus: ea tantum, quae ex hypomnemate in Hecalam scripto oriunda esse demonstrari possunt, Hecalae vindicanda sunt; Hecker alienas lexeon partiunculas non semper distinxisse videtur.

2. Omnia poetae verba, non versus versuumque partes tantum, quae non in nominativa forma laudantur, hypomnematis lemmata sunt; quae autem hunc ipsum nominativum ostendunt, optimo iure scholii primum verbum, id est, non secus atque vera lemmata, hypomnematis partes integrae putari possunt. Sint igitur hae voces nominativis, prioris aetatis lexeon librorum vocibus, similes, non tamen inde oriundae sunt (exceptis eis, quas propter totius enuntiati formam syntacticam lexeon libris dandas esse monstravimus).

3. Quamquam hic illic lemmata aut integrum versum aut etiam plures comprehendunt, tamen totiens cum extremo versu initium insequentis laudatur, aut maior versus pars, atque ad vocem illustrandam necessarium erat, ut nullo modo scribam ex uno libro (sive e libri margine) scholium, versum autem ex alio libro (aut e media pagina) exscripsisse veri simile sit.

c.

Quomodo Suidae scriba Callimachi hypomnematum libris usus esset, iam vidimus. At quae carmina aut quorum carminum libri ei praesto fuissent, tam bene perspicere non possumus. Hoc tamen a limine negandum est illi viro docto Byzantino solum Hecalae librum praesto fuisse. Nam hae certorum librorum partiunculae a Suida

¹¹ Hypomnematis scholium deprehendimus, nam duas partes dispicimus: 1) hoc dictum aut oraculi Delphici aut Solonis esse 2) secundum alios hoc Chilonem dixisse. Quamquam Callimachus haec non ipse invenit, sed proverbium notum laudat, totum hunc locum potius Callimachi epigrammatum scholio, quam proverbiorum libro vindicaverim. Tamen fatendum est hunc unum esse epigrammatum Callimacheorum locum, qui apud Suidam laudatur. At ne obliviscamur Suidae proverbium praecipue cordi fuisse. Si recte vidimus, haec Archibii libro vindicari possunt.

praeter Hecalam laudantur. Epigr. 1, 16: T 522¹⁴. — Hymn. 1, 25: K 1646 e Theonis hypomnematē in hymnum¹⁵; 1, 66: E 3131, cf. sch. ad l. l.; 2, 45: Θ 490, sed schol. l. l. plenius est; 2, 62: E 204¹⁶; 3, 49: M 1378, Theonis¹⁷; 3, 134: Θ 597 cf. schol. l. l.; 3, 174: T 228¹⁸; 3, 178: T 1168¹⁹; 6, 67: AI 142²⁰; 6, 86: A 1592²¹; 6, 111: M 676²².

Praeter hos hymnos unumque epigrammatis locum duos primos iamborum versus videmus A 1155: iamb. 2, 1 fr. 99²³ et M 1293: iamb. 9, 1 fr. 83c²⁴. Duas res commemoratu dignas hic enucleari posse mihi persuasi, unam — Callimachi iambos sero quoque tempore (quinto ni fallimur saeculo Domini) et lectitatos et scholiis instructos esse (quae tamen non marginalia, sed hypomnematē librum fuisse certum est), alteram — Suidae libellarium aut temporum angustiis pressum aut segnitati indulgentem unum primum versum nec plures e libello, quem in manibus tenebat, magno suo volumini intulisse.

¹⁴ Vide pag. 397.

¹⁵ sch. Nic. Ther. 27 Theonis esse testatur.

¹⁶ Cum optime in hymni versum quadret, non video, cur cum Ada Adler ignoto Hecalae versui adscribamus.

¹⁷ Eadem in sch. l. l., tum sch. Lycophr. 272, sch. Nicand. Alex. 50. Theo non solum etymologias proferebat, sed etiam e diversarum disciplinarum libris poetas suos illustrabat.

¹⁸ τέρματα, νόματα. Cum brevius sit, quam sch. l. l., Salustio hoc scholium debere suspicamur.

¹⁹ Etiam sch. l. l. Τυμ —, non Στυμ — habet.

²⁰ In versum 67, non 78, ut apud Adler. Non liquet, utri potius ascribatur, Epaphrodito an Theoni, nam ambo mythis ad explicandas etymologias utebantur.

²¹ Hic et Udalicum Wilamowitz verum restituisse vedimus, et fr. 339 tollendum. Reitzenstein Gesch. 25 hunc locum conclamatissimum fuisse monstravit.

²² Suid l. l. app. 111 legendum, non 112.

²³ Suidae libellarius, primi versus primum lemma laudans, ne scholium quidem addidit.

²⁴ Salustii est, nam Sophoclis versum laudat. Etiam ultimam partem de Sirenarum pennis, quibus Musae coronabantur, seri temporis esse suspicamur, nam e mythis Byzantinis hae Sirenes in Russorum mythos pervenerunt. Reminiscere, si placet, avium illarum „Sirin et Alcanost“. At quae ratio inter Musas et Sirenum pennas intercedat, videant Byzantinorum mythorum periti.

d.

Qui restant loci Callimachei aut Hecalae sunt sive huic libro vindicantur, aut nulli certo libro adhuc inseri potuerunt²⁵. Fragmenta, quae nullam dubitationem movent, nam cum Hecalae nomine laudantur, haec sunt. A 3981: fr. 44, K 42²⁶; E 1990: fr. 131, K 70²⁷; I 343: fr. 42, K 64, 13²⁸; K 2260: fr. 66b, K 2²⁹; M 1430: fr. 46, K 138; N 98: fr. 49, K 44³⁰; Σ 981: fr. 59, K 145³¹; ib. 1694: fr. 49, K 44³².

e.

Heckeri felix coniectura pro portione multis testimoniis nuper in lucem prolatis probata est³³. Recte igitur Ida Kapp talia frustula,

²⁵ E tot locis Callimacheis, qui in Suidae voluminibus laudantur, unus minusculus non Callimacheus est: N 613 *νόξ ὑγρά. χαλεπή, φησίν*. E Platonis hypomnemate est, Critiam illustrante (112a). Qui liber periisse videtur. Quo in loco corrigendo Ada Adler mihi assentitur, ut comiter per litteras mecum communicavit.

²⁶ *οὔτω που* libellarius addidit una cum poetae nomine.

²⁷ *περὶ Ἐκάλῃς θανούσης* libellarius addidit.

²⁸ Unum *ἱμαῖον* lemma efficit; *ἄσμα* iam scholium est. *οἱ δὲ τὸ μυλωθρικόν* alterius scholiastae sunt. Tertius, qui hoc narravit, Salustius est. *ἔγρει* perperam a festinante libellario additum. Unde lemmata in Salustii exemplari non secus ac in ceteris hypomnematum libris (papyraceis) scripta esse accipimus, non quodammodo elata, ut nos facere solemus, distantibus aut crassioribus litteris usi.

²⁹ *καὶ* libellarii est; nam non scripsit, sed omisit primam scholii partem „vicini, qui in vico habitant“.

³⁰ Duo continua lemmata cum scholiis exscripta sunt. Tertium, quod postea laudatur et, ut Suidae lemma, in ipso initio scriptum est, *ναὶ μὰ τόν*, (66d, K 45) in carmine iam antea dictum esse (*καὶ Ἐκάλῃ εἶπε*) apertum est. E toto scholio sequitur longa continua lemmata non Hecalae, sed alterius verba esse. — Animadvertite, si placet, marginem codicis M, ubi voci *σῦφαρ* plenius scholium adscriptum est. Scholiastam, qui Sophronis mimos et Lycophronem laudat, Theonem esse non dubitamus.

³¹ Verum lemma Callimacheum *σταδῖος χιτῶν* est.

³² Alterum scholium (minoribus litteris excussum) eandem vocem illustrare videmus. Etymologia Epaphroditum prodit (*σῦφαρ παρὰ τὴν λεπιδά*), dicit Salustium. Σ1694 et N 98 eiusdem nidi sunt.

³³ e. g. 288, anon. 40; 59 in tabula Vindobonensi, cf. Kapp p. 6, 13.

apud unum Suidam servata, Hecalae reddidit. Novis artis criticae subsidiis usa Ada Adler hanc fragmentorum seriem aliquantum amplificare potuit. Omnibus frustulis remotis, quae etiam alibi inveniuntur, hunc indicem statuimus mere Suidianum.

A 248: fr. anon. 1, K 111. — 633: an. 2, K 6. — 663: an. 3, K 68. Theonis³⁴, — 907: an. 4, K 112³⁵. — 1146: fr. 232, K 26. Ex eodem nido A 3259, EI 66. — 1297: an. 43, K 34, eiusdem nidi A 556. — 1429: an. 5, K 52. — 1517: an. 7, K 111 eiusdem nidi A 3508. — 2359: 232, K 26, eiusdem nidi A 1146, EI 66. — 3508: an. 7, K 111, cf. A 1517. — 3622: 301, K 117. — 4216: an. 8, K 119, Theonis³⁶. — 4272: 288, K 58, 6. — 4543: K 33³⁷. — 4645: an. 9, K 123. — 4704: an. 10, K 9. —

B 225: an. 11, K 109. —

Γ 46: an. 12, K 11. — 155 : 309, K 125, eiusdem nidi M 471. — 187 : 50, K 28. — 363: an. 14, K 126. —

Δ 56: 289, K 17³⁸. — 164: an. 15, K 127. — 1566: 302, K 128b. —

³⁴ Cum verba laudata ἀήσυρον γόνυ κάμφοι lemma esse videamus, inter primam et alteram vocem non est, cur quaedam excidisse putemus (ut placuit Idae K a p p). At si nihil excidit, adiectivi ἀήσυρον tertia syllaba producta sit necesse est. Quod quamquam pugnat cum versu Apoll. Rh. 2, 1101, ubi brevis est, tamen ideo nihil mutandum esse persuasi sumus, quod duae res plane diversae significantur. Ap. Rh. 2, 1101 de ventu verba facit et scholium huc pertinens 1100 b ὁ ἐλαφρῶς πνέων unam etymologiam praebet, id autem, quod apud Suidam legimus παρὰ τὸ ἀέρι σύρεσθαι, et plane alia etymologia est, et ipsum nomen cum avium nomine coniunctum est. σύρεσθαι autem primam productam syllabam habet. Duae igitur notiones, quarum utraque secus pronuntiabatur, iisdem litteris scribebantur. Talia homonyma, quamvis rara, quisque fere sermo novit. P. Jernstedt. Aspasmos I. I. Tolstomu, Leningrad 1928, 40 sq. (Gnomon 6, 1930, 171).

³⁵ ἀκμηνον non mutandum.

³⁶ sch. Nic. Ther. 307, sch. Apoll. Rh. 3, 805.

³⁷ Verum lemma unum ἀρχμηρά est; τράπεζα ab hypomnemata additum, e poetae versu; veri simile est hoc tabulae nomen ante adiectivum arida situm fuisse (. . . τράπεζα / ἀρχμηρά . . .) Facile hypomnematae vivum sermonem in collegio his notis exceptam esse nobis fingere possumus.

³⁸ Schneider lacunam recte statuit, minus recte explevit. Lacunae causam et Suidae libellarii consuetudo et hypomnematis indoles perspicere sinunt: in exemplari θανά ξύλα θανά τὰ ξηρά ξύλα, τὸ θα μακρον, tum alterum lemma κέασαι τουτέστι σχίσαι fuisse verisimile puto.

AI 137: 43, K 65³⁰. — 155: an. 18, K 129⁴⁰. — 158: an. 19, K 47. —
E 777: an. 21, K 130. — 861: an. 22, K 128a. — 874: an. 23,
K 42b. — 1180: an. 24, K 8a, eiusdem nidi H 399⁴¹. — 2177: an.
26, K 131, eiusdem nidi Φ 667⁴². — 2389: 312, K 132⁴³. — 3707: 313,
K 73c, eiusdem nidi N 361. Theonis⁴⁴. —

EI 66: 233, K 26, eiusdem nidi A 1146; 3259⁴⁵.

I 330: an. 30, K 134. —

K 545: an. 32, K 12⁴⁶. — 1289 et 1372, eiusdem nidi: an. 34, K
20⁴⁷. — 1733: an. 310 Κλεωναίοιο χάρωνος recte Meineke, cf. Wendel
Gnomon 11, 237. — 1811: an. 35, K 46. — 1864: an. 36, K 8. —
2239: an. 38, K 87⁴⁸, cf. supra K 2240. — 2365: an. 39, K 82b. —
2679: an. 40, K 64, 4, tabula Vindobonensis⁴⁹. — 2684: an. 41, K 25.

Λ 556: an. 43, K 34, cf. A 1297. —

³⁰ Duo scholia legimus, unum de noctua pullis orbata et tamquam caeca,
quae interdum nihil videre potest, alterum de eius morte, cum saltatione quadam
coniuncta. Salustius, ipse tertius hypomnematis editor, haec duo priora scho-
lia in volumen suum recepit.

⁴⁰ Etiam hic (cf. Δ 56, ann. 37) inter duo lemmata quaedam exciderunt.
Veri simile est post ipsum primum verbum αἰθουίης scholium secutum esse. Nam
quotquot lemmata videmus, nunquam in medio lemmate versus mutilus lau-
datur. At inter continua lemmata quaedam poetae verba omnino non laudari
poterant.

⁴¹ Primum scholium ἔνδιος μεσημβρινός post verba ἔνδιος ἔην ἔτι insertum
fuisse suspicamus. Libellarius in E 1180 extremo verba οὐρανός ἦγοψ' τουτέστιν
ὁ λαμπρός scripsit, hic non necessaria; in H 399 eadem turbato ordine legimus,
libellarium quisquillas velut τουτέστιν non curare videmus.

⁴² Cum Φ 667 idem lemma habeat atque E 2177, post nomen ἐπήλυσιν
scholium ἐπήλυσιν ἐπιδρομή insertum fuisse non est veri simile. Quare libella-
rium in E 2177 enotatum lemma iam antea scriptae glossae addidisse putamus.

⁴³ ἐπικλινές ἐστι τάλαντον non erat mutandum. Alterum iota breve est,
Liddell and Scott s. v.

⁴⁴ cf. ib. E 3708, ubi Theocritus laudatur. Etymologia nihil testatur.

⁴⁵ Post εἰκατήν scholium εἰκαία ὀλίγη, ὡς ἔτυχεν sequebatur, cf. A 3259.

⁴⁶ Ida Kapp recte primas duas litteras in duas voces descripsit.

⁴⁷ Hic Salustii narrationem (paraphrasin) deprehendere nobis videtur.

⁴⁸ Etiam hic Salustium poetae verba suis reddere videmus, e quibus prae-
terea notionem *rota figularis* recuperamus, quod iam Ida Kapp animadvertit.

⁴⁹ Scholiasta lemmatis maiorem partem forma nominativa citavit, cf. ta-
bulam Vindobonensem.

— M 45: an. 44, K 49. — 114: an. 45, K 13⁵⁰. — 177, alterum lemma: an. 45a, K 91. — 251: an. 46, K 10 eiusdem nidi Y 75⁵¹. — 471: 309, K 125, cf. Γ 155. —

N 98: laudat 66d, K 45⁵². — 361: 313, K 73c, cf. E 3707⁵³. — 562: 345, K 139. —

O 131: an. 45, K 5⁵⁴. — 950: an. 50, K 140⁵⁵.

Π 527: an. 53, K 80. — 730: an. 54, K 141. — 747: an. 55, K 50. — 945: an. 63, K 108, eiusdem nidi Y 488⁵⁶. — 1094: 303, K 142. — 1167: an. 56, K 36. — 1248: 344, K 143. — 1638: an. 57, K 54. —

Σ 175: 299, K 144. — 686: an. 58, K 110. — 1099: K 64, 11⁵⁷. — 1145: an. 59, K. 58, 14—15⁵⁸.

T 641: an. 60, K 21, Theonis⁵⁹.

OI 35: an. 61, K 146. —

Y 43: an. 62, K 81. — 75: an. 46, K 10, cf. M 251. — 488: an. 63, K 108, cf. Π 945. 523: an. 64, K 48. —

⁵⁰ Suidae T 729 τὸ δὲ μοι, quod Kapp ad eundem Hecalae versum pertinere putabat, scholium Iliadis A 41 esse Ada Adler monstravit.

⁵¹ Glossam AI 17 huc pertinere non dixerim, nam in versu genetivi forma Αιγάλεω legitur, non Αιγάλεως.

⁵² Inde sequitur Hecalam haec iurandi verba aliquanto prius dixisse, quam fragmenti 49 verba dicta sunt (a Theseo, ni fallimur).

⁵³ ἔρωσ corruptum ex εῦρωσ nisi nimis audax coniectura videretur, libellarium interim dictata scripsisse putaverim; „evros“ et „eros“ enim auditu facile confundi possunt.

⁵⁴ Post σκηπάνιον sequebatur scholium hanc vocem interpretans, a libellario omissum (simile glossae Suid. Σ 575 fuerit). Lacunam iam Naeke statuit. De supplendo nomine disceptari potest, nam qui nisi manu scipionem prehenderis? Potius igitur adiectivo haec lacuna explenda erit.

⁵⁵ Salustii est, ut vox κανδήλη testatur (hoc nomen apud Athen. 15, 701b legitur). De lucernis vitreis poeta loquitur earumque „caudis“, i. e. pedibus aut ansis, quae aliquo infigendae potius, quam manibus tenendae erant.

⁵⁶ Scholii unam vocem ὠχρίασασα singulae glossae πελιθνωθεῖσα adscriptam esse gl. Y 488 facile testatur. Seduli Suidae officinam inspicere hic possumus.

⁵⁷ Scholium a Suidae libellario non integrum lexico insertum est, nam lemma cum scholio non congruit. Quae inter lemma et sequentia verba exciderunt, adiectivum σπιθήεις a voce σπιθή derivatum esse dicebant. Quod libellarius non enotavit, quia cum lexici glossae primis verbis fere congruere videbat. Addidit igitur ea tantum, quae nova sive alia esse censebat.

⁵⁸ Si recte adhuc Suidae lemmata dispeximus, lacuna post στόρνησιν statuenda est, non ante hoc nomen.

⁵⁹ cf. sch. Nicand. Alex. 445.

Φ 15: an. 64a. — 558: an. 65, K 43. — 667: an. 26, K 131, cf. E 2177. —

X 607: an. 66, K 19. —

Huic indici nonnulla frustula addenda sunt, quae Ada Adler praeunte Callimachi esse putamus. Donec novae papyri nova nos docebunt, Heckerum secuti haec fragmenta Hecalae esse censemus. Non raro etiam Theonis doctrinam offendimus, et bis Epaphroditi. Haec sunt.

H 128 fr. novum 17, cum scholio Theonis, cf. schol. Nicand. Ther. 371

ἡέρος ὄγμοι· αἱ ὄδοι, οἱ τόποι

M 1375 fr. novum 18, item, cf. schol. Nic. Ther. 308.

μυδῶσαν· ἔζουσαν

Π 1679 fr. novum 19. Item, cf. sch. Nicand. Ther. 241.

πλαδαρόν· χαῦνον, ὑγρόν. πλάδας γὰρ καὶ πλαδῶσεις.

1967 fr. novum 20. Item, cf. sch. Nic. Ther. 875.

πολύθρονον· πολυφάρμακον

Quae sequuntur, alterius scholii sunt: θρόνα γὰρ τὰ ἄνθη. Ὅμηρος (Il. 22, 441), τάττεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ πανούργου. Epaphroditum sua Homeri versu stabilire videmus⁶⁰.

3076 fr. novum 21. Theonis, cf. sch. Theocr. 3, 32b, et Epaphrodito. ποιηφάγον· τὴν σταφυλολόγον· ἢ τὴν τοὺς ἀσταχῆας ὀπισθεν τῶν θεριζόντων σωρεύουσαν⁶¹.

T 212 fr. novum 22 τέγγει· βρέχει. οἶνον πνευμόνα τέγγει, φίλης δ' ἀπέχου Κυθερείης.

967 fr. novum 23. Extremi versus ultimum verbum esse videtur. τριγῆς· περιβολή, περιτείχισμα.

Y 97 fr. novum 24⁶². ὕληωροί· οἷς τὰ διὰ τῆς ὕλης ἔργα ἐκ φροντίδος ἐστί. λέγει δὲ τοὺς φύλακας τοῦ ἔρους.

Ψ 113 fr. novum 25 ψισθεῖεν· φωμισθεῖεν, τραφεῖεν διὰ φιχῶν.

⁶⁰ Lemma accusativam formam habet. Alterum scholium, quod hoc adiectivum etiam ad nefarios pertinere dicit, Medeam designari monstrare potest.

⁶¹ Scholium, non lexicis glossam esse lemmatis forma accusativa monstrat. Hypomnematastae (duos esse ἢ prodit) Hecalam designari suadent (τὴν).

⁶² Lemma eosdem numeros prodit, qui Apoll. Rh. 1, 1227 leguntur. At Arnaldus erravit, nam schol. Ap. Rh. 1. 1. deas respicit, Suidae locus viros. Ceterum Apollonium saepe unam alteramve rem melius exprimere conatum esse, quam Callimachus, omnibus notum est.

Quam examinavimus adeo longa series ea Hecalae frustula continet, quae unus Suidas nobis servavisse videtur. Nunc eos locos intueamur necesse est, qui verba Callimachea laudant etiam aliunde nota. Ne multa: etiam haec altera series ex Hecala oriunda est, nam ubique Suidam sua dedisse videmus. Testimoniorum duas series invenimus: unam, ubi Suidas et alius fons, e. g. Photius, eodem hypomnemate aut (rarius) lexeon libro usi eandem rem narraverunt, ita tamen, ut Suidas aut aliis verbis, aut plura diceret quam ceteri, alteram, ubi Suidae nihil commune est cum alio eiusdem frustuli fonte. Unum igitur Suidam sua servavisse videmus, nec ex aliorum libris pendere, quos cum eo componere possumus. Magni praeterea aestimandum est nonnullos horum locorum nunc papyrorum ope Hecalae tributos esse. Pauca exempla excerpisse sat erit.

a. Suidas A 1224 ἀλλικὰ χλαμύδα κατὰ Θεσσαλοῦς, ἀλλικα — ἐνέ — τησιν.

EM ἀλλιξ — σημαίνει δὲ κατὰ Θεσσαλοῦς τὴν χλαμύδα. ἀλλικα — ἐνέτησιν. Ambo lexicā sua ex eodem hypomnemate habent, versus nuper a papyro Hecalae tributus est.

b. Suidas A 1430 ἀλυκρά· χλιαρά. γέντο δ' ἀλυκρά.

EM ἀλυκρόν· γέντο δ' ἀλυκρά. Suidas scholii frustulum servavit, EM omisit. Haec scholiorum frustula, quae alibi non plus leguntur, maximi momenti esse putamus.

c. Suidas A 244 ἀγκάσσασθαι interpretatur, schol. Hom. II. 5, 99 γύαλον (fr. anon. 331, K 73a).

Huic seriei frustulorum, Hecalae tribuendae, hos Suidae locos adnumerandos perspeximus.

A 244: fr. an. 331, K 73a⁶³. — 636: fr. 216, K 18; scholii partiu-
uncula, hic solum servata, locum Hecalae vindicat. — 1224, cf. E
1268: 149, K 41; Hecalae dat papyrus. — 1430: an. 6, K 22; cf. ad
A 636. — 1657: 234, K 85⁶⁴. — 2801: an. 20, K 77; cf. E 10, ubi

⁶³ Cum sch. Hom. E 99 et Eust. 526, 42 nihil commune habet, nam plane alias res respicit.

⁶⁴ Steph. Byz. et Apoll. Dysc. de Deceleae nominis declinatione scripserunt; E. gen. Epaphroditi etymologiam praebet, e lexeon libro videlicet; EM hypomnematis in Hecalam frustulum esse videtur, nam verbum ἀμπερέω ut lemma excerpit, non secus ac Suidas ipsius versus formam ἀμπερέοντες.

Epaphroditi etymologia legitur⁶⁵. — 3092, cf. EI 49: 451, K 116. — 4161: 237, K 15; Et. gen. librum laudat et Salustium. — 4255, cf. A 149⁶⁶: 238, K 121. — 4557: hypomnema fr. 183, K 122; EM sua e fonte grammatico habet. — 4686⁶⁷, cf. Δ 59: 110, K 96. —

B 70: 66e, K 38. Suidas hypomnema excerpit, ceteri lexeon libros. — 447: 157, K 32b. Suidas ipso hypomnemate usus est⁶⁸. — Γ 90: an. 13, K 124⁶⁹. —

Δ 59, cf. A 4686, Π 2072: 110, K 96⁷⁰. — 347: 51, K 39⁷¹. — 946: 245, K 7⁷². —

E 10: an. 20, K 77⁷³. — 523, cf. K 1894: 53, K 78. Grammatici Hecalam citant⁷⁴. — 800: 434, K 53⁷⁵. — 854: 290, K 101a⁷⁶. — 1268, cf. A 1224: 149, K 41, 11. — 3064: 249, K 56. —

EI 49: 451, K 116⁷⁷. —

⁶⁵ Obliqua etymologia: sanguis vere abundat, inde ἔαρ appellatur.

⁶⁶ Quia „apud Callimachum“ in extremo scholio legitur, a libellario potius adscriptum putaverim, non totam glossam e lexeon libro oriundam. Ordo hypomnematis est: lemma, scholium, laudatus versus.

⁶⁷ „Glossa ab ipso Suida interpolata“: non interpolatam dixerim, sed secundum litterarum ordinem suo loco insertam, ex eodem lemmate cum scholio, quod Δ 59 legitur.

⁶⁸ Cyrilli fons, cum lexeon librum conscriberet, eodem hypomnemate usus est, atque Suidas et EM.

⁶⁹ Unum γέγειαι lemma est, βόες ab hypomnemata viva voce dictum.

⁷⁰ Initii pars apud Suidam brevior, cetera pleniora. Ex eodem igitur hypomnematum libro Suidas et E. gen. ad suum arbitrium aut plura aut pauciora descripserunt. E. gen. etymologia Epaphroditi esse videtur.

⁷¹ Choeroboscus Callimachi carmen exscripsit, Suidas hypomnema.

⁷² Suidae libellarium duo scholia, ad eundem versum pertinentia, seorsum scripsisse facile coniecerim, nam prima glossae pars eandem formam accusativam praebet atque poetae versus, altera mutatam, ut EM.

⁷³ Eustathium sua memoriter laudare dixeris: ἕτερος δέ τις, ἔνθα περί ληστηρίου γράφεται. Multa vestigia doctum episcopum Theonis libris, in Lycophronem, Theocritum, Callimachum, alios scriptis, impigerrime usum esse produnt.

⁷⁴ Ammonius ipsum Callimachi librum novit eiusque locutionem vituperat; omnia lexica ad eandem glossam κοεῖν = νοεῖν redeunt, quae tamen recta via cum Suida coniungi non potest.

⁷⁵ Quisque aliter nomen interpretatur; fortasse tria hypomnemata pro fonte fuerunt. Et. Flor. hic mutilum est.

⁷⁶ Duo scholia diversissima. Quae in scholiis Homericis A 98, B 825 laudantur, a scholiasta loci illustrandi causa aut ex ipso Callimachi libro, aut memoriter laudata sunt.

⁷⁷ Falsum εἰδουλισα libellarii lapsus esse videtur.

H 399: an. 28, K 124. —

I 712, cf. Π 1583, T 248: 510, K 79. —

Θ 12: an. 31, K 24. —

K 201⁷⁸: 66c, K 16. EM Hecalum laudat. — 567, cf. Ψ 149 184, K 82, 1. — 1195: 356⁷⁹. — 1269: K 93⁸⁰. — 1843: 478, K 97. — 1917: an. 37, K 135. — 1953: 66, 1, K 72 1. Lemma unius vocis, non duarum, cf. ann. 69. — 2515: 308, K 136. Apud sch. Hom. II. iudicium de poetae verborum copia. —

Λ 71: 178, K 27. Theonis, cf. sch. Nic. Ther. 109. — 207, cf.

Δ 946: 245, K 7. — 588: 66e, K 38⁸¹. —

M 556; continuum sequebatur Π 1597⁸²: 124, K 137. —

N 551: 385 *Νωνακρίνη λέγεται ἡ Καλλιστώ*. Hypomnemata aperte hoc nomen in digressione commemoratum esse testatur. Ipsius Callimachi verbum (unum saltem) recuperamus, in extremo versu collocatum, ni fallimur. Si tot hypomnematis frustula carmini de Hecala et Theseo data sunt, etiam hoc ei dandum est, nam glossae formula eadem est. Homeri scholium non obloquitur, nam mythum narrat, nec plura.

Π 161: 48, K 104. — 1583: 510, K 79. — 1597, cf. M 556: 124, K 137. — 1979: 477, K 98. — 2072: 110, K 96. —

T 248, cf. I 712: 510, K 79. — 357: 256⁸³. —

⁷⁸ Lemmatis verborum inversum ordinem ab ipso hypomnemata oriundum putaverim, cum in collegio Hecalum vivo sermone explicaret et forte post verum lemma (unum nomen *Κάλα*) etiam adiectivum commemoraret. Hypomnematis primum exemplar in collegio exceptum esse iam supra veri simillimum esse diximus.

⁷⁹ Suidae locum nec Schneider nec Kapp enotaverunt. Est tamen eiusdem generis lemma cum scholio, ut permulta alia. Nominativus pluralivus hypomnematis locum prodit, non lexeon libri. Numeros dactylicos quicumque facile agnoscet. Etymologia Theonis est.

⁸⁰ Nominativus optime cum alterius versus altero nomine congruit; pace Idae Kapp scholium a Salustio scriptum esse affirmaverim, nam nimis simplex est (nobis „banalis“) et nullam etymologiam profert.

⁸¹ Et. scholium omittit, Suidas poetae verba. Etymologiam Theonis esse dixerim.

⁸² cf. sch. Soph. O. C. 314 (Salustii), cui cum his Suidae locis nihil commune.

⁸³ Hanc glossam et EM *τέρπνιστον* ex eodem Callimachi versu exscriptam esse cum Ada Adler suspicari tibi quoque placebit. Ideo non *τέρπνιστοί*, sed *τέρπνιστον* scribendum esse iudicabis.

Y 38: 42, K 64, 13. Lemma unius nominis, cf. ann. 69. — 48: 475, K 89⁸⁴.

Ψ 149, cf. K 567: 184, K 82.

g.

Quaedam restant, quae certo libro vindicari non possunt.

Y 103 fr. novum 26 ὑμέλην στείραν, ἄγονον. Primae vocalis natura ignota; si brevis est, frustulum Hecalae dandum. — Duo frustula in iambos cadunt: Π 85, an. 52 παλιμβαλής ὁ ἀνάταυρα πεσών, ὁ ὕπιος. — T 695 fr. novum 27 τιττυβίξετε· ποιὸν ἦχον ἀποτελεῖτε.

Cf. supra § b, ubi iam duo iamborum hypomnematum initia a Suida excerpta esse vidimus.

Sex loci sequantur, quos ideo Callimacheos putaverim, quia cum Theonis doctrina coniuncti sunt.

O 306, fr. novum 28 (incertum) ἔμπιος λειμών, cf. sch. Nic. Alexiph. 7. — Π 1536, fr. novum 29 (incertum) πηρίν πηρίνος· τὸ αἰδοῖον, cf. sch. Nic. Ther. 586. — P 38 et 254, fr. novum 30 (incertum) ῥώξ, cf. sch. Nic. Ther. 715. — P 275, fr. novum 31 (incertum) ῥοιζήδον, cf. sch. Nic. Ther. 556. — Σ 1062, fr. novum 32 (incertum) στέρφος, cf. sch. Nic. Alex. 248, sch. Apoll. Rhod. 4, 1348.

h.

Loci Callimacho falso vindicati hi sunt: AI 31, an. 16, sustulit Ada Adler. — 115, an. 17, sustulit Ida Kapp. — E 2080, an. 25, pugnat cum Callimachi arte metrica. — 3542 nihil commune habet cum fr. 82d, nam ibi de dea sermo, apud Suidam de quodam oppido. — H 250, an. 27, K 133, sustulit Ada Adler. — 476, an. 29, sustulit Reitzenstein Gesch. der griech. Etymologika 160, 7. — K 743, an. 33 Pindari est, Isthm. 4, 66, Ida Kapp 8, 18. — N 428, an. 47, iam Schneider invitus suis inseruit. — Π 44, an. 51 sustulit Ida Kapp.

22. De ipsius Photii libro.

Duo tantum frustula in Photii lexicis initio⁸⁵ leguntur, et certorum quidem librorum.

⁸⁴ Choeroboscus eodem hypomnematate usus est, quo Suidas. Hic, labore voluminis conscribendi iam vergente, (littera ypsilon, ex ultimis quarta) pauca mutuatus est, multa omisit.

1. *Aetia*, prologus, v. 33. fr. 323 (o) R., p. 3, 2. E lexeon libro. Callimachus iuxta Homerum.

2. *De certaminibus*, fr. 1 R. p. 69, 13 Ἄκτια. ἀγὼν παλαιός. Omnia tria verba ipsius Callimachi sunt.

Perpauca sane. Sed nunc inter omnes constat lexica, quae Etymologicum Magnum, genuinum, Gudianum appellamus, omnia tria (ut de codicibus Florentino multisque ceteris taceamus) ex eodem volumine oriunda esse, quod Photius patriarcha Constantinopolitanus olim condendum curavit.

23. De Etymologico genuino.

Patriarchae Photii lexici primum exemplar nondum editum est, excepta prima partiuncula⁸⁵. Eis contenti essemus necesse erat, quae olim Reitzenstein protulit⁸⁶ quaeque in libris legi possunt, quos R. Pfeiffer et C. Wendel nuper ediderunt⁸⁷. Libros manu scriptos ipsi adire non potuimus.

Non tam raro in rebus minoribus Etymologici genuini testimonia, melius edita, quam olim Etymologici magni volumen, aut Callimachi versus emendari iusserunt, aut locos incertos poetae reddiderunt. Photii libellariorum officinam non tam bene perspicere possumus, quam Suidae eiusque collegarum. Hoc tamen dicere audemus — omnia fere, quae in Etymologico leguntur, e lexeon libris excerpta esse, quorum auctores partim ipsa scriptorum hypomnemata, partim priorum temporum lexeon libros exscripserunt. Fortasse tamen futurus editor Etymologici inter tot Oriones, Philoxenos, Seleucos etiam Salustium Photii lexici fontem fuisse dicet, nam — aut fallimur, libellariorum breuiloquentia decepti — Salustius eundem in modum in extremis glossis laudatur, atque hi ipsi Oriones et Seleuci. Raro tamen hunc Salustium offendimus.

Lexici loci examinati pauca Callimacheis addiderunt, plura demerunt. Omnia incerta frustula, non a quovis noto Callimachi hypomnemata laudata, sed sine poetae nomine in lexeon libris

⁸⁵ R. Reitzenstein, *Der Anfang des Lexikons des Photios*, 1907.

⁸⁶ *Inedita poetarum Graecorum fragmenta. Index lectionum*. Rostock, 1890—91, 1891—92, 1892—93. (brevius scribemus R. ind. 90—91). *Geschichte der griechischen Etymologika*, 1897 (brevius scribemus R. cum pagina et glossa).

⁸⁷ *Callimachi fragmenta nuper reperta* ed. R. Pfeiffer. Editio maior. Bonnae 1923. C. Wendel, *Scholia in Theocritum*, Lipsiae 1914. *Scholia in Apollonium Rhodium vetera*. Berolini 1935.

citata, nequaquam poetae Cyrenensi vindicari possunt. Ideo plura fragmenta anonyma Schneideri tollere coacti sumus. Quae ad fata librorum fastosque — omnia Callimachea, Photii tempore volumini illi inserta, non ex eius aevi libris manaverunt, sed e veteribus libris, iam ante quingentos aut octingentos aut mille annos conscriptis. De libris Callimacheis, qui Photio fortasse noti fuerunt, nihil testari possunt. Etiam ea, quae de Salustii libris Callimacheis dicere ausi sumus, a viris doctis, Etymologicum genuinum edituris, denuo examinanda erunt. Haec repperimus.

A. Certorum librorum frustula.

1. *Aetia*. Prologus v. 33 fr. 323. R. ind. 90—91, 6⁸⁸, ex Herodiano.

Libër I, libellus 1 *de Gratiis*. fr. 12, PSI XI 1217, 6 (A fr. 1, 6), sch. Apoll. Rhod. 1, 1297 app.⁸⁹. Orion e Theone. — SF 32, fr. 163, sch. Ap. Rh. 4, 425. — Libellus 2 *de Thiodamante*, fr. an. 117, Pf. fr. 7,35 *R. 26, 11 gl. 77, e *Philoxeno*. — *Locus incertus*. fr. 17 (non, ut R., fr. 168) R. 329, 7 gl. 15. Theonis. Inde Philo — Serenus — Photius.

L. II, libellus *de Zancle*. fr. 502, Pf. fr. 50, P. Oxy. 2080, 72—73. R. ind. 90—91, 12 nr. 24.

Libër incertus. fr. 109, Pf. 8, 11 sq. sch. Theocr. (supra § 20) p. 38 app. Prima pars⁹⁰ Theonis, altera⁹¹ Didymi hypomnema reddere videtur. Exscriptum e Methodio. R. 32, 18 gl. 118⁹². — Fr. 168, R 326. Orus e Theone⁹³.

⁸⁸ gl. βάλε.

⁸⁹ Legendum παρά τὸ ὅσοι καὶ τὴν ἑλιγγα nec quicquam mutandum. Scholium, quod Callimachi versum sequitur, a libellario pessumdatum facile corrigi potest, quoniam etymologia explicatur: παρά τὸ παρά τὸ ἑστυὸν εἰλεῖσθαι eqs. Altera etymologia ἢ παρά eqs. non nova quaedam est, sed eadem, ex alio exemplari exscripta, nec diligenter exscripta.

⁹⁰ τὸ ἀγροικικόν — ποτήρια.

⁹¹ κοινοτέρως —

⁹² Methodius „negativas“ etymologias ἄμυστις παρά τὸ μὴ μύειν protulisse videtur. Cuius autem sint, dicere non ausim.

⁹³ Huius glossae fons (cf. Reitzenstein l. l.) Theonis hypomnema in Callimachi Aetia est.

L. III, locus incertus. fr. 108. R. ind. 90—91, 12 nr. 23, Artemidori⁹⁴. R. glossam Methodio dat. fr. 108 primi versus initium scribendum τὸν μὲν —. Libellus ultimus *de Cydippa*. fr. an. 70, Pf. 9, 34 *R. 20, 30, gl. 39. R. Methodio dat.

2. *Hecala*. § 2. fr. 66, K 72, R. 249⁹⁵. Theon, inde Salustius, inde Photius. — § 4. fr. K 93, Pf. 36, R. p. 54; ind. 90—91, 15 nr. 27—28. Salustius, inde Seleucus, R. 172. — § 7. fr. 41, K 1⁹⁶. R. ind. 90—91, 14⁹⁷. Salustii. — § 8. fr. 44, K 42. sch. Theocr. 4, 50/51d app.⁹⁸. Methodius. — Fr. 66e, K 38. R. ind. 90—91, 14⁹⁹, e libro Salustii, etymologia Theonis. Fr. 237, K 15. R. ind. 90—91, 14¹⁰⁰. Epaphroditus, inde Salustius, inde Photius. — § 11. fr. 234. R. 30, 5 gl. 105¹⁰¹. Methodius ex Epaphrodito. Ib. gl. 106¹⁰². — *Loci incerti*. fr. 110. R. ind. 90—91, 14¹⁰³. — fr. 238. R. ind. 91—92, 19¹⁰⁴. E Didymo. — fr. 252b. R. ind. 90—91, 13 nr. 25. — fr. 478. R. ind. 91—92, 4¹⁰⁵. — K. 153. R. ind. 90—91 nr. 26. Ob Salustii nomen et rem narratam hic inserendum videtur.

3. *Iambi*. IV, Dieg. 8, 21, Pf. 27¹⁰⁶. R. ind. 90—91, 9 nr. 20. Theon, Epaphroditus, Salustius. — Loc. incert. fr. 98c, R. 321, 27 gl. 30. Orus.

⁹⁴ οὕτως Ἀρτεμίδωρος „inde Methodius“ R. Methodius non commentarium a Theone et Artemidoro editum, sed Artemidori lexeon librum excerpit. Callimachus iuxta Homerum. III libri nomen monstrat hunc locum non e III libri hypomnematate esse.

⁹⁵ gl. ἀρπίδες. οὕτως Σαλούστιος. Perinde ac Suidas etiam Photius, Salustii hypomnematate usus, glossam enarravit. Etymologia Theoniana.

⁹⁶ Eadem apud Suidam, E 345, ex Epaphroditi lexeon libro.

⁹⁷ gl. Ἐκάλη.

⁹⁸ E Theonis hypomnematate in Hecalam; fr. 230 versus Hecalaei causa laudatur, ex alio carmine, ut numeri (pentameter) monstrant.

⁹⁹ gl. λιπερνῆτις.

¹⁰⁰ gl. ἀσκάντης. Etymologia Epaphroditi est, cf. Epaphr. fr. 12 L. Quo Salustius usus est: οὕτω Σαλούστιος εἰς τὴν Ἐκάλην Καλλιμάχου.

¹⁰¹ gl. ἀμπρόν.

¹⁰² gl. ἀμπρεύω. Glossa 106 Theonis est, et propter etymologiam et quia Lycophro laudatur (ad v. 635).

¹⁰³ gl. θανάκης.

¹⁰⁴ gl. ἀστρίς. — Διδυμος ἐν τῇ περὶ παθῶν.

¹⁰⁵ gl. Κλύμενος. Salustio tribuit R., recte, ut nobis videtur.

¹⁰⁶ Salustius e Theone et Epaphrodito.

4. *De avibus*. fr. 100c 1. R. 95—96¹⁰⁷, sch. Apoll. Rh. 1, 1049, 21 app. Theonis.

5. *Hymni*. 1, 48. R. 13, 15 gl. 9. — H. 3, 45. R. 28, 5 gl. 90. Methodius. Hic Theonis scholium in hymni locum latet. — H. 5, 48. R. 31, 11 gl. 112¹⁰⁸. Methodius. — H. 6, 27. R. 36, 7 gl. 146¹⁰⁹. R. Methodio dat. — H. 6, 86. R. 25, 13 gl. 73¹¹⁰. Methodius ex Herodiano.

B. *Frustula incertorum librorum.*

Fr. 148. R. ind. 90—91, 10 nr. 21¹¹¹. Orionis. — Fr. 230, sch. Theocr. 4, 50/51 d¹¹². — Fr. 252a. *R. ind. 90—91, 13 nr. 25, e lexeon libro. — Fr. 324 *sch. Apoll. Rh. 2, 366a app.¹¹³. — Fr. 331v. 2. R. ind. 91—92, 3, e Philoxeno. — Fr. 449 *R. 326, 1 Oro dat. — Fr. 460. R. 245, infra, gl. 6; 246, 2¹¹⁴. — Fr. 479, sch. Apoll. Rh. 1, 1075—77a app.¹¹⁵. — Fr. 518. R 9^{1/2}. 15, 19 gl. 19, e Choerobosco. R. Methodio dat. — Fr. 560, Pf. 49. R. 13, 10 gl. 8. Methodii. — Fr. an. 73. R. 37, 22 gl. 154. Et gen. Callimacho reddidit.

¹⁰⁷ Hic locus optime monstrare potest, quomodo male segnis libellarius bonum scholium in pessimam lexi glossam contrahere potuit. — Oratio recta ipsius Callimachi verba prodit ἔστι δὲ γένη ἱεράκων ὀκτώ.

¹⁰⁸ Quae R. e schol. Apoll. Rh. 1, 133/38 aut 4, 1091 sumpta putat, eo non quodrant. Methodium Theonis scholio in Callimachum usum esse putamus.

¹⁰⁹ Theonis, ob etymologiam. Lexici glossa misere decurtata est.

¹¹⁰ Prima pars Theonis est, Simonidem testem advocantis, altera ἡ ἀπό τοῦ eqs. Herodiani; ambas glossas coniunxit Methodius. Reitzenstein recte monet Methodium saepe Callimachi verba laudare.

¹¹¹ Callimachi versus similis verbi causa laudatur. Quem Orion exscripserit, dicere non ausim, vix Theonem. Nulla causa nos cogit hos versus Cydippae vindicare; quae Dietzler l. l. p. 9 attulit, omnia monstrant versus huic libello nequaquam dari posse.

¹¹² Theo hunc Callimachi versum laudat, ut Hecalae vocem (fr. 44) explicaret; unde citaverit, nescimus.

¹¹³ Photius et scholiasta Apoll. Rh. 2, 366a ambo ex eodem pleniore exemplari sua exscripserunt, item Et. Gud. 99, 16 de Stef., nam quisque trium alia omisit. Secus Wendel, Überlieferung d. Schol. d. Apoll. Rh. p. 73.

¹¹⁴ R.: e Choerobosco, orth. 273, 19. Scribendum φιδός.

¹¹⁵ Callimachi χότλων ἀντιασάντων sunt nec plura. ἔντομα μήλων novum lemma est, Apollonii versus 2, 926 ultima verba.

C. Fragmenta tollenda.

Qui versus sine poetae nomine in glossis laudantur, e lexeon libris oriundis, eorum originem Callimacheam, unius lexicī testimonio fulti, nequaquam demonstrare possumus. Tollimus igitur:

an. 71. R. 28, 8 gl. 76¹¹⁶. — an. 72, R. 29, 10 gl. 97¹¹⁷. — an. 100, R. ind. 91—92, 4¹¹⁸. — an. 126, R. 362¹¹⁹. — an. 131, R. ind. 91—92, 4¹²⁰. — an. 132, R. ind. 91—92, 4¹²¹. — an. 133, R. ind. 91—92, 4¹²². — Eandem ob causam refellendum putamus R. 32, 23 gl. 120, quod Reitzenstein Callimacho, dubitans sane, tribuere voluit.

24. De Etymologico Gudiano.

Hic ea tantum examinantur, quae iam in novis libris leguntur¹²³. Ambo Etymologica, et genuinum et Gudianum, multas glossas praebent e lexeon libris oriundas et saepe fontis nomine (Orus etc.) insignitas. Facile igitur lexeon glossas ab hypomnematum frustulis segregare possumus: — formula „lemma, brevis interpretatio, versus poetae, scholium“ — hypomnema prodit, formula „lemma unius verbi, plures etymologiae, tum demum poetae verba“ — lexeon librum.

Benigna Minerva ita accidit, ut maior pars glossarum, quae Callimachi verba nobis servaverunt, in Gudiano alia esset, quam in genuino. Similes sat erit brevissime enumerare¹²⁴.

A. Certorum librorum loci.

1. *Aetia*. Prologus, v. 35, fr. 286. EGu. 232, 23, e grammatico.
- L. III*, libellus de Cydippa, v. 34. fr. an. 70 111, 18 (R. 115, 23 gl. 49).

¹¹⁶ Philoxeno dat. R.

¹¹⁷ E lexeon libro (οἶον). ideo liber plane incertus.

¹¹⁸ gl. λοφνίθας.

¹¹⁹ gl. ἐνάσσω.

¹²⁰ gl. λοισθοσ και λοισθιος.

¹²¹ gl. πόκτος.

¹²² gl. ῥά σφι. E libro quodam de dialecto Dorica oriunda esse videtur.

¹²³ Etymologicum Gudianum ed. de Stefani. I 1909 sq. Addidimus etiam glossas, quas Reitzenstein Gesch. e reliqua parte edidit.

¹²⁴ fr. an. 70: 111, 18. — fr. 66: 204, 5. — fr. 41: 438, 22. — fr. 100 c 1: R. 96. — hy. 1, 48: 105, 20. — fr. 324: 99, 17. — fr. 449: 190, 13.

Incertorum librorum. fr. 160, 320, 9. Salustii ex Epaphrodito¹²⁵? — Fr. 201, 533, 2¹²⁶.

2. *Hecala.* § 1, digr. fr. 66, K 72, 204, 5. Salustii. — Fr. 451, K 116, 409, 13, lexeon liber e Theonis hypomnemate. — § 7, fr. 41, K 1, 438, 22, e Seleuco. — § 9a, fr. 61, K XI, 526, 20 e Seleuco.

3. *Iambi.* Locus incertus. *82c, Pf. 16, 239, 18. Salustii¹²⁷?

4. *Hymni.* 1, 5. R. 128, 26 gl. 179¹²⁸, lexeon liber ex hypomnemate. — H. 1, 59, — 502, 22, Seleucus ex hypomnemate¹²⁹. — H. 1, 66, — 539, 19¹³⁰. — H. 1, 68, — 28, 22¹³¹. — H. 1, 74, — 302, 26. Theonis¹³². — H. 2, 15, — 435, 24¹³³. — H. 2, 112, — 75, 5 ex Agathia (2, 30) recta via. — H. 6, 27, — 123, 11 ex hypomnemate¹³⁴.

5. *Choliambi.* I fr. 86, Pf. 10, 5 (P. Oxy. 1011, II versus 5 et

¹²⁵ Etymologia obliqua Epaphroditi est. Cui Salustium suam addidisse putamus.

¹²⁶ Ipse poetae versus excidit, a libellario seriore omissus. Similis etymologia schol. Nicand. Alex. 81 legitur. — — και K. ἐλαίας τὸ αἶμα τὸ θαῦρον εἶπεν sequitur versus fr. 201. Haec non Callimachi versum reddunt, sed ipsius scholiastae verba sunt, corrupta dumtaxat. Fr. 527 igitur tollendum.

¹²⁷ ἐν ὑπομνήματι λάμβων Κ—ου. Laudandi modus totam glossam ex hypomnemate exscriptam prodit; lemma unius vocis est, cum scholio. Duae etymologiae hypomnematis librum iam iterum editum esse testantur.

¹²⁸ gl. ἀμφήριστον. Eadem brevissime schol. Call. h. 1, 15, omni etymologia ommissa.

¹²⁹ Lemma duorum verborum. Cum scholio ad 1. brevissimo non concinit.

¹³⁰ Et scholium et Etymologici Gudiani glossa eandem vocem illustrant.

¹³¹ Haec glossa non solum nominis etymologiam praebet, sed etiam mythum de aquila, Iovis socio; hypomnematis igitur frustulum est. Aliud, crudelissime decurtatum, in hymnorum libris legimus. Qui Et. Gudiani exemplaris etymologiam protulit, alpha intensivum novit.

¹³² Etymologia e rerum indole. Idem scholium, brevissimum factum, ad Call. l. l.

¹³³ Callimachi versus, sine poetae nomine, legitur 436, 20. Post και ὁ ποιητής Homeri versum excidisse putamus et Callimachi nomen, nam poeta Homerus appellatur, non Callimachus. Notamus Homerum iuxta Callimachum laudari, ut saepe in grammaticorum libris.

¹³⁴ cf. R. 36, 7 gl. 146. Apud unum E. Gu. superest δοκεῖ δέ μοι eqs., ubi hypomnematae (Epaphroditi?) vocem audimus.

1363, 5 coniuncti), — 99, 23¹³⁵. — IV fr. 93, Pf. 9, 211, — 48, 21, e Didymo¹³⁶? — Incertum. fr. 88, Pf. 21, — 87, 24, e lexeon libro¹³⁷.

B. Incertorum librorum frustula.

Fr. 62 (82d), — 557, 27, Stefani: e Choerobosco¹³⁸. — Fr. 12 9, — 53, 19, e lexeon libro. — Fr. 130, — 189, 13, ex Epaphrodito¹³⁹. — Fr. 159, — 312, 18. Hic fons Schneiderum fugit. — Fr. 200, — 294, 22 e lexeon libro¹⁴⁰. — Fr. 153, — 217, 22 (de Aetiis nihil constat). Epaphroditi¹⁴¹. — Fr. 243, — 330, 14¹⁴². — Fr. 250 solum a, — 574, 10, R. 159, 12 gl. 15 e Seleuco¹⁴³. Ambo, a et b, — 574, 17 (a: 20; b: 22). Etymologia Theonis est¹⁴⁴; versus 250 a et b nullo modo coniungendi. — Fr. 325, — 256, 15, ex Epaphroditi Odysseae hypomnematate, fr. 46 Lue. — Fr. 343, — 162, 18. Prima etymologia Theonis esse videtur, altera Epaphroditi. — Fr. 379, — 235, 3. Hunc locum verum Callimachi fr. respicere iam diximus. — Fr. 401, — 174, 6, e libro grammatico. — Fr. 449, — 190, 13. — Fr. 450, — 344, 22. Lexeon liber ex Epaphroditi hypomnematate, propter obliquam rationem etymologiae¹⁴⁵. fr. novum 34

¹³⁵ Huc inserere iussit Lobel, Gnomon 10, 1934, 439.

¹³⁶ Nam multi poetae laudantur, inter quos Hesiodus.

¹³⁷ Numerorum causa potius choliambis vindicare placuit; fortasse iamborum locus est. Callimachi versum etiam etymologia sequitur παρά τὸ μὴ λείβεσθαι καὶ σπένδεσθαι. Cuius sit, non liquet.

¹³⁸ Notandum ἔχω δὲ τὴν χρῆσιν παρά K—φ: ipsum doctum grammaticum in collegio audimus.

¹³⁹ οὗτω Ἐποφρόδιτος i. e. in lexeon libro.

¹⁴⁰ Hunc versum Pfeiffer, dubitans tamen, incerto Aetiorum libro dedit, fr. 5, 30; Lobel oblocutus est, Hermes 70, 38.

¹⁴¹ EM ambos versus servavit, nequaquam inter se coniungendos; E. Gu. unam tantum etymologiae partem cum Epaphroditi nomine eo loco, ubi libellarius fontem suum laudare solet.

¹⁴² Callimachi verba haec tria sunt εἰς δᾶν ἐρχομένων. Quae Schneider addidit, scholii verba sunt: sch. Hom. II. 14, 387 εἰς δᾶν (id est) ὀπλισμέν ἔπιον, similiter Cram. An. Ox. IIIp. 239 ὀπλισμένων ἔπιων (eadem glossa corrupta); ἄργος, quod sequitur, fortasse depravatam ἐρχομένων est.

¹⁴³ Prima glossa 574, 10 Callimachi verborum usum damnat: κακῶς δὲ K. τῶν βοῶν τὰς κοιλάς εἶπεν. Igitur non ex hypomnematate, sed e lexeon libro oriunda est.

¹⁴⁴ cf. schol. Nicand. Ther. 579.

¹⁴⁵ E. Gu. 344, 22 K. (fr. 450) Δελφός ἀνὴρ ἐμὸς ἱεροεργός· τὸ ἔθνος οἱ Πύθιοι, παρά τὸ ἀδελφοὶ τινες ὄντες, κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ α, ὅτι τὰ τοῦ Διονύσου μέλη σπαράξαντες οἱ Τιτᾶνες τῇ Απόλλωνι παρέθεντο ἐμβαλόντες λέβητι, ὃ δὲ παρά τῇ τριποδὶ ἀπέθετο. παρά τὰ τοῦ ἀδελφοῦ Δελφοὶ τὸ α ἀφαιρεθέντος.

ἡνέγκται ἢ θύρα EGu. 142, 8 E libro grammatico. Propter formulam „Homerus + x = Homerus + Callimachus“ hoc frustulum Callimacho vindicavimus¹⁴⁶.

C. *Fragmenta tollenda.*

an. 77, — 191, 14. Hoc frustulum, de cuius origine nihil notum est, cum cyclicum carmen redoleat, Callimacho porro abiudicandum est¹⁴⁷. — an. 89, — 425, 24. Nihil certi.

VII.

25. De diegeseon papyris.

a.

De papyro Mediolanensi.

Non huius libri est felix illud volumen, ab Achille Vogliano repertum, post primas Medeae Norsae et Hieronymi Vitelli curas¹, tam bonae frugis plenas², iterum edere. Paucis tamen ea, quae papyrus nobis novi de Callimacho attulit, exponere visum est.

Primum quidem de eo, qui has duodecim dumtaxat columnas conscripsit. Iam N. — V. virum illum inconstantem fuisse (p. 3) animadverterunt. Qui cum non sine multis mendis suiue inconstans librum scripsisset, postea pleraque menda diligenter correxisse videtur (p. 3). Tabula phototypa examinata (totam papyrus lucis ope redditam ut inspicere possemus, H. Vitelli et P. Maas folia photographa nobis comiter transmiserunt) haec videmus. Libellarius in litteris exarandis valde inconstans fuit, aegre

¹⁴⁶ E. Gu. 419, 12 sq. fortasse „ethnicarum onomasiarum“ locum narrat, quod tamen certis testimoniis fulciri non potest. Etiam Et. Gudiani glossa 146, 19 (e lexeon libro), de versus origine nihil testatur. An Callimachi?

¹⁴⁷ Ὀδυσσεύιον μέγα δῶμα.

¹ Papi della R. Università di Milano. ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ di poemi di Callimaco, a cura di M. Norsa e G. Vitelli. Firenze 1934 — XII. Quem librum Achilles Vogliano qua est comitate mihi dono dedit. Eorum, qui de hac papyri editione principe iudicaverunt, tres laudabo: P. Maas, Gnomon 10, 1934, 436 sq. R. Pfeiffer, Die neuen Διηγήσεις zu Kallimachosgedichten, S B Akad. München, hist.-phil. Abt. 1934 Heft 10. A. Koerte, A P F XI 1935, 231 sq.

² H. Herter, Bursians Jahresberichte Bd. 255, 1937, 65—217.

sollicitum fere dixerim; intuere, si placet, alpha litteram, ut unum tantum exemplum afferam, e. g. IV 30. In mendis corrigendis rectum, non pulchrum eum curavisse³ multae liturae immundae monstrant, e. g. III 39, nam scribam diligentem talia menda punctis appictis tollere solitos esse satis notum est. Scribae diligentiam praeter menda correcta etiam spatia demonstrant, quibus singula enuntiata distinguebat⁴. Haec eis, quae iam N. — V. viderunt, addenda videbantur⁵. Libro eorum ea, qua par est, diligentia examinato plura de scribae indole comperire possumus. Menda non correcta eum sat imperitum artis grammaticae fuisse produnt — ea dico, ubi ithacismus cum orthographia pugnat aut „Donati leges“ negleguntur⁶, ea autem, quae ante litteram correctam scripta fuerunt, eum tironem potius, quam sermonis communis litterarumque elegantiorum peritum fuisse testantur. Nam ter non apti generis littera libellarii loquendi consuetudinem, paganorum in modum, corruptam fuisse monstrat⁷, et Berenices nomen V 41 rusticum, non urbanum esse suspicamur⁸. Cum autem nonnullae voces inepte Dorice scripta legamus, scribam e Doriensibus oriundum esse arbitramur⁹. De gravioribus nihil certi dici potest. Litterae falso bis aut semel scriptae in omnibus fere libris manu scriptis leguntur. Quod autem ad litteras perturbatas¹⁰ — talia aut incuriae aut aegritudinis causa fiunt¹¹.

³ 6, 40, ut inconstans aut valde sollicitus, eaque de causa parum diligens, εν·θη· puncto addito corrigendum esse notavit (Εὐθύθημος, ut Lobel optime iussit) nec tamen correxit.

⁴ e. g. I, 44. Quae non omnia a N. — V. enotata sunt.

⁵ cf. etiam A. Koerte APF XI 281 sq.

⁶ η, ι, ε: saepe non recte scribi iam N. — V. notaverunt; praeterea ο et ω pluries falso scriptum et iota mutum crebro aut omissum aut falso additum, σσν — cum littera gutturali compositum sic, non σσγ — exaratum.

⁷ 7, 25 θεαν = θεαν, 8, 7 πολον = βολον, 10, 29 καθ = κατ.

⁸ 5, 41 Βερνίκης (cf. Brniga in lapide Rosettano).

⁹ 2, 33 θαφιλάς; 4, 30 Ἡρη τῆ Σαμίη; 8, 2 Ἐρμᾶν; huic accedit contrarium exemplum 11, 45 Παρρησίης, ubi libellarius, ne Dorice scribere videretur, pro legitima littera α falsam η scripsit.

¹⁰ 7, 7—8 κελευονθ — θον, λινον — λιθον etc. Οισύδρωσ autem ita scriptum est, ut scribi debuit; Ὀδρύσης, quod editores temptaverunt, non hominis, sed gentis sive populi nomen est; cf. etiam Koertel. I. 235.

¹¹ Lassum hominem nunc quoque, quamvis diligens sit, interdum falsa aut sensu carentia scribere animadvertere possumus. Sed haec potius ad medicos, non ad nos philologos pertinent.

Qui papyrum Mediolanensem scripsit, non ipsius poetae libro inspecto carmina brevius narravisse, sed iam ab alio narrata ex exemplari quodam descripsisse videtur, IX 32. 33: hic lemma, perperam medio versui insertum, expunctum et iterum in novi versus initio scriptum est. Hoc prius exemplar mutilum fuisse XI 19 ostendit, ubi novi enuntiati primam vocem legimus nec plura. Tum solum initium primi hymni narratur, vv. 1 fere ad 36.

Totum hoc Callimachi diegeseon volumen hypomnematum generi funditus contrarium est, nam hypomnema singulas minutasque partes locutionesque carminis eo ordine dispositas illustrandas curat, quo leguntur, hoc autem volumen tota carmina quam brevissime narrat, non multis annotationibus iudiciisque additis. Tum hypomnematis lemmata talia sunt, ut totum enuntiatum aut integram eius partem, aut pauca verba exhibeant, papyri Mediolanensis genus contra primum quemque carminis versum citat, totum et integrum, sed quoad numeri tantum observandi sunt; enuntiatum grammaticum versus integri causa praecisum est. N. — V. non sine controversiis de libri indole iudicaverunt, p. 12. Nobis, qui viam ad Callimachi carmina restituenda quaerimus, haec gratia esse visa sunt:

1. Qui carmina enarravit, lingua communi, ad sermonem Atticum non raro quam proxime accedente, usus est¹². Quare nullum fere papyri nomen verbunve idem esse potest atque id, quod ipse poeta scripsit¹³.

2. Hic illic ignotus ludi magister (nam haec non scripta esse, ut docti grammatici philologique ea legerent, infra monstrabimus) brevitati inserviens, cumque ipse aptam locutionem invenire non posset, Callimachi verba suis inseruit; poetae dicta semper numeri, non raro etiam sermo monstrat¹⁴, rarius enuntiati forma, ut e. g. Dieg. 7, 9 parenthesis, quae digressionem Callimacheam prodit, quare etiam 7, 6 παιδοκλέπτῃς ἐστίν parenthesis esse putamus. P. Maas

¹² e. g. 7, 9 ἀλλήλαιν, tum multi genetivi sing. in -έως exeuntes. Hac de causa 3, 36 (de venatore) ἐπειπενω in ἐπειπέν οἱ mutantēs verum nos invenisse et genuinam epimatoris locutionem restituisse putamus.

¹³ Ut igitur hac ex prosa oratione poetae versus (potius versuum particulas) recuperemus, divinatione (et Musarum benevolentia) opus est.

¹⁴ 6, 21 = fr. 95 δις λαβὸν ἀριστέιον 7, 15 = Pf. fr. 9, 229.

8, 29 προφθάσας δὲ νικᾷ (fr. novum 35) optime Callimachi esse dixit. Poetae verba leguntur etiam 5, 42 ὑπέσχετο κείνη (fr. novum 36) et 6, 22... ἐρῴεσθε¹⁶ (fr. novum 37).

3. Callimachi carminum „quinta essentia“ tantum, ut N. — V. dixerunt (p. 12), id est, merum argumentum narratum est. Digressiones, quas poeta ut ornamenta quaedam plane necessaria libellis suis intexuit¹⁷ nusquam fere referuntur, uno alterove excepto, ut in iambo VI digressio de Mopso, 9, 2—8¹⁸. At non cuiusvis est ex ossibus speciem formosam, ut ita dicam, restituere. Magnam igitur partem singulorum carminum etiam nunc, diegeseon papyro reperta, redintegrare non possumus. Et optime N. — V. (p. 13) de carminibus recuperandis dixerunt e narratione aut longiore aut breviori nihil de poetae libelli magnitudine aut exilitate iudicari posse. Callimachi epigrammata nunquam enarrata fuisse non mirum est, P. Maas Gnomon 10, 438. Quae autem de eis dixit quae carminibus inscripta essent, non tam apte dicta esse putamus. Nam magnis voluminibus exceptis, quibus ipsi auctores nomina indiderunt, nulli minori libello aut carmini, de epigrammatibus ut taceamus, quidquid inscriptum esse constat. Etiam Atheniensium tragoediis non tam raro poeta nihil inscripserat, recordare, si placet, Oresteae illius ab Aristophane laudatae. Multo serius ei, qui tales libros legebant, ipsorum commodi causa brevia nomina libris inscribenda inveniebant, e. g. Branchum, comam Berenices, multa alia.

b. De scholiis Florentinis.

Paulus Maas scholia Florentina et papyrum Mediolanensem eiusdem generis libros esse dixit, Rudolfus Pfeiffer et Alfredus Koerte ei oblocuti sunt¹⁹.

Primum quidem scholia Florentina non esse hypomnema videmus. Nam in SF singuli solidi versus praemittuntur, eodem modo paululum sinistrorsum eminentes (vide tabulam), ut in papyro Me-

¹⁶ μὴ λίην ἐρῴεσθε Koerte l. l. 237.

¹⁷ Digressionsstil p. 26 sq.

¹⁸ Avium colloquium (quod nunc nobis in manibus est) aut ipsius aviae hospitium, a veteribus tam celebratum (μέλπω δὲ γράσς τῆς φιλοξένου τρόπου), ut duo saltem Hecalae clarissima digressionum exempla laudem, in papyro non leguntur.

¹⁹ v. libros, quos in ann. I laudavimus.

diolanensi, nunquam plures, nec versuum partes, quae vera lem-
mata essent. Tum totum caput, aut libellus integer, si mavis, enar-
ratur, nunquam enuntiatum aut eius pars quaelibet illustratur. Ety-
mologiarum autem, quas in Theonis et Epaphroditii libris ubique
videmus, ne vestigium quidem in SF reperimus. At optime R.
Pfeiffer in his duabus papyris Callimachi libros brevissime nar-
rari perspexit²⁰, ita tamen, ut SF docte, Diegeseis indocte rem
tractarent, perpaucis doctis notulis additis. Eadem fere Alfredi
Koerte sententia est. (Vide etiam cap. II ann. 40.) Controversiam
si expedire volumus, ambos libros cum poetae libris componamus
necesse est, ut videre possimus, quidnam praeter carminum argu-
menta additum sit (hoc enim gravissimum est, ut docta argumenta
agnoscere possimus), quique Callimachi versus (aut carminum par-
tes) omnino aut narrati aut non narrati sint.

Scholiorum Florentinorum primum caput elegiam de Telchinis
enarrat, quae nobis feliciter reddita est, papyrus Mediolanensis
multa choliamborum capita et duos hymnos et praeterea comam
Berenices. His omnibus compositis talia videmus. Carminibus,
brevissime narratis, quaedam notae additae sunt, quas facile in
duas partes dividere potes: additamenta, quae nisi doctus scribere
non potuit, et talis indolis notulas, quas quispiam adolescentulus,
litterarum non nimis imperitus, facile addere potuit. Notae, quas
doctae indolis esse diximus, hae sunt: SF fr. 1, 3—8 Telchinum,
id est Callimachi adversariorum nomina. Ibidem 36 Aristotelis liber
laudatur de Pariorum re publica, ubi eadem leguntur atque ea,
quae poeta, Dercylum et Hagiam secutus, narravit. — Eiusdem
generis notae etiam in Mediolanensi libro leguntur: 6, 5 sacrum
extra muros, „quod Parmenionis Sarapeum appellatur“. 7, 20 ad-
versarius Apollonius nominatur, „alii autem Cleonem quendam
appellant“.

Quam frequentes aut raras tales annotationes fuissent, facile
non dixerit quispiam. At in ambobus libris has doctas res additas
esse videmus, et in scholiis Florentinis non saepius quam bis, semel
in primo capite, semel in tertio. Totum igitur librum Florentinum
his doctis annotationibus instructum fuisse nullo modo dicere pos-
sumus. Mere fortuito in una alteraque papyro occurrunt.

²⁰ Nacherzählungen kallimacheischer Gedichtinhalte.

Aliud genus id est, quod tironum in usum additum esse quisque facile dicet; earum nempe glossarum, quae clarorum virorum patriam, nymphae cuiuslibet patrem, similia praebent, quae cuique tironi ediscenda sunt. Haec scholia glossasque nequaquam doctas esse dicere possumus. Talia et in scholiis Florentinis et in papyro Mediolanensi non tam raro legimus, e. g.: SF 13 (Mimnermus) Colophonius; 14 (Philitas) Cous; 23 (Minos) Iovis et Europae filius; 34 (Euanthe) Urani filia. — Dieg. 6, 14 sq. septem sapientium patria (si apud ipsum poetam non nominata erat); 9, 24 Selinus urbs Siciliae; 11, 17 (Neda) Oceani; SF. 22 sq. Parus sine tibiis fr. 491, Minos fr. 467, Gratiarum sacra fr. 531; 30 Clio, Dionysus, Coronis, nympha Naxia²¹.

Haec omnia tironum in usum e poetae versibus excerpta sunt, ut pueri tot tantique ponderis nomina edicerent, non ut libellarius se doctum esse monstraret. Tales levioris naturae glossas in ambobus libris satis frequentes esse videmus, quare ambos similiter et doctis et minus doctis annotationibus instructos esse statuamus necesse est.

Omnia nomina, quae praeter pauca iam supra exscripta in papyro Florentina legimus, non docti scholiastae additamenta, sed ipsius Callimachi sunt; sic e. g. fr. 1, 13—14 Mimnermus et Philitas, cf. prol. 11 Ἰδούσιν Μίμνερος ὅτι γλυκὺς eqs.

A papyro Mediolanensi solum argumentum narrari vidimus, perraro magna digressione addita. Eadem etiam in scholiis Florentinis videmus, nam 1, 16 sq. „Insomnium“ illud digressio est, nec secus res se habet 30 sq., ubi tot Gratiarum parentes enumerantur.

Iam constat ipsas res a poeta narratas eundem in modum in ambobus libris reddi. Sed etiam res narrandae eundem in modum describuntur — ibi dico, ubi is, qui horum librorum primum exemplar scripsit, suis ipsius verbis utitur, ut poetae versus narret. Scholiasta, quisquis fuerit, persaepe „verbo“ rationes narrandi circumscribit; intuere quaeso: SF 1, 11—12; 2, 51; Dieg. 7, 7 παρατίθεται. — Dieg. 6, 4 ὑποτίθεται. — SF 1, 30, Dieg. 1, 29 et saepe φησίν. — SF 1, 22 et 1, 39 ζητεῖ διὰ τίνα αἰτίαν Dieg. 4, 2 ἱστορεῖ, 11, 29 προσιστορεῖ; 6, 36 καταμέμφεται; 6, 38 ἀποδέχεται; 6, 39 παρεπικόπτει; 7, 21 λαμβύζει; 7, 27 διηγείται; 10, 7 ὕμνει καὶ παρακαλεῖ;

²¹ Hic fr. 163 inserendum.

11, 25 ἐπιλέγει. — SF 1, 32 προειπών Dieg. 7, 23 ἀπαγορεύων, 9, 35 ἀπαντῶν (sic. optime Maas), 11, 21 προτερατευσάμενος. Alia in una papyro Mediolanensi leguntur: a) 2, 11 αὕτη πρώτη ε[— doctam annotationem agnoscimus; b) 8, 21 ἐπίνικος Πολυκλεί Αἰγινήτη, 10, 6 προσίμιον, 10, 8 προτροπή, 10, 10, ἐκθέωσις — haec ab ignoto ludi magistro, non a poeta, carminibus inscripta sunt²². Rariora sunt talia 9, 25 τοῦτο γέγραπται (nota perfectum aoristi loco) aut 1, 28 et 3, 1 ἐξῆς (paraphraseon terminus technicus).

Iam supra vidimus pap. Med. hic illic ipsius poetae verbis usum esse; similiter SF 1, 26 Callimachi enuntiati forma deprehenditur, polysyndetum negativum²³. Etiam ipsius poetae verba dignoscuntur, leviter immutata, ut SF 12 et 22²⁴. Omnibus igitur perpensis nec SF nimis docta, nec Diegeseis parum doctas, sed ambas papyros eiusdem indolis esse et ad idem exemplar redire dicemus. Quod SF paululum maiora capita praebet quam Diegeseon liber, nullius momenti est, nam sat inter omnes constat — inspicere quemvis scholiorum librum — primas talium librorum partes, qui scholarum in usum scripti sunt, plura verba facere quam ultimas. Callimachi libros ita narratos videmus, ut ossa tantum (sit venia verbo), non totum carminis corpus monstaretur. Ambos libros non doctorum virorum, sed tironum in usum scriptos esse supra iam diximus.

Scholia Florentina et Papyrus Mediolanensis (id est, volumen, unde hi libri descripti sunt, Diegeseon primum exemplar) tam paucis verbis Callimachi carmina narraverunt, ut eorum ope praeter versus in initio cuiusque capituli laudatos paucaque frustula editionis Schneiderianae, ob res narratas singulis capitibus assignanda, nulla fere poetae verba recuperare, at contra carminum libellorumve ordinem non tam male redintegrare possemus. (Vide infra, VIII.)

26. De minoribus hypomnematum papyris.

a. *Aliena hypomnemata Callimachum laudantia.*

Temporum ordine, quo papyri publici iuris facti sunt, hasce hypomnematum papyros enumerabimus, ubi Callimachus laudatur.

1. P. Oxy. 221 (II, 1899), hypomnema in Iliadem, XXI, col. XV 33 sq., (o) ep. 45, 3. Ipsum scholium v. 292 ab etymologia incipit,

²² P. Maas haec ipsi Callimachio dat. l. l. 438.

²³ Acta Univ. Latv. XIV, Riga 1926, 8 sq.

²⁴ v. 12 χωρίς ἀλλοῦ ~ ἀτερ ἀλλῶν, v. 22 ὀλίγων στίχων ~ ὀλιγόστιχος.

quae Callimachi loco illustratur. Hypomnemata Callimachum memoriter laudare videtur.

2. Didymus in Demosthenem, Berliner Klassikertexte, col. XV 33 sq., fr. K 31, Pf. 35. Liber incertus. Wilamowitz ob rem narratam Hecalae tribuit.

3. P. Oxy. 853 (VI, 1908) Hypomnema in Thucydidem, col. X 7 sq., fr. 66a auctum, K 94, Pf. 37. Hecalae. Ibid. X 37 sq. Ob rem narratam Hecalae tribuitur, K 154, Pf. 38.

4. P. Oxy. 1802 (XV, p. 158) Glossarium II/III saec. p. Chr. col. II 43 sq. Callimachi hypomnematum fr. novum, Pf. 61. Fortasse recta via e Callimachi libro.

5. P. Oxy. 2085 (XVII, 1927) Hypomnema in Euphorionem, ut videtur. Fr. 1 col. II 29 sq., fr. novum d, e libro de fluviis: (ὅτι) — καὶ ὁ Μάρμαρος δὲ τῆς Εὐβοίας ἐν τῷ περὶ ποταμῶν Κ. εἴρηκεν.

6. P. Hermupol. 65741 (Antimachi Colophonii reliquiae ed. B. Wyss, Berol. 1935) col. II 13 sq. Incerti libri fr. novum p οὐκ ἀπὸ τῆς Φυσαδείας φησὶν ὁ Κ. τὰς λεχοῦς λούεσθαι, ἀλλ' ἀπὸ Αὐτομάτης:

Αὐτομάτης εὐνάε; ἐπώνυμον, ἀλλ' ἀπὸ σεῖο

Λούονται λοχίην οἰκέτιν . . . ης

col. II 22 sq. fr. 495, incerti libri. Legendum ἀγνόν, ut scribitur et apud Meletium et in papyro.

b. *Hypomnemata Callimachea.*

Ambo genera ab Aegypto nobis reddita sunt, et hypomnematum frustula et scholia marginalia. Hypomnematum tria frustula nobis praesto sunt:

1. In Aetiorum I. I (de Argonautis), Wilamowitz, Neues von Kallimachos I, Pf. 4 (fr. 529 auctum). II saec. p. Chr. Uberrima scholia, a quodam docto grammatico condita. Lemmata complures versus complectuntur, scholia plus quam decem. Nominum etymologiae proponuntur, mythis auxilio vocatis. Callimachus cum Homero componitur; complures fontes nomine laudato citantur. Fortasse e Theonis exemplari.

2. In Choliambum I. PSI IX, 1929, nr. 1094. Lemmata breviora, quam in hypomnematate Pf. 4, scholia partim sat magni ambitus (b 14—25), partim paucorum versuum. Callimachus cum Homero componitur (b 11). Hypomnemata dicit, quid de poetae

arte sentiat b 26; b 30; explanandi causa mythus narratur b 16; choliambi maius quoddam enuntiatum narratur b 34—35, tota digressione Pf. 9, 103—106 ommissa. Etymologiae non leguntur. E cuius exemplati oriundum sit, multis sane rebus iam omissis, difficile dictu est. Non tamen „paupera scholia“ sunt.

3. In hymnum III 107 sq., P. Amh. II (1901), XX, Pf. p. 91; IV saec. p. Chr. Hanc quoque papyrus arctissime cum primis hypomnematum exemplaribus coniunctam esse viva vox docti grammatici testatur, quam in ipso papyri initio audimus, v. 2: *δυναμέθ'α εἴπειν*²⁵. Scholia partim brevia, partim ampla. Etiam haec papyrus e bonae notae hypomnematate oriunda est. Omnia ibi legimus, quae in bonis scholiis (e. g. Pindaricis, Theocriteis) videre solemus: etymologias, e. g. fol. r. 8. 9. (duae diversae, una mythonisa, altera mere etymologa), paraphrases, recto 9 (brevissima et optima), mythos explanandi causa amplius narratos, r. 13 sq., verso 26 sq. Cum scholiis a Schneidero editis composita, papyrus multo plura praebet; hic illic scholia „nostra“ ex eodem exemplari manasse dixerim, unde papyrus oriunda est. — Celadontis fluminis celata etymologia, r. 2, doctrinam „e rerum indole“ profiteri videtur, at contra Stymphaidum etymologia, v. 23, potius obliquas rationum vias. De primi exemplaris auctore nihil certi dici potest. Id unum videmus — antiquam „bonam“ hypomnematarum doctrinam et diu vivere et pedetemptim seriorum libellariorum culpa evanescere.

c. Scholia marginalia in papyris Callimacheis.

Causas, cur hypomnematum scholia carminum papyris in margine adscribebantur, omnes perspicere nondum possumus. Unum tamen videmus — scholia marginalia, ex hypomnematum libris exscripta, breviora esse quam hypomnematum scholia. Cur et quas hypomnematis partes ii, qui scholia marginalia scripserunt omisissent, nescimus. Vergente aetate sermonem Graecum non plus tam divitem dilucidumque fuisse, ut olim Athenis, papyrorum innumera

²⁵ Ordinem lemmatum turbatum ita explanare ausim: quidam scholis interfuit, quas doctus grammaticus de Callimachi hymnis habebat, et ibi notis — ut fit festinans, paulum sollicitus — hypomnematae doctrinam excipiebat. Ideo unam alteram glossam in margine, non suo loco, scribebat. Hoc exemplar postea transscribebant, lemmatibus marginalibus, uti scripta erant, non in ordinem redactis, sed forte Fortuna scholiorum agmini insertis.

series et lapides inscripti monstrant. Bene eruditorum hominum numerus diminuēbat sane, at sermonem poetarum omnes fere intellegere poterant, ut prius. In provinciis praesertim multa vetustiora vivebant, magnarum urbium incolis non plus nota. Eadem etiam hodie videmus.

Non igitur ideo hypomnemata et scholia ex antiquioribus exemplaribus exscribebantur aut denuo edebantur, ut lexicorum vice lectoribus usui essent, sed ut ludis scholisque inservirent. Carmina poetarum non solum legebant et ediscebant, sed antea explanabant et partim interpretabantur, ut nostro quoque tempore. Nonne quilibet nostrum, tiro cum esset, carmina clarorum poetarum „ipsius sermone et prosa oratione“ narrare debebat? Nostro tempore quisque fere librum emere potest. Illis saeculis unus fortasse ludi magister librum habebat, omnes discipuli totum pensum memoriter ediscebant „in verba magistri“. Hanc ob causam tam saepe paraphrases offendimus, hanc ob causam interpretamenta, quae uni alterive nostrum vilia esse videntur. Tamen, candide lector, in veteribus scholiis non pauca invenies, tam bona formula comprehensa, ut melius nemo nostrum eadem dicere possit. Scholarum in usum (quae multo plus quam hodie „scholasticae“ erant), non sermonis cuiusdam vetusti causa hypomnemata in Callimachum (et omnes ceteros) condebantur. Multo serius, cultu et hymanitate Graecorum funditus mutatis, etiam sermo alius factus est. Tum demum scholia tamquam lexica usui esse coeperunt.

Scholia marginalia plus aut minus miserae reliquiae antiquorum hypomnematum sunt. Fortasse homines, minus divites quam ceteri, primi scholia ex hypomnematum voluminibus in ipsorum libri marginibus scribebant. Id dicere velim, scholia marginalia et vera hypomnemata unam eandemque doctrinam veterum grammaticorum nobis servavisse, hic pleniorē, illic laceratam aut decurtatam.

Huic nostro libro scholiorum Callimacheorum nova frustula etiam alia de causa, non solum ut eorum genus explanaremus, examinanda erant. Lemmatum causa. Raro dumtaxat haec lemmata in scholiis aut servata sunt aut restitui possunt et nova parvula Callimachi frustula nobis praebent.

1. P. Genav, Pl. 5. v. 6 fr. novum 38 ἔαλεν ἐτάραξε. V. 17—18 fr. novum 107 ἄρκτος; v. 23 fr. novum 108 ξηρασία; V. 26 iam Pfeiffer recte *Rhyndaci* nomen restituere proposuit, nobis fr. novum 39. V. 27—31 fr. novum 109 (πισυροί); versus nondum restitutus. (Ver-

sui 31 fr. 511 non posse addi Lobel demonstravit, Hermes 70, 38). Ad v. 32 Pf. in app. Plin. n. h. 5, 142 laudat de Rhyndaco, qui ante *Lycus* vocatus est, nobis fr. novum 110 incertum. V. 42—46 fr. novum 40 latet, *Sarmatidarum* nomen. Scholia ad optimae notae hypomnema redeunt.

2. Pf. 1. Ut in Pindaricis, numerorum enarratio praecedit.

3. Pf. 6. Parvulae laciniae.

4. Pf. 7, sch. v. 19 Theonis doctrinam etymologam proferunt, sch. v. 38 lemma servaverunt. Inde patet scholia e quodam hypomnematis libro (an ipsius Theonis?) huc transferta esse.

5. P. Oxy. 2079 pauca scholia minutissima servaverunt.

6. P. Mus. Brit., Lit., 181, ex hypomnematē Aetiorum prologum interpretante²⁶. Hic plura lemmata dispici possunt. Col. II 12 οὐκ ἐδίδ(αξεν) ἢ μεγάλη(η) = v. 12. — II 15 ἔλλατε Βασκ(ανίης) = v. 17, fr. 192. — II 22 = v. 22. — II 28 = v. 27. — II 30 = v. 33. — Tum II 45 sq. ἢ Ἀρσινόη δύο . . . ἦν ἄνωθεν ἢ ὅτι δεκάτην Μοῦσαν εκδε . . . Λιγεία τοῖον γὰρ ὑπόρωρε Μοῦσα λιγεία, καὶ Ἀλκμάν· Μῶσ' ἄγε Μῶσ' ἄγε λιγεία. Inde fragmenta nova 41 (Ἀρσινόη) et 42 (Μοῦσα λιγεία) recuperamus. — v. 53 fr. novum 43 Ἀρκαδ(ὸ) πέμπ(ο); sequitur sch. ἐπεὶ eqs. III v. 58 fr. novum 44 ὡς ἐνὶ δὴ πατρίοις, sequitur sch. οὐ τοι ὡς eqs. — v. 61 fr. novum 45 ἄλλο καλόν, sequitur sch. ἀντί τοῦ eqs.

7. P. Oxy. 2080. Pauca scholia, bonae originis, e. g. col. II 55 etymologia mythi ope explanata.

8. Scholia in h. 3, 46—84, Waddell, Etudes de papyrologie I, 13 sq. Parca scholia, paucorum verborum. Notandum tamen haec scholia in libris mss. non redire. Parvula papyrus omnia igitur nova nobis praebet, discipulorum in usum, non doctorum grammaticorum.

VIII.

27. De Aetiorum libris.

a. Papyrorum testimonia examinantur.

Prologus nobis totus fere in manibus est, P. Oxy. 2079; SF 1, 1—20, nunc PSI XI 1219 1—20; schol. pap. Mus. Brit. lit. 181, op-

²⁶ H. J. M. Milne, Catalogue of the Literary Papyri in the British Museum. London 1927. Nr. 181, p. 148 sq. Papyrus antea in calce P. Oxy. 2079 edita est.

time editus ab Edgardo Lobel, *Hermes* 70, 1935, 32 sq. Quare non est cur de frustulis recte prologo insertis loquentes tempus teramus.

Liber I. Initium nobis innotuit et Diegeseon partis Florentinae ope, PSI XI 1219 21 sq., et e papyris nuper inventis, PSI XI 1217. Primus libellus de Gratiis et de Minois sacrificio, alter de Anaphaeorum et Lindiorum sacris narrabat. Hanc quoque partem Lobel l. l. diligentissime edidit¹. Huic alteri libello magna digressio de Argonautis inserta est, PSI 1217, b 12 sq. et Pf. fr. 5, cf. Lobel l. l. 37 sq. et Pfeiffer, *Kallimachosstudien* 38 sq. Post eam sequebatur mythus de Hercule et Thiodamante, Pf. fr. 7, porro, loco adhuc incerto, mythus de Lino et Coroebo.

Liber II. Huius libri fragmenta in una P. Oxy. 2080 leguntur, ubi Diegeseon exemplum secuti haec capita dispexisse nobis videmur: a) exordii instar partem primam papyri, vv. 16—17; b) de Syracusis, Catana, Selinunte (cf. v. 31 c. sch., 35 c. sch.), quod incipit post v. 17, nec certum adhuc, a quo versu; c) de Drepani causa, quod caput manifesto orditur v. 48—57, nam v. 58 sq. Musa respondet, explicat v. 86 sq.; d) de Theodaeisiis, quae Haliarti celebrabantur, v. 88 sq. Tum in columna III mythus de Zagreo, quamvis mutilus, dispici posse videtur. Papyro 2080 haec fragmenta redduntur: a) exordio fr. 106, col. I v. 12—17. — b) capiti Syracusano fr. 483, col. I 43. — c) capiti de Zancle fr. 361, v. 48; fr. 562 v. 55; 158, v. 66; fr. 22. 172. 502, v. 71—73; — e) Zagrei fabulae fr. 171, v. 119 et fr. 374, quod eandem rem narrat.

Liber III. De Acontio et Cydippa paucissimis absolvemus. A. Dietzler nuper hanc elegiam denuo examinavit². Multa frustula rei narratae causa huic libello inseruit, quae etiam alibi inseri possunt. Quae autem Aristaenetum secutus agnovit, ea frustula (non multa sunt) optimo iure libello de Acontio et Cydippa reddidit. Haec sunt: fr. 169, 102, 26, 101, 229.

Qui libri tertii locus Cydippae a poeta datus sit, adhuc nescimus. Papyrus Mediolanensis quinque ultimos libellos narratos servavisse videtur, quos T VXYZ signamus. T, V, X e vestigiis aegre

¹ Lemma diegetae unius vocis est, non duarum. Fr. 491 ipsi Aetiorum libello, nullo modo scholiis Florentinis inseri potest.

² A. Dietzler, *Die Akontioselegie des Kallimachos*. Diss. Greifswald 1933.

divinari³, non restitui possunt; quae narravissent, nemini adhuc notum est. Y col. I 27 causas narrat, cur mulieres Dianam virginem implorent⁴. Z col. I, 37 causas statucae Euthyclis explicat⁵.

Liber IV. Nunc totum fere nobis redditum gaudemus, quae quidem ad fabulas narratas. Sed quia diegeta de digressionibus ubique fere tacet, maior pars eorum, quae Callimachus in hoc libro narravit, deperdita est. Haec tamen legimus.

1. Dieg. II 10. De causis coronae laureae, quam Apollo sibi capiti imposuit Pythone Delphico superato⁶. — 2. — (II 29) De pharmacis Abderitis⁷. — 3. (II 41) De Melicertae sacris Tenediis, a Lelegibus institutis⁸. — 4. (III 12) De Liparaeo Theugene, ab Etruscis immolato. Nectar commemoratur, tum 3, 14 *Etrusci*, fr. novum 51. Libellus 3 extremus, 4 incipiens nunc etiam in papyro legitur⁹. — 5. (3, 25) De domo, quae ab Atheniensibus „equi et virginis“ nominabatur¹⁰. — 6. (3, 34) De venatore, qui aprum ceperat nec Dianae

³ Capitis T paenultimus versus legitur; ultimus, quem brevioris fuisse tabula phototypa monstrat, periit. Sic optime R. Pfeiffer, l. l. 41, 1. Capitis V (v. 3 sq.) miserae lacinae supersunt; v. 5 fortasse unum nomen substantivum restitui potest, θουλάτηρ aut simile.

⁴ Quae iam N. — V. Callimacho dederunt, ea in indicem verborum modo recepimus (v. appendicem); quae praeterea Callimachea esse perspeximus, ea novis fragmentis inseruimus. De verbis poetae, in grammaticorum sermone latentibus, v. supra. — 1, 30, fr. novum 46, has notiones celat: *Diana, virgo, prima, Iuppiter, Ilithyia, Apollo*.

⁵ Fr. novum 47: *pestilentia, Apollo, Iuppiter, ara, mensis*.

⁶ Quae v. 23 sq. leguntur, excursus narrant, nam enuntiatum a copula γάρ incipit. Antea, in v. 11 sq., quaedam dicta sunt, quae huius libelli indolem illustrabant. Non mirum igitur grammaticum ignotum, qui diegeseon volumen elaboravit, duodeviginti versibus hoc caput descripsisse. — Fr. 414c. — Fr. 364 alteram partem recte huc revocavit Pfeiffer, prima pars e libro prosa oratione scripto manavit. — in fr. novo 48 desiderantur: *Apollo, Pytho, draco, manus, Peneus, laurus*.

⁷ Fr. novum 49: *lapis canus, comedere, mensa opulenta, porta Pruris, rex (sacrorum)*.

⁸ Fr. novum 50: *Ino, Tenedus, Leleges, ara*.

⁹ PSI 1218 c 3 versus pentameter manifesto capitis praecedentis clausula est, *Lobel*, Gnomon l. l. 439.

¹⁰ Fr. 493 sic legendum: ὁ δ' ἐκ Λοκρῶν τεύχεος Ἰταλικῶν. Quae sequuntur, παρῆν Ἀμόντωρ hypomnematae sunt, qui haec in collegio viva voce addidit, ut Callimachi enuntiatum ad finem perduceret. Fr. novum 52: *Hippomenes* (iam Schneider, fr. 457, postulavit), *Limone, equus, puella*.

vetere ritu eius dentes sacrificaverat. Menda ithacistica correctae ita legimus ἐπετέπεν οἱ (sibi ipsi addixit), δέον (cum oporteret) etc.¹¹. — 7. (4, 1 De Atheniensium muro Pelasgico, quem ipse poeta murum Etruscum nominat¹². — 8 (4, 5) De Euthydemo Olympionica et Temessensibus¹³. — 9. (c. 4, 20) mutilum, de primis simulacris ligneis¹⁴. — 10. (4,30) De Iunonis Samiae simulacro, vitibus et pelle leonis ornato¹⁵. — 11 (4, 36) De Pasiclis Ephesii morte¹⁶. — 12 (5, 3) De Androgeo et portu Phalerico¹⁷. — 13 (5, 9) De Oesydre Thrace et Thasiorum bello¹⁸. — 14. (5, 18) De igni fumoque bipertito in Eteoclis et Polynici funere. Fr. novum 61: *Antigona*. Pfeiffer, Die neuen Diegeseis p. 20 libellum restituens huc fr. 464 rettulit, optime, nostro quidem iudicio. — 15. (5, 25) De Gaio quodam, de Peucetiis et Argonautis¹⁹. — 16. (5, 33) De Argonautarum ancora Cyzicena²⁰. — 17 (5, 40) Coma Berenices. Hic libellus serius additus esse videtur, cum Callimachus iterum Aetiorum libros edendos curaret prologoque et hoc epilogo augeret²¹.

¹¹ Fr. novum 53: *Halosus, Diana, populus nigra*.

¹² Fr. novum 54: *Athenae, vicini*.

¹³ Fr. 399, 493. — Fr. novum 55: *Temesa, heros, Ulixes*.

¹⁴ Fr. 105? — Fr. novum 56: *Iuno, lignum, Argos*. — 4,29 ἀγαλαματομοκλῆς correxi, nescius idem eodem tempore Alfredum Koerte fecisse, Hermes 70, 1935, 120.

¹⁵ Fr. 414a. Media pars b plane aliena, de loco Callimacheo minime constat. — Fr. novum 57: *pellis leonis, Iuppiter, Hercules, Liber*. — In papyro legitur, non bene dictum λέγεται ὡς τῆ Σαμίᾳ Ἥρα περιέρπειν ἄλσγες (Callimachus) τὰς τρίχας ἄμπελος (lege ἄμπελον). Hoc non mutandum. Semel atque iterum videmus eum, qui papyrus scripsit, festinavisse et neglegenter e longis enuntiatis brevia fecisse.

¹⁶ Fr. novum 58: *Ephesii, mater, sacerdos (femina), lucerna*.

¹⁷ Fr. 33b. — Fr. novum 59: *via Phalerica, navis, Piraeus*.

¹⁸ Fr. novum 60: *Parii, Thasii, Bisaltae*.

¹⁹ Stroux et Koerte l. l. 236, 4 C. Spurium Carvilius (Cic. de or. 2, 249) cognoverunt. (Quae Stroux scripsit, attingere non potui). — Fr. 392. — Fr. novum 62: *muri, Roma, Romani, Caius, femur, mater*.

²⁰ Fr. 547 ὅτι τῆς Δολονίας ἔστι Callimachi verba sunt, a scholiasta fortasse paulum mutata; haec in excursu dicta erant. — Fr. novum 63: *Argonautae, Cyzicus, ancora, Minerva*.

²¹ Non video, cur hoc carmen Aetiorum ultimi libri ultimo loco non ascribendum sit. Spatii rationes libellarius minime curabat: 2, 41 versum Callimachi scripsit, solum, ne dicam desertum, et 3, 1 narrationem incipere iussit; 3, 39

Libri incerti. Omnes fere fabulae quarti libri nobis a diegeta narratae sunt. Ideo certi argumenti frustula, quae huc non quadrant, uni e prioribus tribus libris vindicanda sunt, — exceptis minoris ambitus narratiunculis, quae digressiones esse ideoque nulli certo libro adsignari possunt. Etiam fr. Schneideriana potius primi aut secundi libri esse videbuntur, ea nempe, quae a grammaticis laudantur. Quae autem a litterarum amicis venustatis gratia aut, ut cum aliorum poetarum libris componerentur, allata sunt, haec e quovis libro laudata esse possunt.

Papyri, quae nondum certo libro inseri potuerunt, hae sunt. Pf. fr. 3. 6. 8.²² et e fragmentis nuper prope Oxyrhynchum in tumulo Ali Gaman repertis²³ PSI 1218 fr. a et b²⁴.

b. Quo ordine Callimachus Aetiorum libros composuisse videatur.

Si res a poeta narratas intuemur, singulos libellos (de totis libris nihil fere constat) nulla ratione inter se coniunctos esse vide-

versum nimis brevem scripsit; 4, 37 sq. cum totum caput in hac columna scribere posset, unum et dimidium versum insequenti reliquit. Aetiorum libri quarti signum Δ, Hecalae nomen columnae inseruit, choliambis nihil inscripsit, Diegeseon subscriptionem extra ordinem supra scripsit, id est postmodo addidit, cum menda corrigeret. Cum autem pulchritudinem libri non curaret, — inspice, quaeso, tot versus immunde correctos — Comam si non iusto loco scripsisset, sine dubio quoquo modo correxisset. Choliamborum initium respice: non dubitabis primos versus diligentius scriptos esse. Hic igitur, in Choliambis, novum volumen, nova carminum series incipit. Si Coma Aetiorum pars non fuisset, segnis noster libellarius post c. 16. Diegeseon nomen subscripsisset, quo commodius meliusve in nova columna novum librum scribere posset. — Quod compluribus placuit — Callimachi carmina mutato ordine narrata esse, — talem coniecturam aptam esse non dixerim. — Catulli carmen si non haberemus, e solis diegeseon libri verbis fr. 34 in initio collocatum esse perspiceremus (Catulli v. 7 sq.). Nova papyrus versus 35c et 446 suo loco restituit. De fr. 35 et 35b nihil certi constat, at fr. 35d nullo modo huic carmini inseri potest.

²² Iam vidimus fr. 109 duas recensione testari; Pf. fr. 8 (P. Oxy. 1362) cum subtilioris, melioris igitur recensione sit, alterius, id est, ab ipso poeta correcti Aetiorum exemplaris testis esse videtur.

²³ G. Vitelli, Nuovi frammenti degli Aitia di Callimaco. Annali della R. Scuola Normale Superiore di Pisa, ser. II vol. III fasc. I. Bologna 1934 — XII, 1—12 cum tab. A et B nunc PSI XI nr. 1217, C nr. 1218.

²⁴ Quarto libro ne inseramus Diegeseis monstrant, Aetiorum priori parti vindicare multa fragmenta Schneideriana suadent.

mus²⁵. Quod olim Schneider alique de Callimachi quovis libro, certis finibus circumscripto, iudicaverunt, a papyro Mediolanensi ad absurdum deductum esse videmus. Quarti dumtaxat libri capita inter sese nulla certa ratione coniungi possunt. Quod autem hic apparet, in reliquis tribus libris idem fuisse videtur. Plura dicam: non dubium est, quin idem fuerit. Diversissimae res, nec arcte nec omnino inter se coniunctae una alteram excipiebant. Si rerum narratarum ordinem, qualis fuerit, quaerimus, id unum affirmare possumus poetam ingenium suum (Ovidii pace dicemus) secutum esse, non quasdam rationis leges; nam Callimachus poeta, non doctus bibliothecarius hos Aetiorum libros scripsit. Donec leges, quas poetae ingenium sequebatur, nobis non notae erunt, nec trium priorum librorum res narratas restituere poterimus, nec ordinem, quo eos composuerit. Nam hoc alterum, qua arte singula capita inter se coniungebantur, ne papyrus Mediolanensis quidem, ceterum felix, nobis demonstravit²⁶. Poeta, qui tam subtili ordine hymnorum partes non tam coniunxit, quam digressionibus minimis maioribusve potius seiunxit, in sacris diebus, cognominibus priscis canendis singulos libellos permultis variisque modis in perpetuum librum deducere potuit. Id unum iam nunc constat poetae verbis confirmatum — Callimachum nullas regum virorumque fortium res gestas longo carmine celebravisse (prol. v. 4): e. g. Argonautae et in aliis carminibus et in Aetiorum libris pluries redeunt. Considera si placet iambum IV de Argonautarum certamine in insula Aegina, Aetiorum librum I, ubi in digressionem Aeeta loquitur²⁷, libri IV libellum 16 de Argonautarum ancora Cyzici relictam. Sat est horum trium meminisse, ut videas poetam huius magni mythi, qui ipsius temporibus cuiusvis notus erat²⁸, satis superque non uni Callimacho, partibus tantum usum esse, nimis longa narratione in minora membra diffracta. At qui carmen Posthomicum ita odit, ut omnia faceret, ne ipsius carmina huius similia essent^{28a}, eum Aetiorum libros tali ordine composuisse, ut e. g. primus liber de sacris ageret, alter de diebus, tertius de cognominibus, quartus de eis, quae tribus primis inseri

²⁵ N. — V. p. 12 poemetti di occasione independenti. 14, 1 poemetti.

²⁶ Hac in re infelix; ludi magister nec ipse belle scribere novit, nec poetae carminum floribus tam suave olentibus gaudere umquam didicit.

²⁷ Excursus est, non caput sui iuris.

²⁸ Ut olim iam Ἄργῳ πᾶσι μέλουσα μ. 70.

^{28a} Call. ep. 28.

non potuerunt, minime veri simile est. Nec eis, qui primi libri tres primos libellos ideo de sacris narrare putant, ut sacrorum narrandorum series evadat, nec eis, qui capita IX et X arcte coniuncta esse rati sunt, quoniam poeta de Iunonis sacro simulacro in ambobus narraret, assentiri possum. Quia quisque poeta ea, quae ad deos pertinent, in ipso initio collocare solet, Callimachus quoque in Aetiorum initio pietatis causa, non ob artem monstrandam, de sacris quibusdam institutis narravit. Prima tria capita, quamvis de sacris narrantia, tota constructione, verbis, nominibus, rebus diversissima fuisse necesse est. Eadem de libri quarti simulacris, Iunoni consecratis, dicenda sunt. Unum nomen Iunonis his duobus libellis commune est, nec ullum aliud. Nam IX de simulacrorum sculpendorum arte inventa agit, X autem Iunonis privignorum signa, pampinum et leonis pellem, in maiorem deae gloriam statuæ ornamēto addita esse narrat. Eius quoque non oblivisci oportet — ipsos libellos „causarum“ aut melius aut minus bene nobis notos esse, non autem fila, quibus poeta eos coniunxit. Qua in re Ovidii Metamorphoseon libri multa nos docere possunt, nam multis modis poeta Sulmonensis singulas librorum partes inter se coniungere operam dabat. Non eandem²⁹, sed similem artem etiam Callimachum exercuisse par est. Ut Ovidius mythos sive fabulas de formis mutatis, sic Callimachus seriem Causarum quattuor libros efficere iussit, eundem in modum atque Ovidius, quem modum fines certos circumscriptos, rem narratam tamquam margine amplexos, nominare placet³⁰. At eas certe partes, quibus poeta singula capita ligabat, velut illud Ovidianum „amnis ab his tacuit“, quarum unam alteramve in manibus tenemus³¹, primi diegeseon exemplaris auctor non reddendas putavit. Quare SF et papyrus Mediolanensis in hac subtili poetae arte restituenda nullum nobis auxilium ferunt.

SF et pap. M. id volumen Aetiorum noverunt, quod a prologo Telchinas increpante incipit et comam Berenices in extremo quarto libro praebebat. Quod volumen ab ipso poeta iteratis curis editum esse veri simillimum est, nam has partes nemo nisi Callimachus cum

²⁹ Imprimis quia Callimachus perpolitum opus nobis reliquit, Ovidius primum rude quoddam indigestumque exemplar.

³⁰ Ut serioribus saeculis Boccaccio (Decameron), Arabum Persarumque Mille et unius noctis multae partes etc.

³¹ e. g. Pf. fr. 8 init.

priore exemplari ita coniungere potuit, ut unum continuum opus efficerent³². Ipsos autem quattuor libros omnes fere philologi iam prius publici iuris factos esse putant, nec singulos, sed uno tempore totum quattuor librorum volumen. Hoc si verum est, Callimachum Causarum libros bis edidisse videmus. Alterum exemplar solum usque ad nos remansit; primi exemplaris vestigia perraro offendimus³³. Ovidius autem, qui carmen perpetuum ad sua tempora deduxit, testis nobis esto etiam carmen de coma Berenices exemplari multis noto insertum fuisse.

28. De Hecalae carmine restituendo.

Clarissimum illud carmen totum restituere nondum possumus. Post multos alios, inter quos imprimis Ida Kapp nominanda est³⁴, qui omnes rem narratam examinabant, nunc e fatis frustulorum exorsi tutius quodammodo fundamentum struere conati sumus.

Fontes haec monstrare videntur. Si quis liber locum Callimacheum laudat carmine quoque laudato, dubitare non possumus. Omnes ceteri fontes, quae quidem ad frustulorum fata, in duas partes describendi sunt: pars recta via Hecalei hypomnematis partiunculas nobis servavit. Hoc hypomnema si agnoscere possumus, non est cur de origine Hecalea dubitemus. At hoc hypomnema certa via apud unum Suidam, minus certa apud alios Byzantinos agnosci potest. Altera pars versus Callimacheos laudat non ex hypomnemate, sed e lexeon libris. Si hos lexeon locos agnoscere possumus, tamen nihil certi de libro constat, unde locus Callimacheus laudatus sit. Qui lexeon frustula ab hypomnematum reliquiis differrent, supra vidimus. Ideo totus index versuum, qui adhuc Hecalae vindicabantur, examinandus erat, ut, frustuli fati origineque perspecta, veros Hecalae versus ab incertis discernere possemus.

Nova via reperta novum, minorem, indicem frustulorum statuere coactus sum. Et Ida Kapp, et ipse, uni veritati inservientes, indices nostros confecimus. Diversis viis euntes diversa, partim saltem, invenimus. Futuris annis alii meliores vias invenient, qui etiam hunc novum indicem non tam bonum esse monstrabunt, qualis nunc esse videtur. In versuum fata inquirentes haec invenisse nobis videmur.

³² cf. e. g. H. Herter, R E Suppl. V 410, 20 sq.

³³ e. g. fr. 109, Pf. fr. 8, 11 sq.

³⁴ Ida Kapp, Callimachi Hecalae fragmenta. Berolini 1915.

A. *Versus ex Hecala removendi, quia aliorum carminum sunt.*

Fr. 19, K 61: Aetiorum 1. II. — 190, K 32: Aetiorum, libri incerti, Pf. 8, 49. — 246, K 23: Aetiorum, libri incerti, PSI 1218, 2 (versus pentameter). — 339, K 114: h. 6, 86 (Suidas A 1592). — 467, K 83: Aetiorum 1. I, libellus 1, Lobel Hermes 70, 34³⁵. — an. 27, K 133: sustulit Ada Adler, Suidas H 250. — an. 72, K 113: incertum, cuius poetae.

B. *Versus plane incerti,*

quorum origo ex Hecalae carmine aut e quovis alio noto libro Callimacheo adhuc demonstrari non potuit (hic imprimis ei loci culpandi sunt, qui a lexeon libris citantur).

Fr. 144, K 51 Huic frustulo tres notiones addendae sunt: *tu, deplorare, mori*. — 182, K 102 (an ex Ibide?). — 185, K 148. — 186, K 149. — 219, K 151. — 251, K 69. — 272. — 273, K 150. — 304, K 118. — 310, K 59. — 318, K 67. — 326, K 152. — 340, K 115. — 349, K 3. — 418, K 107. — 497, K 106. — an. 42, K 88. an. 313, K 67. — an. 325, K 63. — an. 332, quod cum K 84 coniungi nostro quidem iudicio non potest. — K 31, Pf. 35. — K 71³⁶. — K 154. — Fortasse olim tempora venient, quae redditis nobis novis papyris unum alterumve horum frustulorum Hecaleo carmini vindicabunt.

C. *Certa frustula*

satis superque remanserunt. At pars tantum, et longe non omnia, certo carminis loco reddi possunt. Carminis restituendi opus musicum ideo totum perficere non possumus, quod cum magnae Aetio-

³⁵ v. PSI XI 1219, 23 sq. Gregorium Nanziansensem autem, ut temporum Nonnianorum poetas, non unum quodvis Callimachi carmen, sed omnia lectitavisse par est.

³⁶ Totus versus *ὁ γὰρ ἔην νήκουσα ἐτήσια δεῖπν' Ἑκάλεια* Callimacheum colorem relucet, non modo altera pars: pura puta digressio est. Iam Ida Kapp rarum *νήκουσα* enotavit. Igitur aut versum Callimachi esse dixerim, aut Michaelem Acominatum optime poetae Cyrenensis vestigia pressisse. Si a poeta Byzantino scriptus est, Callimachi esse non potest; si Callimachi est, non ex Hecala est, nam rem diu notam narrat. Ne obliviscamur poetam Cyrenensem semet ipsum pluries citavisse, cum rem alibi iam narratam in novo carmine iterum commemoraret.

rum papyri, tum hymni artem poetae tam subtilem, tam ingenii plenam, tam arti logicae rationibusve ieiunae prudentiae male oboedientem esse monstraverunt, ut nemo nostrum totum carmen restituere auderet. Etiam Callimachi parentheseon enuntiata certo loco vindicari non possunt³⁷.

Diegeseon papyrus (10, 20 sq.) totum carmen ita narravit, ut solum „Ariadnae filum“, nunquam fere excursus commemoraret. Maior igitur pars carminis a diegeta non narrata est. Hanc narrationem, brevem, ieiunam, vilem fortasse (quae magna cum arte totam fere poetae narrandi artem conticuit), — perutilem tamen, secuti, totum librum in hasce partes discripsimus³⁸.

1. Θησεύς, φυγὼν τὴν ἐκ Μηδείας ἐπιβουλήν,
2. διὰ πάσης ἦν φυλακῆς τῷ πατρὶ Αἰγεί,
2. digr.³⁹ ἄτ' αἰφνίδιον ἀνακομισθὲν ἐκ Τροίζης μείρακιον αὐτῷ οὐ προσδοκήσαντι.
3. βουλόμενος δ' ἐπὶ τὸν λυμαινόμενον τὰ περὶ Μαραθῶνα ταῦρον ἐξελεθεῖν, ὅπως χειρώσαιο,
4. καὶ εἰργόμενος,
5. κρύφα τῆς οἰκίας ἐξελεθῶν περὶ ἐσπέραν ἀπήρην.
6. αἰφνίδιον⁴⁰ δὲ ὑετοῦ ῥαγέντος
7. κατ' ἐσχατιὰν οἰκίδιον θεασάμενος Ἐκάλῃς τινὸς πρεσβύτιδος
8. ἐνταῦθα ἐξενοδοκήθη.
9. πρὸς δὲ τὴν ἔω ἀναστάς
10. ἐξήει ἐπὶ τὴν χώραν.
11. χειρωσάμενος δὲ τὸν ταῦρον
12. ἐπανήει ὡς τὴν Ἐκάλην.
13. αἰφνίδιον⁴⁰ δὲ ταύτην εὐρὼν τεθνηκυῖαν
14. ἐπιστενάξας ὡς ἐψευσμένος τῆς προσδοκίας,
15. ἃ ἐφήμισεν μετὰ θάνατον εἰς ἀμοιβὴν τῆς ξενίας αὐτῇ παρασχέσθαι,
16. τοῦτο ἐπετέλεσεν, δρόμον συστησάμενος,
16. digr. ὃν ἀπ' αὐτῆς ὠνόμασεν,
17. καὶ τέμενος ἰδρύσατο Ἐκαλείου Διός.

³⁷ Der Digressionsstil des Kallimachos.

³⁸ Partes, capita, membra, gradus — haec omnia carmini restituendi causa sic a nobis designari, nullo modo poetam sic libellum suum divisisse Callimachi amicos monitos velim.

³⁹ Magna digressio est, quam is, qui Diegeseis confecit, tamen narravit.

⁴⁰ Iam post paucos versus idem „repente“ redit. Vides ieiunam mentem eius, cui poetae sermo tam amoenus prosa oratione reddendus erat, nec miraberis eum de carminis coloribus nihil dixisse.

Suidas, primus inter ceteros testis, multa nobis servavit; e voluminibus ab Ada Adler editis quosdam versus addere potuimus, quibus pauca accesserunt e papyro Mediolanensi enucleata. Haec sunt: fr. novum 33: Dieg. 10, 20 § 1 *Thesei* nomen. — fr. novum 64: 10, 20 § 1 *Medeae* nomen. — fr. novum 65: 10, 21 § 2 *Aegei* nomen. — fr. novum 66: 10, 22 § 2 digr. *Trozenis* nomen. — fr. novum 67: 10, 25 § 3 *taurus Marathonius*. — fr. novum 68: 10, 30 § 7 *Hecalae* nomen. — fr. novum 69: 10, 33 § 12 *Hecalae* nomen. — fr. novum 70: 11, 7 § 16 *Iovis Hecalei* nomen.

Pars fragmentorum certo loco attribui potest, de multis versibus ambigitur: et uni cuidam et alteri et tertio carminis loco vindicari possunt. Cum nostrum esset omne certum extollere, multa frustula, quae aliis certissima videbantur, inter versus ignotae sedis remove coacti sumus. Sed etiam certi versus (qui nobis tales videbantur) fortasse falso loco vindicati sunt. Veritatem, quam petebamus nec ubique repertam esse putamus, post nos alii, a benigna Minerva papyris adiuti meliorem clarioremque reperient. At si quis e meris frustulis carmen redintegrare conabitur, memor esto poetae opus non a ratione, sed solum ab ingenio poetae, Callimachei similis, restitui posse.

Paucissimis versibus exceptis ordinem, quo frustula sese sequebantur, non indicavimus, sed fragmentis per paragraphos (sit venia verbo, poetae carmini minime apto) discriptis Schneideri ordinem secuti sumus. Nimis enim de versuum ordine vero aut non vero disceptari potest.

65 non fragmentum, sed testimonium est, ab Ida Kapp optime testimoniorum seriei (nr. X) vindicatum.

§ 1. Ipsum primum versum fr. 348 papyrus Mediolanensis integrum nobis redonavit. Quae ibi leguntur, cum eis, quae in carmine narrata putamus, non facile coniungi posse videntur. Lepidissime igitur N. — V. de hoc versu iudicaverunt⁴¹. Fortasse poeta matronam, totam carminis fabulam narrantem, finxit; similia pluries legimus⁴².

⁴¹ N. — V. p. 2 „Divinae Comoediae“ primum versum laudant, qui eiusdem indolis est, Nel mezzo del cammin di nostra vita. — Animadvertite, si placet, pueris puellisque tam carum „Fuit olim...“

⁴² e. g. fr. 442. Novimus Icium hospitem, novimus Xenomedis librum; tum poeta non raro deos sibi res veteres explicare iubet, e. g. Calliopam aut Ha-

Quae sequuntur, ita describere ausi sumus: a) Theseus apparet 124, K 137⁴³; an. 159, K 137. — b) Medea insidias parat 53, K 78; 451, K 116; an. 11, K 109; an. 34, K 20; an. 41, K 25; an. 58, K 110; an. 63, K 108; fr. nova 20; 33; 64. — c) Aegeus filium agnoscit 66h, K 72; 311, K 35; 344, K 143; 510, K 79; an. 53, K 80; an. 64a. — d) Aegeus Medeam vituperat an. 54, K 141; an. 55, K 50.

§ 2. 143, K 76; 166, K 99; 256; 309, K 125; an. 50, K 140⁴⁴; fr. nova 22; 65.

Apud diegetam sequitur magnus excursus de Thesei puerilibus annis. Verum locum huic carminis parti vindicare non possumus. Monendum praeterea unum alterumve Thesei casum e rebus gestis (nec novimus, quos) fortasse a iuvene Hecalae narratum esse (§ 8). Ideo, quae ad hos versus (§ 2 digr.) recte describendos, adhuc nihil certi constare putamus. Haec fr. enumerare audemus: 51a, K 73; 66, K 72; 313, K 73a; 477, K 98; 567, K 74 (hoc fr. non factorum, sed rei narratae causa hic insertum); an. 331, K 73a; fr. nov. 66.

§ 3 434, K 53⁴⁵; fr. nov. 67.

§ 4 nihil certi⁴⁶.

madryadas. Etiam alii poetae dei aut hominis persona usi sunt, ut ficta tamquam ad fontes redire iuberent; non haec formula id novum est, quod Callimachus arti suae indidit, sed id, quod non veritus est re vera libellos, unde materiam carminibus sumpserit, nomine inscripto laudare.

⁴³ Ignotus iuvenis in regia apparet, quales peregrinos tragoedia semper noverat.

⁴⁴ Lucernae vitreae regiae Atheniensi aptae; dixerit poeta de cena sollemni.

⁴⁵ Non tamen certum, nam excursus est, qui etiam alibi collocatus esse potest, e. g. inter ea, quae de Thesei victoria narrabantur (infra 10 aut 11). — Testimonium Et. Flor. p. 108 non integrum est. Prima pars *ἔλλερα τὰ βλάραρα* cum insequenti, ubi Callimachi verba citantur, non cohaeret. Inter utramque talia fere exciderunt, ut *ἔλλερα ἔργα* (talìa sunt:) *Καλλιμάχος* eqs.

⁴⁶ Aegeus fortasse filium sacris sollemnibus adesse iussit, e. g. 66a, K 94. Non tamen video, quomodo K 93 cum hoc fragmento iungi possit, cum K 94 plura sacra enumeret, K 93 autem (mera digressio) cuidam alii sacro opponatur. Liberi nomen in utroque occurrere nihil refert. At optime R. Etymologici genuini testimonium Hecalae dedit, cum Cecropidarum laudatorum causa, qui hos versus Attico mytho vindicant, tum propter Suidae glossas, quem Hecalae hypomnemate diligenter usum esse constat.

§ 5⁴⁷ 59, K 145.

§ 6. Cum Theseus proficisceretur, caelum serenum erat⁴⁸. Huc duo fr. quadrare videntur an. 24, K 8a; an. 36, K 8b. Tum imber tempestasque describuntur 216 K 18 (huic carmini dandum propter unum hypomnematis frustulum, Suid. A 636); an. 8, K 119; an. 10, K 9; an. 30, K 134; an. 32, K 12 (versus initium optime ab Ida Kapp correctum); an. 46, K 10; fr. nov. 17; 19.

§ 7. 41, K 1; 66b, K 2; 124, K 4; fr. nov. 21 (Hecala a vicinis irrisa); 68.

§ 8. Non ut carmen restitueremus, sed ut versuum reliquias rei narratae causa in ordinem redigere possemus, has partes statuendas rati sumus: a) de Thesei adventu 245, K 7; an. 4, K 112; an. 45, K 13 (artis hellenisticae „realis“ memento!). — b) Hecala madidum iuvenem curat 237, K 15; an. 19, K 47; an. 60, K 21; an. 66, K 19. Perinde ac saepe apud Homerum legimus, Hecalam Theseo lavationem curavisse par est⁴⁹. Theseus, dives felix iuvenis, qui paupertatem non novit⁵⁰, ex Hecala quaerit, quo vasi, pedes ut lavaret, uteretur. — c) cena rustica 50, K 28; 63, K 30; 64, K 29; 66c, K 16; 157, K 132b; 232, K 26; 289, K 17; 454, K 32a; K 33. — Praeterea quasdam colloqui partes dispicere possumus. Post cenam⁵¹ Hecalam quaesivisse, quisnam iuvenis esset, Theseum respondisse, Hecalam denuo locutam esse facile videmus. Non tamen omnia tam bene dispertiri possumus, ut quisque nos-

⁴⁷ Duas res narratas esse part. aor., cum alio verbo coniunctum, ultro testatur. Prior enuntiati pars iuvenem clam domo profectum esse monstrat, altera, quamquam corrupta, Theseum iam sat longe ab urbe abesse aut simile quodam significare videtur.

⁴⁸ Sic ἐνδιος interpretari debemus, nam tempus describitur, non iuvenis; primi versus coniuncto δὲ (θέρομετο δὲ χθών) copulativa est, non adversativa.

⁴⁹ Callimachum non Homeri verba versusque imitatum esse, sed, antiquorum temporum memorem, heroum mores ut recte describeret curavisse pro certo habemus.

⁵⁰ Ipse Callimachus nunquam dives fuisse videtur; cum paupertatis curas bene novisset, semel atque iterum divitis pauperisque statum contrarium pinxit, e. g. in Aetiorum prologo (P. Maas) aut in Aetiorum libro primo (?), fr. 317.

⁵¹ Mos inde a remotissimis usque ad nostra tempora idem mansit. Ne hic quidem Callimachum doctum esse dicere possumus. — Graeciam cum peragrarem, hoc ipso hospicio Homericum apud agricolam Argivum me fructum esse grato laetoque animo recordor.

trum vult. Pauca, quae ipse poeta narravit, d) praecedere iussimus, quamvis persuasi veros locos his carminis partiunculis nondum vindicari posse: 47, K 14⁵²; an. 5, K 52. — e) Hecala, ut par est, prima Theseum interrogat, quis esset⁵³. — f) Thesei responso fortasse haec tribui possunt (quid de suis rebus gestis narraverit, plane incertum) 49, K 44. Hypomnematista Hecalam *ναὶ μὰ τὸν* nec plura iuravisse testatur; ideo longum illud responsum sive iusiurandum Theseo dandum est. Cum his verbis 315b coniungendum esse putamus: iuris iurandi formula tripertita, tribus gradibus crescens evenit. an. 20, K 77. — g) Hecala loquitur 44, K 42a; 66d, K 45; 66e, K 38; 149, K 41; 302, K 128b; an. 15, K 127; an. 43, K 34; an. 62, K 81. Hecala matronarum more, et vitae suae orbae memor, Thesei matrem felicissimam esse dicit, dignam, quae in feminarum conventu laudetur⁵⁴. — h) Hecala lectum parat an. 35, K 46.

§ 9a. Nox et primum mane a diegeta non narrantur. Tabula Raineriana hanc carminis partem nobis servavit. Quae Iosephus Zingerle olim observavit, optime cum diegeseon papyro concinunt⁵⁵. Columnae II—IV antea scriptae sunt, (nobis § 9a) col. I postea (§ 11). In columnis II—IV aves colloquuntur, tum dies fit⁵⁶. In tabulae Rainerianae columna IV, K 64, haec Schneideriana redeunt: an. 40; 551; 255; 42; 278 et praeterea Suidas Σ 1099. Huc praeterea referimus 61, K XI; 141, K 61; 164, K 66 (rei narratae causa); an. 12, K 11; an. 21, K 130. —

§ 9b. Theseus proficiscitur: nullum certum fr.

§ 10. 56 = 528, K 92; 57, K 95; 367, K 147; fr. nov. 24.

§ 11. Hac ex parte celeberrima plura frustula superesse non

⁵² Fungos umidi aeris causa crescere antiqui iam perspexerunt; quare fungi, hoc in versu laudati, non solum ante, sed etiam post imbrem apparere potuerunt. Ante procellam dies erat; igitur haec lucerna post imbrem lucebat.

⁵³ Non ut Homerum imitaretur, sed Graecorum mori ut indulgeret. Poetae verba restitui non possunt.

⁵⁴ ἐν ἀγορμένῃσ' nemo nisi mulier dicere potuit.

⁵⁵ Th. Gompertz, *Aus der Hekale des Kallimachos*, Wien 1897, p. 14 sq.

⁵⁶ R. Pfeiffer Hecalam cum vicina anicula colloquentem totam hanc fabulam ei narravisse putat. Leguntur sane similia apud Callimachum, ut „loquentis“ narratio de Minervae lavacris, h. 5. Cum autem diegeta Theseum mane *experrectum* proficisci narret, aves potius quam feminas colloqui putaverim.

mirum. 46, K 138; 234, K 85; 249, K 56; 275, K 57; 288, K 58, 6; 345, K 139; an. 1, K 111a; an. 7, K 111b; an. 44, K 49; an. 59, K 58, 14—15; an. 64, K 48; an. 389, K 55 (rei narratae causa).

§ 12 fr. novum 69.

§ 13 17 8, K 27; fr. novum 18.

§ 14 131, K 70.

§ 15 an. 14, K 126.

§ 16 fr. nov. 70.

D. Incertae sedis frustula

haec sunt: 45, K 101. — 48, K 104. — 51, K 39. — 52, K 103. — 54, K 86. — 55, K 100. — 58, K 105. — 66a, K 94, Pf. 37. — 66f, K 84. — 66g, K 87. — 100, K 96. — 183, K 122. — 184, K 121. — 252b. — an. 13, an. 28, K 124 (fortasse quidam taurum consecratum alloquitur). — 290, K 101a. — 299, K 144. — 301, K 117. — 303, K 142. — 308, K 136. — 312, K 132. — 350, K 90. — 356. — 378, K 75. — 385⁵⁷. — 427. — 428, K 40 (rei narratae causa) 475, K 89. — 476, K 120. — 478, K 97. — 532. — an. 2, K 6. — an. 3, K 68. — an. 6, K 22. — an. 9, K 123. — an. 18, K 129. — an. 22, K 128a. — an. 23, K 42b. — an. 26, K 131 (fortasse Hecala de quadam puella⁵⁸ loquitur). — an. 31, K 24. — an. 37, K 135. — an. 38, K 87, adde (τροχοί) Suidas K 2239. — an. 39, K 82b. — an. 45a, K 91. — an. 48, K 5 (χειρέσσι addere non oportebat). — an. 56, K 36. — an. 57, K 54 (cf. supra ad 252b). — an. 61, K 146. — an. 65, K 43. — K 93, Pf. 36. — K 153 Callimacho reddendum (ἀρρηφόρια); — fr. nova 23; 25; 26.

⁵⁷ In excursu: „Callisto alio nomine appellatur“ hypomnemata apud Suidam N 551.

⁵⁸ Haec Hecker de ove, Schneider de sue dicta putaverunt, quam interpretationem Ida Kapp optimo iure minime certam esse dixit. Unus Suidas scholium servavit, nam de Hesychio, qui aliis verbis glossam interpretatur, parum constat. φάλος iam Homeri temporibus vitae gaudium significat, ἀνατρέφειν non solum nutrire est, sed etiam educare. Suidae (id est Sulustii) nomen τροφή cum in malam partem interpretari possumus, tum in meliorem, praesertim cum iuxta φάλλειν positum sit, quod florendi notio est. τὴν μὲν —; huic toti enuntiato alterum contrarium oppositum erat.

29. De aliis Callimachi libris.

Quaestionem nostram de Callimachi librorum fatis cum institueremus, in Aetiorum libros et Hecalam inquirendum statuimus. At cum Digeseon papyrus tot alios libros quamvis brevissime narratos nobis reddidisset, etiam hos examinandos esse e re visum est. Tres carminum series nobis redditae sunt, Choliamborum, Iamborum, Carminum (melicorum).

a. De Choliambis.

Quotquot P. Oxy. 1011 nobis olim donavit et R. Pfeiffer iteratis curis doctissime edidit, Edgarus Lobel felicissime redintegravit⁵⁹. Praeterea P. Oxy. 1011 cum P. O. 1363 coniungi potuerunt⁶⁰. E. Lobel qua est comitate benignissime mihi permisit, ut hanc Choliambi I partem iterum ederem.

- (Pf. 9, 92) Ἀκούσαθ' Ἰππώνακτος — οὐ γάρ, ἀλλ' ἦκω fr. 92
 ἐκ τῶν, ἔκου βοῦν κολλύβου πιπρήσκουσιν, fr. 85
 φέρων ἱαμβον, οὐ μάχην αἰδόντα fr. 90
 (95) τὴν Βουπάλειον . . να . . . ἄνθρωπος
 5 Lobel . . . β εἰν P. Oxy. 1363, 1 =
 = Pf. 10, 1
] νῶρες οἱ νῦν [] κεφ. fr. 81
] τηλυσθ' οἴμ [Διω] νύσου
] τε Μουσέων . α [] . Ἀπόλλωνος.
 ἐς τὸ πρὸ τείχευς ἱρὸν ἀλέες δεῦτε, (5) fr. 86 Dieg. 6, 5
 10 οὐ τὸν πάλαι Πάγχαιον ὁ πλάσας Ζῆνα
 γέρων λαλάζων ἄδικα βιβλία ψήχει.
] εἰ γὰρ ἐντὸς σου []
] ἀγγη τις ἢ πολ []
] ντα βωμοὶ τ [(10)
 15] ν πρὸς Ἄϊδην []
 ἄν] δρες, ὀκόσαι βῶ []
] ἦδοι Μοῦσα τ []
] γονος τις ἐμ []
] δε καὶ τὸν ὅς χ [(15)

⁵⁹ Hermes 69, 1934, 167 sq.

⁶⁰ M a a s, Gnomon l. l. 439 Edgari Lobel litteris laudatis.

- 20] ν ἑταίρην ατ [
 ζ] αμβον ὄστι [ς
]. ὡς τις τοῦς ν [
] ἀμετρα τοῖς [
] νοστις τηι [
 25 π] ολλούς · εν [
 ὦ πολλον, ὦνδρες· ὡς παρ' αἰπόλῳ μῦται,
 ἦ σφῆκες ἐκ γῆς, ἦ ἀπὸ θύματος δελφ[αί]
 . . . μεύουσιν. ὦ Ἑκάτη πλήθους!
 ὁ φιλοκόρησος τὴν πνοὴν ἀναλώσει
 30 φουσέων, ἔκως μὴ τὸν τρίβωνα γυμνώσῃ.
 σωπὴ γενέσθω καὶ γράφεσθε τὴν ῥῆσιν.
 Ἄνῆρ Βαθυκλῆς Ἄρκας (οὐ μακρὴν ἄξω)
 — ὦ λῶστε, μὴ σίμαινε, καὶ γὰρ οὐδ' αὐτὸς
 μέγα σχολάζω (δεῖ με γὰρ μέσον δίνειν
 35 . . . εν Ἄχέροντος) — τῶν πάλαι τις εὐδαίμων
 ἐγένετο· πάντα δ' εἶχεν, οἷσιν ἀνθρώποι
 (Pf. 9. 108) θεοὶ τε λευκάς ἡμέρας ἐπίστανται

Imprimis omnes choliambi quam brevissime examinandi erunt.

Choliambus I Dieg. 6, 3—23, de Bathyclis poculo. Hic sat multa fragmenta Schneideriana redeunt, ut in primo quoquam libro par est.

Sublatum est fr. 98c, Lobel ad fol. II versum v. 17.

fr. 92, Dieg. 6, 3, P. O. Ilv. 1, Pf. 9, 92. — 85, D. 6, 3 sq., Ilv. 2., Pf. 9, 93. — 81, Ilv. 6, Pf. 14 = 9, 96a. — 86, D. 6, 45, Ilv. 9—11, Pf. 9, 96d, fr. 10, 5—7. — EM 64, 13, Ilr. 17, Pf. 9, 113 (Lobel). — fr. novum 71, Dieg. 6, 10 Ἀμφάλκη, post. Pf. 9, 115. — 97, Ilr. 22, Pf. 9, 118. — 94, D. 6, (3), Ilv. a. b. 1—2, Pf. 9, 118a—120. — 83a, Ilv. 6—10, Pf. 9, 124—128⁶¹. — 91, D. 6, (3), Ilv. 10, Pf. 9, 128⁶¹. — fr. novum 72, D. 6, 15 sq. Nomina laudata non a diegeta addita, sed ipsius Callimachi esse videntur⁶². — 89, D. 6, 16, post Ilv., ante Ilr., Pf. post 9, 138. — 96, D. 6, 19—20, post fr. 89. — 95, D. 6, 20 sq., post fr. 96. — 98, Ilr. Pf. 9, 9, 147.

⁶¹ Digressionem laudari videmus.

⁶² Desiderantur: *Bias, Priena, Periander, Corinthus, Athenae, Solo* (cf. fr. 89), *Chilo* (cf. fr. 89), *Sparta, Pittacus, Mytilena, Cleobulus, Lindus*. Urbium nomina tamen dubia.

Choliambus II, versus 1 sq. fr. 87⁶³, D. 6, 24. Post IIIr., ante IV v., ante Pf. 9, 160. — fr. novum 73, D. 6, 26, de *olore*. — fr. nov. 74, D. 6, 27, de *deis*. — fr. nov. 75, D. 6, 27, de *vulpe*. — fr. nov. 76, D. 6, 28, de *Iove*. Haec omnia in eadem lacuna collocanda sunt. — Ad fr. 100, p. 272: IV r. 12—13, Pf. 9, 171—174.

Choliambus III, v. 1, fr. 342⁶⁴, D. 6, 35, IV v. 15, Pf. 9, 174. — Post Pf. 9, 175 collocanda duo nova fragmenta, 77, D. 6, 36, de *divitiis*, et 78, D. 6, 37 de *virtute*.

Choliambus IV. fr. novum 79 de Simo, D. 7, 3, post Pf. 9, 206 in initio, a lacuna deleta, collocandum est. — 93a, D. 7, 7, IV r. 22—24, Pf. 9, 211—213.—93b, IV r. post 28, Pf. 9, post 217.—75, V v. 7, Pf. 9, 224. — 384⁶⁵ Lobel recte post V v. 43 (a. b. c. d.) collocavit (Pf. 9, 262—265).

Hos quattuor choliamborum libellos ita in unum librum coniunctos esse videmus, ut nunquam eiusdem similisve argumenti fabulae se sequerentur: chol. I historiae verae similis est, chol. II merus mythus (animalia loquuntur), cui invectiva in Eudemum et Philtonem subiuncta est. Chol. III ipsius poetae tempora cum antiquioribus componit (sequitur invectiva in Euthydemum), chol. IV magna ex parte mythus est: arbores colloquuntur. Mythos (II et IV) separatos esse videmus, ut in Catulli libro, qualis ad nos pervenit, cf. e. g. carmina de passere (2 et 3).

II et III multo breviores esse videntur, quam I et IV. Non tamen hanc ob causam, sed imprimis, quia I et IV in ludis saepe legebantur (II et III tenerae iuventuti minime apta carmina sunt), — ideo I et IV pro portione saepe laudari videmus.

b. De Iambis.

Diegeseon papyrus si sequimur, inde ab col. 7, 19 usque ad col. 9 extremam novem carmina narrantur, quorum indoles, —

⁶³ A Clemente Alexandrino potius memoriter quam ex ipso Callimachi libro laudati versus. Post quingentos fere annos Callimachi choliambos notos esse videmus.

⁶⁴ Hoc fr. non idem esse atque fr. 538 (sic Wilamowitz) papyrus Mediolanensis monstravit. Eustathius Callimachum una cum Homero laudat. παραπικρόπει eqs. excursum reddere videtur, cuius narrationem E. Lobel correxit. Eadem, cum Edgari Lobel coniecturam nondum vidissem, per literas cum Hieronymo Vitelli communicavi.

⁶⁵ Collato hymno 5, 26 choliambum IV antea scriptum esse dixerim.

quae ad res narratas — ab antecedentibus quattuor choliambis manifesto differt, nam quodque horum novem carminum de una quadam sola re loquitur, quam individuum nominare possumus, choliambi contra quamlibet fabulam in genere narrant. Sic post fabulam de lauro et oliva diegeta 7, 20 ita incipit, primo versu laudato: γραμματοδιδάσκαλον Ἀπολλώνιον, οἱ δὲ Κλέωνα τινά, ἰαμβίζει. — Huius verbi causa, praeter plurimos Graecos (Call. fr. 75a. 79. 80. 82) etiam Catulli memores haec novem carmina iambo nominamus⁶⁶, quamquam clarissima illa Horatiana carmina epodi nominantur⁶⁷. Praeter papyrus Mediolanensem nunc etiam frustulum in vico Ali Gamman inventum (PSI XI 1216) eadem testatur, nam ibi col. 1, 15 litterae superstites facile iambo I primum versum extremum efficiunt.

] . . . φγ . . . Πων

ὦ ξεῖνε, συμβουλή γὰρ ἐν τι τῶν ἱρῶν⁶⁸.

Haec papyrus, si recte vidimus, iambo I nullo modo meros choliambos esse testatur⁶⁹.

Iamborum narratio nonnulla frustula certo libro reddidit.

Iambus 1. Ibi fr. 98a redit, Pf. 22, nunc demum a nova papyro redintegratum, v. 33 sq.

Iambus 2. v. 1, Dieg. 7, 25: fr. 99, Pf. 25. fr. 75a, Pf. 11 rem narratam exponit⁷⁰. Addenda fr. nova 80, Dieg. 7, 27 de *Iove Olympio* et 81, Dieg. 7, 30 de (*Phidia*) *Charmidis filio Atheniensi*.

Iambus 3. Dieg. 7, 32 sq. v. 1—2: fr. 117. Incertorum locorum fr. nova 82: a 7, 33 *Aenus*, b 8, 1 *Epeus*, c 8, 2 *Hermes*, d 8, 2 *Scamander*, e 8, 4 *Aenus*, f 8, 9 *umerus*, g 8, 18 *Apollo*; tum fr. nov. 83 D. 8, 6 *rete piscatorium*.

Iambus 4. Dieg. 8, 21 sq. Huic iambo diegeta aut alius grammaticus inscripsit ἐπὶ νικος eqs., non Callimachus, v. 1: Pf. 27. Praeterea redeunt 78, Pf. 30 (sic scribendum, non, ut Schneider

⁶⁶ At non effugies meos iambo, fr. 1 Ellis. Cf. e. g. etiam Strab. 8, 354 ad Call. fr. 75a; Dieg. 7, 21; 7, 25.

⁶⁷ Horatius ipse multa a Callimacho didicit.

⁶⁸ Versum restituit Lobel, Gnomon l. l. 437.

⁶⁹ A. Koerte APF XI 239. — Iam P. Stroux, Philologus 89, 1934, 315 quattuor choliambos, non quinque esse statuit; hoc P. Maas, cum Philologi fasciculum videre non possem, comiter per litteras mecum communicavit.

⁷⁰ ἐν ἰάμβῳ τινί.

aliique mutaverunt); 80, Pf. 13⁷¹, fr. novum 84 Dieg. 8, 22, *Polycles Aegineta*.

Iambus 5. Dieg. 8, 33 sq. Fr. nova 85, Dieg. 8, 33 (*Philitada*) et 86 Dieg. 8, 37 (*Tyrsenus*).

Iambus 6. Dieg. 8, 41 sq.⁷². v. 1.: 82b, Pf. 15, cui fr. 100 h 1 adiungendum, quod idem narrat⁷³. Dieg. 9, 10 fr. 76, Pf. 28 est. Fortasse etiam 82, Pf. 31⁷⁴ huc revocandum. Nova fragmenta: 87, Dieg. 8, 41 de *Aspendo in Pamphylia*; 88 Dieg. 9, 1 sq. de *Venere Castnia*; 89 de *Pamphylis*, — a 9, 3; b 9, 7; 90 de Mopso, a 9, 3, b 9, 8; 91 de *Eretriensium Diana*.

Iambus 7. Dieg. 9, 12 sq. In initio (9, 13 sq.) fuit 79, Pf. 12⁷⁵. Addenda sunt fr. nova 92 (9, 14) *Κοννίδα*; 93, (9, 15) de eodem *Connida*; 94 (9, 16) de *Selinunte*; 95 (9, 18) τὴν αἰσίαν (sic scribendum videtur, ut prima manus scripsit; corr. αἰσίαν, N. — V. οὐσίαν); 96 (9, 19) de *Venere*; 97 (9, 21 sq.) ἀρπαγὰ τὰ Κοννίδα.

Iambus 8. Huius carminis non paucos versus, misere mutilos tamen, iteratis curis E. Lobel edidit, *Hermes* 70, 1935, 42 sq., primum editos P. O. 1011 fol. VII recto et verso, tum Pfeiffer fr. 9, 369 sq., qui primus pentametros trochaicos agnovit. In papyris nondum agnita fr. nova 98 (9, 27) de *Leone*, 99 (9, 29) de *Iuventute*, 100 (9, 31) de *Apolline*.

Iambus 9. Dieg. 9, 32 sq. v. 1: 83c, Pf. 19⁷⁶. Quod diegeta 9, 36, etiam 83b, Pf. 18 narrat⁷⁷.

⁷¹ ἐν τοῖς ἰάμβοις.

⁷² 9, 2 ἐντεῦθεν 9, 8 ποιοῦσιν excursus narratur. Lobel non ante, sed post ἐντεῦθεν interpungit. Hic iambus verum „aition“ tangit. Fabulae (mythi) partem enotabimus, ut homo numini primum animal immolaret, quod domi offendisset, mythi partem, nostris quoque temporibus optime notam.

⁷³ Fr. 82b unus primus versus Callimachi est, ceteros Schneider perperam restituere conatus est. Fr. 100h 1 Zenodotus Callimachum laudat, fortasse fr. 82b.

⁷⁴ ἐν τοῖς ἰάμβοις.

⁷⁵ ἐν ἰάμβοις.

⁷⁶ Eustathium Theonis copiis usum esse suspicamus. Theo Callimachum memoriter laudavit.

⁷⁷ Quae Suidas de choliambis dicit, satis levis momenti sunt. Primus versus choliambus est. Seri scriptores hic illic iambos (carminum liberum) cum choliambis confundunt (sive liber laudari videtur, sive numeri).

c. *De carminibus.*

Diegeta quattuor carmina narravit, nobis iam antea aliunde nota.

Carmen 1. Dieg. 10, 1 sq. v. 1: P. Oxy. 220, col. VIII 9, p. 405, 10 Consbr. Hos versus olim etiam in carminum libro primum locum obtinuisse metricus Oxyrhynchita monstrat.

Carmen 2. Dieg. 10, 6 sq. Ut cetera omnia, etiam hoc carmen a Callimacho non inscriptum erat: Athenaeus alia inscripsit (pannychis)⁷⁸. — v. 1: 116, Pf. 2, 1. — v. 6—7 Athen. 15, 668 c, quos versus Wilamowitz huic carmini tribuit.

Carmen 3. Dieg. 10, 10 sq. v. 1: 146 a; v. 5: 146b; v. 43: 146c. Addenda sunt fr. nova 101 (10, 11) de *Arsinoa* et 102 (10, 12) de *Dioscuris*.

Carmen 4. Dieg. 10, 14. v. 1: 36. Accesserunt fr. nova 103 (10, 15) de *Delo*, 104 (10, 16) de *Mileto*, 105 (10, 17) de *sacro nemore*⁷⁹, 106 (10, 17) de *Brancho*.

Quae supra diximus, hic iterum dicenda sunt, — diegetam Callimachi verba ita suo sermone reddidisse, ut non facile esset poetae verba e ieiuna narratione enucleare. Quaedam etiam nunc latere possunt, hic illic fortasse plura Callimacho vindicavimus, quam re vera vindicare oportebat.

30. *De Salustii hypomnematē.*

Melius quam cetera, Salustii hypomnema in Callimachi Hecalam notum est⁸⁰. Hoc libro et Suidas et Photius (E. gen.) usi sunt. Pauca alia vestigia apparuerunt, libri e. g., qui iambos illustrabat. Salustius, non secus ac ceteri seriores grammatici, cf. e. g. scholia in Theocritum, priorum grammaticorum copiis usus est. Imprimis Byzantinorum ope demonstrari potuit Salustium Theonis et Epaphroditī doctrinae suam addidisse, cf. e. g. Suidae glossas Δ 946, fr. 245, K 7; I 343, fr. 42, K 64, 13; fr. 567, fr. 184, K 82. Non modo hic, sed etiam saepe alibi idem lemma ter explicari videmus⁸¹.

⁷⁸ παροίνιον R. Pfeiffer feliciter correxit e papyri παροίμιον. Etiam Atheniensium tragoediis non ipsi poetae, sed magna ex parte seri grammatici nomina inscribebant.

⁷⁹ ιερα υλη παρ., ιερά ἀδλή Hiller von Gaertringen.

⁸⁰ Praeter ea, quae supra diximus, vide, si placet, Carolum Wendel, Gnomon 11, 1935, 237.

⁸¹ Cf., e. g., quae Wendel de scholiis Theocriteis tam bene exposuit.

Priora hypomnemata, quibus Salustius usus est, saepe Theonis sunt, Epaphroditi vestigia rarius occurrunt. Inde sequitur hos claros grammaticos non solum in Aetiorum libros, sed etiam in alios, inter quos in Hecalam, hypomnemata scripsisse. Quod supra lexeon libri nobis monstraverunt, idem etiam hic videmus: Epaphroditi nomen non solum cum Aetiorum libris, sed cum omnibus Callimachi libris coniunctum est; ex Epaphroditi nomine nihil nisi Callimachi libro laudato sequitur.

Salustii libri Sophoclem illustrantes noti sunt; at laudatur etiam plane alibi, in voluminibus Latinis, a Servio, e. g. Aen. 7, 604 aut 11, 659, ab Acrone, e. g. Hor. carm. 3, 24, 9, a Iuvenalis hypomnemata, e. g. 4, 42 aut 15, 115. Non igitur mirabimur sollertem Salustium aut multa aut omnia Callimachi carmina denuo edidisse.

KOPSAVILKUMS.

Sākot šo pētījumu, autoram bija nodoms atrast ceļu Kallimacha slavēno dzejisko darbu „Aitia“ un „Hekala“ rekonstruēšanai. Mēģinājums meklēt atrisinājumu, izejot no uzglabājušos fragmentu satūra, veda pie slēdziena, ka šis ceļš absolūti neejams. Arī mēģinājums atrast rekonstrukcijas elementus, pētījot Kallimacha dzejisko stilu, noveda pie negatīva rezultāta. Atlika trešais ceļš — noskaidrot atsevišķo fragmentu teksta vēsturi, lai varētu nākt pie tādiem fragmentu nesēju slāņiem, kas atļautu pēc šo fragmentu nesēju tipa noteikt fragmentu piederību. Tādām pētījumam veltīta šī grāmata.

Lai rastu drošus pamatus meklējumiem, pētīti tie autori (fragmentu avoti jeb nesēji), kas izdoti pēc Šneidera grāmatas iznākšanas (Callimachea II, Leipcigā 1873). Pārbaudīti arī ne visi, bet svarīgākie un labāk izdotie, jo viņi tad varēs noteikt, kāda nozīme citiem, sīkākiem avotiem. Šāda izlase, metodiski pamatota, arī ir cēlonis nosaukt pētījumu par „izlasītām nodaļām no Kallimacha teksta vēstures“. Pētījuma viela ir: Hēfēstions un Atēnejs, visi grieķu grammatīki (izņemot Hērōdiānu, kas izdots agrāk un Šneidera izmantots, lai gan izdevums pie stingrākas kontroles izrādījās par nelietojamu), scholiju izdevumu virkne: Apollōnija Rodieša, Arāta, Eurīpida, Likofrona, Pindara, Sofokla, Teokrita, beidzot dažas Bizantijas vārdnīcas: Svidas, Fotija, t. s. Etymologicum genuinum (cik notā tas izdots), un Etymologicum Gudianum, cik tālu

sniedzas de Stefani izdevums. Sasniegtie rezultāti, bez daudziem sīkākiem labojumiem Kallimacha fragmentu tekstos, ir šādi: Pēc fragmenta nesēja nekādi nevar noteikt, no kāda Kallimacha darba ir citēts attiecīgais pantiņš, tā tad mērķis, ko autors sev uzstādījis sākot šo darba posmu, izrādījies par nesasniedzamu. Turpretim ir gūti daži principiālas dabas rezultāti, kas varētu sniegties pāri Kallimacha jautājumam. 1. Ir jāšķiro scholiji, kas uzrakstīti uz autoru manuskriptu malām (viduslaiku rokrakstos), no pirmatnējām hipomnēmām, tādiem komentāriem, kur autora teksts saraustīts mazākās vārdu grupās („lemmās“), kuŗām tūlīt seko skaidrojums. Šīs hipomnēmas sacerēja, sākot ar otro g. s. pr. Kr., līdz kādam IV. vai pat V. g. s. pēc Kr. Viņu pamatā ir lekcijas, ko lasīja grammatiķi lielajos kultūras centros. 2. Hipomnēmu autoru intereses bija, bez estētiskas un vispāri literāriskas skaidrošanas, vēl sevišķi cenšanās sniegt vārdu etimoloģijas (kā šo „etimoloģizēšanu“ toreiz izprata). 3. Tikai daudz vēlāka laika hipomnēmām un scholijiem nāk uzdevums „skaidrot“ tekstu, — kad lūzums sarunas valodā bija padarījis agrāko gadsimteņu tekstus pa daļai nesaprotamus. Lielā hipomnēmas principiālā nozīme pēcklasiskajā antīkas pasaules gara dzīvē ir iemesls nosaukt sacerēto pētījumu vārdā „Hypomnema“.

Hipomnēmas un „etimoloģijas“ nozīmes atrašana noteica pētījuma tālāko novirzienu. Izdevās konstatēt (tā domā autors), ar ko atšķiŗas Teona un Epafrodita, pazīstamo Kallimacha komentātoru, etimoloģiskās sistēmas viena no otras.

Bizantijas vārdnīcās varēja noteikt, kādi elementi nāk no hipomnēmām, kādi no speciālajām, agros laikos sastādītām, etimoloģiju vārdnīcām („lexeis“). Līdz ar to varēja vilkt robežu starp tiešajiem citātiem, kas, sevišķi pie Svidas, ļauj ar pilnu drošību piešķaitīt zināmus citātus Kallimacha Hekalai, un tiem, kuŗu izcelšanās no etimoloģiskām vārdnīcām pilnīgi aizmiglo citāta piederību pie kāda noteikta Kallimacha darba. Gala rezultātā ir atrasts līdzeklis pazīt tiešos un netiešos citātus. Arī Svidas vārdnīcas redaktora darba paņēmienu varēja, kaut pa daļai, noskaidrot, — cik notal viņa saistīta ar Kallimacha tekstiem.

Jaunāko laiku papīrusu atradumi, sevišķi t. s. „scholia Florentina“ un „Diegeseis“ prasīja uzmanīgu pētījumu, sakarā ar grāmatas pamatuzdevumu atrast ceļus rekonstruēt dažus Kallimacha dzejiskus darbus. Tam veltīta VII nodaļa. Autors nācis pie slē-

dziena, ka divi minētie papīrusi ir vienādas dabas, pat varbūt viena un tā paša oriģināla noraksti. VIII nodaļā autors rekonstruē, cik tas tagad iespējams, Kallimacha zaudētos darbus, iziedams pirmkārt no fragmentu likteņiem un gandrīz pilnīgi atmetot paņēmienu rekonstruēt, izejot no atsevišķo fragmentu satura. Pēdējā paragrafā dots īss mēģinājums noskaidrot Salustija hipomnēmas raksturu. Pielikumā autors sakopojis visus Kallimacha vārdus, kas kļuva zināmi jaunajos papīrusu atradumos, pēc Pfeiffer'a grāmatas (Callimachi fragmenta nuper reperta, Bonnā 1923), un tos, ko viņš varēja atdabūt viņa paša konstatētos jaunajos fragmentos.

NOVA COPIA VERBORUM CALLIMACHI.

Verba Callimachea, quae papyri post Pfeifferi libellum editum nobis redonaverunt, quae Lobel novis curis in choliambis et iambo VIII restituere potuit, quae in Schneideri fragmentis correximus, quae praeterea invenimus, hic collecta sunt.

Locutiones Callimacheas, a scholiasta sive grammatico non laudatas, sed narratas tantum, aut ipsas aut fragmenti numerum sane, unciis inclusimus.

Indicem ita scripsimus, ut eiusdem nominis verbive formas non totas citaremus, sed solam partem mutatam. Accentuum apices, candide lector, ipse rectos legas nec duos uni verbo inditos putes. Frustula sic signavimus:

a 13 litteris minusculis novas papyros, v. supra § 2. pag. 311.
L II r 8=L(obel), (folium) r(ectum); v=v(ersum).

D 43 fragmenta nova.

385 Schneideri fragmenta mero numero addito citavimus.

A

ἀ a 33. g 11
ἄβαντες 259
ἄβδηρ' 544: m 2, 29
ἀβόλησα 455.
ἀβρά c 13
ἀγαθέ a 24; -θή VII v 41
ἄγγελσι c 91
ἀγινεῖ 544: m 2, 29
(ἄγκυρα) D 63; -ρης m 3, 1; -ραι
II r 22
ἀγνέη VII v 24
ἀγνόν 495; -νά D 6
ἄγνωτον 422
ἀγνώμενος o 3
ἄγει c 89; -ουσι c 43; -οις c 69;
-εσθαι c 84; ἄξωσιν g 10; ἤγαγον
VII r 31; -ε c 61
ἀγχι[c 109
ἀγών 1. m 8, 23

ἀδελφ[a 47; -είης c 59; -εαί e 51
ἄδρανιτῶν c 52
ἄδωνιν IV r 14
(ἀεί) D 16
ἀείδω VI v 30. a 33; -δει m 5, 3;
-δομεν a 29; -σομαι VII r 13;
ἤειςας V v 27; -δεν 526
ἄεισμα a 3
ἀήτης e 53
(Ἄθηνα) D 63
(Ἄθηναί) D 54. 72
(Ἄθηναῖος) D 81
ἄθω e 46
αἰαῖ IV r 14
(αἰγείρος) D 53
(Αἰγέως) D 65
(Αἰγινήτης) D 84
Αἰγύπτιοι a 13
(Αἰγωστis) D 1

- αἰέν c 43
 Αἰθίοπος e 52
 αἷμα c 85; -τι m 5, 9
 αἰνήσουσι VII v 19
 αἰνίγμα g 14
 (Αἶνος) D 82. 82 e
 αἰρεῦνται VI r 28
 αἰσίαν D 95
 ἡσύμνας m 4, 36
 αἰόντες c 80
 ἀκου[VI r 24
 ἀκουαῖς c 16
 Ἄκταλη 348: m 10, 19
 Ἄλειος 99: m 7, 25
 Ἄλιαρτος c 89
 ἀλιβδύσουσι 269
 αλιτω V r 7
 Ἄλκαθόου 272
 ἀλλά V v 40. VI v 7. VII v 35.
 a 9. 20. 27. 53. c 30. e 61.
 g 13. D 12. -ἀλλ' a 47. c 70.
 124. g 6. m 4, 36. p.
 ἀλλήλοις c 76
 ἄλλος a 32; -ου m 9, 12; -ον c 34;
 -η m 10, 1; -ο b 61. D 45
 ἀλλοτρίη VII v 34
 ἄλός o 26; (ἄλες) 373
 ἄλφα III r 11
 (Ἄλφος) D 53
 ἄλώπηξ D 75
 ἄμαξαι a 25
 ἡμιλλῶντο VII v 1
 Ἄμνισου m 9, 25
 ἄμπελος m 4, 30
 (Ἄμύντωρ) 493
 Ἄμφάλλη D 71
 ἀμφί c 74
 (ἀμφορίτης) m 8, 23
 ἀμφώ c 123
 ἄν V v 19 (236). g 3
 ἀνά a 27
 ἀνέκαυσας g 4
 ἄναξ IV v 15
 ἀνέπαυσε V r 20. VI v 29
 ἀνεπλάσθη VI v 16
 ἀμπυρίζας o 17
 ἀντέλλοντα e 49
 (Ἀνδρόγεως) 33 b: m 5, 5
 ἄνδρα a 15; -ρες II r 1; -ρας m 1, 37
 ἀνδρώποις e 60
 ἀνισχύουση 206
 ἡνέφηται D 34
 ἀντησ[VII r 12
 ἀντιασάντων 479
 (Ἀντιγόνη) D 61
 ἀντίξουν c 75
 (ἀνυμεῖν) 373
 ἡνυσα a 4
 ἄνωγα a 25
 ἀοιδήν a 19; -άς VI r 28
 ἀοιδῶ VI v 20; -δέ a 23
 ἀπαι[VI r 15
 ἄπαξ VI r 12
 ἄπασι D 5
 ἀπιόντος II r 22
 ἀπεμπολή VI r 26
 ἀπέχου D 22
 ἄπνοα c 14
 ἀπό II r 2. c 8. m 4, 36. p; ἀπ'
 a 13. 19
 ἀπέδραμον c 80
 (ἀποθνήσκω) 144
 (ἀπολαύω) D 49
 ἀπόλοιτο e 48
 Ἀπόλλων a 22; -νος II r 8; -να
 c 76 (D 46. 47. 48. 82. 100)
 ἀποστάξαντος 205
 ἀπέθεντο a 38

ἀπέθρισε c 72
 ἀπρηγεῦνται IV r 9
 ἀπταιστου[a 45
 ἄπυστος 272
 ἄπωθε (?) o 15
 ἄρα c 80; ἄρ V r 37
 (*Αργοναῦται) D 63
 (*Αργος) D 56
 Ἄργω m 5, 36
 (ἀρετή) D 78
 ἀρίθμιος e 61
 Ἄρκαδ[D 43
 ἄρκτος D 107
 ἀρπαγά 79: m 9, 13. D 97
 ἄρπαγες VII v 25
 ἄρπασον c 63
 (ἀρρηφόρια) K 153
 (*Αρσινόη) D 41. 101; -ης e 54
 ἄρσιν e 45
 Ἄρτεμις m 3, 34. (D 46. 53. 91);
 -μι m 9, 25
 ἀρχαίους e 64; -ης VII v 3; -η c 49

(*Αρχιτέλης) 410 (a)
 ἄρχετο c 58
 (*Ασπενδος) D 87
 ἀστέρας o 16
 ἄστρον e 64
 ἄστου c 48. 78
 ἄτε a 6
 ἀτρεμίζει g 6
 αὔθι a 17. o 26
 αὐλιν 126, 2
 αὖριον c 16
 αὐτ[VI r 29
 αὐτάρ c 78
 αὐτεῖ c 34; ἡύτει VII v 6
 αὖτις o 23
 Αὐτομάτης p
 αὐτοῦ 100 c 2; -ή V v 33; -ό D 12
 Ἄφροδίτα D 6; (-η) D 88. 96
 ἀχάριστον c 15
 ἄχρι g 4
 ἀψευδέα VII r 9

B

ἔβησαν c 46; βέβηκεν D 12
 Βάκις g 12
 βαλιά e 53
 ἐβάλλοντο D 9; βάλωνται c 66
 βάρος a 35
 (βασιλεύς) D 49; -λη[m 2, 10; -λήων
 a 3
 βασκαίνει c 65
 Βασκανίης a 17
 (βαστάζειν) 546
 Βερενίκειος e 62
 Βερονίχης 34, 1
 (Βίας) D 72

(Βισάλται) D 60
 βλέπ[o 16
 βοή c 41
 βοσσόν 206
 βουκρήμνοιο (-κριμ-?) 203
 βούλεσθε II r 24
 βούπορος e 45
 (βούς) 410 (c); βοός c 85
 (Βράγχος) D 106
 βραχίονα VI v 23
 βροντᾶν a 20
 βύνης m 3, 1
 (βωμός) D 47. 50

γαῖα 283: m 4, 1. c 81. 91
 (Γαῖος) D 62
 Γάλλαι D 2
 γαμοῦσιν 100 c 9
 γάρ 100 c 2. II r 9. VI r 10. VII
 r 29. a 21. 29. 37. c 12. 56.
 65. 72. 87. m 7, 19
 γαστέρα VI r 14
 γ' ο 23. D 22
 Γέλα c 48
 γέλω g 11
 γενεῆ c 49
 γενεθλίην VII r 15
 γενειόλα m 8, 33
 γένην VI v 21
 γένος a 17. e 48. m 3, 12; -νη
 100 c 1
 γεράνων a 14
 γεωδαῖται c 66

δαιτ[c 8
 δαῖτα c 84
 δαίτης m 4, 36
 δάκρυ VII r 32; -ρεῖ D 11
 δακτύλοις VI v 28
 δάφνη g 12 (D 48); -ην (bis) V
 v 6
 (δαψιλῆς) D 49
 δέ 99: m 7, 25. 100 c 1. 474.
 IV v 8. V v 34. 42. a 17. 25.
 44. c 58. 60. 82. 92. 94. g 4.
 7. 10. m 1, 27. 3, 34. D 35;
 -ε' IV r 15. V v 23. V r 9.
 VII r 39. VII v 2. 10. a 5. 6.
 12. 20. 24. 26. 30. 32. c 4. 8.
 16. 52. 54. 75. 76 (bis). 80

Γ

γῆ (556). V v 43; -όθεν e 49
 γηθέω V v 34
 γῆρας a 33
 (γηράσκω) D 16
 ἐγένοντο a 2. c 14; γειναμένη 171:
 c 119
 γλυκός a 11; -ύν a 29; -εῖαν VII
 r 39; -ίον m 3, 12
 γνωτός e 52
 Γόγγυλος c 44; -ον c 46
 γονῆς c 72
 γουνῶ 348: m 10, 19
 γούνασιν a 22
 γράμμα D 12
 γραμμαῖσιν m 5, 40
 γυμνώση[II r 5
 γυνή a 12
 γύπη c 73

Δ

(bis). 84. 86. g 3. o 22. 26.
 D 6. 13
 ἔδδεια[a 52
 δεκάς a 6
 δέλτον a 21
 δελφοί II r 2
 (Δελφόναν) 364
 ἔδειμε c 56. 83
 δένδρεον IV r 25
 δει[VI v 20
 δεῖ II r 9
 δεσπότης c 55
 δεύτερον c 58; -ην g 8; -ερα V r 31
 δήσουσι VI r 18
 δῆ c 70. D. 44
 Δηάνειρα (410 a). 410 d

Δήλιε VII v 2
 (Δήλος) D 103
 Δήμητρι 556
 δημοεργοί c 82
 δημοσίην c 39
 διά c 43. e 45
 διέπλευσε (pap. -αι, L -α) VI r 4
 διάπλεων 544: m 2, 29
 (διατέμνειν) 202
 διαφέρουσαν 556
 (διδάσκω) 365; (διδάσκομαι) D 16;
 ἐδίδαξε a 12
 ἔδωκα c 12
 διηγεκές a 3. c 66
 (ἐδίκαζεν) V r b
 (Διόνυσος) D 57
 δίης a 34
 (Διάσκουροι) D 102
 δικτύοις o 7
 διπλήσιον D 8

ἐγειρόμενον c 65; ἡγέρθη V r 30
 Ἐγκελάδω a 36
 (ἐγκωμιάζειν) 373
 ἐγὼ VII v 10. a 7. 32. c 8. 12.
 86. e 62. g 12. o 20; ἐμοῦ a
 19; μευ m 9, 12; ἐμοί a 35;
 μοι IV r 11. V v 40. VII v 35.
 a 1. 22. c 17. 68. 87. m 2, 10;
 ἐμέ VI v 20, με 34, 1. II r 9.
 e 51. 63. g 11. m 4, 1. o 7.
 24; ἡμέων IV r 17
 ἔγωγε 297. V r 9
 ἔδων a 34
 ἤθελον c 87; -ε c 7
 (ἔθος) 373
 εἰ V r 31(?). a 28. c 64. 69. m 10, 1

διφάτε a 19
 δίφρον g 9
 διχοφροσύνην c 75
 Διωνύσου II v 7; -αν 171: c 119
 (Δολονία) 547
 δόσει VII r 18; -ι[VII r 20
 δούλαι V r 34
 (δράκων) D 48
 Δρέπανον c 71
 δρομάδες D 2
 δρόμου g 7
 δρόσον a 33
 (Δρυοπία) 410 c
 δρῶν a 10
 δύναται 366
 δυσσιώνιστων 100 c 9
 δύο V v 40. c 84; -οῖν a 11
 ἔδω c 15
 Δωρίδες c 42

E

εἶδαρ a 34
 εἶθ' IV r 15
 εἴκουσιν e 48
 εἰλαπίνην c 57
 (Εἰλεθουα) D 46
 ἔαλεν D 38
 ἐστί VI r 11; ἔστι 100 c 1; εἶην
 a 32; ἐμέναι c 29; ἐών a 9;
 ἦν IV v 15. VI v 15
 ἴσαν c 74; ἰόντες c 76
 εἵνεκεν a 3
 εἶς c 15. e 56
 εἶς 410 c. IV r 17; μιῆς m 3, 1;
 ἔν V r 5. a 3. m 7, 19
 εἴσεθέμην c 17
 εἶτε 366. VI r 15. c 74

ἐκ V r 29. VI r 10. 31. a 34.
 c 80. g 10. m 1, 37. 3, 34.
 ο 28
 (Ἐκάλεια) D 70
 (Ἐκάλγη) D 68. 69
 Ἐκάτην 556
 ἐκβαλλ[VII r 26
 ἐκεῖ c 53
 ἐκεῖνος c 72; -ναν ο 20
 ἐξεῖπε III r 18
 ἔκτμητον e 51
 ἐλάσεις a 28
 ἐλάφοις VII v 25
 ἐλαχύς a 32
 ἐλέγξας m 1, 37
 ἐλίσσω a 5
 ἔλκοντα IV r 13
 Ἐλλάδος m 5, 25
 ἔλλετε a 17
 ἐμβεβ[VI v 4
 ἐμόν VII v 24 app. a 20; -οῖς a
 21; -αί II r 21; -αῖς ο 21
 ἐμπεῖραι 366
 ἐμπέπλεκται VI r 16
 ἐν 348: m 10, 19. V r 8. 9. a 4. c
 6. 90. 94. e 61. m 5, 40; ἴν V r 37
 ἔνδοι 167
 ἔνδοθι c 15
 ἐνεργότατος a 40
 ἐνθ[544: m 2, 29. c 118
 ἐνθε[a 49
 ἐνί a 29. D 44
 ἐνισπεῖν c 54
 ἔντομα c 82
 ἔντεα D 2
 ἐξ ο 26
 ἐορτήν c 88
 ἐοῦ 557
 ἐπάραξ II r 18

ἐπάλλεσι c 70
 ἐπήρκεσε D 4
 ἐπεὶ V v 35. m 5, 3
 ἔπεστι a 35
 (Ἐπειός) D 82
 ἔπειτα 474
 ἐπι[III r 27
 ἐπί c. gen. V r 27. m 3, 8; ἴπι
 ο 19; c. dat. a 36. c 51. m
 5, 9; c. acc. VI r 14. a 13.
 c 69. e 57. g 6. ἐπ' a 15. c 57.
 59. 82; ἴπ' ο 20; in tmesi c
 dat. a 21. e 60; c. acc. a 5;
 adv. c 86
 ἐπέβησαν c 62
 ἐπικείμενον c 48
 ἐπιπτύουσι 235
 ἐπιστάμενον a 8
 ἐπιτρύουσιν a 1
 ἔποικον c 69
 ἔπος a 5
 ἐπωδαῖς ο 21
 ἐπώνυμον p
 ἐργασίην e 50
 ἐργάτης VII r 37
 ἐρεισαμένη c 59
 (Ἐρετριεῖς) D 91
 Ἐρεχθέος 348: m 10, 19
 ἔρημος 366. VI r 23
 ἐρῶσθε D 37
 ἔριν VII r 39
 Ἐρμᾶνος m 8, 33
 (Ἐρμῆς) D 82
 ἔρπει m 4, 30
 ἐρράου 335
 Ἐρυθρά 202
 Ἐρυκα c 55
 ἔρχο c 38; -σθω c 84; -ετο c 57;
 ἦλθεσ m 1, 37. VII r 35; -εν 522

ἐλ θών VI v 31. r 11; ἦνθε ο 25;
 ἔνθης ο 23
 ἐρωδιός c 64
 Ἐρωτος D 5
 ἐς anon. 265. II c 14. IV v 7.
 c 4. 10. 16. 76
 ἐσκλη[VII v 2
 ἐσπερίους c 27
 ἔστε VII v 24
 ἔσω VII v 3
 ἐτέρων VII v 20. a 26; -ους c 53
 ἔτι IV v 1. c 17
 ἐτέων a 6
 Εὐβοίας d; -αν c 54
 εὐδαίμων II r 10
 Εὐδημος IV v 7
 (Εὐηνος) 410 b
 Εὐθυδήμου IV r 1

ζάγκλον c 73
 Ζαγρέα 171: c 119
 ἔζησεν II r 14
 ζείοντα c 50
 ζεύγος V v 42
 Ζεύς 99: m 7, 25. 556. V r 40

ἦ 350. II r 2. V v 37. a 3. D 10
 ἦ 34, 1. c 87. ο 24
 ἦ 366. m 5, 40
 (Ἡβη) D 99
 ἦερος a 34. D 17
 ἦλαφροῦ V r 37
 ἦμέρην VII r 16; -ας II r 12
 ἦμετέρην c 83
 ἦν interiect. a 33
 ἦν (ἐάν) VI r 19

Εὐθύκλεες m 1, 37
 Εὐθύμου m 4, 5
 εὐνάες p
 εὐναίας D 9
 εὐόδοις b 13
 εὐρίσκειν VI r 27
 εὐτε c 66
 εὐξάμην D 5
 ἐφέρπει c 64
 (Ἐφέσιοι) D 58
 Ἐφέσου VI v 31. r 11. m 4, 36
 ἐχθραίνει h 100 c 2
 ἐχθροῖς V r 35
 ἔχθιστον c 64
 ἔχω c 54; -ωσιν VI r 19; ἔχε g
 14; -οντι m 4, 5; -ον 100 c 9;
 -ειν 118, 4; εἶχε 283: m 4, 1.
 c 75

Z

D 46. 47. 57. 70. 76. 80; Διός
 a 20; Δί m 4, 5; Δία D 3;
 Ζεῦ II r 10
 Ζεφυρίτις e 57
 Ζῆνα VII v 17
 (ζήτησις) 556

H

ἠνδητοσωσπιπε[VI r 21
 ἠνίχ' II r 13
 ἦπαρ a 8
 ἠπί (ἦ ἐπί) VI r 14
 (Ἡραιον) D 58
 (Ἡρακλῆς) 410 d. D 57
 ἠραπεδο. m 3, 12
 Ἡρῆ VII r 16 app. (D 56); -ῆ
 m 4, 30; -ῆν D 3
 ἠρίον c 4

ἤρωσ m 5, 3. (D 55); -ας a 5
 . ηστεψεισεσιγησ. VII r 38

θαλ[c 26
 θαλάσσας ο 28
 θάμβος c 87
 (θάσσι) D 60
 θάσσιο m 5, 9
 θάψε c 41
 θεαί VI v 17
 Θειοδάμας 410 d
 θέλεν c 74
 θέμιν VII r 6. 17
 Θεοδαίσις c 88
 Θεόκλεες c 38
 θεός c 80; -οί m 3, 34; -ῶν 556.
 VI r 31; -οῖς 34, 2. D 5; -οῖσι
 II r 25; -οὺς (D 74)
 Θεσμοφόρος a 10
 (Θεσσαλικός) 410 e

ἱεράκων 100 c 1
 (ἱέρεια) D 58
 (ἱερά) D 105; -άν D 14
 Ἱέρωνα c 40
 ἱετο e 53; ἦκεν VII r 17 app.
 ἱηλεμῖζειν IV r 15
 Ἰλαος c 83
 ἱνα ut a 33
 ἱνα ubi anon. 265. c 50

Κάδμου c 89
 καθέλκει a 9
 καθινώδει 204

Ἡφαιστει[VII v 12
 ἦχον a 29

Θ

θηλυς e 53
 θήν a 46
 θηρί a 31
 θηρίον ο 11
 (Θησεύς) D 33
 (θοίνη) D 49
 θόρυβον a 30
 Θρηϊκός m 5, 9; -κας a 13
 τρίχας m 4, 30
 (θρηγέω) 144
 θυγατρός VII r 16 app.
 θυμόν VI r 14
 θύος a 23
 θύρα D 34
 (θύω) 100 b
 θωῖη g 3

I

(Ἰνώ) D 50
 ἰοζώνου e 54
 (ἵππος) D 52; -ους g 8
 ἱρῶν m 7, 19
 ἰσχύι 556
 ἰσχε g 7
 ἰχνια a 26. c 93
 Ἴωσι VI v 31. r 10

K

καί 100 c 9. 259. 556. IV v 1.
 16. V v 19. 43. V r 6. 40.
 VI v 14. 20. 22. VI. r 19. 35

VII v 17. 25 app. a 7. 21. 25.
 28. c 12. 16. 50. 53. 55. 61.
 65. 66. 67. 84. 85. 86. 90. 91
 e 45. 50. g 6. 12. 13. 14. 15.
 m 5, 33. o 17. 20. 24. D 2.
 κακόν e 49
 Καλαβρός 100 b
 καλεῖ c 81; -έουσιν c 82; -εῖν c
 37; (καλεῖσθαι) 404
 καλός e 62; -ή V v 25; -όν VII v
 38. D 45; -λιστ[a 51; -ον D
 10; κάλλιστα VII r 3
 (Καλυδών) 410 a
 κάμαντινήν 259
 καμοιμ[V v 27
 κάμψης g 8
 Κανωπίτου e 58
 καπηλεῦσαι III r 12
 καρήατι c 12
 καρτυνθέντες c 70
 (Καστίνη) D 88
 κατά V r 22. m 5, 3. o 5. (D 10);
 καθ' a 26
 καταργ[o 27
 Κατάνη c 31
 κατέδραμε m 5, 33
 (κατέχω) 100 h 3
 κείθι c 72
 ἔκειτο VII v 4
 κείνου c 80. 93; -νη 34, 2. D 36;
 -νο c 79
 κελεύθους a 27
 κενόν VII r 10
 (Κένταυρος) 410 b
 κεπφ[II v 6
 κεραινώση g 1
 κεστόν c 55
 κεφαλή c 48; -ήν D 14
 κήγῳ o 20

κήδικαζεν V r 6
 κηλάφοις VII v 25
 κημέ VI v 20
 κήν (καὶ ἐάν) VI r 19
 κήπι g 6
 (κιθάρα) 373
 κικλήσκουσιν m 1, 27
 κινεῖν a 39
 Κισσούσης c 88
 Κλειώ c 58
 (Κλεόβουλος) D 72
 (Κλεοπάτρα) 13 d
 Κλεωναῖοι an. 310
 ἐκκληρώσω VII r 31
 κλιντήρος II r 16
 κλύθε (?) c 92
 Κνωσ[c 108
 κοίμησον g 7
 κόλπον e 56
 κολυμβάς V r 9
 κόμαι e 51
 κόμπους m 3, 34
 (κόνδυλος) 410 a; -λη III r 12
 Κοννάρου 79
 (Κοννίδας) D 93; -δα D 92. 97
 κοπρ[c 117
 ἔκοπτε 204; κόψας 227
 (κόρη) D 52; -ην D 7
 (Κόρινθος) D 72
 κοτ' c 69
 κοῦ 70, 1
 κούρεια c 2
 Κραταιμένεος c 79
 κρήνη (546. 547). c 92
 Κρήτα VII r 10 app.; -σαν c 50. 88
 Κρηταῖος m 9, 25
 κρίνετε a 18
 Κρόνιον c 71
 κρόταλα D 2

ἔκρουσε VI v 12
 κέκρυσται c 73
 κτημάτων VII v 4 app.
 κτίσμα c 77
 κτίσται c 71; -σιν c 64
 (Κύαθος) 410 a
 Κυβήβη IV r 12
 κυβιστήσης g 10
 Κυθερείης D 22
 (Κύζικος) D 63

(λαγνοί) 366
 (Λακεδαίμων) D 72
 λαλάζων II v 11
 λάβοι g 3
 λάος c 60; -ν c 69
 (Λεάνδριος) 364
 λέγοιτο c 77; -ων VII r 9; -ουσα
 IV v 2; ἐροῦμεν V r 35; εἶπεν
 VI r 29. a 22 -αν ο 22; εἶρονθ'
 (-ντο) c 77; ῥεθῆναι c 78
 λειμών D 28
 Λειμώνη D 52
 λίπε c 86
 (Λέλεγες) D 50
 (λεοντῆ) D 57
 Λεοντίους c 52
 λεπταλέην a 24
 λεπτῶ ο 19
 λευκάς II r 12
 λευράς c 67
 (λεχώ) p
 (Λέων) D 98
 ἔληγ' ο 18
 ἐλήϊσαν an. 258

(μαζός) 410 d

κυκλώσας e 53
 κύκνος D 73
 κύμβαχος g 10
 Κύμης c 60
 κύρβις m 5, 3
 κυνός IV v 7
 Κωκαλίδες c 51
 κώς c 89
 κώτιλον V v 42
 κωφεῖ g 15

Δ

λῆμα c 61
 Λῆμος m 10, 1
 Λητώ VI v 29
 λιγεῖα D 42
 λιμηρά VI v 27
 (Λίνδος) D 72; -οθεν c 49
 λίπη c 13
 (Λίχας) 410 c
 λόγος g 15
 λοετρά c 50
 (λοιμός) D 47
 λοιπά c 93
 Λοκρικός e 54
 (Λοκρός) 541
 λοξῶ a 38
 λούονται p; -όμενον e 63
 λοχήν p
 ἐλύησαν c 76
 Λύκιος a 22
 (Λύκος) D 110
 λύκοι VII v 25 app.
 (λύχρον) D 58
 λῶστε II r 8. VI r 23

Μ

(Μαιωτισί) 365

μακρόν II r 14; -ήν a 10
 (Μαραθῶν) D 67
 μαργῶντας g 8
 μαργός IV r 15
 Μάρμαρος d
 ἔμαξα IV r 16
 μαστόν g 2
 μαυρώσει VII v 22
 μάχη a 14
 μεγάλου c 61; -λοις c 91; -λη a
 12; μέγα adv. a 19
 Μεγαρείς c 53; -ῆες c 54
 μεγέθει 556
 μελ[VII r 14
 (Μελία; -αι) 404
 Μελικέρτα m 3, 1
 ἤμελλεν II r 13
 Μέμνονος e 52
 μέν 259. 517. IV v 7. V v 11.
 a 23. 31. 33. 46. c 12. 60. 86.
 m 4, 5. 4, 30
 μένουσιν II r 3; ἔμεινεν c 16
 μερμνοῦ c 68
 μετά c 84
 μή II r 5. 8. III r 18. V v 27. a
 18. 25. 26. 38. c 64. e 59. g
 9. 11. 14. o 23
 μηδέ g 8; μηδ' V r 35. a 19. 27.
 (Μήδεια) D 64

Μηδείων e 46
 μήδε(α) c 72
 † μη εις 498
 (μήν) D 47
 (μηρός) D 62
 μητ[VII v 35
 μήτε c 79; μήτ' c 78
 (μήτηρ) D 58. 62; -ρος D 2
 † μαιμωρον 366
 μιχθείς 556
 (Μίλητος) D 104
 μιμείσθαι VII v 32 app.
 Μίμνερμος a 11
 μίν V r 22. c 82. e 49. 57
 Μινωίδος e 59
 Μινωίην c 50
 Μίνω c 91
 μόλις VII v 27
 μόσσυνας c 70
 μούνον e 60; -οισι c 90; -νη[VII
 r 32; -να c 17
 Μούσα VII r 14. D 42; -αν a 24;
 -αι m 2, 10; -ης a 2
 (Μόψος) D 90 a. b
 μυδώσαν D 18
 μῦθος o 18; -ου c 58; -ον c 86;
 -οισ[VII v 31
 μύταλον 498
 (Μυτιλήνη) D 72

N

ναιέτις e 58
 ἔναιεν 348: m 10, 19
 Νάξον c 38
 νασσ[c 16
 (ναῦς) D 55; νέα c 43; νῆες 296.
 e 46
 (νεανίας) 546

νειαίρηγ c 15
 νεϊκος V r 31
 νεκρόν m 3, 25
 νέκταρος m 3, 12
 νεμεσήμονες m 3, 34
 νέον c 77; -οιο c 68
 (Νέσσος) 410 b

νεῦρον m 8, 33
 νή D 14
 νήθουσαι VII r 3
 νηΐδες a 2
 νήσος a 36
 νηφάλια 123
 νικᾶ D 35
 Νισαῖαι c 54
 νόθαι 279
 νομίμην c 57

Ξάνθιππον D 10
 Ξανθά c 13
 ξεῖνε m 7, 19; -νῆν c 69

ὁ, ἡ, το. art.: ὁ 99: m 7, 25. 556.
 II r 4. 19. IV v 15. VI v 8. a
 22. 32. c 60. ο 18; τοῦ II r 16.
 22. III r 19. VI v 33; τῷ VII
 r 20; τόν 108, 1. VI v 23. VII
 r 10 app. c 81. m 3, 25. 5,
 40. ο 15. D 3; οἱ 259. VI r
 18. c 71; τῶν 556; τοῖς D 5;
 τοῦς 100 c 2. ἡ 118, 1. IV r
 1. V r 9. 22. VI r 23. a 6. 12.
 c 89. m 10, 1; ἄ 99: m 7, 25.
 D 34. τῆς IV v 1. c 93; τᾶς ο
 28; τῇ 100 c 2. 556. VII v 23.
 m 4, 30; τήν II r 19. VI v 29.
 a 10. 18. g 6. D 14. 95. αἱ VI
 v 17; ταῖς ο 21; τό 100 c 9.
 III r 7. V v 42. V r 31. 32. VI
 v 15. a 23. c 58. 75. 86. g 14.
 m 8, 33. 9, 12. 10, 1; τά 79:
 m 9, 13. IV v 1. c 72. D 97;
 τῶν a 6. m 7, 19. pron. dem.

νομογραφίης c 93
 νοῦν V r 22
 νυ c 94
 † νυανες m 9, 12
 νύμφα VII r 28; -ης e 59; -αι (404)
 νῦν 544: m 2, 29. IV r 15
 νύσση g 9
 Νωνακρίνη 385
 νωνύμην c 57

Ξ

(Ξενόκριτος) 541
 Ξηρασία D 108
 (Ξύλον) D 56

Ο

ὁ c 65. 74. 75. 78; τῷ a 29;
 οἱ VII r 39. a 53. c 80. ο 22;
 τοῖς a 29; ἡ c 86; τάων c 56;
 τό g 4; τά a 25. 26. c 12. m
 4, 5; τῶν VII v 3. c 16; τοῖσι
 c 94; incert. ὁ VII r 35; τῷ a
 43; τόν c 120
 ὀγκήσαιτο a 31
 ὄγμοι D 17
 ὄγχνην V r 24
 ὄδε, ἦδε, τόδε. ἦδε a 14; τόδε 520.
 a 7. c 94. m 5, 3; τόδ' a 25;
 τάδε VII v 8. c 17. D 5; τῶνδ'
 VII r 7
 ὄδοῦς c 67; -όντων c 14
 (Ὀδυσσεύς) D 55
 ὄθενπερ VI r 12
 ὄθματι a 37
 ὀδα c 48. 52
 οἰκέτιν p
 οἰκιστήν c 81

(οίμος) D 59; -ον a 27
 (Οἰνέως) 410 a
 οἶψ D 22
 οἶα V v 37
 Οἰσούδρω m 5, 9
 (Οἴτη) 410 e
 οἴφει 366
 οἴχνει g 66
 οἰωνῶν c 63
 οἰκτώ 100 c 1
 οἰκως II r 5
 οἰλίγη a 6; -ης c 85
 οἰλιγόστιχος a 9
 ὠλισθεῖν inter III v et III r
 ὄλοφ a 36; -αί e 46; -όν a 17
 (Ὀλύμπιος) D 80
 ὀμιλῶν D 13; -εῖν VI v 25
 ὀμοροι D 54
 ὀμά a 26
 ὀμπνιος (D 15). 28; -ια a 10
 ὀνήσιτον IV r 11
 ὀνομαστί c 81
 ὄνου IV v 8; -ων a 30
 ὀνούχει VI r 20
 ὄξυ 100 c 9
 (ὄπότε) V v 19
 ὄππο[c 111
 ὄπποτέρου c 77
 ὄρον a 37; -ών m 5, 40
 ὄρείης D 2
 ὄρκ[II r 19
 ὄρνέας d
 ὄρνεον 100 c 9
 ὄρνιθες V v 40
 ὄρον m 5, 40

πάντα m 5, 40; -τες m 3, 34;
 -των m 3, 34; πᾶσιν 34, 2;

φ c 72; ὄν c 60; οἷ III r 4. a 2.
 29. 49; οἰσιν 308. VII r 37; οἷς
 V v 7. c 53; ἦ 45. VI v 29;
 ἦν IV r 16; αἶ c 43; αἷς D 2;
 ἔ V r 8; ἔ VII v 3 app.

ἦν suam c 55
 ὄσους a 37; ὄσσα c 12. 14. 16. m
 4, 5; ὄσσον adv. a 35
 ὄστις c 83. D 13; ἦτις VI r 11
 ὄτε a 21. c 70. ὄτ' e 47. m 1, 37
 ὄτις c 56
 ὄτι a 11. D 10; ὄττι a 23
 οὐ IV r 17. V r 42. VI r 25. VII
 r 11. a 46. p; οὐκ VII v 34. a
 2. 6. 12. 20. 30. 38. c 29. 81.
 85; οὐχ VII v 40. 41. a 3
 οὐ 544: m 2, 29
 οὐατόνεντι a 31
 οὐδέ VI r 20. D 4; οὐδ' III r 11
 οὐδεῖς V r 32; -μῆ c 56; -έν c 16
 οὐχί c 63
 οὐκέτι a 39; οὐκετ' V v 23
 οὐλαχύς a 32
 οὐν c 78
 οὐνομα c 74
 οὐρείησι VII r 4
 οὐρα e 47
 οὐατα c 10
 οὐτ' V r 27. VI v 31. r 10. 11.
 οὐτος II r 13. VI v 8; τοῦτο V r
 40. D 12; τοῦτ' IV r 11
 οὐτω V v 27.
 οὐτως VI r 22
 ὄφιν VII r 11
 ὄφρα c 67

Π

πασέων c 86; πάντα V v 25;
 πάντ' c 14

παῖς a 6; -δί VII v 30 app.; παῖ
 IV r 17; -δες II r 22; -δας a 37
 παῖσαντες VII v 18
 παίχνια VII r 27
 πάλαι II r 10
 Παλαίμονες o 9. 13
 παλαιός 1; -όν m 10, 1
 πάλιν c 30. m 5, 25
 (Παμφυλία) D 87
 (Παμφύλιοι) D 89 a. b
 (Πᾶνες) 366
 πανεῖκελον a 31
 Πάνορμε m 5, 25
 πάντως a 33
 πάνυ 100 c 9
 πάρ c. gen. D 6; παρά c. acc. c
 14; παρ' c 35. 88. e 63
 παραί m 4, 5
 παρένασαν c 53
 πάρεστι c 17. 84; (παρήν) 493
 παρθένος 546. (D 46); -ον D 7
 (Πάριοι) D 60
 Πασικλέες m 4, 36
 παταγεῖται D 2
 πατέουσιν a 25
 (πατήρ) 556
 πατρίοις D 44
 πατρώϊον VII r 11
 πάχιστον a 23
 (πέδιον) 100 h 3
 πέδον m 9, 25
 (Πειραιεύς) D 59
 Πελασγικόν 283: m 4, 1
 ἔπλετο c 36
 (πεμπω) 556; πεμπ () D 43
 πεμφίγων c 43
 πέπλον III r 14
 περ VI r 26
 περί dat. g 9; acc. c 71. m 4, 30

Περίανδρος D 72
 (Περιβοία) 13 d
 (περιμένα) 373
 Περιήρης c 60; -ρεος c 78
 περισσότεροι c 9
 περσεῖη 485
 (Περσεφόνη) 556
 Περσιδι a 18
 (Πηγνείος) D 48
 πηρίν D 29
 πιεῖν 498
 Πίσσης m 1, 37; -σαν m 4, 5
 (πίσυροι) D 109
 (Πιττακός) D 72
 πῖον VI v 27
 Πιθθέως g 14
 πλαδαρόν D 19
 πλατύν a 27
 (πλίνθος) D 49
 πλόκαμος e 62; -μοι e 47
 (πλούτος) D 77
 πνευμόνα D 22
 πνοιη| e 55
 ποδαβρε| VI r 9
 (ποδάνιπτρα) 410 a
 ποδῆρες IV r 13
 ποθέεσκον e 51
 ποιήσης g 11
 ποιηφάγον 21 D
 ποικίλα VII r 21
 πολιοῦς a 38
 πόλις c 89; -ιος c 35; -ηος c 74;
 -λιν c 83; -ληα c 62
 πολίσμασι c 90
 πολισσοῦχου c 79
 πολίχνην c 52
 πολλάκις VII v 15
 πολύθρονον D 20
 (Πολυκλήης) D 84

πολύμυθοι IV v 11
 πλέας c 85; πολέεσαι e 61; πολλή
 g 4; πολλαίς a 4; πολλά VI r
 25. m 5, 9; πολύ adv. a 10
 πόντον o 24
 (Ποσειδῶν) 202. 221
 ποταμός d; -όν c 48
 ποτέ 348: m 10, 19. c 56. D 3;
 ποι³ o 16
 πότνια m 3, 1
 ποδί VII v 18
 πρηγεται VII r 12 app.
 (Πρήγη) D 72
 πριονῶδες 100 c 9
 πρό IV v 1
 πρόκατε e 52
 πρὸς IV r 13. a 25
 προσιόντας 100 c 2
 πρόσω g 5

Ραδαμάντωος c 92
 ρεξω[II r 24
 ρέξωμεν e 47
 ἔρρυφαν o 26
 ροιζήδον D 31
 ῥρόν o 5

(σαγήνη) D 83
 σάμα m 9, 12
 Σαμίη m 4, 30
 (Σαρματίδες) D 40
 (Σάτυροι) 366
 σανυιαστάς o 25
 (Σελινούς) D 94
 Σελινούσης c 35

(πρότερον) 202
 προτιμῶσι V r 11
 (Προυρίδες) D 49
 προφθάσας D 35
 πρύμναν m 5, 3
 πρωιζόν Pf 63
 πρώκιον a 34
 (πρώτη) D 46
 πρώτον e 50; -τιστον a 21
 πτερόεις a 32
 πτερόν a 39; -ρά e 53. D 6
 πτερύγεσαι c 68
 Πυγμαίων a 14
 (Πυθώ) D 48
 πύλαι D 49
 πυλωρός VII r 23
 πυθέσθαι c 86
 πύργον c 65
 πυρδάνω o 19

P

ρύγχος 100 c 9
 (Ρύνδακος) D 39
 (Ρωμαίοι) D 62
 (Ρώμη) D 62
 ῥώξ D 30

Σ

Σίβυλλα g 12
 (σίδηρος) 202; -φ e 47
 (Σικελία) 202
 σίμαινε II r 8
 Σιμός D 79
 Σκαμάνδρος o 3. (D 82)
 σκιμπτόμενον c 49
 σκοπελο[c 5

(Σκύθαι) 365
 (Σόλων) D 72
 σήν D 14
 σοφίην a 18
 σοφόν c 94; -ης VII v 11
 σπάρτα c 66
 στέγην II r 19
 στεβειν a 26
 στείνεα c 67
 στεινοτέρην a 28
 στέρφος D 32
 στεφάνοις c 13
 ἔστεφεν V r 22
 στίξει VI v 23
 (στρατεύειν) 410 d
 Στύρον c 90

(τάριχος) 100 b
 (ταῦρος) D 67
 τάφον VII r 10
 τέ II r 12. IV v 1. V v 43. VI v
 15. a 53. c 32. 52. 62. 68. m
 3, 34. 5. 40; τ' c 14. 15; θ'
 V v 33
 τέθμιον c 28
 τεθμός VII v 8
 τείρεα a 44
 ἐτελιχίζον c 62
 τείχισμα 283: m 4, 1
 τείχος c 56. D 4; (-χη) D 62;
 -εων VI r 32
 τεκνοῖ 556
 τελέσσαι m 5, 25
 Τελχίνες a 1; -σιν a 7
 (Τεμέση) D 55
 τάμωσιν c 67
 (Τένεδος) D 50
 τεόν m 5, 33

σύ (144). IV r 17: m 7, 1. VI v
 5. VII v 2; σεῦ g 4; σεῖο p;
 σέο e 45; σοί 517; σέ VI r 18.
 a 25. g 3. m 5, 25
 σύγγονος ep. 27, 4
 σῦκα III r 16
 συμβαλεῦ g 13
 συμβουλή m 7, 19
 σύν II r 25. c 13; adv. V v 29
 Συρακοσσ[c ad 30
 σφόν c 75
 σχολίω a 18
 σχολάζω II r 9
 σφζει c 129
 (σωφροσύνη) D 16

T

τερπικέραυον D 3
 τέρπνιστον 256
 τέφρην g 6
 τέχνα 99: m 7, 25; -νη a 17
 Τηθύν V v 31
 τήκειν a 8
 τῆμος c 12
 ἔθηκα a 21; -κε 34, 2; θέντο c 71;
 -ντες VII v 1; -σθαι c 74
 τίκτησθαι a 20
 τιμήσει VII r 19
 τιμηεστ[VII r 27
 Τίρους D 4
 τίς encl. m. II r 10. f. 348: m 10,
 19. m 10, 1; τίν' f. VII v 10;
 τί 307. V r 5. a 53. c 92 e
 47. g 15. m 7, 19. 8, 33 (acc.
 fin.). D 4; τί interrog. D 12
 τιτυβλίετε D 27
 Τίφυς a 50
 τοί g 12. m 8, 33

τοίγαρ IV r 16
 τοία e 47
 τολμᾶς VI r 18
 τομηκ[VI v 6
 (τόξον) 365
 τοῦπι[III r 7
 τραγωδεῖν VI r 31
 τραπ[VI v 3
 (Τραχίς) 410 e
 τρηχύ V r 32
 τριγλώχιν a 36
 τριγχός D 23
 Τρινακρίας c 62
 (Τριπτόλεμος) Pf. 46
 (Τροίξην) D 66
 τρομεῦσαι VI v 26

τροφῆ 100 c 2
 (τροχός) an. 38
 τρώγουσας III r 16
 τύ ο 23; τεῦ m 1, 27; τοί 536.
 g 9
 Τυρσην[VII r 25. D 51; -ός D
 86; -ῶν 281: m 4, 1
 τύχ' ο 17
 τυπιδῶν e 50
 τυτθόν a 5
 τωδεδο[VI r 27
 τῶνέκαουσας g 4
 τῶνιγμα g 14
 τῶνύχει VI r 20
 τῶπιόντος II r 22

Υ

ὑδρία 546
 ὑδωρ c 35. 88. m 5, 33
 υἱέι c 51; υἱα c 119
 (Υλας) 410 d. 546
 ὕλη D 105
 ὕληωροί D 24
 (Υλλος) 410 c
 ὕμέλην D 26

ὕμνηναι[VII r 5
 ὑπέσχετο D 36
 ὑπό acc. 556
 ὑπετρέφετο c 87
 ὑποδράξ V r 37
 ὑποχθονίη c 73
 υστ[III r 4

Φ

ἔφηναν e 49; φανῆτε V r 24
 φαία D 49
 (Φαληρικός) D 59
 Φάληρος 194
 φαρμακόν 544: m 2, 29
 φαυλ[VII r 8; -λα VI v 13
 Φειδία 99: m 7, 25
 φέρονται m 5, 40; ἦνεικεν VII r 22
 φηγός g 13

φασίν D 3; φῆ c 78. 80; ἔφησα
 IV r 3; ἐφάμην c 58
 ἐφθέγγω VII v 8
 φθορόν ο 15
 φιδός 460
 ἐφίλησαν a 30; φίλατο c 55
 (Φιλιτάδας) D 85
 φιλόθυρσοι D 2
 φίλοι VI r 18. a 2; -ους a 38; -ης D 22

Φίλων IV v 8
 φλιγς V r 27
 φλογί g 5
 φοθεῦσιν V r 42
 φορεῖ c 91
 ξφρασαν e 50
 ἐφρόνησα IV r 8
 Φρύγα IV r 13

χαῖρ' IV r 3
 χαλκία D 2
 Χαλκίδος c 60
 Χαλύβων e 48
 χάριν VII v 36. m 1, 27
 Χαριτάδew IV r 17
 (Χαρμίδου) D 81
 Χάρωνος III r 19
 Χειμαινομένw D 11
 Χεῖρ' c 59; (χεῖρες) 410 a. D 48
 χεῦαν c 51; κέχυται c 85.
 (χερσόνησος) 202

ψαύεις VI r 20
 ψιλοκόρησος II r 4

ὦ II r 8. 22. VI r 23. m 5, 3, 7,
 19. 8, 33. o 9. 13
 ὠγαθέ a 24; -θή VII v 41
 ὦδε c 82. m 5, 25
 (Ὁκεανού) 404

φυλακή c 11
 φυλασσόμενοι c 63
 φύλον a 7
 (Φυσαδεῖα) p
 φυσέων II r 5
 φυτόν e 49
 (Φωκίς) 410 e

X

χιλιάσιν a 4
 (Χιλίων) D 72
 χορδάς VI v 14
 χρεῖτην g 14
 χρέος c 14. e 57
 χρεώ VII v 11
 χρημα VI v 15
 χρυσοῖο VII r 27; -όν VII v 19 app.
 χῶ VII r 35
 χῶπότ' V v 19
 κευῶρηκεν g 5
 χωσε[VI v 5

Ψ

ψοφείουσαν a 19

Ω

(ὦμος) D 82; -ον c 59
 ὠνδρες II r 1
 ὠπόλλων II r 1
 ὦς 541. VI r 26. c 58. 86. e 48.
 D 44

Indices.

Excepto indice 3 numerus, qui post colon scriptus est, paginam significat.

1. *Frustula non Callimachea.*

100 e 6: 381. 100 h 5: 392. 189: 343.	433. 29: 407. 33: 407. 47: 407. 51:
329: 362. 506: 362. 527: 413, 126.	407. 77: 415. 263: 355. 293: 362.
an. 16: 407. 17: 407. 25: 407. 27:	
407.	

2. *Frustula ignotae originis.*

100 h 6: 343. 414 b: 428, 15. an. 71:	100: 412. 126: 412. 131: 412. 132:
412. 72: 412. 433. 89: 415.	412. 133: 412.

3. *Frustula certis libris vindicata.*

Numerus, post colon scriptus, fragmentum significat.

A. Carminum libri.

Aetia. Prologus. v. 2: 488. v. 3: 287.

6: 489. 14: AP 11. 369, 2. 15: schol. Dion. Thr. 460, 12. 17: 292. 18: 481. 19: 165. 20: 490. 21. 22: an. 261. 25: 293. 28: Eust. 11. 23, 585. 31: 320. 33: 323. 34: 542. 35: 286. 36: 382. 37: schol. Hes Theog. 82. post 40: D 41—45.

Liber II, de Gratiis, v. 2: 491. 3: an. 340. 5: 155. 6: 12. 7. 8: 121. SF 23: 467. SF 24: 531. SF 33 (ante 32 collocandum): 471. SF 32: 163.

—, *12, magna digressio de Argonautis,* v. 10: 113a. 12. 13: 113b. 18: 529. Tum: 104. 215. 300 (Lobel). 336. 377. 411. 563. an. 289 (Pfeifer). D 107—110.

—, *12, de Thiodamante.* Pf. 7,7: 214. 17: 435. 20: 136. 35: an. 117. post 37: 120. Tum: 410. D 4.

—, *incertae sedis.* Pf. 5, 6: D 38. schol. v. 32: D 39. sch. v. 42—46: D 40. Tum: 11. 13d. 17. 192.

Liber II. De Syracusanis, P. O. 2080 col. I, 12—17: 106. 43: 483.

—, *de Zancle,* ib. v. 48: 361. 55: 562. 66: 158. 71—73: 22. 172. 502.

—, *de Zagreo,* ib. 119: 171. Tum: 374.

—, *de Phalaride:* 25. 119. 194.

—, *in extremo libro:* 21.

—, *incertae sedis:* 19. 24a. 24b. 306.

Liber III. De Acontio et Cydippa.

Ante papyrus (Pf. 9): 26. 101. 102. 169. 229. v. 3: 210. 14: 276. 34: an. 70. 46: 496, 2.

—, *Y, de Diana Lucina:* D 46.

—, *Z, de Euthyclis statua:* D 47.

—, *incertae sedis:* 27. 108.

Liber IV. 1, de Apollinis corona: 32. 364, pars altera. 414c. D 48.

—, *2 de pharmaco Abderita* v. 1: 544. Tum D 49.

3, *de Melicertae sacris Tenedüs:* D 50.

—, 4, *de Liparaeis et Etruscis:* D 51.

—, 5, *de equo et virgine:* 457. D. 52.

—, 6, *de venatore impio:* D 53.

—, 7, *de muro Pelasgico.* v. 1: 283. Tum: D 54.

—, 8, *de Temessensibus* et Euthymol. 399. 407. 493. D 55.

—, 9, *de ligneis simulacris:* 105. D 56.

—, 10, *de Iunone. Samia*: 213. 414a. D 57.

—, 11, *de Pasiclis Ephesii morte*: D 58.

—, 12, *de Androgeo*, v. 1: 564. Tum: 33b. D 59.

—, 13, *de Oesydre*: D 60.

—, 14, *de Eteoclis et Polynicis funere*: 464 (Pfeiffer). D 61.

—, 15, *de Gaio claudo* v. 7: 392. Tum: D 62.

—, 16, *de Argonautarum ancora Cyzicena*: 547. D 53.

—, 17, *de coma Berenices* v. 7—8: 34. v. 9 aut 11: D 36. 53—54: 446. v. 48—49: 35c.

—, *incertae sedis*: 33.

Aetiorum liber incertus. Pf. 3, 10: 138. 1. v. 13: 138, 2. v. 19: 424. — Pf. 8, sq.: 109, v. 24: 372. v. 34 sq.: 111, 2—4. v. 49: 190. — PSI XI 1218. ante v. 1: 513. v. 2: 246. v. 23: 317. v. 33: 233.

Incertae sedis: 100c. 8. 160. 168. 305. 373. 375. Pf. 46.

Carmen nuptiale in Arsinoam et Philadelphum: 196.

Galatea: 37.

Hecala. 1. v. 1: 348. m 10, 20: D 33. 64. Tum: 53. 66 h. 124. 311. 344. 451. 510. an. 11. 34. 41. 53. 54. 55. 58. 63. 64a. 159. D 20.

—, 2. m 10, 21: D 65. Tum: 143. 166(?). 256. 309. an. 50. D 22.

—, 2, *digr. m.* 10, 22: D 66. Tum: 51a. 66. 313. 477. 567. an. 331.

—, 3. m 10, 25: D 67. Tum: 434.

—, 5.: 59.

—, 6.: 216. an. 8. 10. 24. 30. 32. 36. 46. D 17. 19.

—, 7. m 10, 30: D 68. Tum: 41. 66b. 125. D 21.

—, 8: 44. 47. 49. 50. 63. 64. 66c. 66d. 66e. 149. 157. 232. 237. 245.

289. 302. 315b. 454. an. 4. 5. 15. 19. 20. 35. 43. 45. 60. 62. 66. K 33.

—, 9a. Pf. 34, 19. 22: 61. v. 48: 551. an. 40. v. 55: Suidas sigma 1099. v. 56: 255. v. 57: 42. 58: 278. Tum: 141. 164. an. 12. 21.

—, 10: 56 (=528). 57. 367. D 24.

—, 11: 46. 234. 249. 257. 288. 345. an. 1. 7. 44. 59. 64. 389.

—, 12: D 69.

—, 13: 178. D 18.

—, 14: 131.

—, 15: an. 14.

—, 16: D 70.

Versus incertae sedis: 4. 45. 48. 51. 52. 54. 55. 58. 66a. 66f. 66g. 100. 110. (emendavit Pfeiffer Stephanniskos 43). 183. 184. 238. 252b. 290. 299. 301. 303. 308. 312. 350. 356. 378. 385. 427. 428. 475. 476. 478. 532. an. 2. 3. 6. 9. 13. 18. 22. 23. 26. 28. 31. 37. 38. 39. 45a. 48. 56. 57. 61. 65. K 93. 153. D 23. 25. 26.

Epigrammata: 70. 71. 72. 115. 118. 191.

Iambi. I: 89a.

— II v. 1: 99. Tum: 75a. D 80. 81.

— III v. 1. 2: 117. Tum: D 82 a—g. 83.

— IV v. 1: Pf. 27. m 8, 22: D 84. m 8, 28: D 35. Tum: 78. 80.

— V: D 85. 86.

— VI v. 1: 82b. m 8, 41: 100 h 1. m 9, 10: 76. Tum: 82. D 87. 88. 89 (a: m 9, 3; b: 9, 7). 90 a: m 9, 3; b: 9, 8). 91.

— VII: 79. D 92.—97.

— VIII: 98—100.

— IX v. 1: 83c. m 9, 36: 83b. Tum: 84 (?). 98c (?).

Incertorum locorum: 77. 82c. 98e. R. 321, 27 gl. 30. D 34.

Carmen in Magam et Berenicam: 209.

Carmen (melicum) I: D 5. 6.
 — II v. 1: 116. v. 6—7: Athen. 15, 668c.
 — III v. 1: 146a. v. 5: 146b. v. 43: 146c. Tum: D 101. 102.
 — IV v. 1: 36. Tum: D 103—106.
Sosibii victoria. Pf. 60, 38. 39: 122. Tum: 69.
Choliambus I: 92. 85. 90. 81. 86. EM 64, 13 (Lobel Hermes 69). 97. 94. 83a. 91. 89. 96. 95. 98. D 71. 72.
 —, *versus ultimus*: D 37.
 II v. 1: 87. Tum: D 73—76. ad fr. 100, p. 272.
 III v. 1: 342. Tum: D 77. 78.
 IV: 93a. 93b. 75. 384. D 79.

Incertae sedis: 88.
B. Libri prosa oratione scripti.
De certaminibus: 1.
De ventis: 39.
De avibus: 100c 1—5. 7. 9.
De fluviiis: d. 100e 2.
De barbarorum moribus: 100b 1.
Quomodo gentes res appellaverint: 38.
Cata lexin (lexeon liber): 556.
De logadibus (an lexeon liber?): fr. post 100a, XXI, p. 283 sq.
Ad Praxiphanem: 100 g.
Hypomnemata: 100h 3. Pf. 61.

4. *Frustula Callimachea incertae sedis.*

A. Carminum.

35d. 82d. 100e 3. 112. 123. 126. 129. 130. 134. 142. 144. 148. 152. 153. 159. 167. 176. 180. 182. 185. 186. 188. 193. 195. 197. 200.—207. 211. 212. 219. 221. 222. 225. 226. 227. 230. 235. 243. 250a. 251. 252a. 253. 259. 261. 263.—266. 269. 270. 272. —274. 277. 279. 297. 304. 307. 310. 315a. 318. 324.—326. 331. 2. 332. 335. 338. 340. 343. 349. 360. 365. 366. 371. 376. 379. 401. 404. 412. 418. 420. 422. 431. 449. 450. 455. 460. 461. 465. 468. 472. 473.
 473. 474. 479. 485. 487. 494. 495. 496. 1. 497. 498. 504. 505. 511. 512. 513.

517.—520. 522. 526. 530. 536. 541. 543. 546. 557. 558. 560. 563b.
 an. 42. 52. 73. 125. 258. 259. 260. 264. 265. 266. 278. 287. 288. 290. 291. 292. 313. 325. 332.
 Kapp. 31. 71. 154.
 Pfeiffer 43. 44. 45. 58.
 Papyrorum: p.
 D (fr. nova) 1. 2. 3. 7.—16. 27.—32. 34.
B. Librorum prosa oratione scriptorum.
 100d 6. 242. 359. 364, prima pars. 379. 381.

5. *Libri Callimachei.*

A. Carmina.

Aetia: 311. 333. 378. — *Prologus*: 311. 332, 1. 333. 348. 357. 362. 382. 388. 408. 409. 412. 425. 437, 50.
Liber I: 377. 409. 426. — *De Gratiis*: 332. 349. 367. 382. 409. — *De Argonautis*: 307, 2. 368. 376. 377. 386.

430. — *De Thiodamante*: 337. 368. 382. 409.
Liber II: 311. 357. 378. 409. 426. — *De Zancle*: 377. 382. 409. — *De Zagreo*: 377. — *De Phalaride*: 382. — *Extremus liber*: 386.
Liber III: 333. 358. 363. 382. 410.

426. — *De Acontio*: 310, 333, 349, 363, 369, 386, 410, 412. — VXYZ: 426.
- Liber IV.* 1.—6: 427.—7, 8: 428. — 9: 428, 431. — 10: 383, 428, 431. — 11.—15: 428. — 16: 319, 428, 430. — 17: 311, 370, 374, 375, 428.
- Liber incertus*: 312, 369, 374, 382, 388, 413, 428.
- Nuptiae Arsinoae et Philadelphi*: 383.
- Galatea*: 339.
- Hecala*: 307, 2, 311, 353, 376, 383, 393, 410. — § 1: 386, 435. — § 2: 376, 378, 393, 410, 413, 436. — § 3: 436. — § 4: 410, 436. — § 5: 370, 437. — § 6: 393, 437. — § 7: 370, 393, 410, 413, 437. — § 8: 430, 350, 358, 363, 374, 378, 387, 393, 410, 413, 437. — § 9: 386, 438. — § 10: 358, 438. — § 11: 350, 370, 378, 410, 438. — § 12: 439. — § 13—16: 439.
- Epigrammata*: 311, 334, 337, 340, 351, 359, 364, 374, 376, 389, 393, 398.
- Iambus I*: 311, 20, 365, 366, 95, 443. — II: 366, 95, 383, 398, 443. — III: 312 et ann. 23, 335, 443. — IV: 383, 410, 430, 443. — V: 444. — VI: 340, 341, 444. — VII: 444. — VIII: 311, 444.
- IX: 336, 387, 393, 398, 444.
- *incertus*: 383, 410, 413.
- Magas et Berenice*: 308, 5, 387.
- Carmen I*: 312, 338, 445.
- II: 335, 342, 445.
- III: 335, 445.
- IV: 335, 445.
- Sosibii victoria*: 308, 5, 333, 6, 342, 383.
- Choliambi*: 311, 393, 414.
- I: 335, 352, 375, 384, 389, 414, 440, 441.
- II: 442.
- III: 443.
- IV: 366, 95, 414, 442.
- Hymni*: 356, 359, 370, 376, 378, 383, 389, 393, 398, 411, 413.
- B. Libri prosa oratione scripti.*
- De certaminibus*: 408.
- De ventis*: 374.
- De avibus*: 342, 370, 378, 389, 393, 411.
- De fluvüs*: 311.
- De barbarorum moribus*: 393.
- Quomodo gentes res appellaverint*: 340.
- Tabulae*: 307, 3, 342, 356, 359, 376, 383.
- De logadibus (lexeis)*: 389.
- Ad Praxiphanem*: 374.
- Hypomnemata*: 371.

6. Callimachi librorum versus et frustula.

- Epigrammata.* 1: 344, 364, 398. — 2: 393. — 5: 340. — 6: 362, 364 et ann. 88, 366, 96. — 17: 376. — 21: 351, 352, 26. — 23: 359, 364 et ann. 88. — 25: 393. — 27: 374. — 28.: 430, 28a. — 29: 389. — 35: 352, 26. — 37: 311, 337. — 39: 334. — 41: 334 — 43: 340. — 45: 311, 421. — 46: 389. — 48: 352, 353.
- Fragmenta.* 1:408, 11: 349, 352, 12: 367, 409, 13d: 377, 17: 409, 19: 433, 21: 386, 22: 377, 426, 25: 378, 50, 382, 26: 349, 386, 27: 333, 358, 363, 33b: 428, 17, 34: 374, 429, 21, 35: 429, 21, 35b: 429, 21, 35c: 345, 370, 429, 21, 35d: 375, 429, 21, 36: 335, 445, 37: 339, 39: 374, 41: 393, 410, 412, 124, 413, 437, 42: 399, 407, 438, 445, 43: 401, 44: 399, 410, 438, 45: 370, 439, 46: 399, 439, 47: 358, 374, 438, 48: 351, 383, 406, 439, 49: 351, 25, 370, 399, 402, 52, 438.
- 50: 340, 400, 437, 51: 358, 405, 439.

- 51a: 436. 52: 439. 53: 405. 436.
 54: 439. 55: 439. 56: 358, 56. 438.
 57: 438. 58: 439. 59: 370. 399. 437.
 61: 413. 438. 63: 437. 64: 437. 65:
 435. 66: 378. 405. 410. 412, 124.
 413. 436. 66a: 422. 436, 46. 439.
 66b: 399. 437. 66c: 406. 437. 66d:
 399, 30. 402. 438. 66e: 363. 405.
 406. 410. 438. 66f: 376. 439. 66g:
 393. 439. 66h: 436. 69: 342. 378.
 70: 364. 365, 92. 71: 364, 88. 393.
 72: 340. 74b: 364. 88. 75: 442.
 75a: 377, 47. 443. 76: 444. 77:
 383. 78: 443. 79: 443. 444. 80:
 383. 443. 444. 81: 440. 441. 82:
 443. 444. 82b: 341. 444. 82c: 413.
 82d: 414. 83a: 441. 83b: 444. 83c:
 336. 387. 398. 444. 84: 393. 85:
 440. 441. 86: 389. 413. 440. 441.
 87: 442. 88: 413. 89: 441. et ann.
 62. 90: 335. 440. 91: 384. 441. 92:
 335. 393. 440. 441. 93: 413. 442.
 94: 375. 441. 95: 417. 441. 96: 359.
 441. 97: 352. 441. 98: 441. 98a:
 365. 443. 98c: 336. 410. 441. 99:
 383. 398. 443.
- 100: 439. ad fr. 100 p. 272: 442.
 post fr. 1 o a, p. 283, XXI: 389.
 100 bl: 393. 100 cl: 370. 411. 412,
 124. 100 c 2—5: 342. 100 c 7. 8:
 389. 100 c 9: 377, 47. 378. 393.
 100 d 1: 343. 100 d 4: 343. 100
 d 6: 342, 46. 100 d 7—10: 343.
 100 d 12: 343. 100 d 16: 383.
 100 d 19: 342. 46. 100 d 24: 342.
 100 d 25: 343. 100 d 26: 376. 100
 d 27: 356. 359. 100 e 2: 370. 100
 e 3: 371. 100 g: 374. 100 h 1: 340.
 444. 100 h 3: 371. 100 h 4: 390.
 117. 101: 426. 102: 338. 104: 377.
 105: 428, 14. 106: 426. 108: 382.
 410. 109 338. 388. 409. 429, 22.
 432. 110: 405. 406. 410. 111: 374.
 112: 384. 115: 334. 116: 335. 445.
 117: 335. 443. 118: 334. 119. 120.
 121: 382. 122: 308, 5. 383. 123:
 387. 124. 386. 406. 436. 437. 125:
 370. 126: 371. 129. 414. 130: 327.
 414. 131: 399. 439. 134: 343. 136:
 382. 141: 386. 438. 142: 387. 393,
 3 394. 143: 436. 144: 393. 394. 433.
 146: 335. 337. 338. 445. 148: 411.
 149: 404. 405. 438.
 152: 327. 153: 327. 414. 156: 308, 5.
 157: 405. 437. 158: 426. 159: 414.
 160: 413. 163: 367. 409. 420, 21.
 164: 438. 166: 436. 167: 371. 168:
 409. 169; 426. 171: 377. 426. 172:
 377 et ann. 47. 426. 176: 390. 178:
 406. 439. 180: 379. 182. 394 (Ibis?).
 433. 183: 372, 28. 405. 439. 184:
 406. 407. 439. 445. 185. 186: 433.
 188: 384. 190: 433 191: 335. 192:
 333. 337. 425. 193: 384. 194: 378.
 382. 195: 384. 196: 383. 197: 384.
 198: 383, 83. 384.
 200: 414. 201: 413. 202: 379. 203 —
 205: 379. 206: 380. 207: 380. 387.
 209: 308, 5. 387. 210: 310. 386.
 211—213: 371. 215: 367. 368, 3.
 216: 393. 404. 437. 219: 433. 221:
 380. 222: 394. 225. 226: 377. 227:
 394. 229. 426. 230: 410, 98. 411.
 232: 400. 437. 233: 401. 234: 345.
 350. 378. 404. 410. 439. 235: 390.
 327: 405. 410. 432. 238: 405. 410.
 242: 364, 88. 366 et ann. 96. 243:
 414. 245: 405. 406. 437. 445. 246:
 433. 249: 405. 439.
 250a: 414. 251: 433. 252a: 411. 252b:
 410. 439. 253: 380. 254: 364, 88.
 255: 438. 256: 406. 436. 259: 371.
 261: 343. 263: 384. 264: 384. 265.
 266: 384. 269: 380. 270: 380. 272:
 387. 433. 273: 387. 393. 433. 274:
 387. 275: 370. 439. 276: 310. 369.
 277: 278: 370. 438. 279: 394. 286:
 412. 287: 348. 288: 399, 33. 400.
 439. 289: 400. 437. 290: 405. 439.
 297: 360. 299: 402. 439.
 300: Lobel Hermes 70, 39, 1. 301:
 400. 439. 302: 400. 438. 303: 402.
 439. 304: 433. 305: Epaphroditus
 in Aetiorum hypomneme. 306:

357. 307: 394. 308: 360. 406. 439.
 309: 400. 402. 436. 310: 393. 433.
 311: 393. 436. 312: 401. 439. 313:
 401. 402. 436. 315a: 351. 352. 366.
 315b: 351. 364. 438. 317: 369. 437,
 50. 318: 433. 323: 349. 363. 408.
 409. 324: 411. 412, 124. 325: 414.
 326: 433. 331, 2: 411. 332. 390.
 335: 380. 336: 368. 338. 393. 339:
 433 (h. 6, 86 est) 340: 393. 433.
 342: 442. 343: 414. 344: 402. 436.
 345: 402. 439. 348: 435. 349: 433.
 350: 393. 439. 356: 406. 439. 359: 343.
 361: 326, 25. 382. 426. 364: 372. 427.
 365: 390. 366: 390. 367: 438. 371:
 343. 372: 382. 373: 378. 374: 377.
 426. 375: 369. 376: 369, 9. 371. 377:
 367. 368, 3. 378: 376. 439. 379: 414.
 381: 390. 382: 357. 382. 384: 442.
 385: 406. 439. 392: 428, 19.
 401: 414. 404: 372. 410: 368. 411:
 376. 412: 391. 414a: 428, 15. 414c:
 427. 418: 435. 420: 349, 18. 352.
 422: 377. 427: 393. 439. 428: 393.
 439. 431: 387. 434: 405. 436. 442:
 435, 42. 446: 429, 21. 449: 411. 412,
 124. 414.
 450: 414. 451: 405. 413. 436. 454:
 350. 437. 455: 366. 457: 427, 10.
 460: 360. 411. 461: 352. 464: 428.
 465: 377. 467: 420. 433. 468: 384.
 471: 348, 14. 349. 472—474: 360.
 475: 360. 407. 439. 476: 439. 477:
 406. 436. 478: 406. 410. 439. 479:
 411. 483: 426. 485: 344. 352. 354.
 487: 361. 488: 332. 357. 362. 489.
 490: 332. 491: 332. 420. 426, 1.
 493: 427, 10. 495: 422. 496, 1: 366
 et ann. 98. 496, 2: 310. 363. 366,
 98. 497: 352. 356, 42. 361. 433.
 498: 391.
 502: 409. 426. 504: 366. 505: 361.
 510: 406. 436. 511: 425. 512: 391.
 513: 381. 517: 361. 518: 411. 519:
 353. 520: 353. 522: 353. 366. 526:
 381. 528: 358. 438. 529: 386. 422.
 350: 391. 531: 420. 532: 359. 439.
 536: 353. 538: 442, 64. 541: 384.
 542: 388. 543: 361. 390. 546: 372.
 547: 369 et ann. 10. 428, 20.
 551: 438. 555: 356. 359. 556: 391.
 557: 353. 558: 377. 560: 411. 562.
 426. 563: 368. 563b: 381. 567: 376.
 435. 445. 568: 336.
 an. 1—3: 400. 439. 4: 400. 437. 5:
 400. 438. 6. 7: 404. 439. 8: 400.
 437. 9: 400. 439. 10: 400. 437. 11:
 400. 436. 12: 400. 438. 13: 405.
 439. 14: 400. 439. 15: 400. 438.
 18: 401. 439. 19: 401. 437. 20:
 404. 405. 438. 21: 401. 438. 22. 23:
 401. 439. 24: 401. 438. 26: 401.
 403. 439. 28: 406. 439. 30: 401.
 437. 31: 406. 439. 32: 401. 437.
 34: 401. 436. 35: 401. 438. 36: 401.
 437. 37: 406. 439. 38. 39: 401. 439.
 40: 399, 33. 401. 438. 41: 401. 436.
 42: 394. 433. 43: 400. 401. 438. 44:
 402. 439. 45: 402. 437. 45a: 402.
 439. 46: 402. 437. 48: 439.
 50: 402. 436. 52: 407. 53—55: 402.
 436. 56. 57: 402. 439. 58: 402. 436.
 59: 402. 439. 60: 402. 437. 61: 402.
 439. 62: 402. 438. 63: 402. 436. 64:
 402. 439. 64a: 403. 436. 65: 403.
 439. 66: 403. 436. 70: 310. 410.
 412 et ann 124. 73: 411.
 117: 409. 125: 362. 159: 436. 258:
 354. 259: 354. 362. 366. 260: 345.
 354. 356, 42. 261: 348. 354. 264:
 345. 346. 265: 354. 266: 354. 362.
 278: 357. 362. 287: 362. 288: 357.
 362. 289: 362, Pfeiffer, K. — Stu-
 dien 75. 290: 356. 361. 291. 292:
 362. 310. 401. 313. 325: 433. 331:
 404. 436. 332: 433. 389: 439.
Kapp. 31: 422. 433. 33: 400. 437.
 64, 11: 402. 71: 433. 93: 406. 410.
 436, 46. 439. 94: 422. 436, 46. 153:
 410. 439. 154: 422. 433.
Pfeiffer. 3: 429. 6: 429. 7: 368. 8:
 429. 431. 8, 15—16: 339. 9, 103—
 106: 423. 9, 229: 417, 14. 27: 443.
 43: 381. 44: 381. 45: 381. 46: 378.

391. 50: 409. 58, cf. D 7: 338. 60, 7: 375. 61: 422. 62. 63: 356. D (fr. no-va) 1: 329. 2: 336. 337, 16. 3: 337, 338. 4: 337. 5. 6: 338. 7: 338, cfr. Pf. fr. 58. 8: 346. 9: 354. 10: 355. 11: 357. 12: 364. 89. 13: 366. 14: 367. 15: 372. 16: 387. 17: 403. 437. 18: 403. 439. 19: 403. 437. 20: 403. 436. 21: 403. 437. 22: 403. 436. 23: 403. 439. 24: 403. 25: 403. 439. 26: 407. 439. 27—32: 407. 33: 435. 436. 34: 414. 35—37: 418. 38. 39: 424. 40—45: 425. 46: 427, 4. 47: 427, 5. 48: 427, 6. 49: 427, 7. 50: 427, 8. 51: 427. 52: 427, 10. 53: 428, 11. 54: 428, 12. 55: 428, 13. 56: 428, 14. 57: 428, 15. 58: 428, 16. 59: 428, 17. 60: 428, 18. 61: 428, 62: 428, 19. 63: 428, 20. 64—67: 435. 436. 68: 435. 437. 69. 70: 435. 439. 71. 72: 441. 73—79: 442. 80—83: 443. 84—100: 444. 101—106: 445. 107—109: 424. 110: 425.

Hymni. I v. 4: 370. 5: 413. 6: 383. 25: 398. 26: 370. 383. 34: 345. 46: 383. 47: 370. 376. 48: 411. 412. 124. 59: 413. 66: 398. 413. 68. 74: 413. 95: 383.
II v. 6: 389. 15: 359. 413. 40: 389. 45. 62: 398. 74. 88: 383. 91: 384. 92: 370. 112: 413.
III v. 41: 370. 45: 411. 49: 398. 70: 378. 88: 359. 107—109: 370. 134: 398. 160: 359. 161: 377, 46. 174. 178: 398. 180: 356. 359. 190: 376. 171: 378. 231: 378. 259: 379.
IV v. 7: 379. 20: 344. 78: 369, 7. 102: 379. 105: 384. 112: 376. 212: 387, 106. 305: 393.
V v. 48: 411. 125: 377, 46.
VI v. 27: 411. 413. 67: 398. 86: 398. 411. 433. 111: 398.
Scholia in hymnos. 1, 15: 413, 128. 47: 370. 66: 398. 74: 413, 132. 2, 15: 359. 45: 398. 92: 370. 3, 49: 398, 17. 134: 398. 171: 378, 56.

7. *Scriptores et libri.*

Ammonius 405, 74.
AP 11, 369, 2: Lobel Hermes 70, 32.
Apoll. Dysc.: 349, 14. 18.
Aratea 84, 12: 351, 40. p. XXVII 5: 325, 11; 326, 13: 375.
Archibii hypomnema in Call. ep.: 397, 14.
Athen. 15, 668c: 445.
Callimachus. Chol. IV: 442, 65. hy 5, 26: 442, 65. Carminum volumen editum: 333. Duo aetiorum exemplaria: 339. 386, 101. 429, 22. 431. Duo epigrammatum libri exemplaria: 334. Duo hymnorum exemplaria: 379, 57. 389, 114.
Choerob. in Theod. 267, 27: 382. 72.
Clem. Alex.: 442, 63.
Didymus: 410. 104. Hypomnema in pindarum: 382, 75.
Epaphroditus: 350, 21. 399, 32. 405, 65.
Eustathius 405, 73. II. 23, 585: Lobel

Hermes 70, 33. Od. 23 p. 1946, 25: 360.
Hypomnema in Apoll. Rh.: 373. In Hecalam tertium editum: 401, 39. 405, 75. In Call. iambos iterum editum: 413, 127.
Lucian. amor. 48 p. 451: 350, 18.
Methodius: 409, 92.
Michael Acominatus 433, 36.
Pindarus 382, 72.
Plutarchus 342, 46. De adul. et amic. 54d: 332, 4.
Poetae novorum temporum Homero oppositi 336. 372.
Salustius 386 et ann. 100. 398, 24. 399, 28. 32. 402, 55. 406, 80. 410, 100.
Schol. Dion. Thr. 460, 12: 363, 82.
Schol. Hes. Theog. 82: Lobel Hermes 70, 33.
Scholia Florentina 330, 40.
Theo 350, 21. Hypomnema 391, 123.

8. *Res selectae.*

„a verbo“ futurum additum 388, 110.

Alcanost 398, 24.

alpha intensivum 413, 131.

libellarii incuria et industria 326 fr.

7. 341, 34. 349, 16. 370, 14. 395, 9.

locutiones Callimacheae a scholiastis
mutatae 369, 6. 372, 26. 417. § 1.

quomodo grammatici poetas citave-
rint 345. 352, 27. 355. 384, 89. 444, 77.
scholae grammaticorum 348. 351, 23.

25. 369, 9. 384, 90. 96. 400, 37.

405, 69. 413, 134. 414, 138. 423

scriptio plena 360, 73.

Sirin 398, 24.

SUMMARIUM.

Praefatio	305
<i>Caput I</i>	
1. De huius libri finibus	307
2. De papyris Callimacheis	310
3. De scriptoribus examinatis.	312
<i>Caput II</i>	
4. Quid sit hypomnema	315
5. De Theone	320
6. De Epaphrodito	326
<i>Caput III</i>	
7. De Hephaestione eiusque scholiis	330
b) Versus in pap. Oxy. 220 laudati	337
8. De Athenaeo	338
<i>Caput IV</i>	
9. De Dionysio Thrace. De Tryphone	344
10. De Apollonio Dyscolo	346
11. a) De Herodiano	355
b) Theodosius Alexandrinus.	
c) Ioannes Alexandrinus (Philoponus).	
d) Sophronius patriarcha Alexandrinus	356
12. De Georgio Choerobosco	357
13. De scholiis in Dionysium Thracem	362
<i>Caput V</i>	
14. De scholiis in Apollonium Rhodium	367
15. De scholiis in Aratum	373
16. De scholiis in Euripidem	376
17. De scholiis in Lycophronem	377
18. De scholiis in Pindarum	381
19. De scholiis in Sophoclem	386
20. De scholiis in Theocritum	388
<i>Caput VI</i>	
21. De Suidae lexico	392
22. De ipsius Photii libro	407
23. De Etymologico genuino	408
24. De Etymologico Gudiano	412

Caput VII:

25. De diegeseon papyris	415
a) De papyro Mediolanensi	415
b) De scholiis Florentinis	418
26. De minoribus hypommematum papyris	421

Caput VIII:

27. De Aetiorum libris	425
28. De Hecalae carmine restituendo	432
29. De aliis Callimachi libris	440
30. De Salustii hypommemate	445
Kopsavilkums	446
Nova copia verborum Callimachi	449

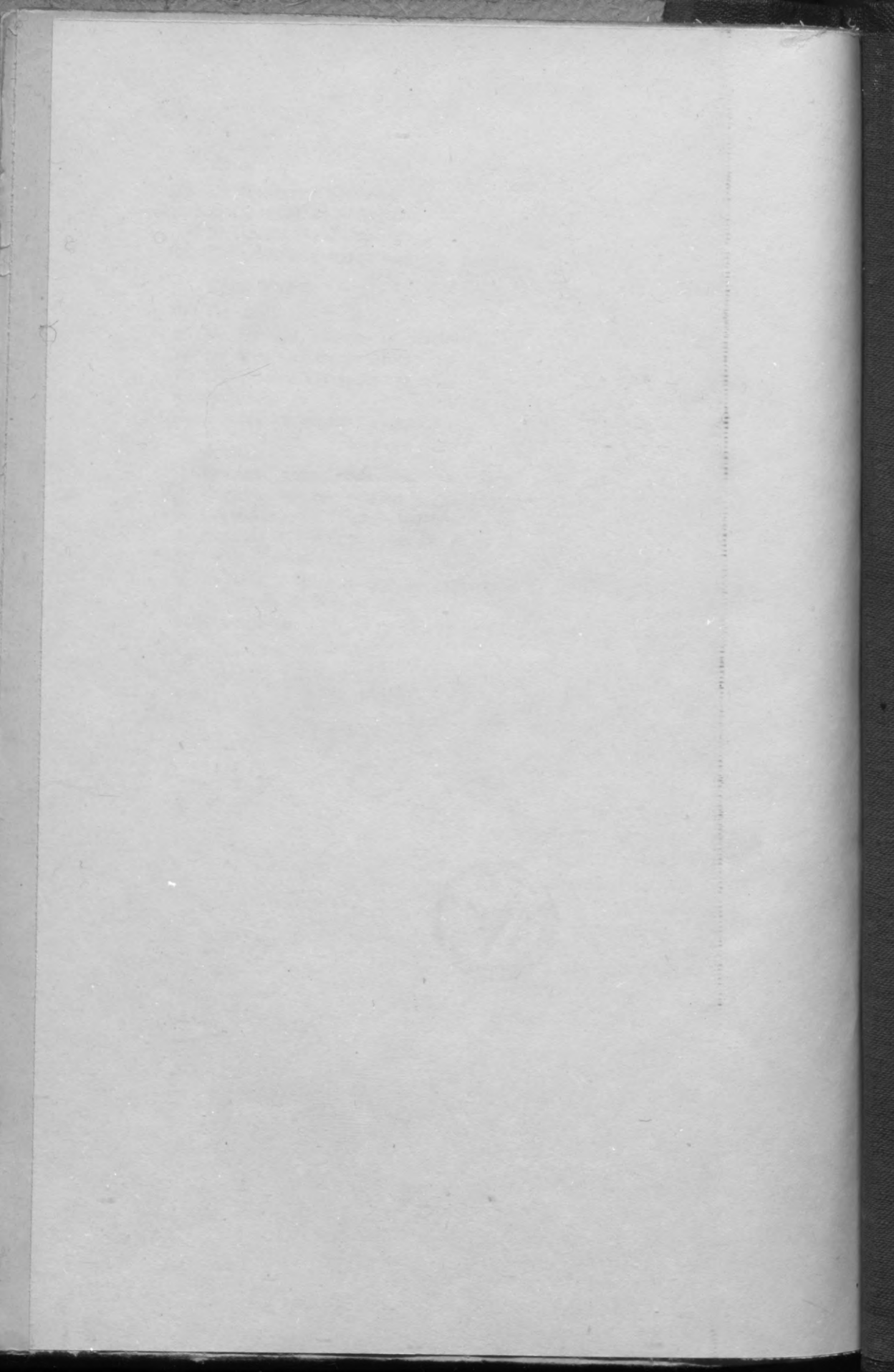
Indices:

1. Frustula non Callimachea	467
2. Frustula ignotae originis	467
3. Frustula certis libris vindicata	467
4. Frustula Callimachea incertae sedis	469
5. Libri Callimachei	469
6. Callimachi librorum versus et frustula	470
7. Scriptores et libri	473
8. Res selectae	474



5
5
8
1

5
0
5



LU bibliotēka



220034236

135345